

ជំនួយសតិភាគទី ១០

សិវភិក្ខុ

សិវភិក្ខុ

រៀបរៀងដោយ

ឪពុកសុភារ

ឪពុក ធីត សាវណ្ណ

ក្នុងម្តងព្រះធម៌ព្រះវិន័យ

ក្នុងបិដកលេខ ២៤ ទំព័រ ៤៧៧ នៅក្នុង ធម្មចេតិយសូត្រ ព្រះបាទបសេនទិកោសល បានសម្តែងនូវចំណុចនៃសេចក្តីជ្រះថ្លា ក្នុងព្រះរតនត្រ័យរបស់ព្រះអង្គ ថ្វាយដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដែល ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលថាជាធម្មចេតិយ មានប្រយោជន៍ដ៏ សំខាន់ និងជាខាងដើមនៃព្រហ្មចរិយធម៌ ព្រមទាំងព្រះអង្គទ្រង់ ណែនាំឱ្យព្រះ ភិក្ខុសង្ឃសិក្សាទ្រទ្រង់ចាំទុកទៀតផង ។

ក្នុងចំណុចនៃសេចក្តីជ្រះថ្លាទាំងនោះ មានចំណុចមួយបាន ពណ៌នាអំពីលក្ខណៈនៃការរស់នៅរបស់ព្រះភិក្ខុសង្ឃ ក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា ដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុងដូចតទៅ :

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មួយវិញទៀត ខ្ញុំព្រះអង្គដើរ ក្រឡឹងមើលអំពីសួនច្បារ ១ ទៅសួនច្បារ ១ អំពីឧទ្យាន ១ ទៅ ឧទ្យាន ១ ឃើញសមណព្រាហ្មណ៍ពួកមួយក្នុងទីនោះ ស្តាំងស្តម សៅហ្មង អាប័សម្បរ កើតរោគល្បឿងស្លេកស្លាំង មានខ្លួន រវាមដោយសរសៃ មិនទំនងឱ្យពួកជនរមិលមើលជាប់ភ្នែកបាន ។

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា លោកមានអាយុទាំងនេះ ទំនងជាប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ទាំងមិន ត្រេកអរ ពុំនោះសោតលោកមានអាយុទាំងនោះ ធ្វើបាបកម្មណា មួយដ៏កំបាំង បានជាលោកមានអាយុទាំងនេះ ស្តម សៅហ្មង អាប័សម្បរ កើតរោគល្បឿងស្លេកស្លាំង មានខ្លួនរវាមដោយសរសៃ មិនទំនងឱ្យជាប់ភ្នែកដល់ជនអ្នកមើល ។ ខ្ញុំព្រះអង្គក៏ចូលទៅរក ពួកសមណព្រាហ្មណ៍ទាំងនោះ ហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា ដូច- ម្តេចបានជាលោកមានអាយុទាំងឡាយ ស្តម សៅហ្មង អាប័សម្បរ កើតរោគល្បឿងស្លេកស្លាំង មានខ្លួនរវាមដោយសរសៃ មិនទំនង ឱ្យជាប់ភ្នែកដល់ជនអ្នកមើលដូច្នោះ ។ សមណព្រាហ្មណ៍ទាំងនោះ និយាយយ៉ាងនេះថា បពិត្រមហារាជ យើងទាំងឡាយមានរោគ ជាប់តាមពូជមក។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គឃើញពួកភិក្ខុ ក្នុងសាសនានេះ មានចិត្តរិករាយក្រៃពេក មានចិត្តខ្ពស់បំផុត មាន សភាពត្រេកអរក្រៃពេក មានឥន្ទ្រិយពេញលេញ មានសេចក្តីខ្វល់- ខ្វាយតិច មានរោមសម្បូរហើយ ចិញ្ចឹមជីវិតដោយសារទានរបស់ អ្នកដទៃ មានចិត្តមានសភាពដូចជាម្រឹក។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា លោកមានអាយុ ទាំងឡាយនេះ ដឹងនូវគុណវិសេសដទៃក្រៃលែងជាងកាលមុនក្នុង

សាសនារបស់ព្រះមានបុណ្យនោះ ដោយពិតហើយបានជាលោក
មានអាយុទាំងនេះ មានចិត្តរីករាយក្រៃពេក មានចិត្តខ្ពស់បំផុត
មានសភាពត្រេកអរក្រៃពេក មានឥន្ទ្រិយពេញលេញ មានសេចក្តី
ខ្វល់ខ្វាយតិច មានរោមសម្បូរហើយ ចិញ្ចឹមជីវិតដោយទានរបស់
អ្នកដទៃ មានចិត្តមានសភាពដូចជាម្រឹក។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
នេះឯងដែលនាំឱ្យខ្ញុំព្រះអង្គ បានយល់ធម៌ក្នុងសំណាក់ព្រះមាន
ព្រះភាគថា ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ដឹងដោយប្រពៃមែន ព្រះសង្ឃ
ជាសាវ័ករបស់ព្រះមានព្រះភាគ ប្រតិបត្តិហើយដោយប្រពៃមែន ។

ក្នុងវិន័យបិដកលេខ ៩ ទំព័រ ៥៣ ពោលអំពីភិក្ខុមានការ
សង្រួមល្អ ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុមួយរូបចាំវស្សាក្នុងដែន
កាសិ រួចហើយទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថិដើម្បីគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ក៏ដើរសំដៅទៅកិដាគិរិជនបទ ។ លុះវេលាព្រឹកឡើង ភិក្ខុនោះក៏
ស្លៀកស្បង់ប្រដាប់ដោយពាត្រនិងចិវរ ដើរចូលទៅកាន់កិដាគិរិ
ជនបទដើម្បីបិណ្ឌបាត មានភ្នែកសង្រួម មានឥរិយាបថរម្យទម
ឈានដើរទៅមុខ ឬថយក្រោយ ក្រឡេកមើលទៅមុខ ឬមើល
ចំហៀង បត់ដៃចូល ឬលាចេញ គួរឱ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា ។

ក្នុងបិដកលេខ ១៦ ទំព័រ ១៦៣ នៅក្នុង **មហាបរិនិព្វាន-**
សូត្រ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សម្តែងអំពីសេចក្តីចម្រើនតែងមានប្រាកដ

ដល់ពួកភិក្ខុ សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ មានដូចតទៅ :

កាលដែលវស្សាការព្រាហ្មណ៍ ជាមហាមាត្យក្នុងដែនមគធៈ
ចេញទៅមិនយូរប៉ុន្មាន ទើបព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់នឹង
ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុថា ម្ចាស់អានន្ត អ្នកចូរទៅឱ្យភិក្ខុទាំងអស់
ដែលនៅអាស្រ័យក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបដ្ឋានសាលា ។
ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ ទទួលព្រះបន្ទូលព្រះមានព្រះភាគ ដោយ
ពាក្យថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ហើយប្រជុំភិក្ខុសង្ឃទាំងអស់ដែល
នៅអាស្រ័យក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ក្នុងឧបដ្ឋានសាលា ហើយក៏ចូល
ទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំ
ព្រះមានព្រះភាគ រួចបិតនៅក្នុងទីសមគួរ ។ ព្រះអានន្តដ៏
មានអាយុ លុះបិតនៅក្នុងទីសមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូល
ព្រះមានព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុសង្ឃ
ប្រជុំគ្នាហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះមានព្រះភាគ
សំគាល់នូវកាលគួរនឹងស្តេចទៅក្នុងកាលឥឡូវនេះ ។ លំដាប់នោះ
ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ក្រោកអំពីអាសនៈ ហើយស្តេចចូលទៅ
កាន់ឧបដ្ឋានសាលា លុះចូលទៅដល់ហើយ ទ្រង់គង់លើអាសនៈ
ដែលគេក្រាលទុក ។ លុះព្រះមានព្រះភាគ គង់នៅហើយ
ក៏ទ្រង់ត្រាស់នឹងភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹង

សម្តែងអបរិហានិយធម៌ ៧ ប្រការដល់អ្នកទាំងឡាយ ចូរអ្នក
ទាំងឡាយ ស្តាប់ភាសិតនោះ ចូរប្រុងធ្វើទុកក្នុងចិត្តឱ្យល្អចុះ
តថាគតនឹងសម្តែងប្រាប់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះក៏ទទួលព្រះបន្ទូល
នៃព្រះមានព្រះភាគដោយពាក្យថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ។ ព្រះមាន
ព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ដូច្នោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុនឹង
ប្រជុំគ្នារឿយៗ ប្រជុំគ្នាដោយច្រើន អស់កាលត្រឹមណា ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ សេចក្តីចម្រើនតែងមានប្រាកដដល់ពួកភិក្ខុ សេចក្តី
សាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុនឹងព្រមព្រៀងគ្នាប្រជុំ ព្រមព្រៀងគ្នាលើក
ទីប្រជុំ ព្រមព្រៀងគ្នាធ្វើកិច្ចរបស់សង្ឃ អស់កាលត្រឹមណា ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចម្រើន តែងមានប្រាកដដល់ពួកភិក្ខុ សេចក្តី
សាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ។
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុនឹងមិនបញ្ញត្តសិក្ខាបទ ដែល
តថាគតមិនបានបញ្ញត្តហើយ មិនដកសិក្ខាបទដែលតថាគតបញ្ញត្ត
ហើយ កាន់តាម ប្រព្រឹត្តតាមសិក្ខាបទ ដែលតថាគតបញ្ញត្តហើយ
យ៉ាងណា អស់កាលត្រឹមណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចម្រើន
តែងមានប្រាកដដល់ពួកភិក្ខុ សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ
(អស់កាលត្រឹមណោះ) ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុនឹងធ្វើ

សក្ការៈ គោរពរាប់អាន ឬជាពួកភិក្ខុជាថេរៈអ្នកដឹងរាត្រី (ច្រើន)
ឬសយូរ ជាបិតានៃសង្ឃ ជាបរិនាយករបស់សង្ឃ (ជាអ្នកណែនាំ
សង្ឃ) ទាំងរាប់អានជឿពាក្យដែលត្រូវស្តាប់របស់ភិក្ខុជាថេរៈទាំង-
នោះ អស់កាលត្រឹមណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចម្រើនតែង
មានប្រាកដដល់ពួកភិក្ខុ សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់
កាលត្រឹមណោះ) ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុនឹងមិនលុះក្នុង
អំណាចតណ្ហា ជាធម្មជាតិនាំសត្វទៅក្នុងភពថ្មីទៀត ដែលកើត
ឡើងហើយអស់កាលត្រឹមណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តី
ចម្រើនតែងមានប្រាកដដល់ពួកភិក្ខុ សេចក្តីសាបសូន្យមិនមាន
ឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួក
ភិក្ខុនឹងមានសេចក្តីប្រាថ្នាក្នុងសេនាសនៈទាំងឡាយ ដែលតាំងនៅ
ក្នុងព្រៃ អស់កាលត្រឹមណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចម្រើន
តែងមានប្រាកដដល់ពួកភិក្ខុ សេចក្តីសាបសូន្យ មិនមានឡើយ
(អស់កាលត្រឹមណោះ) ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុ
នឹងប្រុងស្មារតីក្នុងខ្លួនថា ធ្វើម្តេចហ្ន៎ ពួកសព្វព្រហ្មចារី មាន
សីលធម៌ជាទីស្រឡាញ់ ដែលមិនទាន់មកដល់ ក៏សូមឱ្យនិមន្តមក
ពួកសព្វព្រហ្មចារីមានសីលធម៌ជាទីស្រឡាញ់ ដែលមកដល់ហើយ
សូមឱ្យនៅជាសុខដូច្នោះ អស់កាលត្រឹមណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ

សេចក្តីចម្រើនតែងមានប្រាកដដល់ពួកភិក្ខុ សេចក្តីសាបសូន្យមិន
មានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើ
អបរិហានិយធម៌ទាំង ៧ នេះ នឹងបិតនៅក្នុងភិក្ខុទាំងឡាយ ឬថា
ភិក្ខុទាំងឡាយនឹងប្រតិបត្តិក្នុងអបរិហានិយធម៌ទាំង ៧ នេះ អស់
កាលត្រឹមណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយសេចក្តីចម្រើន តែងមាន
ប្រាកដដល់ពួកភិក្ខុ សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់កាល
ត្រឹមណោះ) ។

ក្នុងអង្គព្រឹត្តិកាយ សត្តកនិបាត បិដកលេខ ៤៧ ទំព័រ ៣៩
ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សម្តែងអំពីធម៌មិនសាបសូន្យនេះដូចគ្នាដែរ ។

សេចក្តីទាំងប៉ុន្មានដូចដែលពុទ្ធបរិស័ទបានសិក្សាមកនេះ គឺ
ជាលក្ខណៈខាងក្រៅ និងជាជីវិតរស់នៅជាពួក ជាក្រុមនៃសង្គម
សង្ស័យដែលគួរឱ្យជ្រះថ្លា ជាបន្តទៅ គឺភាពជាឥស្សរៈរបស់ចិត្ត និង
សេចក្តីសុខស្ងប់ ។

ក្នុងបិដកលេខ ៣២ ទំព័រ ២៦៦ នៅក្នុង **នាគសូត្រ**
ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សម្តែងអំពីភិក្ខុជាថេរៈមិនជាប់ជំពាក់ មិនរង្វេង
មិនជ្រុលជ្រប់ក្នុងលាភសក្ការៈ ឧបមាដូចជាជីវិត សូមពុទ្ធបរិស័ទ
ជ្រះថ្លា សិក្សាក្នុងព្រះសូត្រនោះទាំងស្រុងដូចតទៅ :

ខ្ញុំបានស្តាប់មកហើយយ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ព្រះមាន-

ព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី
ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ ក៏ក្នុងសម័យនោះឯង មានភិក្ខុបួសថ្មី
មួយរូបចូលទៅរកត្រកូលហួសវេលា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយ
នឹងភិក្ខុនោះ យ៉ាងនេះថា លោកមានអាយុ កុំចូលទៅរក
ត្រកូលហួសវេលាឡើយ ។ ភិក្ខុនោះ កាលបើពួកភិក្ខុនិយាយ
ប្រាប់ ក៏បែរជាពោល យ៉ាងនេះថា អម្បាលយ៉ាងពួកភិក្ខុជា
ថេរៈទាំងនេះ ម្តេចគង់ សំគាល់នូវត្រកូល ថាគួរចូលទៅរកបាន
នឹងបាច់និយាយថ្វីត្រឹមខ្ញុំករុណា ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុច្រើនរូប
ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយ
បង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះ
ភិក្ខុទាំងនោះ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ បានក្រាបទូល
ព្រះមានព្រះភាគ ដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងទិវណោះ
មានភិក្ខុបួសថ្មីមួយរូប ចូលទៅរកត្រកូលហួសវេលា ពួកភិក្ខុបាន
និយាយនឹងភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា លោកដ៏មានអាយុ កុំចូលទៅ
រកត្រកូលហួសវេលាឡើយ ភិក្ខុនោះ កាលបើពួកភិក្ខុនិយាយ
ប្រាប់ ក៏បែរជានិយាយយ៉ាងនេះថា អម្បាលយ៉ាងពួកភិក្ខុជាថេរៈ
ទាំងនេះ ម្តេចគង់សំគាល់នូវត្រកូល ថាគួរចូលទៅរកបាន នឹង
បាច់ពោលទៅថ្វីត្រឹមខ្ញុំករុណា ។

ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលពីព្រេងនាយ មក មានស្រះធំមួយ ក្នុងព្រៃរំលោង ដីទាំងឡាយតែងអាស្រ័យ នៅនឹងស្រះធំនោះ ។ ដីទាំងនោះចុះទៅកាន់ស្រះនោះ ដកយក ក្រអៅឈូក និងមើមឈូក ដោយប្រមោយ ហើយរលាស់ឱ្យស្អាត ល្អ លាងឱ្យជ្រះភក់ហើយ ទើបបរិភោគ ឯសិរីរៈនោះ របស់ដី ទាំងនោះ ក៏មានសម្បុរល្អផង មានកម្លាំងផង ដីទាំងនោះក៏មិន ដល់នូវមរណៈ ឬមិនដល់នូវទុក្ខស្មើនឹងមរណៈ ព្រោះអាហារ នោះជាហេតុឡើយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មានពួកកូនដីរក្ខេង សិក្សាតាមដីធំៗទាំងនោះឯង ក៏នាំគ្នាចុះទៅកាន់ស្រះនោះ ដក យកក្រអៅឈូកនិងមើមឈូកដោយប្រមោយ មិនបានរលាស់ឱ្យ ស្អាតល្អ មិនបានលាងនូវក្រអៅ និងមើមដែលមានភក់ចេញ ក៏ បរិភោគទៅ សិរីរៈនោះ របស់កូនដីរក្ខេងទាំងនោះ ក៏មិនមាន សម្បុរល្អ មិនមានកម្លាំង កូនដីរក្ខេងទាំងនោះ ក៏ដល់នូវមរណៈ ឬ ដល់នូវទុក្ខស្មើនឹងមរណៈ ព្រោះអាហារនោះជាហេតុ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីនេះមានឧបមេយ្យដូចពួកភិក្ខុ ជាថេរៈ ក្នុងសាសនានេះ ស្លៀកស្បង់ប្រដាប់បាត្រនិងថិវរ ក្នុង បុព្វណ្ណសម័យ ចូលទៅកាន់ស្រុកឬនិគម ដើម្បីបិណ្ឌបាត ថេរៈ ទាំងនោះសម្តែងធម៌ក្នុងស្រុកនិគមនោះៗ មានពួកគ្រហស្ថគេ

ជ្រះថ្លា ធ្វើនូវអាការជ្រះថ្លាចំពោះថេរៈទាំងនោះ ថេរៈទាំងនោះ ក៏មិនបានជាប់ចំពាក់ មិនបានវង្វេង មិនបានជ្រុលជ្រប់នឹងលាភ នោះឡើយ ជាអ្នកឃើញទោស មានបញ្ញាសម្រាប់វើខ្លួន ទើប បរិភោគ សិរីរៈនោះ របស់ថេរៈទាំងនោះ ក៏មានសម្បុរល្អផង មានកម្លាំងផង ថេរៈទាំងនោះ ក៏មិនដល់នូវមរណៈ ឬមិនដល់នូវ ទុក្ខស្មើនឹងមរណៈ ព្រោះលាភនោះជាហេតុឡើយ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកពួកភិក្ខុដែលសិក្សាតាមពួក ភិក្ខុជាថេរៈនោះឯង ក៏ស្លៀកស្បង់ប្រដាប់បាត្រនិងថិវរ ក្នុង បុព្វណ្ណសម័យ ចូលទៅកាន់ស្រុកឬនិគម ដើម្បីបិណ្ឌបាត ភិក្ខុ ទាំងនោះក៏សម្តែងធម៌ក្នុងស្រុកឬនិគមនោះៗ ពួកគ្រហស្ថក៏មាន សេចក្តីជ្រះថ្លា ធ្វើអាការជ្រះថ្លាចំពោះភិក្ខុទាំងនោះ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ជាប់ចំពាក់ វង្វេង ជ្រុលជ្រប់នឹងលាភនោះ ជាអ្នកមិនឃើញ ទោស មិនមានបញ្ញាសម្រាប់វើខ្លួនហើយបរិភោគឡើយ សិរីរៈ នោះ របស់ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏មិនមានសម្បុរល្អផង មិនមានកម្លាំង ផង ភិក្ខុទាំងនោះតែងដល់នូវមរណៈ ឬដល់នូវទុក្ខស្មើនឹងមរណៈ ព្រោះលាភនោះជាហេតុ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដូច្នោះក្នុង សាសនានេះ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសិក្សាយ៉ាងនេះថា យើងទាំង ឡាយ ជាអ្នកមិនជាប់ជំពាក់ មិនវង្វេង មិនជ្រុលជ្រប់ (នឹងលាភ)

ឡើយ ត្រូវជាអ្នកឃើញទោស ទាំងមានបញ្ញាសម្រាប់វិទ្ធីនហើយ ទើបបរិភោគ ម្ហូបភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសិក្សាយ៉ាង នេះចុះ ។

ព្រះពុទ្ធភាសិតនៅខាងចុងនៃ **អត្ថទណ្ឌសូត្រ សុត្តនិទាន** បិដកលេខ ៥៤ ទំព័រ ៣១៧ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សម្តែងថា :

អ្នកដែលមិនមានចិត្តញាប់ញ័រ ជាអ្នកដឹងច្បាស់ រមែងមិន មានការតាក់តែងនូវអភិសង្ខារវណ្ណានីមួយឡើយ ហើយជាអ្នក ឃើញសេចក្តីក្សេមក្តងទីទាំងពួង ។ អ្នកប្រាជ្ញ រមែងមិននិយាយ អ្នកខ្លួន ដោយមានមានៈថា អញជាបុគ្គលស្មើគ្នា ក្នុងពួកបុគ្គល ស្មើគ្នា ថាអញជាបុគ្គលថោកទាប ក្នុងពួកបុគ្គលដែលថោកទាប ថាអញជាបុគ្គលប្រសើរ ក្នុងពួកបុគ្គលដែលប្រសើរ បុគ្គលនោះ ជាអ្នកស្ងប់ ប្រាសចាកសេចក្តីកំណាញ់ រមែងមិនប្រកាន់ មិន អន្ទះសា ។

ក្នុងបិដកលេខ ៥២ គម្ពីរឧទាន ទំព័រ ១៥៤ **កាឡិកោធា- តទ្ធិយសូត្រ** បានសម្តែងអំពី **ព្រះតទ្ធិយៈ** ដែលបានចេញពី សក្យត្រកូលមកបួស ហើយឧទានថា ឱហ្ន៎ ! សុខអ្វីម៉្លេះ ។ គួរ ពុទ្ធបរិស័ទរីករាយជ្រះថ្លាសិក្សាដូចតទៅ :

ខ្ញុំបានស្តាប់មកយ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ

ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តអម្ពវ័ន ទៀបក្រុងអនុប្បយា ។ សម័យនោះ ព្រះភទ្ទិយៈដ៏មានអាយុ ជាបុត្រនាងសាកិយានី ឈ្មោះកាឡិកោធា ទោះនៅក្នុងព្រៃក្តី នៅទៀបគល់ឈើក្តី នៅក្នុងផ្ទះស្នាត់ក្តី តែង បន្តិទូរឧទានរឿយៗថា ឱហ្ន៎ សុខអ្វីម៉្លេះ ឱហ្ន៎ សុខអ្វីម៉្លេះ ។ ពួក ភិក្ខុជាច្រើនរូបបានឮថា ព្រះភទ្ទិយៈដ៏មានអាយុ ជាបុត្រនៃនាង សាកិយានី ឈ្មោះកាឡិកោធា ទោះនៅក្នុងព្រៃក្តី នៅទៀបគល់ ឈើក្តី នៅក្នុងផ្ទះស្នាត់ក្តី តែងបន្តិទូរឧទានរឿយៗថា ឱហ្ន៎ សុខ អ្វីម៉្លេះ ឱហ្ន៎ សុខអ្វីម៉្លេះ ដូច្នោះដែរ ។ លុះពួកភិក្ខុទាំងនោះបានឮ ហើយ ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ព្រះភទ្ទិយៈដ៏មានអាយុ ជា បុត្រនាងសាកិយានី ឈ្មោះកាឡិកោធា ប្រាកដជា អជ្ជុកនឹង ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ដោយពិត ព្រះភទ្ទិយៈដ៏មានអាយុនោះ នឹក រលឹកសេចក្តីសុខក្នុងរាជ្យរបស់លោក កាលនៅជាគ្រហស្ថអំពីដើម ទោះនៅក្នុងព្រៃក្តី នៅទៀបគល់ឈើក្តី នៅក្នុងផ្ទះស្នាត់ក្តី តែង បន្តិទូរឧទានរឿយៗថា ឱហ្ន៎ សុខអ្វីម៉្លេះ ឱហ្ន៎ សុខអ្វីម៉្លេះ ។ លំដាប់នោះ ពួកភិក្ខុជាច្រើនរូប ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយអង្គុយ ក្នុងទីសមគួរ ។ លុះភិក្ខុទាំងនោះអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ក្រាប ទូលព្រះមានព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះភទ្ទិយៈ

ដ៏មានអាយុ ជាបុត្រនៃនាងសាកិយានី ឈ្មោះកាឡិគោធា ទោះ នៅក្នុងព្រៃក្តី នៅទៀបគល់ឈើក្តី នៅក្នុងផ្ទះស្នាត់ក្តី តែងបន្តិទូរ ឧទានរឿយៗថា ឱហ្នំ សុខអ្វីម៉្លេះ ឱហ្នំ សុខអ្វីម៉្លេះ ព្រះភទ្ទិយៈ ជាបុត្រនាងសាកិយានី ឈ្មោះកាឡិគោធា ប្រាកដជា អជ្ជុកនឹង ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ដោយពិត ។ល។ ឱហ្នំ សុខអ្វីម៉្លេះ ។

គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុមួយរូប ហើយបង្គាប់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុអ្នកចូលមក ចូរហៅភទ្ទិយភិក្ខុតាម ពាក្យតថាគតថា នៃអារុសោភទ្ទិយៈ ព្រះសាស្តាទ្រង់ឱ្យហៅអ្នក ។ ភិក្ខុនោះទទួលព្រះពុទ្ធដីការរបស់ព្រះមានព្រះភាគថា ព្រះករុណា ព្រះអង្គ រួចចូលទៅរកព្រះភទ្ទិយៈដ៏មានអាយុ ជាបុត្រនាងសាកិ- យានី ឈ្មោះកាឡិគោធា លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយនឹងព្រះ ភទ្ទិយៈដ៏មានអាយុ ជាបុត្រនាងសាកិយានី ឈ្មោះកាឡិគោធាថា នៃអារុសោ ភទ្ទិយៈ ព្រះសាស្តាត្រាស់ហៅអ្នក ព្រះភទ្ទិយៈ ដ៏មានអាយុជាបុត្រនាងសាកិយានី ឈ្មោះកាឡិគោធា បានទទួល ពាក្យភិក្ខុនោះថា អើអារុសោ ហើយក៏ចូលទៅគាល់ព្រះមាន ព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក្រាបថ្វាយបង្គំនូវព្រះមាន ព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទិសមគួរ ។ លុះព្រះភទ្ទិយៈដ៏មាន អាយុជាបុត្រនាងសាកិយានីឈ្មោះកាឡិគោធា អង្គុយក្នុងទិសមគួរ

ហើយ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ដូច្នោះថា ម្ចាស់ភទ្ទិយៈ បានឮ ថា អ្នកទោះនៅក្នុងព្រៃក្តី នៅទៀបគល់ឈើក្តី នៅក្នុងផ្ទះស្នាត់ក្តី តែងបន្តិឧទានរឿយៗថា ឱហ្នំ សុខអ្វីម៉្លេះ ឱហ្នំ សុខអ្វីម៉្លេះ ដូច្នោះមែនឬ ។ ព្រះភទ្ទិយៈក្រាបទូលថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ។ ម្ចាស់ភទ្ទិយៈអ្នកពិចារណា ឃើញអំណាចប្រយោជន៍ដូចម្តេច បាន ជាចូលទៅនៅក្នុងព្រៃក្តី នៅទៀបគល់ឈើក្តី នៅក្នុងផ្ទះស្នាត់ក្តី តែងបន្តិឧទានរឿយៗថា ឱហ្នំ សុខអ្វីម៉្លេះ ឱហ្នំ សុខអ្វីម៉្លេះ ដូច្នោះ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលពីដើមខ្ញុំព្រះអង្គនៅជា គ្រហស្ថសោយសុខក្នុងរាជ្យ ការរក្សាខាងក្នុងព្រះរាជវាំង គេបាន ចាត់ចែងល្អហើយ ការរក្សាខាងក្រៅព្រះរាជវាំង គេក៏ចាត់ចែងល្អ ហើយ ការរក្សាខាងក្នុងនគរ គេចាត់ចែងល្អហើយ ការរក្សាខាង ក្រៅនគរ គេចាត់ចែងល្អហើយ ការរក្សាក្នុងជនបទ គេចាត់ចែង ល្អហើយ ការរក្សាខាងក្រៅជនបទ គេចាត់ចែងល្អហើយ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គនោះឯង ដែលគេរក្សាគ្រប់គ្រង យ៉ាងនេះហើយ ក៏នៅតែភ័យភ្ញាក់ផ្អើលរង្អៀសតក់ស្លុត បពិត្រ ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះខ្ញុំព្រះអង្គតែម្នាក់ឯង ទោះនៅក្នុង ព្រៃក្តី នៅទៀបគល់ឈើក្តី នៅក្នុងផ្ទះស្នាត់ក្តី ក៏លែងភ័យ លែង ភ្ញាក់ផ្អើល លែងតក់ស្លុតហើយ ជាអ្នកមានការខ្វល់ខ្វាយតិច ឥត

ព្រឹត្តិប្រទេស ចិត្តិយជីវិតដោយបច្ច័យដែលអ្នកដទៃឱ្យ នៅដោយ
មានចិត្តដូចជាពួកម្រឹត ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ
ពិចារណា ឃើញអំណាចប្រយោជន៍នេះហើយ ទោះនៅក្នុងព្រៃក្តី
នៅទៀបគល់ឈើក្តី នៅក្នុងផ្ទះស្នាត់ក្តី តែងបន្តិឧទានរឿយៗថា
ឱហ្ន៎ សុខអ្វីម៉្លេះ ឱហ្ន៎ សុខអ្វីម៉្លេះ ដូច្នោះ ។ លំដាប់នោះ
ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់សេចក្តីនេះហើយ ទើបទ្រង់បន្តិ
ឧទាននេះ ក្នុងវេលានោះថា :

សេចក្តីក្រោធ មិនមានក្នុងចិត្តរបស់បុគ្គលណា បុគ្គល
នោះឈ្មោះថា កន្លងផុតនូវសេចក្តីចម្រើន និងសេចក្តីវិនាស
ទេវតាទាំងឡាយ កម្រនឹងបានឃើញបុគ្គល ដែលប្រាសចាកភ័យ
បានប្រកបដោយសេចក្តីសុខ ឥតសោកនោះឡើយ ។

ក្នុងបិដកលេខ ៤១ ទំព័រ ៨៨ **ហត្ថកសុត្រ** ព្រះពុទ្ធអង្គ
ទ្រង់សម្តែងអំពី បុគ្គលដែលមានបាបបន្យាត់ចោល និងមានទុក្ខ
រលត់ហើយ រមែងដេកជាសុខសព្វកាល ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់
សម្តែងចំពោះព្រះរាជកុមារព្រះនាម **ហត្ថកអាឡវរកៈ** ក្នុងដែន
អាឡវិ ដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុងដូចតទៅ :

សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់លើកម្រាលស្លឹកឈើ
ដែលជ្រុះក្នុងព្រៃធ្នង់ជិតផ្លូវគោ ក្នុងដែនអាឡវិ ។ លំដាប់នោះឯង

ព្រះរាជកុមារព្រះនាមហត្ថកអាឡវរកៈ ត្រាច់ទៅមកដើម្បីសម្រួល
ព្រះជង្គារ ក៏បានឃើញព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់លើកម្រាល
ស្លឹកឈើក្នុងព្រៃធ្នង់ជិតផ្លូវគោ លុះឃើញហើយក៏ចូលទៅគាល់
ព្រះមានព្រះភាគហើយគង់ក្នុងទីសមគួរ ។ លុះហត្ថកអាឡវរកៈគង់
ក្នុងទីសមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគដូច្នោះថា
បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ជំរុំស្រួលទេឬ ។
ម្ចាស់កុមារ យ៉ាងហ្នឹងហើយ តថាគតបានសិរស្រួលហើយ ពួក
ជនណាដេកស្រួលក្នុងលោក បណ្តាជនទាំងនោះ តថាគតក៏ជា
អ្នកសិរស្រួលមួយនឹងគេដែរ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន រាត្រីក្នុង
ហេមន្តរដូវត្រជាក់ កាលក្នុង ៨ ថ្ងៃជាចន្លោះ (ខែមាយានិងខែ
ផល្គុន) ជាសម័យធ្លាក់ទឹកសន្សើម ផែនដីដែលត្រូវក្រចកជើងគោ
ជាន់ខ្លះរដិបរដុបក៏រឹង កម្រាលស្លឹកឈើក៏ស្តើង អស់ទាំងស្លឹកឈើ
ក៏រង្វើល សំពត់កាសាយក៏ត្រជាក់ខ្យល់រលំដ៏ត្រជាក់ក៏បក់មក
កាលបើយ៉ាងហ្នឹង ម្តេចក៏ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់យ៉ាងនេះថា
ម្ចាស់កុមារ យ៉ាងហ្នឹងហើយ តថាគតបានសិរស្រួលហើយ ពួក
ជនណាដេកស្រួលក្នុងលោក បណ្តាជនទាំងនោះតថាគតក៏ជាអ្នក
សិរស្រួលមួយនឹងគេដែរ ។ ម្ចាស់កុមារ បើដូច្នោះ តថាគតនឹង
សួរអ្នកក្នុងដំណើរនុ៎ះ ថាបើអ្នកគាប់ចិត្តយ៉ាងណា គប្បីព្យាករនូវ

ដំណើរនោះយ៉ាងនោះចុះ ។ ម្ចាស់កុមារ អ្នកសំគាល់ហេតុនោះ ដូចម្តេច គហបតីឬគហបតិបុត្រក្នុងលោកនេះ មានផ្ទះកំពូលបូក លាបខាងក្រៅ ខ្យល់ចូលមិនរួច មានទ្វារជ័រជិត មានបង្អួចបិទជិត ក្នុងផ្ទះនោះ មានបល្ល័ង្កក្រាលដោយកម្រាលគោណកៈ ក្រាល ដោយកម្រាលបដិកៈ ក្រាលដោយកម្រាលបដលិកៈមានកម្រាលដំ ប្រសើរ ជាវិការនៃស្បែកឈូស មានខ្នើយក្រហមទាំងពីរខាង ព្រមទាំងពិការក្រហម ទាំងប្រទីបប្រេងក៏នេះភ្នំក្នុងផ្ទះនោះ មាន ប្រពន្ធ ៤ នាក់ នៅផ្គត់ផ្គង់បម្រើដោយសេចក្តីគាប់ចិត្ត ។ ម្ចាស់ កុមារ អ្នកសំគាល់ហេតុនោះដូចម្តេច បុគ្គលនោះគួរដេកជាសុខ ឬទេ ឬអ្នកមានសេចក្តីយល់ក្នុងដំណើរនុះដូចម្តេច ។ បពិត្រ ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុគ្គលនោះគួរដេកជាសុខ ពួកជនណាដេកជា សុខក្នុងលោក បណ្តាជនទាំងនោះ អ្នកនោះជាអ្នកដេកសុខមួយ នឹងគេដែរ ។ ម្ចាស់កុមារ អ្នកសំគាល់ហេតុនោះ ដូចម្តេច គហបតី ឬគហបតិបុត្រនោះ កើតសេចក្តីរសាប់រសល់ផ្សាយទៅក្នុងកាយ ក្នុងចិត្តដែលបណ្តាលអំពីភាគៈ គហបតីឬគហបតិបុត្រនោះ ត្រូវ សេចក្តីរសាប់រសល់ដែលបណ្តាលអំពីភាគៈណាណា តើត្រូវ ដេកជាទុក្ខឬទេ ។ យ៉ាងហ្នឹងហើយព្រះអង្គ ។ ម្ចាស់កុមារ គហបតីឬគហបតិបុត្រនោះត្រូវសេចក្តីរសាប់រសល់ដែលបណ្តាល

អំពីភាគៈណាណា ត្រូវដេកជាទុក្ខ ភាគៈនោះតថាគតបាន លះបង់ហើយ បានផ្តាច់ផ្តិលបូសគល់ហើយ ធ្វើមិនឱ្យកើតទៀត ដូចជាភ្នែកកំបុតក ធ្វើឱ្យវិនាស មិនឱ្យកើតទៅទៀតជាធម្មតា ហេតុនោះទើបតថាគតបានសិងជាសុខ ម្ចាស់កុមារ អ្នកសំគាល់ ហេតុនោះដូចម្តេច គហបតីឬ គហបតិបុត្រកើតសេចក្តីរសាប់- រសល់ ដែលបណ្តាលអំពីទោសៈ ។ល។ កើតសេចក្តីរសាប់រសល់ ផ្សាយទៅក្នុងកាយក្នុងចិត្ត ដែលបណ្តាលអំពីមោហៈ បុគ្គលនោះ ត្រូវសេចក្តីរសាប់រសល់ ដែលបណ្តាលអំពីមោហៈណាណា តើត្រូវដេកជាទុក្ខឬទេ ។ យ៉ាងហ្នឹងហើយព្រះអង្គ ។ ម្ចាស់កុមារ គហបតី ឬគហបតិបុត្រ នោះត្រូវសេចក្តីរសាប់រសល់ ដែល បណ្តាលអំពីមោហៈណាណា ត្រូវដេកជាទុក្ខ មោហៈនោះ តថាគតបានលះបង់ហើយ បានផ្តាច់ផ្តិលបូសគល់ហើយ ធ្វើមិនឱ្យ កើតទៀត ដូចជាភ្នែកកំបុតក ធ្វើឱ្យវិនាស មិនឱ្យមានទីកើតទៅ ទៀតជាធម្មតា ហេតុនោះទើបតថាគតបានសិងជាសុខ ។

អ្នកណាមានបាបបន្យាត់ចោល រំលត់ទុក្ខហើយរមែងដេក ជាសុខសព្វកាល បុគ្គលណាមិនជាប់ជំពាក់ក្នុងកាយទាំងឡាយ មានសេចក្តីត្រជាក់ មិនមានឧបធិក្តិលេស បានផ្តាច់បង់នូវតណ្ហា ទាំងអស់ បន្ទាបបង់នូវសេចក្តីក្រវល់ក្រវាយក្នុងហឫទ័យ បុគ្គល

ស្រាប់ រមែងដេកជាសុខដល់នូវការស្រប់នៃចិត្តបាន ។

ក្នុងអង្គត្ថវិនិច្ឆ័យ ចតុក្កនិបាត **វស្សករសុត្តន្ត** បិដកលេខ ៤២ ទំព័រ ៨៨ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់អំពីមហាបុរសដែល ជាម្ចាស់លើចិត្តគំនិតរបស់ខ្លួន ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា :

ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលក្នុងលោកនេះជាអ្នកប្រតិបត្តិដើម្បី ប្រយោជន៍ដល់ជនច្រើន ពួកជនច្រើនគ្នាបានតម្កល់ហើយ ក្នុងផ្លូវ ដ៏ប្រសើរ គឺកល្យាណធម៌និងកុសលធម៌ ។

បុគ្គលជាមហាបុរស អ្នកមានបញ្ញាច្រើននោះ ប្រាថ្នាដើម្បី ត្រិះរិះនូវវិតក្កណា ក៏ត្រិះរិះនូវវិតក្កនោះបាន មិនប្រាថ្នាដើម្បី ត្រិះរិះនូវវិតក្កណា ក៏មិនត្រិះរិះនូវវិតក្កនោះ ប្រាថ្នាដើម្បីសម្រេច នូវគំនិតណា ក៏សម្រេចនូវគំនិតនោះ មិនប្រាថ្នាដើម្បីសម្រេចនូវ គំនិតណា ក៏មិនសម្រេចនូវគំនិតនោះឡើយ ជាអ្នកបានដល់នូវ ចេតោវសីក្នុងផ្លូវនៃវិតក្កទាំងឡាយ ។

* នៅក្រោមម្លប់ព្រះធម៌ព្រះវិន័យ មានសេចក្តីសុខក្សេម មិនមានបញ្ហាក្នុងការរស់នៅ ក្នុងការស្លាប់ ឬការប្រាត់ប្រាសអ្វី ឡើយ ព្រមទាំងមាននូវមេត្តាករុណាចំពោះសព្វសត្វទៀតផង ។

ក្នុងបិដកលេខ ៥៧ ទំព័រ ៩១ **សារីបុត្តត្ថេរគាថា** :

ខ្ញុំមិនត្រេកអរនឹងសេចក្តីស្លាប់ មិនត្រេកអរនឹងការរស់នៅ

ខ្ញុំជាបុគ្គលដឹងខ្លួន មានស្មារតីខ្ជាប់ខ្ជួន ទម្ងាយចោលនូវរាងកាយ នេះ ។ ខ្ញុំមិនត្រេកអរនឹងសេចក្តីស្លាប់ មិនត្រេកអរនឹងការរស់នៅ ខ្ញុំរង់ចាំតែពេលវេលា ដូចអ្នកស៊ីឈ្នួលទន្ទឹមតែការអស់ទៅនៃថ្ងៃ (ដើម្បីបានឈប់សម្រាកតែប៉ុណ្ណោះ) ។

ក្នុងបិដកលេខ ៥២ ទំព័រ ២២២ **ឧបសេនវដ្ឋន្តបុត្តសុត្តន្ត** ព្រះអង្គទ្រង់ឧទានប្រារព្ធចំពោះព្រះឧបសេន ដែលមានសេចក្តី ត្រិះរិះដោយប្រពៃ មានសេចក្តីទាំងស្រុងដូចតទៅ :

ខ្ញុំបានស្តាប់មកយ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ក្នុងវត្តវេឡុវ័ន កលន្ទកនិវាបស្ថាន ជិតក្រុងរាជគ្រឹះ ។ គ្រានោះឯង ព្រះឧបសេនវដ្ឋន្តបុត្តដ៏មានអាយុ ទៅក្នុងទីស្នាក់ ហើយសម្លឹងនៅ មានចិត្តត្រិះរិះកើតឡើងយ៉ាងនេះថា ឱហ្ន៎ អញ ពេញជាមានលាភ ឱហ្ន៎ អញពេញជាបានល្អ (ព្រោះ) ព្រះដ៏មាន ព្រះភាគជាគ្រូអញ ព្រះអង្គជាព្រះអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធផង អញក៏ បានចេញចាកផ្ទះចូលទៅកាន់ផ្នួស ក្នុងធម្មវិន័យដែលព្រះមានព្រះ ភាគ ត្រាស់ទុកដោយប្រពៃផង ពួកសព្វហុចារិរបស់អញ ជាអ្នក មានសីល មានកល្យាណធម៌ផង អញជាអ្នកធ្វើឱ្យពេញលេញក្នុង សីលទាំងឡាយផង ជាអ្នកមានចិត្តតាំងមាំល្អ មានចិត្តមូលនឹងក្នុង អារម្មណ៍តែមួយផង ជាអរហន្តខីណាស្រពផង ជាអ្នកមានបូទិ៍

ច្រើន មានអានុភាពច្រើនផង រស់នៅក៏ចម្រើន ស្លាប់ក៏ចម្រើន ។
លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបច្បាស់សេចក្តីត្រិះរិះក្នុង
ចិត្តរបស់ព្រះឧបសេនវង្គន្តបុត្តដ៏មានអាយុ ដោយព្រះទ័យរបស់
ព្រះអង្គហើយ ទើបទ្រង់បន្តិឧទាននេះ ក្នុងវេលានោះថា :

ជីវិតរបស់បុគ្គលណា មិនក្តៅក្រហាយ បុគ្គលនោះ
រមែងមិនសោកក្នុងកាលជិតស្លាប់ ប្រសិនបើ អ្នកប្រាជ្ញ
នោះឯង បានឃើញបទគឺព្រះនិព្វាន រមែងមិនសោកក្នុង
កណ្តាលពូកអ្នកសោកឡើយ ។ ភិក្ខុបានគាស់រំលើងតណ្ហា
ក្នុងភព មានចិត្តស្ងប់ មានជាតិសំសារអស់ហើយ ភពថ្មី
ទៀតមិនមានដល់ភិក្ខុឡើយ ។

ក្នុងសំយុត្តនិកាយ និទានវគ្គ បិដកលេខ ៣២ ទំព័រ ២៧៧
ឧបតិស្សសូត្រ ព្រះសាវីរីបុត្តដ៏មានអាយុ បានឆ្លើយតបសំនួររបស់
ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ មានសេចក្តីដូចតទៅ :

ព្រះសាវីរីបុត្តមានអាយុ បានពោលពាក្យដូច្នោះថា ម្ចាស់
អារុសោ ក្នុងទិវណោះ ខ្ញុំបាននៅក្នុងទីដ៏ស្ងាត់ សម្លំនៅ ក៏មាន
បរិវិតក្តកើតឡើងក្នុងចិត្តយ៉ាងនេះថា សេចក្តីសោក ខ្សឹកខ្សួល
លំបាកកាយ លំបាកចិត្ត ការចង្អៀតចង្អល់ចិត្ត គប្បីកើតឡើងដល់
អាត្មាអញ ព្រោះការប្រែប្រួលនិងការផ្លាស់ប្តូរនៃសត្វនិងសង្ខារ

ណា សត្វនិងសង្ខារនោះ មានតិចតួចក្នុងលោកខ្លះដែរឬ ។ ម្ចាស់
អារុសោ ខ្ញុំនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា សេចក្តីសោក
ខ្សឹកខ្សួល លំបាកកាយ លំបាកចិត្ត ការចង្អៀតចង្អល់ចិត្ត មិនគប្បី
កើតឡើងដល់អាត្មាអញ ព្រោះការប្រែប្រួលនិងការផ្លាស់ប្តូរនៃ
សត្វ និងសង្ខារណា សត្វនិងសង្ខារនោះមិនមានតិចតួចក្នុងលោក
សោះឡើយ ។

កាលព្រះសាវីរីបុត្តពោលយ៉ាងនេះហើយ ព្រះអានន្តមាន
អាយុ ក៏បាននិយាយនឹងព្រះសាវីរីបុត្តមានអាយុយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់
សាវីរីបុត្តមានអាយុ សេចក្តីសោក ខ្សឹកខ្សួល លំបាកកាយ លំបាក
ចិត្ត ការចង្អៀតចង្អល់ចិត្ត មិនកើតដល់លោក ព្រោះការប្រែប្រួល
និងការផ្លាស់ប្តូរនៃព្រះសាស្តាដែរឬ ។ ម្ចាស់អារុសោ សេចក្តី
សោក ខ្សឹកខ្សួល លំបាកកាយ លំបាកចិត្ត ការចង្អៀតចង្អល់ចិត្ត
មិនកើតឡើងដល់ខ្ញុំ ព្រោះការប្រែប្រួល និងការផ្លាស់ប្តូរនៃព្រះ
សាស្តាទេ តែខ្ញុំមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា អើហ្ន៎ ព្រះសាស្តា
មានស័ក្តិធំ មានបូទីច្រើន មានអានុភាពច្រើន បាត់បង់ទៅហើយ
ប្រសិនបើ ព្រះមានព្រះភាគ ព្រះអង្គគប្បីគង់នៅអស់កាលជា
អង្វែងទៅ ការគង់នៅរបស់ព្រះអង្គនោះ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បី
ប្រយោជន៍ដល់ជនច្រើន ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់ជនច្រើន ដើម្បី

អនុគ្រោះដល់សត្វលោក ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីគុណ ដើម្បី
សេចក្តីសុខ ដល់ទេវតានិងមនុស្សទាំងឡាយ ។

ក្នុងបិដកលេខ ៥៧ ថេរគាថា ទំព័រ ៤៥ អធិបុត្តត្ថេរបាន
បកស្រាយសេចក្តីប្រាប់ដល់ពួកចោរ ព្រមដោយការមិនតក់ស្លុត
មានសេចក្តីដូចតទៅ :

(ចោរពោលថា) ក្នុងកាលមុន យើងខ្ញុំទាំងឡាយ សម្លាប់
សត្វពួកណា ដើម្បីយញ្ញ ឬដើម្បីទ្រព្យ ភ័យក៏កើតមាន (ដល់សត្វ
ពួកនោះ) ឥតមានសេសសល់ សត្វទាំងនោះរមែងញាប់ញ័រផង
សោកសៅផង ។ (ឥឡូវនេះ) សេចក្តីភិតភ័យនៃលោកមិនមាន
ទាំងសម្បុរ (មុខលោក) ក៏ស្រស់បស់ក្រៃពេក ហេតុអ្វីក៏លោកមិន
ខ្សឹកខ្សួល ព្រោះភ័យធំ មានសភាពយ៉ាងនេះ ។

(ព្រះអធិបុត្តត្ថេរពោលថា) ម្ចាស់ចោរជាធំ សេចក្តីទុក្ខ
ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងចិត្ត នៃបុគ្គលអ្នកមិនមានសេចក្តីអាឡោះអាល័យ
មិនមានទេ បុគ្គលអ្នកមានសំយោជនៈអស់ហើយ បានកន្លងផុតនូវ
ភ័យទាំងពួង ។ កាលបើតណ្ហាជាគ្រឿងនាំសត្វទៅកាន់ភពក្នុង
បច្ចុប្បន្នអស់ហើយដោយហេតុណាមួយ ភ័យចំពោះសេចក្តីស្លាប់
ក៏មិនមានឡើយ ដូចការមិនមានភ័យក្នុងកិរិយាដាក់ចុះការៈចេញ
(អំពីក្បាល) ។ ព្រហ្មចរិយធម៌ អាត្មាបានសន្សំល្អហើយ ទាំងមគ្គ

អាត្មាក៏បានចម្រើនល្អហើយ ភ័យចំពោះសេចក្តីស្លាប់ នៃអាត្មាមិន
មានទេ ដូចការមិនមានភ័យក្នុងកិរិយាអស់ទៅនៃរោគទាំងឡាយ។
ព្រហ្មចរិយធម៌ អាត្មាបានសន្សំល្អហើយ ទាំងមគ្គ អាត្មាក៏បាន
ចម្រើនល្អហើយ ភពទាំងឡាយដែលមិនមានសេចក្តីត្រេកអរ
អាត្មាក៏បានឃើញហើយ ដូចបុគ្គលជីកនូវថ្នាំពិស ហើយខ្នាក់
ចោលវិញ ។ បុគ្គលអ្នកដល់នូវត្រើយ គឺព្រះនិព្វាន មិនមានសេចក្តី
ប្រកាន់ មានសោឡសកិច្ចធ្វើហើយ មិនមានអាសវៈ រមែងជាអ្នក
ត្រេកអរក្នុងកិរិយាអស់ទៅនៃអាយុ ដូចបុគ្គលរួចហើយចាកការ
សម្លាប់ ។ បុគ្គលបានដល់នូវធម៌ដ៏ឧត្តម ជាអ្នកមិនត្រូវការក្នុង
លោកទាំងអស់ រមែងមិនមានសោកសៅ ព្រោះសេចក្តីស្លាប់ ដូច
បុគ្គលស្ទុះផុតចាកផ្ទះដែលភ្លើងឆេះ ។ ការជួបជុំដោយសត្វនិង
សង្ខារឯណានីមួយក្តី ការកើតមានក្នុងពួកសត្វឯណាក្តី ទាំងអស់
នុ៎ះ មិនមែនជាធំឡើយ ពាក្យនេះព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ អ្នកស្វែងរកនូវ
គុណធំបានសម្តែងហើយ ។ បុគ្គលណា បានដឹងច្បាស់នូវព្រះពុទ្ធ-
ដីកា តាមដែលព្រះពុទ្ធទ្រង់សម្តែងហើយនោះ បុគ្គលនោះមិន
ប្រកាន់នូវភពនីមួយឡើយ ដូចបុរសមិនកាន់ដុំដែកដែលក្តៅសព្វ ។
អាត្មាមិនមានសេចក្តីត្រិះរិះថាខ្លួនអញបានមានហើយទេ អាត្មាមិន
មានគិតថា ខ្លួនអញនឹងមានតទៅទេ (ព្រោះថា) សង្ខារទាំងឡាយ

ទៀងតែវិនាសទៅវិញ ហេតុនោះនឹងខ្សឹកខ្សួលក្នុងសង្គារទាំង-
នោះដូចម្តេចកើត ។ ម្ចាស់ចោរជាធំ បុគ្គលដែលឃើញច្បាស់តាម
សេចក្តីពិតនូវការប្រជុំកើតនៃធម៌ដ៏បរិសុទ្ធ និងកំណនៃសង្គារដ៏
បរិសុទ្ធ ភ័យមិនមានឡើយ ។ បុគ្គលដែលឃើញច្បាស់ដោយ
បញ្ញានូវលោក ប្រាកដស្មើដោយស្មៅ និងកំណាត់លើក្នុងកាល
ណា ក្នុងកាលនោះ បុគ្គលនោះ ក៏មិនបាននូវសេចក្តីប្រកាន់ថា
របស់អញ រមែងមិនសោកសៅថា របស់អញមិនមានឡើយ ។
អាត្មាចុញទ្រាន់នឹងសិរិរះ ជាអ្នកមិនត្រូវការដោយភព ព្រោះថា
កាយនេះនឹងបែកធ្លាយទៅ ទាំងកាយដទៃទៀតក៏នឹងមិនមានដែរ។
កិច្ចណាដោយសិរិរះមានដល់ពួកអ្នក ពួកអ្នកប្រាថ្នានូវកិច្ចណា ចូរ
ធ្វើនូវកិច្ចនោះចុះ សេចក្តីទោមនស្សក្តី សេចក្តីស្រឡាញ់ក្តីនៃអាត្មា
នឹងមិនមានក្នុងអំពើទាំងនោះ ព្រោះបច្ច័យនៃកិច្ចនោះឡើយ ។

ពួកចោរបានស្តាប់ពាក្យនៃព្រះអធិបុត្តត្ថេរនោះ ជាពាក្យ
ចម្លែកអស្ចារ្យ គួរឱ្យព្រឺរោម ហើយក៏ទម្លាក់ចោលនូវគ្រឿង
សស្ត្រាទាំងឡាយ បានពោលពាក្យនេះថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន
លោកបានធ្វើតបោកម្តងដូចម្តេច ឬអ្នកណាជាអាចារ្យរបស់លោក
សេចក្តីមិនសោកសៅ លោកបានព្រោះអាស្រ័យពាក្យប្រដៅរបស់
អ្នកណា ។

ព្រះថេរៈឆ្លើយថា ព្រះជិនស្រីព្រះអង្គជាសព្វញ្ញ ទ្រង់ឃើញ
នូវធម៌ទាំងពួង ជាសាស្ត្រាប្រកបដោយករុណាដ៏ធំ ទ្រង់រក្សានូវ
សត្វលោកទាំងអស់ ជាអាចារ្យរបស់អាត្មា ។ ព្រះធម៌នេះ ជាធម៌
ដល់នូវកិរិយាអស់ទៅនៃកិលេស ជាធម៌ដ៏ប្រសើរ ព្រះជិនស្រីនោះ
បានសម្តែងហើយ សេចក្តីមិនសោកសៅដែលអាត្មាបាន ព្រោះ
អាស្រ័យនូវធម៌ជាពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះជិនស្រីនោះ។

ចោរទាំងឡាយ បានស្តាប់នូវសុភាសិតនៃឥសី (អធិបុត្ត-
ត្ថេរ) ក៏ទម្លាក់ចោលនូវគ្រឿងសស្ត្រាទាំងឡាយផង នូវអាវុធ
ទាំងឡាយផង ពួកខ្លះក៏រៀរចាកចោរកម្មនោះ ពួកខ្លះក៏ពេញចិត្ត
នឹងបព្វជ្ជា ។ ចោរទាំងនោះក៏ចូលទៅបួសក្នុងសាសនានៃព្រះ-
សុគត ចម្រើននូវពោជ្ឈង្គ និងពលៈទាំងឡាយ ជាបណ្ឌិតមានចិត្ត
ខ្ពស់ឡើង មានចិត្តល្អ មានឥន្ទ្រិយចម្រើនហើយ ក៏បានពាល់ត្រូវ
នូវនិព្វានបទ ជាអសង្ខតធម៌ ។

ក្នុងបិដកលេខ ២១ ទំព័រ ២៤ នៅក្នុង **ភកចូបមសូត្រ**
ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា :

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកចោរ ដែលប្រព្រឹត្តអាក្រក់ នាំ
គ្នាអារអវយវៈតូចធំរបស់អ្នកទាំងឡាយ ដោយរណារដែលមានផង
ទាំងសងខាង ភិក្ខុណាមួយ ញ៉ាំងចិត្តឱ្យប្រទូស្តចំពោះចោរទាំង-

អម្បាលនោះ ភិក្ខុនោះមិនឈ្មោះថាជាអ្នកធ្វើតាមសាសនារបស់
តថាគតឡើយ នេះព្រោះហេតុមកអំពីការមិនអត់ធន់ហ្នឹងឯង ។

ក្នុងបិដកលេខ ៤១ ទំព័រ ២៧៤ នៅក្នុង ឧបេស្សនសូត្រ
ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សម្តែងដល់នាងវិសាខា អំពីការរក្សាឧបោសថ
ដោយការធ្វើតាមព្រះអរហន្ត មានជាអាទិ៍ដូចតទៅ :

ម្ចាស់នាងវិសាខា អរិយសាវ័កនោះ តែងពិចារណាឃើញ
ដូច្នោះថា ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ លះបង់បាណាតិបាត រៀរចាក
បាណាតិបាត មានអាជ្ញាដាក់ចុះហើយ មានគ្រឿងសស្ត្រាដាក់ចុះ
ហើយ មានសេចក្តីខ្មាសបាប ប្រកបដោយសេចក្តីអាណិត ជាអ្នក
អនុគ្រោះដោយប្រយោជន៍ ចំពោះសព្វសត្វដែលមានជីវិត ។ ឯ
អាត្មាអញក្នុងថ្ងៃនេះ ក៏លះបង់បាណាតិបាត ។ល។ ជាអ្នក
អនុគ្រោះដោយប្រយោជន៍ ចំពោះសព្វសត្វដែលមានជីវិត អស់ថ្ងៃ
នេះនិងយប់នេះដែរ អាត្មាអញឈ្មោះថា ធ្វើតាមព្រះអរហន្ត
ទាំងឡាយផង ឧបោសថឈ្មោះថាអាត្មាអញបានរក្សាផង ដោយ
អង្គនេះឯង ។

* ព្រះបរមសាស្ត្រាទ្រង់ត្រាស់បន្តរហូតដល់គ្រប់អង្គទាំង ៨
នៃឧបោសថ រួចហើយព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សម្តែងអំពីផលានិសង្ស
ដ៏ក្រៃលែង អានហើយក៏គិតថា ឧបោសថសីលគួរតែរក្សាដោយ

រឹករាយជ្រះថ្លា ។

ក្នុងបិដកលេខ ៥២ ទំព័រ ១៩ នៅក្នុង មេត្តាសូត្រ ព្រះអង្គ
ទ្រង់ត្រាស់សម្តែងថា :

(គួរផ្សាយមេត្តាចិត្ត ចំពោះពពួកសត្វថា) សត្វទាំងឡាយ
ទាំងពួង សូមឱ្យមានសេចក្តីសុខ ឱ្យមានសេចក្តីក្សេម ឱ្យមានខ្លួន
ដល់នូវសេចក្តីសុខចុះ ។ល។ សត្វដទៃមិនគួរកំហែងបៀតបៀននូវ
សត្វដទៃឡើយ មិនគួរមើលងាយគេតិចតួចក្នុងទីណាមួយឡើយ
មិនគួរប្រាថ្នានូវសេចក្តីទុក្ខដល់គ្នានិងគ្នា ព្រោះសេចក្តីក្រែវក្រោធនិង
សេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ក្នុងចិត្តឡើយ ។

មាតាថ្មមរក្សាបុត្រដែលកើតអំពីខ្លួន ជាកូនតែមួយ ស្មើ
ដោយជីវិត យ៉ាងណាមិញ បុគ្គលគួរចម្រើនមេត្តាចិត្ត មិនមាន
ប្រមាណ ចំពោះសត្វទាំងឡាយទាំងពួងយ៉ាងនោះឯង ។

កម្មវិធីសង្គ្រោះបន្ទាន់សង្ហារម្មណ៍

* អ្នកដែលបានយល់ដឹងអំពីជីវិត រមែងជាអ្នកធ្លាក់ក្នុងហេតុផល ចេះមើលឃើញដល់ការធ្វើ និងផលនៃការធ្វើនោះៗ មិនចេះតែជឿដោយងងឹតឥតពិចារណា មានការភ្ញាក់ផ្អើលផ្សេងៗ ដូចជារឿងទឹកទន្លេស័ក្តិសិទ្ធិជាដើម ។

ក្នុងបិដកលេខ ២០ ទំព័រ ១២៦ នៅក្នុង **វត្ថុបឋមសូត្រ** ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សម្តែងអំពី ការលាងចាបក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា ដែលមានសេចក្តីដូចតទៅ :

សម័យនោះឯង មានព្រាហ្មណ៍ម្នាក់ឈ្មោះសុន្ទរិកាភារទ្វាជៈ អង្គុយនៅជិតព្រះមានព្រះភាគ ។ លំដាប់នោះឯង សុន្ទរិកាភារទ្វាជៈព្រាហ្មណ៍ក្រាបបង្គំទូលសួរព្រះមានព្រះភាគដូច្នោះថា ចុះព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ធ្លាប់យាងទៅកាន់ស្ទឹងពាហុកា ដើម្បីលាងជម្រះដែរឬ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ប្រយោជន៍អ្វីដោយស្ទឹងពាហុកា ស្ទឹងពាហុកានោះនឹងធ្វើអ្វីឱ្យ ។ ព្រាហ្មណ៍ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ព្រោះថាស្ទឹងពាហុកាមានជនច្រើនគ្នាសន្មតហើយថាជាស្ទឹងបរិសុទ្ធ បពិត្រ

ព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ព្រោះថាស្ទឹងពាហុកា មានជនច្រើនគ្នាសន្មតហើយថាជាបុណ្យ ម្យ៉ាងទៀត ជនច្រើនគ្នាតែងបណ្តែតចាបកម្មដែលគេធ្វើហើយ ចោលទៅក្នុងស្ទឹងពាហុកា (នេះដែរ) ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សម្តែងដោយបទគាថាទាំងឡាយចំពោះសុន្ទរិកាភារទ្វាជៈព្រាហ្មណ៍ថា :

ជនពាលមានកម្មអាក្រក់ (ក្នុងសន្តាន) បើទុកជាចូលទៅកាន់ស្ទឹងពាហុកា កាន់កំពង់ឈ្មោះអធិកក្កៈក្តី កាន់កំពង់ឈ្មោះគយាក្តី កាន់ស្ទឹងឈ្មោះសុន្ទរិកាភារទ្វាជៈ កាន់ស្ទឹងឈ្មោះសរស្សតិក្តី កាន់កំពង់ឈ្មោះបយាគៈក្តី ឬក៏កាន់ស្ទឹងឈ្មោះពាហុមតិក្តី អស់កាលជានិច្ច ក៏នៅតែមិនស្អាតឡើយ ព្រោះថាស្ទឹងឈ្មោះសុន្ទរិកាភារទ្វាជៈធ្វើអ្វីឱ្យ កំពង់ឈ្មោះបយាគៈនឹងធ្វើអ្វីឱ្យ ស្ទឹងឈ្មោះពាហុមតិក្តីធ្វើអ្វីឱ្យ ព្រោះថាស្ទឹងឈ្មោះសុន្ទរិកាភារទ្វាជៈដើម មិនដែលលាងជម្រះសត្វមានពៀរ មានចាបកម្មដ៏ភ្លៀវភ្លា ដែលខ្លួនធ្វើហើយ មានកម្មដ៏លាមកនោះ ឱ្យស្អាតបានឡើយ ផុតណាបុក្យ (ឬក្យល្អក្រៃលែង) តែងមានសព្វៗកាល ដល់បុគ្គលដែលបរិសុទ្ធ ឧបោសថ តែងមានសព្វៗកាល ដល់បុគ្គលដែលបរិសុទ្ធ ការកាន់យកនូវវត្ថុ តែងសម្រេចសព្វៗកាល ដល់បុគ្គលដែលបរិសុទ្ធ មានកម្មដ៏ស្អាត ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ អ្នកចូរលាងជម្រះខ្លួនក្នុងសាសនាថាគតវិញ

អ្នកចូរធ្វើសេចក្តីក្សេមក្សាន្តចំពោះពួកសត្វទាំងពួងចុះ បើអ្នកមិន
និយាយកុហក បើអ្នកមិនបៀតបៀនសត្វ បើអ្នកមិនកាន់យកនូវ
ទ្រព្យ ដែលគេមិនបានឱ្យ មានចិត្តជឿហើយ មិនមានសេចក្តី
កំណាញ់ អ្នកចាំបាច់ទៅកាន់កំពង់ទឹកធ្វើអ្វីទៀត អ្នកដឹកទឹក
(ឬដូត) តែក្នុងកំពង់ទឹក របស់អ្នកឯង (បានហើយ) ។

កាលបើព្រះមានព្រះភាគ មានព្រះពុទ្ធដីកាយ៉ាងនេះហើយ
ទើបសុន្ទរិកការទ្វាជព្រាហ្មណ៍ ក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគ
ដូច្នោះថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ពីរោះណាស់ បពិត្រព្រះ
គោតមដ៏ចម្រើន ពីរោះណាស់ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ធម៌
ដែលព្រះអង្គសម្តែងហើយ ដោយអនេកបរិយាយយ៉ាងនេះ ហាក់
ដូចជាគេផ្ទាររបស់ដែលផ្តាប់ ឬក៏ដូចជាគេបើកបង្ហាញរបស់ដែល
កំបាំង ពុំនោះដូចជាគេប្រាប់ផ្លូវដល់អ្នកវង្វេងទិស ពុំនោះសោត
ដូចជាគេកាន់ប្រទីបទ្រោលបំភ្លឺក្នុងទីងងឹតដោយគិតថា មនុស្ស
មានភ្នែកតែងមើលឃើញរូបទាំងឡាយបាន ខ្ញុំព្រះអង្គសូមដល់នូវ
ព្រះគោតមដ៏ចម្រើនផង ព្រះធម៌ផង ព្រះសង្ឃផង ជាទីពឹង
ទីរលឹក ខ្ញុំព្រះអង្គសូមបាននូវបព្វជ្ជា សូមបាននូវឧបសម្បទាក្នុង
សំណាក់នៃព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ។ សុន្ទរិកការទ្វាជព្រាហ្មណ៍ក៏
បានបព្វជ្ជា បានឧបសម្បទា ក្នុងសំណាក់នៃព្រះមានព្រះភាគ ។

ការទ្វាជភិក្ខុដ៏មានអាយុ ដែលបានឧបសម្បទា មិនទាន់អស់កាល
យូរប៉ុន្មាន ជាភិក្ខុម្នាក់ឯង ចៀសចេញ (ចាកពួក) ជាអ្នកមិន
ប្រមាទ មានព្យាយាមដុតបំផ្លាញកិលេស មានចិត្តស្តង់ទៅកាន់
(ព្រះនិព្វាន) ពួកកុលបុត្រដែលចេញចាកផ្ទះ ហើយចូលទៅកាន់
ផ្លូវដោយប្រពៃ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់អនុត្តរធម៌ណា (ការទ្វាជ-
ភិក្ខុ) ក៏បានធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់នូវអនុត្តរធម៌នោះ ជាទីបំផុតនៃមគ្គ
ព្រហ្មចារ្យ ដោយប្រាជ្ញារបស់ខ្លួនដោយខ្លួនឯងក្នុងបច្ចុប្បន្ននេះ
បានសម្រេចសម្រាន្តនៅដោយឥរិយាបថទាំង ៤ មិនយូរប៉ុន្មានក៏
បានដឹងច្បាស់ថា ជាតិកំណើតរបស់អាត្មាអញអស់ហើយ ព្រហ្ម-
ចរិយធម៌ អញក៏បាននៅរួចហើយ កិច្ចដែលត្រូវធ្វើ អញក៏បានធ្វើ
ហើយ មគ្គការវិនាសកិច្ចដទៃ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសោឡសកិច្ចនេះទៀត
មិនមានឡើយ ។ បណ្តាព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ការទ្វាជភិក្ខុដ៏មាន
អាយុ ក៏ជាព្រះអរហន្តមួយអង្គដែរ ។

ក្នុងថេរីគាថា បិដកលេខ ៥៧ ទំព័រ ១៨៩ នាង**បុណ្ណិកា**
បានទូន្មានព្រាហ្មណ៍អ្នកងូតទឹកលាងបាប មានសេចក្តីដូចតទៅ :

ខ្ញុំជាស្រ្តីអ្នកដងទឹក មានការខ្លាចទណ្ឌភ័យនៃជនជាម្ចាស់
ទាំងឡាយ ត្រូវភ័យអំពីវាចានិងទោសបៀតបៀន ហើយចុះទឹក

រាល់ពេលក្នុងកាលត្រជាក់រងា ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ អ្នកខ្លាចអ្នក
ណា ទើបចុះទឹករាល់ពេល មានខ្លួនញាប់ញ័រ ទទួលរងរងាដ៏
ក្រៃលែង ។

ឆ្ងា. ម្ចាស់នាងបុណ្យិកាដ៏ចម្រើន នាងដឹង (ថាខ្ញុំ) កំពុងធ្វើ
កុសលកម្មជាគ្រឿងបិទនូវបាបកម្មដែរ ម្តេចក៏សួរដេញដោល ។
បុគ្គលណា ទោះចាស់ក្តី ក្មេងក្តីបានធ្វើបាបកម្មហើយ បុគ្គលនោះ
រមែងរួចចាកបាបកម្មនោះ ព្រោះការស្រោចស្រពដោយទឹក ។

ឃុ. អ្នកល្ងង់ណាហ្ន៎ បាននិយាយពាក្យនេះ ទៅរកអ្នកដែល
ល្ងង់ដែរ (ថាបុគ្គល) រមែងរួចចាកបាបកម្ម ព្រោះការស្រោចស្រព
ដោយទឹក (បើដូច្នោះ) កង្កែប អណ្តើក នាគ ក្រពើ ឬសត្វដទៃ
ណាមួយ ដែលត្រាច់ទៅក្នុងទឹកទាំងអស់ នឹងទៅកាន់ឋានសួគ៌
ដោយពិត ។ ឯពួកជនអ្នកសម្លាប់ទ្រាយ សម្លាប់ជ្រូក នេសាទត្រី
អ្នកចាប់ម្រឹក ពួកចោរ ពួកពេជ្ឈយាត ឬពួកជនឯទៀត ដែលមាន
កម្មដ៏លាមក ពួកជនទាំងនោះ ក៏រួចចាកបាបកម្ម ព្រោះការ
ស្រោចស្រពដោយទឹកដែរ។ ប្រសិនបើស្ទឹងទាំងនោះ អាចបន្សាត់
ចោលនូវបាប ដែលអ្នកធ្វើក្នុងកាលមុនបាន ស្ទឹងទាំងនោះក៏អាច
បន្សាត់ចោលនូវបុណ្យរបស់អ្នកបានដែរ ព្រោះហេតុនោះ ខ្លួនអ្នក
នឹងទៅជាបុគ្គលក្រៅស្រឡះ ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ អ្នកខ្លាចចំពោះ

បាបកម្មណា ហើយចុះត្រាំទឹក គ្រប់ៗពេល ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ អ្នក
កុំធ្វើនូវបាបនោះវិញ កុំ (ចុះត្រាំទឹក) ឱ្យរងាបៀតបៀននូវសម្បុរ
សរីរៈរបស់អ្នកឡើយ ។

ឆ្ងា. នាងដឹកនាំខ្ញុំដែលដើរផ្លូវខុស ឱ្យដើរទៅតាមផ្លូវដ៏
ប្រសើរ ម្ចាស់នាងដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសូមជូនសាដកសម្រាប់ស្រោច-
ស្រពទឹកនេះដល់នាង ។

ឃុ. សំពត់សាដកចូរនៅជារបស់អ្នកដដែលចុះ ខ្ញុំមិនត្រូវការ
សំពត់សាដក (របស់អ្នក) ទេ ។ បើអ្នកខ្លាចសេចក្តីទុក្ខ បើសេចក្តី
ទុក្ខមិនជាទីស្រឡាញ់នៃអ្នកទេ អ្នកកុំធ្វើបាបកម្ម ទោះបីក្នុងទីវាល
ក្តី ក្នុងទីកំបាំងក្តី ។ បើអ្នកនឹងធ្វើ ឬកំពុងធ្វើបាបកម្ម សូម្បីអ្នក
ហោះរត់ទៅក៏មិនរួចចាកទុក្ខ ។ បើអ្នកខ្លាចសេចក្តីទុក្ខ បើសេចក្តី
ទុក្ខមិនជាទីស្រឡាញ់របស់អ្នកទេ អ្នកចូរដល់នូវព្រះពុទ្ធជាតាទិ-
បុគ្គលផង នូវព្រះធម៌ផង នូវព្រះសង្ឃផង ជាទីពឹងចុះ ចូរ
សមាទានសីលទាំងឡាយចុះ ការដល់នូវទីពឹងនិងការសមាទាន
សីលនោះ នឹងញ៉ាំងអ្នកឱ្យរួចចាក (ទុក្ខ) ។

ឆ្ងា. ពីដើមខ្ញុំជាព្រាហ្មណ៍តែពូជ ថ្ងៃនេះខ្ញុំជាព្រាហ្មណ៍ពិត
មានត្រៃវិជ្ជា បរិបូណ៌ដោយវេទ ជាអ្នកមានសូស្តី ជាអ្នកលាង
បាប ។

ក្នុងគម្ពីរឧទាន ពោធិវគ្គ បិដកលេខ ៥២ ទំព័រ ១២៦ នៅក្នុង **ជំនួសសូត្រ** ព្រះអង្គទ្រង់ឧទានដូច្នោះថា :

បុគ្គលមិនដែលស្អាត ព្រោះទឹកដែលមនុស្សច្រើននាក់ រមែងនាំគ្នាចុះងូតនោះទេ សច្ចៈ ១ ធម្ម ១ មាននៅក្នុងបុគ្គល ណា បុគ្គលនោះទើបឈ្មោះថា ជាអ្នកស្អាតផង ឈ្មោះថា ជា ព្រាហ្មណ៍ផង ។

ក្នុងអដ្ឋកថា **បន្ទូលវាសក** បានពោលអំពីព្រាហ្មណ៍ម្នាក់ អ្នកនៅក្នុងនគររាជគ្រឹះ ជាអ្នកប្រកាន់មង្គលភ្នាក់ផ្អើល មិនជ្រះថ្លា ក្នុងព្រះរតនត្រ័យ ជាបុគ្គលមិច្ឆាទិដ្ឋិ មានភោគទ្រព្យច្រើន ។

ក្នុងកាលនោះ កណ្តុរបានកាត់នូវសំពត់សាដកមួយគូរបស់ គាត់ ។ ដល់ពេលគាត់ត្រូវការឱ្យគេយកសំពត់នោះមក ទើបដឹងថា ត្រូវកណ្តុរកាត់ដាច់ជាអន្លើទៅហើយ ។ ព្រាហ្មណ៍គិតថា សំពត់ នេះជាអពមង្គល បើទុកនៅនឹងផ្ទះនាំឱ្យមានការវិនាសយ៉ាងក្រៃ- លែង គឺវាដូចជាកាឡកណ្តិមួយអីចឹង ទាំងមិនអាចឱ្យដល់បុត្រ ធីតា ឬទាសកម្មករផង ព្រោះសេចក្តីវិនាសនឹងកើតមានដល់អ្នក ទទួលនូវសំពត់នោះទៅគ្រប់គ្នា ត្រូវយកទៅចោលក្នុងព្រៃខ្មោច ទើបបាន ។

ព្រាហ្មណ៍មិច្ឆាទិដ្ឋិ មិនឱ្យពួកទាសកម្មករយកទៅចោលទេ

ដោយខ្លាចពួកទាសកម្មករ នាំយកនូវសំពត់នោះទៅប្រើប្រាស់ បណ្តាលឱ្យវិនាសតៗគ្នា ។ ទើបព្រាហ្មណ៍ប្រាប់ឱ្យកូនប្រុសរបស់ គាត់យកឈើធ្លិះទាក់នូវសំពត់នោះ នាំទៅចោលនៅព្រៃខ្មោច ហើយត្រូវងូតទឹកជ្រមុជឱ្យលិចក្បាលសឹមត្រឡប់មកផ្ទះវិញ ។

ព្រះបរមសាស្តាសម្មាសម្ពុទ្ធកង់ប្រថាប់នៅវត្តវេឡុវ័ន ទ្រង់ ជ្រាបឧបនិស្ស័យនៃព្រាហ្មណ៍ពីរនាក់ឪពុកនិងកូន ព្រះអង្គបាន យាងទៅកាន់ព្រៃខ្មោចនោះ ហើយទ្រង់កាន់យកនូវសំពត់សាដក ដែលកូនប្រុសរបស់ព្រាហ្មណ៍បានចោលហើយ ទាំងដែលកូនប្រុស នោះយាត់ព្រះអង្គមិនឱ្យចាប់ ដោយអាងថា ជារបស់ចង្រៃ ។ ព្រះ បរមសាស្តាទ្រង់កាន់យកនូវសំពត់មួយគូនោះ វិលត្រឡប់មកកាន់ វត្តវេឡុវ័នវិញ ។

កាលដែលកូនប្រុសត្រឡប់មកជំរាបរឿងរ៉ាវ ដល់ឪពុក ហើយ ឪពុកនិងកូនក៏ប្រញាប់នាំគ្នាទៅកាន់វត្តវេឡុវ័ន ដើម្បីសូម ឱ្យព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធចោលនូវសំពត់នោះទៅវិញ ។ ព្រាហ្មណ៍គិតថា បើព្រះសមណគោតម ប្រើសំពត់នេះទៅ វាត្រូវធ្វើឱ្យលំបាកដល់ ព្រះអង្គផង ត្រូវវិនាសវត្តវេឡុវ័នផង ម៉្លោះហើយគេនឹងនិន្ទាស្តីថា មកដល់យើងជាពិតប្រាកដ ដូច្នោះ យើងត្រូវយកសំពត់សាដកថ្មីៗ ទៅថ្វាយដល់ព្រះសមណគោតម ដើម្បីសូមឱ្យព្រះសមណគោតម

ចោលនូវសំពត់ចង្រៃនោះ ។

នៅពេលដែលព្រាហ្មណ៍ឪពុក និងកូនប្រុសបានទៅដល់វត្ត ហើយ ព្រាហ្មណ៍ជាឪពុកបានក្រាបទូលព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដោយសព្វ គ្រប់ ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ពួកយើង មានឈ្មោះថាជាបព្វជិត ដូច្នេះ សំពត់ចាស់ៗដែលគេចោលនៅ ព្រៃខ្មោច ឬគំនរសំរាមជាដើម រមែងសមគួរដល់ពួកយើង ឯ ចំណែកព្រាហ្មណ៍ឯង មិនមែនទើបតែឥឡូវនេះទេ ពីជាតិមុនមក ក៏ធ្លាប់ប្រកាន់នូវលទ្ធិដូច្នេះដែរ ។

កាលដែលព្រាហ្មណ៍អាវាធនាហើយ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ សម្តែងនូវរឿងរ៉ាវអតីតជាតិ មានសេចក្តីប្រហែលគ្នានឹងបច្ចុប្បន្ន ដែរ គ្រាន់តែកាលណោះ ព្រះបរមពោធិសត្វជាតាបសបានឈាន ហើយប្រោសព្រាហ្មណ៍ ឯព្រាហ្មណ៍ក៏បានយកព្រះបរមពោធិសត្វ ជាសរណៈ ។

ក្នុងបិដកលេខ ៥៨ ទំព័រ ៣៨ **មន្ទលវិវាទក** ព្រះបរម- សាស្តាទ្រង់ត្រាស់ថា :

មង្គលទាំងឡាយក្តី ឧត្យាតទាំងឡាយក្តី សុបិនទាំងឡាយក្តី លក្ខណៈទាំងឡាយក្តី ដែលបុគ្គលណាបានផ្តាច់បង់ហើយ បុគ្គល នោះឈ្មោះថា អ្នកកន្លងផុតនូវទោសនៃមង្គល (ភ្នាក់ផ្អើល) ។ ជា

អ្នកគ្របសង្កត់នូវយុគក្តិលេស (ក្រោធ ១ ការចងគំនុំ ១ ការ រមិលគុណ ១ និងការវាយបូកស្មើ ១ ទាំង ៤ នេះ ហៅ យុគក្តិលេស) និងយោគក្តិលេស (កាមយោគ ១ ភវយោគ ១ ទិដ្ឋិយោគ ១ អវិជ្ជាយោគ ១) រមែងមិនមកកើតទៀតឡើយ ។

ដោយសេចក្តីថា បុគ្គលណាមិនប្រកាន់មង្គលភ្នាក់ផ្អើល មិនប្រកាន់ឧត្យាត មិនប្រកាន់ការយល់សម្តី មិនប្រកាន់លក្ខណៈ ជោគល្អ ឬជោគអាក្រក់ បុគ្គលនោះឈ្មោះថា ជាអ្នកកន្លងផុតនូវ ទោសនៃការប្រកាន់មង្គលភ្នាក់ផ្អើល ។

ព្រះបរមសាស្តា ទ្រង់សម្តែងធម៌ឱ្យព្រាហ្មណ៍ឪពុក និងកូន បានសម្រេចសោតាបត្តិផល ។

ក្នុងអដ្ឋកថា **នក្ខត្តវិវាទក** បានពោលអំពី ត្រកូលមួយនៅ ក្រៅក្រុងសាវត្តិ បានទៅស្តីដណ្តឹងកុលធីតាម្នាក់នៅក្នុងក្រុងសាវត្តិ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់កូនប្រុសរបស់ខ្លួន ។ គេបានសន្យាថ្ងៃ កំណត់មកទទួលយកកូនស្រីទៅកាន់ត្រកូលខាងប្រុស ប៉ុន្តែ លុះ ដល់ថ្ងៃកំណត់ ត្រកូលខាងប្រុសគេបានសួរអាជីវកម្មក្នុងដែលបាន ចូលទៅកាន់ត្រកូលរបស់ខ្លួនថា លោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ថ្ងៃនេះពួក ខ្ញុំនឹងធ្វើនូវមង្គលមួយ តើនក្ខត្តបូករូប្តដែរទេ ?

អាជីវកម្មមានការខឹងក្រោធជាខ្លាំង ព្រោះគិតថាពួកអស់នេះ

មិនសូវយើងពីដំបូង ឥឡូវដល់ថ្ងៃទៅហើយទើបតែសួរ យើងនឹង ផ្តល់មេរៀនឱ្យគេម្តង ដូច្នោះហើយក៏ពោលថា ថ្ងៃនេះមិនល្អទេ អ្នកទាំងអស់គ្នាកុំធ្វើមង្គលឡើយ បើចេសចេសចែកធ្វើនឹងមានការ វិនាសធំ ។ ពួកមនុស្សក្នុងត្រកូលក៏ជឿអាជីវកនោះ ហើយក៏ មិនបានទៅទទួលយកកូនស្រីក្នុងថ្ងៃហ្នឹងឡើយ ។

ចំណែកត្រកូលខាងស្រី បានចាត់ការមង្គលរៀបចំចាំទទួល ភ្ញៀវខាងប្រុស លុះមិនឃើញពួកគេមកតាមសន្យា ក៏លើកជីតាឱ្យ ទៅត្រកូលដទៃសម្រេចស្រេចចាច់ក្នុងថ្ងៃនោះដែរទៅ ។

ថ្ងៃស្អែកឡើងត្រកូលក្រៅក្រុងក៏បាននាំគ្នាមកដល់សូមយក កូនស្រី ពួកអ្នកក្នុងក្រុងក៏បានពិគ្រោះដេញថា ពួកអ្នកឯងសមនឹង ឈ្មោះអ្នកក្រៅក្រុងមែនហើយ ជាមនុស្សខ្លះសម្បត្តិរបស់មនុស្ស ល្អ ជាមនុស្សអាក្រក់ សន្យាគ្នាហើយ មើលងាយពាក្យសន្យា មិន មកតាមកំណត់ អញ្ជើញទៅតាមផ្លូវដែលអ្នករាល់គ្នាមកនោះវិញ ទៅ ពួកយើងលើកកូនស្រីយើងឱ្យអ្នកផ្សេងទៅហើយ ។

ពួកអ្នកក្រៅក្រុង ខំប្រឹងឈ្មោះនឹងអ្នកក្នុងអស់មួយសន្ទុះ ធំ លុះដឹងប្រាកដថាមិនបានកូនក្រមុំពិតហើយ ក៏នាំគ្នាត្រឡប់ទៅ វិញតាមផ្លូវដែលមកនោះឯង ។

រឿងទាំងអស់បានជ្រាបដល់ព្រះមានព្រះភាគ ព្រះអង្គទ្រង់

ត្រាស់ព្រះជាតក ពីអាជីវកនោះធ្លាប់បំផ្លាញមង្គលរបស់គេតាំងពី ជាតិមុនមកដែរ ។

ក្នុងជាតិមុននោះ អ្នកក្រុងពារាណសី ទៅស្តីដណ្តឹងកូនស្រី អ្នកជនបទ ហើយមិនទៅតាមសន្យា ព្រោះថាជឿតាមពាក្យកុហក របស់អាជីវក ។ រឿងរ៉ាវមានទំនងដូចគ្នា ខុសត្រង់ថាអ្នកជនបទ បានពិគ្រោះដេញអ្នកក្រុងពារាណសីថា ពួកអ្នករាល់គ្នាឈ្មោះថាជា អ្នកក្រុង ប៉ុន្តែខ្លះនូវសម្បត្តិរបស់មនុស្សល្អ ព្រោះមិនគោរពពាក្យ សន្យា ។ ក្នុងកាលណោះ ព្រះបរមពោធិសត្វជាបណ្ឌិត បានពោល ថា ផ្កាយទាំងឡាយនឹងមានប្រយោជន៍អ្វី ព្រោះការបានកូនស្រី ក្រមុំជាបុក្យល្អស្រេចទៅហើយ មិនមែនទេឬ ? រួចហើយទើប ព្រះបរមពោធិសត្វពោលនូវគាថា :

ក្នុងបិដកលេខ ៥៨ ទំព័រ ២២ **នក្ខត្តវាគក** បណ្ឌិត បុរសពោធិសត្វ ពោលថា :

**នក្ខត្តំ បដិមារទន្ធិ អត្តោ ពារលំ ឧបច្ចុគា
អត្តោ អត្តស្ស ទក្ខត្តំ ភី ករិស្សន្តិ តារកាតិ ។**

ប្រែថា : ប្រយោជន៍រមែងកន្លងបង់នូវមនុស្សល្អដែល រាប់អាននូវនក្ខត្តបុក្យ ប្រយោជន៍ជានក្ខត្តបុក្យរបស់ប្រយោជន៍ ឯ ផ្កាយទាំងឡាយនឹងធ្វើអ្វីបាន ។

អង្គការនក្ខត្តវាគក

~~~~~

បណ្តាបទទាំងនោះ បទថា **បដិវារនេន្តិ** ដោយសេចក្តីថា អ្នករង់ចាំមើល អធិប្បាយថា រវល់តែរង់ចាំមើល នក្ខត្តបូក្យនឹង មានក្នុងពេលនេះ នឹងមានក្នុងកាលឥឡូវនេះ ។

បទថា **អត្ថោ ពារលំ ឧបច្ចុគា** ដោយសេចក្តីថា ប្រយោជន៍ ពោលគឺការបាននូវកូនក្រមុំ កន្លងផុតនូវមនុស្សល្ងង់ ដែលជាអ្នកក្រុងពារាណសីនោះ ។

បទថា **អត្ថោ អត្ថស្ស នក្ខត្តិ** ដោយសេចក្តីថា បុគ្គល រំលោភនូវប្រយោជន៍ណា ប្រយោជន៍ដែលគេបានហើយនោះឯង ឈ្មោះថាជានក្ខត្តបូក្យរបស់ប្រយោជន៍ ។

បទថា **ភី ករិស្សន្តិ គារកា** ដោយសេចក្តីថា តើដួង ផ្កាយទាំងឡាយក្នុងអាកាសក្រៅអំពីនេះ នឹងញ៉ាំងប្រយោជន៍ដូច ម្តេចឱ្យសម្រេចបាន ។

ក្នុងបិដកលេខ ៤១ ទំព័រ ៤៧៥ **សុបុព្វន្តសូត្រ** ព្រះដ៏ មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ពេលណាដែលសត្វទាំងឡាយប្រព្រឹត្ត ល្អដោយកាយវាចាចិត្ត ពេលនោះឈ្មោះថាជានក្ខត្តបូក្យល្អ ... មានសេចក្តីទាំងស្រុងដូចតទៅ :

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វទាំងឡាយណា ប្រព្រឹត្តសុចរិត ដោយកាយ ប្រព្រឹត្តសុចរិតដោយវាចា ប្រព្រឹត្តសុចរិតដោយចិត្ត ក្នុងបុព្វណ្ណសម័យ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយសត្វទាំងនោះឈ្មោះថាមាន បុព្វណ្ណសម័យដ៏ល្អ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វទាំងឡាយណា ប្រព្រឹត្តសុចរិតដោយកាយ ប្រព្រឹត្តសុចរិតដោយវាចា ប្រព្រឹត្ត សុចរិតដោយចិត្ត ក្នុងមជ្ឈន្តិកសម័យ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វ ទាំងនោះឈ្មោះថា មានមជ្ឈន្តិកសម័យដ៏ល្អ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វទាំងឡាយណា ប្រព្រឹត្តសុចរិតដោយកាយ ប្រព្រឹត្តសុចរិត ដោយវាចា ប្រព្រឹត្តសុចរិតដោយចិត្ត ក្នុងសាយណ្ណសម័យ ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វទាំងនោះឈ្មោះថាមានសាយណ្ណសម័យដ៏ល្អ ។

ពេលណាដែលសត្វទាំងឡាយប្រព្រឹត្តល្អដោយកាយ វាចា ចិត្ត ពេលនោះឈ្មោះថា នក្ខត្តបូក្យល្អ មង្គលល្អ ពេលភ្លឺស្វាងល្អ ពេលនៃអរុណរះឡើងល្អ ខណៈល្អ យាមល្អ (ទានដែលបុគ្គល បូជា) ដល់ព្រហ្មចារីបុគ្គលទាំងឡាយ (ក្នុងពេលនោះ) ឈ្មោះថា ជាគ្រឿងបូជាល្អ (ក្នុងថ្ងៃនោះ) កាយកម្មឈ្មោះថា នាំឱ្យមាន សេចក្តីចម្រើន វិចិត្រកម្មក៏ឈ្មោះថា នាំឱ្យមានសេចក្តីចម្រើន មនោកម្មក៏ឈ្មោះថា នាំឱ្យមានសេចក្តីចម្រើន សេចក្តីប្រាថ្នា ទាំងឡាយរបស់អ្នកទាំងនោះ ក៏ឈ្មោះថា នាំឱ្យមានសេចក្តី

ចម្រើន បុគ្គលដែលបានធ្វើនូវកាយកម្ម វចិកម្ម មនោកម្ម គួរដល់ សេចក្តីចម្រើន ហើយរមែងបាននូវប្រយោជន៍ដ៏ចម្រើនទាំង- ឡាយ ។ អ្នកទាំងឡាយនោះ ចូរបាននូវប្រយោជន៍ បាននូវ សេចក្តីសុខ ចូរចម្រើនក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា ចូរកុំឱ្យមានរោគ ឱ្យបាននូវសេចក្តីសុខ ព្រមទាំងញាតិទាំងឡាយគ្រប់គ្នា ។

* អ្នកមានសទ្ធាប្រកបដោយបញ្ញា យល់ច្បាស់ពីកម្មផល រមែងប្រាកដក្នុងចិត្តថា ផលសម្រេចដែលខ្លួនត្រូវការ ឬទិសដៅ ដែលខ្លួនប្រាថ្នានឹងចូលឱ្យដល់ នឹងសម្រេចបានដោយការប្រព្រឹត្ត ធ្វើ ដែលយើងនិយាយថា « ចុះដៃធ្វើ » ដូច្នោះទើបត្រូវពីងខ្លួន ឯង និងត្រូវឧស្សាហ៍ព្យាយាម ដោយមិនរង់ចាំជោគជតារាសីឬ សង្ឃឹមផលដោយការអង្វរករ បូងស្តង់អ្វីឡើយ ។

ក្នុងបិដកលេខ ២៨ ទំព័រ ២ **ភន្ទេកត្តសូត្រ** ព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ដូច្នោះថា :

បុគ្គល មិនគប្បីអាឡោះអាល័យបញ្ចក្ខន្ធ ដែលកន្លងទៅ ហើយ មិនគប្បីប្រាថ្នាបញ្ចក្ខន្ធ ដែលមិនទាន់មកដល់ទេ ព្រោះ បញ្ចក្ខន្ធណាជាអតីត បញ្ចក្ខន្ធនោះ កន្លងហួសទៅហើយ បញ្ចក្ខន្ធ ណាជាអនាគត បញ្ចក្ខន្ធនោះ ក៏មិនទាន់មកដល់ ។ មួយទៀត បុគ្គលណា ឃើញច្បាស់នូវធម៌ជាបច្ចុប្បន្នក្នុងទីនោះៗ បុគ្គលនោះ

លុះដឹងច្បាស់នូវព្រះនិព្វាន ដែលមិនរសេមរសាម និងមិនបាន កម្រើក (ដោយពួកកិលេស) គប្បីចម្រើនឱ្យរឿយៗ នូវផល សមាបត្តិ ដែលមានព្រះនិព្វានជាអារម្មណ៍ ។ ឯការព្យាយាមជា គ្រឿងដុតកិលេស បុគ្គលគួរតែធ្វើក្នុងថ្ងៃនេះឯង អ្នកណានឹងដឹង ថា សេចក្តីស្លាប់នឹងមានក្នុងថ្ងៃស្អែកបាន ព្រោះថាការតទល់របស់ យើងចំពោះមច្ចុ ដែលមានសេនាដ៏ច្រើននោះ មិនមានសោះ ឡើយ ។ អ្នកប្រាជ្ញដែលស្ងប់ទុក្ខហើយ តែងហៅបុគ្គលដែលមាន វិហារធម៌យ៉ាងនេះ ជាអ្នកមានព្យាយាមដុតកិលេស ជាអ្នកមិនខ្ជិល ច្រអូសអស់យប់និងថ្ងៃនោះឯង ថាជាអ្នកមានព្រឹត្តិមួយដ៏ចម្រើន។

ក្នុងអង្គត្ថរនិកាយ បញ្ចកនិបាត បិដកលេខ ៤៤ ទំព័រ ៩៥ **ឥន្ទសូត្រ** ព្រះអង្គទ្រង់សម្តែងអំពីធម៌៥ គឺអាយុ១ វណ្ណៈ១ សុខ១ យស១ និងស្ថានសួគ៌ ១ ធម៌ទាំង ៥ នេះមិនមែនបាន អំពីការ បន់ស្រន់ ឬគ្រាន់តែប្រាថ្នានោះទេ មានសេចក្តីជាអាទិ៍ដូចតទៅ :

គ្រានោះ អនាថបិណ្ឌិកគហបតី ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទិសមគួរ ។ លុះអនាថបិណ្ឌិកគហបតី អង្គុយក្នុង ទិសមគួរហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់ គហបតី ធម៌ ៥ យ៉ាង ជាទីប្រាថ្នា ជាទីត្រេកអរ ជាទីគាប់ចិត្ត រក

បានដោយក្រក្កងលោក ។ ធម៌ ៥ យ៉ាង ដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាល
គហបតី អាយុជាទីប្រាថ្នា ជាទីត្រេកអរ ជាទីគាប់ចិត្ត រកបាន
ដោយក្រក្កងលោក ១ ពណ៌សម្បុរជាទីប្រាថ្នា ជាទីត្រេកអរ ជាទី
គាប់ចិត្ត រកបានដោយក្រក្កងលោក ១ សុខជាទីប្រាថ្នា ជាទី
ត្រេកអរ ជាទីគាប់ចិត្ត រកបានដោយក្រក្កងលោក ១ យសជាទី
ប្រាថ្នា ជាទីត្រេកអរ ជាទីគាប់ចិត្ត រកបានដោយក្រក្កងលោក ១
ស្ថានសួគ៌ជាទីប្រាថ្នា ជាទីត្រេកអរ ជាទីគាប់ចិត្ត រកបានដោយក្រ
ក្កងលោក ១ ។ ម្នាលគហបតី ធម៌ទាំង ៥ យ៉ាងនេះឯង ជាទី
ប្រាថ្នា ជាទីត្រេកអរ ជាទីគាប់ចិត្ត រកបានដោយក្រក្កងលោក ។
ម្នាលគហបតី តថាគតមិនពោលនូវការបានចំពោះធម៌ជាទីប្រាថ្នា
ជាទីត្រេកអរ ជាទីគាប់ចិត្ត រកបានដោយក្រក្កងលោកទាំង ៥
ព្រោះការបន់ស្រន់ ឬព្រោះការប្រាថ្នាទេ ។ ម្នាលគហបតី បើការ
បានចំពោះនូវធម៌ជាទីប្រាថ្នា ជាទីត្រេកអរ ជាទីគាប់ចិត្ត រកបាន
ដោយក្រក្កងលោកទាំង ៥ នេះ សម្រេចហើយព្រោះការបន់ស្រន់
ឬព្រោះការប្រាថ្នានោះ នរណាមួយ ក្នុងលោកនេះអាចញ៉ាំង
នរណាឱ្យសាបសូន្យបាន ។

* ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សម្តែងអំពីធម៌ទាំង ៥ មានអាយុ
ជាដើម រមែងសម្រេចបានពីបដិបទា គឺការប្រព្រឹត្តធ្វើ ដោយមិន

គួរគប្បីបន់ស្រន់ ឬត្រេកអរភ្លើតភ្លើននឹងអាយុជាដើមនោះ ព្រោះ
ហេតុនៃការចង់បាននោះឡើយ ។

ក្នុងសំយុត្តនិកាយ ខន្ធវារវគ្គ បិដកលេខ ៣៣ ទំព័រ ៣៤៦
នាវាសូត្រ ព្រះអង្គទ្រង់សម្តែងអំពីកិរិយាអស់ទៅនៃអាសវៈ មាន
សេចក្តីជាអាទិ៍ដូចតទៅ :

ជិតក្រុងសាវតី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតពោលនូវ
កិរិយាអស់ទៅនៃអាសវៈ ចំពោះបុគ្គលដែលដឹងច្បាស់ ឃើញ
ច្បាស់ មិនពោលចំពោះបុគ្គលដែលមិនដឹងច្បាស់ មិនឃើញច្បាស់
ឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការអស់ទៅនៃអាសវៈ រមែងមាន
ដល់បុគ្គលដែលដឹងអ្វី ឃើញអ្វី ។ (ដល់បុគ្គលដឹងឃើញ) ថារូប
ដូច្នោះ ហេតុឱ្យកើតឡើងនៃរូបដូច្នោះ សេចក្តីអស់ទៅនៃរូបដូច្នោះ។
វេទនាដូច្នោះ ។ សញ្ញាដូច្នោះ ។ សង្ខារដូច្នោះ ។ វិញ្ញាណដូច្នោះ
ហេតុឱ្យកើតឡើងនៃវិញ្ញាណដូច្នោះ សេចក្តីអស់ទៅនៃវិញ្ញាណ
ដូច្នោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការអស់ទៅនៃអាសវៈ រមែងមាន
ដល់បុគ្គលដែលដឹងយ៉ាងនេះ ឃើញយ៉ាងនេះឯង ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលមិនប្រកបរឿយៗនូវការវិនា-
នុយោគ ទុកជាមានសេចក្តីប្រាថ្នា កើតឡើងយ៉ាងនេះថា ឱហ្ន៎
ចិត្តរបស់អាត្មាអញគប្បីរួចស្រឡះចាកអាសវៈទាំងឡាយ ព្រោះ

មិនបានប្រកាន់មាំកំដោយ ចិត្តរបស់ភិក្ខុនោះក៏នៅតែមិនរួច ស្រឡះចាកអាសវៈទាំងឡាយ ព្រោះមិនបានប្រកាន់មាំឡើយ ។ សេចក្តីនោះ ព្រោះហេតុដូចម្តេច ។ គប្បីធ្វើយថា ព្រោះភិក្ខុនោះ មិនបានចម្រើន។ មិនបានចម្រើនអ្វី ។ មិនបានចម្រើនសតិប្បដ្ឋាន ទាំង ៤ មិនបានចម្រើនសម្មប្បធានទាំង ៤ មិនបានចម្រើន ឥទ្ធិពលទាំង ៤ មិនបានចម្រើនឥន្ទ្រិយទាំង ៥ មិនបានចម្រើន ពលៈទាំង ៥ មិនបានចម្រើនពោជ្ឈង្គទាំង ៧ មិនបានចម្រើន អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាមេមាន់ មានស៊ុត ៨ ក្តី ១០ក្តី ១២ក្តី ឯស៊ុតទាំងនោះបើមេមាន់មិនបាន ក្រាបដោយប្រពៃ មិនបានឱ្យចំហាយដោយប្រពៃ មិនបានអប់ កម្តៅដោយប្រពៃទេ មេមាន់នោះទុកជាមានសេចក្តីប្រាថ្នាកើត ឡើងយ៉ាងនេះថា ឱហ្ន៎ កូនមាន់របស់អាត្មាអញគប្បីទម្លាយនូវ សម្បកស៊ុត ដោយចុងក្រចកជើង ឬដោយចុងចំពុះហើយញាស់ មកដោយស្ម័គ្រដូច្នោះក៏ដោយ កូនមាន់ទាំងនោះ ក៏មិនគួរដើម្បី ទម្លាយនូវសម្បកស៊ុត ដោយចុងក្រចកជើង ឬដោយចុងចំពុះ ហើយញាស់មកដោយស្ម័គ្របានឡើយ ។

* ជាចុងក្រោយនៃព្រះសូត្រ ព្រះអង្គទ្រង់សម្តែងអំពីមេមាន់ ក្រាបពងផង អំពីជាន់ឈើផង និងអំពីទូក (នាវា) ផង មាន

សេចក្តីទាំងស្រុងដូចតទៅ :

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាមេមាន់មានស៊ុត ៨ ក្តី ១០ក្តី ១២ក្តី ឯស៊ុតទាំងនោះ មេមាន់ក៏បានក្រាបដោយប្រពៃ បានឱ្យ ចំហាយដោយប្រពៃ បានអប់កម្តៅដោយប្រពៃ ទុកជាមេមាន់នោះ មិនមានសេចក្តីប្រាថ្នាកើតឡើងយ៉ាងនេះថា ឱហ្ន៎ កូនមាន់របស់ អាត្មាអញគប្បីទម្លាយនូវសម្បកស៊ុត ដោយចុងក្រចកជើងឬដោយ ចុងចំពុះ ហើយញាស់ចេញមកដោយស្ម័គ្រដូច្នោះក៏ដោយ កូនមាន់ ទាំងនោះក៏គួរដើម្បី ទម្លាយនូវសម្បកស៊ុត ដោយចុងក្រចកជើង ឬដោយចុងចំពុះ ហើយញាស់ចេញមកដោយស្ម័គ្របានដោយពិត។ សេចក្តីនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថា មេមាន់ដែលមានស៊ុត ៨ ក្តី ១០ក្តី ១២ក្តី ឯស៊ុតទាំងនោះ មេមាន់បានក្រាបដោយប្រពៃ បានឱ្យចំហាយដោយប្រពៃ បានអប់ កម្តៅដោយប្រពៃ យ៉ាងណាមិញ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯភិក្ខុ អ្នកប្រកបរឿយៗនូវភាវនានុយោគ ទុកជាមិនមានសេចក្តីប្រាថ្នា កើតឡើងយ៉ាងនេះថា ឱហ្ន៎ ចិត្តរបស់អាត្មាអញគប្បីរួចស្រឡះ ចាកអាសវៈទាំងឡាយ ព្រោះមិនបានប្រកាន់មាំ ដូច្នោះក៏ដោយ ចិត្តរបស់ភិក្ខុនោះ រមែងរួចស្រឡះចាកអាសវៈទាំងឡាយ ព្រោះ មិនបានប្រកាន់មាំ បានដោយពិត ។ សេចក្តីនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។

គប្បីធ្វើយថា ព្រោះភិក្ខុនោះបានចម្រើន ។ បានចម្រើនអ្វី ។ បាន
ចម្រើនសតិប្បដ្ឋានទាំង ៤ បានចម្រើនសម្មប្បធានទាំង ៤ បាន
ចម្រើនឥទ្ធិបាទទាំង ៤ បានចម្រើនឥន្ទ្រិយទាំង ៥ បានចម្រើន
ពលៈទាំង ៥ បានចម្រើនពោជ្ឈង្គទាំង ៧ បានចម្រើនអរិយមគ្គ
ប្រកបដោយអង្គ ៨ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាជាងឈើ ឬកូនសិស្សរបស់ជាង
ឈើ រមែងយកម្រាមដៃ និងមេដៃចាប់កាន់ត្រង់មៀនកាំបិតជា
ប្រាកដ ប៉ុន្តែជាងឈើនោះក៏មិនមានសេចក្តីដឹងយ៉ាងនេះថា ក្នុង
ថ្ងៃនេះ មៀនកាំបិតរបស់អាត្មាអញសឹកអស់ទៅប៉ុណ្ណោះ ម្សិលមិញ
សឹកអស់ប៉ុណ្ណោះ ម្សិលមិញសឹកអស់ប៉ុណ្ណោះ ដូច្នោះឡើយ ជាង
ឈើនោះគ្រាន់តែមានសេចក្តីដឹងថាអស់ទៅ ៗ តែប៉ុណ្ណោះ ដោយ
ពិត យ៉ាងណាមិញ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលប្រកបរឿយៗ
នូវភាវនានុយោគ ក៏មិនមានសេចក្តីដឹងយ៉ាងនេះថា ក្នុងថ្ងៃនេះ
អាសវៈរបស់អាត្មាអញអស់ទៅប៉ុណ្ណោះ ម្សិលមិញអស់ទៅប៉ុណ្ណោះ
ម្សិលមិញអស់ទៅប៉ុណ្ណោះ ដូច្នោះដែរ ភិក្ខុនោះគ្រាន់តែមានសេចក្តី
ដឹងថាអស់ទៅ ៗ តែប៉ុណ្ណោះ ក៏យ៉ាងនោះឯង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ មួយទៀត ដូចជាទូកនៅក្នុងសមុទ្រ ដែលគេចង់ដោយ
ចំណងផ្តោតត្រាំនៅក្នុងទឹកអស់ ៦ ខែ ទើបគេស្រង់ឡើងដាក់លើ

គោកក្នុងហេមន្តរដូវ ឯចំណងផ្តោតទាំងនោះ ត្រូវខ្យល់និងកម្ដៅថ្ងៃ
គ្របសង្កត់មេឃបង្ហូរទឹកភ្លៀងគ្របសង្កត់ ក៏រមែងល្មោសពុកផុយ
ទៅដោយមិនយូរ យ៉ាងណាមិញ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែល
ប្រកបរឿយៗ នូវភាវនានុយោគ រមែងមានសញ្ញាជនៈស្ងប់រម្ងាប់
ទៅ ពុកផុយទៅដោយមិនលំបាក ក៏យ៉ាងនោះឯង ។

* ការជាក់ច្បាស់ចំពោះដំណើរជីវិតដែលជាតួហេតុ តូចល
នាំឱ្យប្រឹងប្រែងជួយខ្លួនឯង ។

ក្នុងគោលដៅបទ បិដកលេខ ៥២ ទំព័រ ៧៨ ក្នុងវគ្គដែល
សម្តែងអំពីមគ្គ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា :

តុម្កេហិ ភិច្ចំ អោតប្បំ អក្ខរាភោ តថាគតោ
អ្នកទាំងឡាយគប្បីធ្វើនូវសេចក្តីព្យាយាម ជាគ្រឿងដុតនូវ
កិលេស ព្រះតថាគតទាំងឡាយ គ្រាន់តែជាអ្នកប្រាប់ ។

បិដកលេខ ៥២ ទំព័រ ៥៥ **អត្តចក្ក :**
អត្តា ហិ អត្តនោ នាថេវ កោ ហិ នាថេវ បរោ សិយា
អត្តនា ហិ សុខន្តោ នាថំ លភតិ ទុល្លភំ ម

ខ្លួនជាទីពឹងរបស់ខ្លួន អ្នកដទៃជាទីពឹងដូចម្តេចបាន ព្រោះ
បុគ្គលអ្នកមានខ្លួនបានទូន្មានល្អហើយ រមែងបាននូវទីពឹង ដែលគេ

បានដោយកម្រ ។

សុទ្ធិ អសុទ្ធិ បច្ចុត្តំ នាញ្ញោ អញ្ញំ វិសោធយេ

បរិសុទ្ធិ និងមិនបរិសុទ្ធិ មានចំពោះខ្លួនឯង អ្នកដទៃនឹងធ្វើ អ្នកដទៃ ឱ្យបរិសុទ្ធពុំបានឡើយ ។

ក្នុងបិដកលេខ ១៦ ទំព័រ ២១៤ នៅក្នុង **មហាបរិនិព្វានសូត្រ** ព្រះអង្គទ្រង់សម្តែងឱ្យយកខ្លួនជាទីពឹង យកខ្លួនជាទីរលឹក កុំយករបស់ដទៃ ជាទីរលឹក ចូរយកធម៌ជាទីពឹង យកធម៌ជាទីរលឹក កុំយករបស់ដទៃ ជាទីរលឹកឡើយ ។

ក្នុងបិដកលេខ ១៨ ទំព័រ ១៥៦ នៅក្នុង **ចក្កវគ្គិសូត្រ** និងក្នុងបិដកលេខ ៣៣ ទំព័រ ៩៦ នៅក្នុង **អត្តនិបសូត្រ** ព្រះអង្គ ទ្រង់សម្តែងឱ្យយកខ្លួនជាទីពឹងដូចក្នុង**មហាបរិនិព្វានសូត្រ**ដែរ :

ម្ចាស់អានន្ត ភិក្ខុយកខ្លួនជាទីពឹង យកខ្លួនជាទីរលឹក មិន យករបស់ដទៃជាទីរលឹក យកធម៌ជាទីពឹង យកធម៌ជាទីរលឹក មិន យករបស់ដទៃជាទីរលឹកនោះតើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់អានន្ត ភិក្ខុក្នុង សាសនានេះ ពិចារណាឃើញនូវកាយក្នុងកាយ មានព្យាយាមដុត កម្តៅកិលេស មានសម្បជញ្ញៈ មានសតិ កម្ចាត់បង់នូវអភិជ្ឈា និង ទោមនស្សក្នុងលោក ។ ក្នុងវេទនាទាំងឡាយ ។ ក្នុងចិត្ត ។ ភិក្ខុ

ពិចារណាឃើញនូវធម៌ក្នុងធម៌ទាំងឡាយ ... ។

* បុគ្គលអ្នកយល់ក្នុងកម្មផលច្បាស់ រមែងមានការទទួល ខុសត្រូវចំពោះខ្លួនឯង ពោលគឺ រៀរចាកអំពើអាក្រក់ជាស្រេច តែម្តង និងមានការទទួលខុសត្រូវចំពោះអ្នកដទៃ ដោយការធ្វើល្អ គ្រប់គ្រងល្អ សង្គ្រោះល្អ ។

ក្នុងបិដកលេខ ៤៦ ទំព័រ ២៦១ នៅក្នុង **និព្វេនិកសូត្រ** ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សម្តែងអំពីការទម្លាយកិលេស ដោយទ្រង់លើក យកធម៌ ៦ មុខមកសម្តែង គឺកាម ១ វេទនា ១ សញ្ញា ១ អាសវៈ ១ កម្ម ១ ទុក្ខ ១ ។ ព្រះអង្គទ្រង់សម្តែងថា បុគ្គល គប្បីដឹងនូវធម៌ ៦ មុខនេះ ក្នុងមួយមុខៗ ៦ ចំណុចគឺ តួសភាវៈនៃ ធម៌ទាំងនោះ ១ ហេតុនាំឱ្យកើត ១ សេចក្តីប្លែកគ្នា ១ វិបាក ១ ការរលត់ ១ បដិបទា ១ ក្នុងទំព័រ ២៧២ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ សម្តែងអំពី ៦ ចំណុចរបស់កម្ម មានដូចតទៅ :

ចេតនាធិ ភិក្ខុវេ កម្មំ វណាមិ ចេតយិត្វា កម្មំ ករោតិ កាយេន វាចាយ មនសា ម

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតហៅចេតនា ថាជាកម្ម ព្រោះ បុគ្គលគិតហើយទើបធ្វើកម្មដោយកាយ វាចា ចិត្ត ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ចុះហេតុដែលនាំឱ្យកើតកម្មទាំងឡាយ តើដូចម្តេច ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ផស្សៈជាហេតុនាំឱ្យកើតកម្មទាំងឡាយ ។
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះសេចក្តីប្លែកគ្នានៃកម្មទាំងឡាយ តើដូច-
ម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មនាំឱ្យទទួលផល ក្នុងនរកក៏មាន
កម្មនាំឱ្យទទួលផល ក្នុងកំណើតតិរច្ឆានក៏មាន កម្មនាំឱ្យទទួលផល
ក្នុងប្រេតវិស័យក៏មាន កម្មនាំឱ្យទទួលផលក្នុងមនុស្សលោកក៏មាន
កម្មនាំឱ្យទទួលផល ក្នុងទេវលោកក៏មាន ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
នេះហៅថា សេចក្តីប្លែកគ្នានៃកម្មទាំងឡាយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង-
ឡាយ ចុះវិបាករបស់កម្មទាំងឡាយ តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ តថាគតពោលនូវវិបាករបស់កម្មទាំងឡាយ ថាមាន ៣
ប្រការ គឺវិបាករបស់កម្ម ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ វិបាករបស់កម្ម ក្នុងអត្ត-
ភាពបន្ទាប់ ១ វិបាករបស់កម្ម ក្នុងអត្តភាពជាលំដាប់តៗទៅ ១ ។
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា វិបាករបស់កម្មទាំងឡាយ ។
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះសេចក្តីរលត់កម្ម តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ សេចក្តីរលត់កម្ម ព្រោះរលត់ផស្សៈ ។ មគ្គដ៏ប្រសើរ
ប្រកបដោយអង្គ ៨ នេះឯង ជាបដិបទមានដំណើរទៅកាន់
សេចក្តីរលត់កម្ម គឺសម្មាទិដ្ឋិ ១ ។ល។ សម្មាសមាធិ ១ ។ ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើអរិយសាវក ដឹងច្បាស់នូវកម្ម យ៉ាងនេះ
ដឹងច្បាស់នូវហេតុនាំឱ្យកើតកម្មទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ដឹងច្បាស់នូវ

សេចក្តីប្លែកគ្នានៃកម្មទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ដឹងច្បាស់នូវវិបាករបស់
កម្មទាំងឡាយ យ៉ាងនេះ ដឹងច្បាស់នូវសេចក្តីរលត់កម្ម យ៉ាងនេះ
ដឹងច្បាស់នូវបដិបទ ជាដំណើរទៅកាន់សេចក្តីរលត់កម្មយ៉ាងនេះ
ហើយ អរិយសាវកនោះ ក៏ដឹងច្បាស់នូវព្រហ្មចរិយធម៌ ជាគ្រឿង
ទម្លុះទម្លាយនេះថាជាសេចក្តីរលត់កម្ម ។

ក្នុងបិដកលេខ ២៨ ទំព័រ ៥៤ នៅក្នុង **ចូឡកម្មវិភង្គសូត្រ**
ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សម្តែងអំពីកម្មបែងចែកសត្វឱ្យថោកទាប ឬឱ្យ
ខ្ពង់ខ្ពស់ ចំពោះសុភមាណា ។ ព្រះអង្គទ្រង់សម្តែងកម្ម ៧ គូគឺ
ការសម្លាប់សត្វ និងការមិនសម្លាប់សត្វជាគូ ១ ការបៀតបៀន
សត្វ និងការមិនបៀតបៀនសត្វជាគូ ១ ការខឹងក្រោធនិងការមិន
ខឹងក្រោធជាគូ ១ ការច្រណែននិងការមិនច្រណែនជាគូ ១ ការ
កំណាញ់និងការឱ្យទានជាគូ ១ ការមិនគោរពឱនលំទោននិងការ
គោរពឱនលំទោនជាគូ ១ ការមិនសាកសួរនិងការសាកសួរជាគូ ១ ។

នៅក្នុងទំព័រ ៦៩ ខាងចុងនៃព្រះសូត្រ ព្រះអង្គទ្រង់សម្តែង
អំពីកម្ម ៧ គូនោះ ថាជាការប្រតិបត្តិប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីឱ្យមានផល
ដោយសង្ខេប មានសេចក្តីដូចតទៅ :

ម្ចាស់មាណា ព្រោះហេតុថា សេចក្តីប្រតិបត្តិដែលប្រព្រឹត្ត
ទៅឱ្យមានអាយុខ្លី រមែងនាំឱ្យមានអាយុខ្លី សេចក្តីប្រតិបត្តិដែល

ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឱ្យមានអាយុវែង រមែងនាំឱ្យមានអាយុវែង
សេចក្តីប្រតិបត្តិដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឱ្យមានអាពាធច្រើន រមែង
នាំឱ្យមានអាពាធច្រើន សេចក្តីប្រតិបត្តិដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឱ្យ
មានអាពាធតិច រមែងនាំឱ្យមានអាពាធតិច សេចក្តីប្រតិបត្តិដែល
ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឱ្យមានសម្បុរអាក្រក់ រមែងនាំឱ្យមានសម្បុរ
អាក្រក់ សេចក្តីប្រតិបត្តិដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីជាអ្នកមានសម្បុរ
ជ្រះថ្លា រមែងនាំឱ្យជាអ្នកមានសម្បុរជ្រះថ្លា សេចក្តីប្រតិបត្តិដែល
ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឱ្យមានស័ក្តិក្ខត រមែងនាំឱ្យមានស័ក្តិក្ខត សេចក្តី
ប្រតិបត្តិដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឱ្យមានស័ក្តិធំ រមែងនាំឱ្យមាន
ស័ក្តិធំ សេចក្តីប្រតិបត្តិដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឱ្យមានភោគ
សម្បត្តិតិច រមែងនាំឱ្យមានភោគសម្បត្តិតិច សេចក្តីប្រតិបត្តិដែល
ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឱ្យមានភោគសម្បត្តិច្រើន រមែងនាំឱ្យមានភោគ
សម្បត្តិច្រើន សេចក្តីប្រតិបត្តិដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឱ្យមានត្រកូល
ថោកទាប រមែងនាំឱ្យមានត្រកូលថោកទាប សេចក្តីប្រតិបត្តិដែល
ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឱ្យមានត្រកូលខ្ពង់ខ្ពស់ រមែងនាំឱ្យមានត្រកូល
ខ្ពង់ខ្ពស់ សេចក្តីប្រតិបត្តិដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនមានប្រាជ្ញា
រមែងនាំឱ្យមិនមានប្រាជ្ញា សេចក្តីប្រតិបត្តិដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បី
ឱ្យមានប្រាជ្ញាច្រើន រមែងនាំឱ្យមានប្រាជ្ញាច្រើន ។ ម្នាលមាណព

សត្វទាំងឡាយមានកម្មជារបស់ខ្លួន មានកម្មជាទាយាទ មានកម្ម
ជាកំណើត មានកម្មជាផៅពង្ស មានកម្មជាគ្រឿងរលឹក កម្មតែង
ចែកពួកសត្វដើម្បីឱ្យថោកទាបនិងខ្ពង់ខ្ពស់ « កម្មំ សន្តេ វិតថតិ
យទិនំ ហិទប្បន្តិតសាយាតិ » ។

ក្នុងបិដកលេខ ៣០ ទំព័រ ២៦៩ នៅក្នុង សមុទ្ធកស្សត្រមាន
គាថារបស់ពួកឥសី អ្នកមានសីល មានគុណធម៌ដ៏ល្អ ដូច្នោះថា :

យាទិនំ លភតេ ពិជំ តាទិនំ លភតេ ឆនំ
កល្យាណការី កល្យាណំ ធាបការី ច ធាបកំ ម

បុគ្គលសាបព្រោះពូជបែបណា រមែងបានទទួលផលបែប
នោះ អ្នកធ្វើល្អរមែងបានល្អ អ្នកធ្វើអាក្រក់រមែងបានអាក្រក់ ។

ក្នុងបិដកលេខ ៥២ ទំព័រ ៣៥ នៅក្នុង ពាលវគ្គ ព្រះអង្គ
ទ្រង់ត្រាស់ថា :

ន តំ កម្មំ កតំ សាធុ យំ កត្វា អនុតប្បតិ
យស្ស អស្សុមុខោ រោទំ វិធាកំ បដិសេវតិ ម

បុគ្គលធ្វើកម្មណាហើយ រមែងក្តៅក្រហាយតាមក្រោយ
មានមុខទឹកដោយទឹកភ្នែក ស្រែកយំ ទទួលផលនៃកម្មណា កម្ម
ដែលគេធ្វើហើយនោះ គឺជាកម្មមិនល្អឡើយ ។

**ឥត្យា កម្មំ កតំ សាធុ យំ កត្វា នានុតប្បតិ
យស្ស បតីតោ សុមនោ វិធាកំ បដិសេវតិ ។**

បុគ្គលធ្វើកម្មណាហើយ រមែងមិនក្តៅក្រហាយតាមក្រោយ
មានសេចក្តីពេញចិត្ត មានចិត្តល្អ ទទួលផលនៃកម្មណា កម្មដែល
គេធ្វើហើយនោះ គឺជាកម្មល្អ ។

**មធុវា មញ្ញតិ ពារោ យាវ ធាបំ ន បច្ចតិ
យនា ច បច្ចតិ ធាបំ អថ នុក្ខំ និគច្ចតិ ។**

ដរាបណា បាបមិនទាន់ហុចផលឱ្យ ដរាបនោះ បុគ្គល
ពាល សម្គាល់នូវបាបនោះថាផ្អែមដូចជាទឹកឃ្មុំ លុះដល់កាលណា
បាបឱ្យផល បុគ្គលពាល ទើបជួបប្រទះនូវទុក្ខក្នុងកាលណោះ ។

ក្នុងបិដកលេខ ២៩ ទំព័រ ១៥២ **ខេមសូត្រ** ខេមទេវបុត្រ
បានពោលនូវពាក្យជាសុភាសិតនេះ ដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុងដូច
តទៅ :

ខេមទេវបុត្រ បិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ពោលគាថា
ទាំងនេះ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះមានព្រះភាគថា កម្មដ៏លាមកណា
មានផលក្តៅផ្សា ពួកជនពាល ឥតប្រាជ្ញា មានខ្លួនដូចជាសត្រូវ
រមែងប្រព្រឹត្តធ្វើនូវកម្មដ៏លាមកនោះ ។ បុគ្គលធ្វើកម្មណាហើយ

តែងក្តៅក្រហាយតាមក្រោយ (ឬ) បុគ្គលមានមុខទទឹកដោយទឹក
ភ្នែក ស្រែកយំ ទទួលផលនៃកម្មណា កម្មដែលបុគ្គលធ្វើហើយ
នោះ មិនប្រពៃទេ ។ បុគ្គលធ្វើកម្មណាហើយ មិនក្តៅក្រហាយ
តាមក្រោយ (ឬ) បុគ្គលមានសេចក្តីត្រេកអរ មានចិត្តល្អ ទទួល
ផលនៃកម្មណា កម្មដែលបុគ្គលធ្វើហើយនោះ ជាកម្មប្រពៃ ។
បុគ្គលដឹងនូវកម្មណា ដែលជាប្រយោជន៍ដល់ខ្លួន ត្រូវតែធ្វើកម្ម
នោះជាមុនឱ្យហើយ ។ អ្នកប្រាជ្ញដែលមានប្រាជ្ញា មានសេចក្តី
ប្រឹងប្រែង មិនត្រូវធ្វើកម្មដោយគំនិតដូចជាអ្នកបររទេះឡើយ អ្នក
បររទេះ ព្រោះតែលះបង់ផ្លូវស្មើ លះបង់ផ្លូវធំចេញ ហើយបរឡើង
លើផ្លូវមិនស្មើវិញ រមែងបាក់ភ្លៅរទេះ ហើយសព្វប្រយោជន៍
យ៉ាងណាមិញ ឯបុគ្គលខ្មៅ ព្រោះតែគេចចេញអំពីកុសលធម៌
ហើយប្រព្រឹត្តតាមអកុសលធម៌វិញ ក៏រមែងដល់នូវមាត់នៃមច្ចុ
ហើយសព្វប្រយោជន៍ដូចជាអ្នកបររទេះបាក់ភ្លៅ យ៉ាងនោះឯង ។

* បុគ្គលមានសិទ្ធិដោយធម្មជាតិ ដែលនឹងធ្វើកម្មផ្សេងៗ
ដើម្បីសាងខ្លួនឱ្យប្រសើរឡើង ។ សមត្ថភាពក្តី គុណធម៌ក្តី ការ
បដិបត្តិក្តី ទាំងអស់នេះគឺជាគ្រឿងសម្រាប់វាស់នូវភាពថោកទាប
ឬខ្ពង់ខ្ពស់របស់មនុស្ស មិនមែនបែងចែកគ្នាដោយជាតិត្រកូល ឬ
វណ្ណៈឡើយ ។

ក្នុងបិដកលេខ ២៥ ទំព័រ ២១១ នៅក្នុង វារសេដ្ឋសូត្រ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សម្តែងអំពីពាក្យថាព្រាហ្មណ៍ :

ម្នាលវាសេដ្ឋៈ អ្នកចូរដឹងយ៉ាងនេះថា ក្នុងបណ្តាមនុស្ស ទាំងឡាយ មនុស្សណាមួយចិញ្ចឹមជីវិតដោយការភ្ជួររាស់ អ្នកនោះ ជាអ្នកភ្ជួររាស់ មិនមែនជាព្រាហ្មណ៍ទេ ។

បណ្តាមនុស្សទាំងឡាយ មនុស្សណា ចិញ្ចឹមជីវិតដោយ សិប្បៈផ្សេងៗ (មានការក្បាញជាដើម) ម្នាលវាសេដ្ឋៈ អ្នកចូរដឹង យ៉ាងនេះថា អ្នកនោះឈ្មោះថា ជាអ្នកមានសិប្បៈ មិនមែន ព្រាហ្មណ៍ទេ។បណ្តាមនុស្សទាំងឡាយ មនុស្សណាមួយចិញ្ចឹមជីវិត ដោយការជូញ ម្នាលវាសេដ្ឋៈ អ្នកចូរដឹងយ៉ាងនេះថា អ្នកនោះជា ពាណិជ្ជ មិនមែនព្រាហ្មណ៍ទេ ។ បណ្តាមនុស្សទាំងឡាយ មនុស្ស ណាចិញ្ចឹមជីវិតដោយការបម្រើអ្នកដទៃ ម្នាលវាសេដ្ឋៈ អ្នកចូរដឹង យ៉ាងនេះថា អ្នកនោះជាអ្នកបម្រើគេ មិនមែនព្រាហ្មណ៍ទេ ។ បណ្តាមនុស្សទាំងឡាយ មនុស្សណាមួយ ចិញ្ចឹមជីវិត ដោយការ លួច ម្នាលវាសេដ្ឋៈ អ្នកចូរដឹងយ៉ាងនេះថា អ្នកនោះជាចោរ មិន មែនព្រាហ្មណ៍ទេ។បណ្តាមនុស្សទាំងឡាយ មនុស្សណាមួយចិញ្ចឹម ជីវិត ដោយការកាន់គ្រឿងសស្ត្រារុធ ម្នាលវាសេដ្ឋៈ អ្នកចូរដឹង យ៉ាងនេះថា អ្នកនោះជាទាហាន មិនមែនព្រាហ្មណ៍ទេ ។ បណ្តា

មនុស្សទាំងឡាយ មនុស្សណាចិញ្ចឹមជីវិតដោយនាទីជាបុរោហិត ម្នាលវាសេដ្ឋៈ អ្នកចូរដឹងយ៉ាងនេះថា អ្នកនោះជាអ្នកបូជា មិន មែនព្រាហ្មណ៍ទេ ។ បណ្តាមនុស្សទាំងឡាយ មនុស្សណាមួយ បរិភោគស្រុកឬដែន ម្នាលវាសេដ្ឋៈ អ្នកចូរដឹងយ៉ាងនេះថា អ្នក នោះជាព្រះរាជា មិនមែនព្រាហ្មណ៍ទេ មួយទៀត តថាគតមិនបាន ពោលបុគ្គលដែលកើតអំពីកំណើត ឬកើតអំពីសំណាក់នៃមាតាថា ជាព្រាហ្មណ៍ទេ បុគ្គលនោះ គ្រាន់តែឈ្មោះថាភោវាទី (អ្នកពោល ថាភោភោ) ព្រោះបុគ្គលនោះឯង នៅមានកង្វល់គឺកិលេស លុះ តែបុគ្គលមិនមានកង្វល់ មិនមានសេចក្តីប្រកាន់មាំ ទើបតថាគត ពោលថាជាព្រាហ្មណ៍ ។

ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ហៅបុគ្គលថាជាព្រាហ្មណ៍ នៅ មានសេចក្តីច្រើនទៀត ក្នុងន័យអ្នកបានលះបង់នូវកិលេស រួច ហើយជាបន្តព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សម្តែងថា :

នាមនិងគោត្រដែលគេបានកំណត់តាំងទុក ហៅតៗគ្នាមក ឈ្មោះនេះ គ្រាន់តែជារៀងរាល់ក្នុងលោក ដែលពួកញាតិ និង សាលោហិត បានកំណត់តាំងទុក ។ ក្នុងកាលព្រាហ្មណ៍កើតហើយ ក្នុងទីនោះៗ ក៏កើតជាទិដ្ឋិដេកត្រាំនៅក្នុងពួកជនដែលមិនដឹងអស់ កាលជាយូរអង្វែង កាលបើពួកជនទាំងនោះមិនដឹង ក៏នាំគ្នា

និយាយថា បុគ្គលជាព្រាហ្មណ៍ព្រោះជាតិ ។ បុគ្គលខូចកាច មិនមែនព្រោះជាតិទេ បុគ្គលដែលជាព្រាហ្មណ៍ ក៏មិនមែនព្រោះជាតិដែរ តាមពិតបុគ្គលដែលខូចកាចព្រោះកម្ម(គឺការងារក្នុងបច្ចុប្បន្ន) បុគ្គលដែលជាព្រាហ្មណ៍ក៏ព្រោះកម្ម ជាអ្នកស្រែក៏ព្រោះកម្ម ជាអ្នកមានសិប្បៈក៏ព្រោះកម្ម ជាពាណិជ្ជក៏ព្រោះកម្ម ជាអ្នកបម្រើគេក៏ព្រោះកម្ម ទោះបីជាចោរក៏ព្រោះកម្ម ជាទាហានក៏ព្រោះកម្ម ជាអ្នកបូជាក៏ព្រោះកម្ម ជាព្រះរាជាក៏ព្រោះកម្ម។ អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយបានឃើញច្បាស់នូវធម៌ជាបច្ច័យអាស្រ័យកើតតៗគ្នា ជាអ្នកឈ្លាសក្នុងវិបាករបស់កម្ម តែងឃើញកម្មនេះ តាមសេចក្តីពិតយ៉ាងនេះថា **លោកតែងប្រព្រឹត្តទៅតាមកម្ម** ប្រជាជនតែងប្រព្រឹត្តទៅតាមកម្ម សត្វទាំងឡាយដែលជាប់នៅក្នុងកម្ម ទើបប្រព្រឹត្តទៅបានដូចជារទេះដែលមានភ្លៅ ទើបបរទៅបាន ។

វាសេដ្ឋសូត្រ នេះក៏មាននៅក្នុងបិដកលេខ ៥៤ ដែរ ទំព័រ ២០៦ គឺជាព្រះសូត្រតែមួយ ។

ក្នុងបិដកលេខ ២៥ ទំព័រ ១៥២ នៅក្នុង **ឯសុករិសូត្រ** ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សម្តែងអំពីការបម្រើ :

ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ តថាគតមិនពោលថា បុគ្គលគាប់ប្រសើរ ព្រោះតែមានត្រកូលខ្ពង់ខ្ពស់ទេ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ទាំងតថាគតនឹងបាន

ពោលថាបុគ្គលថោកថយ ព្រោះតែមានត្រកូលខ្ពង់ខ្ពស់ទេដែរ ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ តថាគតមិនពោលថា បុគ្គលគាប់ប្រសើរ ព្រោះតែមានជាតិថ្លៃថ្លាទេ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ទាំងតថាគតនឹងបានពោលថាបុគ្គលថោកទាប ព្រោះតែមានជាតិថ្លៃថ្លាក៏ទេដែរ ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ តថាគតមិនពោលថា បុគ្គលប្រសើរវិសេស ព្រោះតែមានភោគៈលើសលុបទេ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ទាំងតថាគតនឹងបានពោលថាបុគ្គលថោកទាប ព្រោះតែមានភោគៈលើសលុបក៏ទេដែរ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ព្រោះថាបុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ សូម្បីមានត្រកូលខ្ពង់ខ្ពស់ តែជាអ្នកសម្លាប់សត្វ លួចទ្រព្យគេ ប្រព្រឹត្តកាមេសុមិច្ឆា ពោលពាក្យមុសា មានវាចាញុះញង់ មានវាចាទ្រគោះ និយាយពាក្យឥតប្រយោជន៍ ជាអ្នកមានអភិជ្ឈា មានចិត្តព្យាបាទ ជាមិច្ឆាទិដ្ឋិ ហេតុនោះបានជា តថាគតមិនពោលថា បុគ្គលប្រសើរវិសេស ព្រោះតែមានត្រកូលខ្ពង់ខ្ពស់ទេ ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ព្រោះថាបុគ្គលពួកខ្លះក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកមានត្រកូលខ្ពង់ខ្ពស់ ហើយបានរៀរចាកបាណាតិបាត រៀរចាកអទិន្នាទាន រៀរចាកកាមេសុមិច្ឆាចារ រៀរចាកមុសាវាទ រៀរចាកបិសុណាវាចា រៀរចាកជនុសវាចា រៀរចាកសម្មប្បលាបៈ មិនមានអភិជ្ឈា មិនមានចិត្តព្យាបាទ ជាសម្មាទិដ្ឋិក៏មាន ហេតុនោះ បានជាតថាគត

មិនពោលថាបុគ្គលថោកទាប ព្រោះតែមានត្រកូលខ្ពង់ខ្ពស់ទេ ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ មនុស្សពួកខ្លះក្នុងលោកនេះ ទុកជាមានជាតិថ្លៃថ្លា ក៏ដោយ តែជាអ្នកសម្លាប់សត្វ លួចទ្រព្យគេ ប្រព្រឹត្តកាមេសុមិច្ឆា ពោលពាក្យមុសា មានវាចាញុះញង់ មានសំដីអាក្រក់ និយាយ ពាក្យឥតប្រយោជន៍ មានអភិជ្ឈា មានចិត្តព្យាបាទ ជាមិច្ឆាទិដ្ឋិ ហេតុនោះបានជា តថាគតមិនពោលថា បុគ្គលវិសេសវិសាល ព្រោះតែមានជាតិថ្លៃថ្លាទេ ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលពួកខ្លះក្នុង លោកនេះ ជាអ្នកមានជាតិថ្លៃថ្លា ហើយបានរៀរចាកបាណាតិបាត រៀរចាកអទិន្នាទាន រៀរចាកកាមេសុមិច្ឆាចារ រៀរចាកមុសាវាទ រៀរចាកបិសុណាវាចា រៀរចាកជរុសវាចា រៀរចាកសម្មប្បលាបៈ មិនមានអភិជ្ឈា មិនមានចិត្តព្យាបាទ ជាសម្មាទិដ្ឋិក៏មាន ហេតុ នោះ បានជាតថាគតមិនពោលថា បុគ្គលថោកទាប ព្រោះតែមាន ជាតិថ្លៃថ្លាទេ ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលពួកខ្លះ ក្នុងលោកនេះ សូម្បីមានភោគៈលើសលុប តែជាអ្នកសម្លាប់សត្វ លួចទ្រព្យគេ ប្រព្រឹត្តកាមេសុមិច្ឆា ពោលពាក្យមុសា មានវាចាញុះញង់ មាន ពាក្យអាក្រក់ និយាយពាក្យឥតប្រយោជន៍ ជាអ្នកមានអភិជ្ឈា មានចិត្តព្យាបាទ ជាមនុស្សមិច្ឆាទិដ្ឋិ ហេតុនោះបានជាតថាគត មិនពោលថា បុគ្គលប្រសើរវិសេស ព្រោះតែមានភោគៈលើសលុប

ទេ ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលពួកខ្លះក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកមាន ភោគៈដ៏លើសលុប ហើយបានរៀរចាកបាណាតិបាត រៀរចាក អទិន្នាទាន រៀរចាកកាមេសុមិច្ឆាចារ រៀរចាកមុសាវាទ រៀរចាក បិសុណាវាចា រៀរចាកជរុសវាចា រៀរចាកសម្មប្បលាបៈ មិនមាន អភិជ្ឈា មិនមានចិត្តព្យាបាទ ជាសម្មាទិដ្ឋិក៏មាន ហេតុនោះបាន ជាតថាគតមិនពោលថា បុគ្គលថោកទាប ព្រោះតែមានភោគៈ លើសលុបទេ ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ តថាគតមិនពោលថា ត្រូវតែ បម្រើអ្នកទាំងអស់ (នោះ) ទេ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ទាំងតថាគតនឹង បានពោលថា មិនត្រូវបម្រើអ្នកទាំងអស់ក៏ទេដែរ ។ ម្ចាស់ ព្រាហ្មណ៍ ព្រោះថាកាលបើគេបម្រើបុគ្គលណា សទ្ធាចម្រើន សីលចម្រើន សុតៈចម្រើន ចាតៈចម្រើន ប្រាជ្ញាក៏ចម្រើន ព្រោះ ការបម្រើ (នោះ) ជាហេតុ តថាគតទើបពោលថា ត្រូវបម្រើ បុគ្គលនោះ ។

ក្នុងបិដកលេខ ៥៤ ទំព័រ ៤៣ នៅក្នុង វសនសូត្រ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សម្តែងអំពីបុគ្គលថោកទាបព្រោះកម្ម មានដូច តទៅ :

បុគ្គលណា មានសេចក្តីក្រោធចងសេចក្តីក្រោធទុក (គំនុំ) ជាបុគ្គលចាប លុបគុណគេ ប្រាសចាកសម្មាទិដ្ឋិ មានមាយា អ្នក

ចូរដឹងបុគ្គលនោះ ថាជាបុគ្គលថោកទាប ។

បុគ្គលណា ក្នុងលោកនេះ បៀតបៀននូវសត្វដែលមាន កំណើតម្តង ឬមានកំណើតពីរដង ឬបុគ្គលណា មិនមានសេចក្តី អាណិតចំពោះសត្វ អ្នកចូរដឹងបុគ្គលនោះ ថាជាបុគ្គលថោកទាប ។

បុគ្គលណា សម្លាប់ឬឡោម រឹបជាន់នូវអ្នកស្រុកឬអ្នកនិគម ដែលអ្នកផងដឹងច្បាស់ថា ជាអ្នកសង្កត់សង្កិនគេ អ្នកចូរដឹងបុគ្គល នោះ ថាជាបុគ្គលថោកទាប ។

បុគ្គលណា កាន់យកទ្រព្យក្នុងស្រុក ឬក្នុងព្រៃដែលបុគ្គល ប្រកាន់ថាជារបស់អញ ជាទ្រព្យដែលគេមិនឱ្យ ដោយអាការលួច អ្នកចូរដឹងបុគ្គលនោះ ថាជាបុគ្គលថោកទាប ។

បុគ្គលណា បុលទ្រព្យគេ យកមកប្រើប្រាស់ ហើយគេចកែ ថា (អញ) មិនជំពាក់បំណុលអ្នកទេ អ្នកចូរដឹងបុគ្គលនោះ ថាជា បុគ្គលថោកទាប ។

បុគ្គលណា សម្លាប់អ្នកផង ដែលដើរក្នុងផ្លូវ ដោយប្រាថ្នា ទ្រព្យរបស់ណាមួយ ដណ្តើមយកទ្រព្យរបស់ណាមួយ អ្នកចូរដឹង បុគ្គលនោះ ថាជាបុគ្គលថោកទាប ។

បុគ្គលណា គេសួរជាបន្ទាល់និយាយកុហក ព្រោះហេតុនៃ ខ្លួនក្តី ព្រោះហេតុនៃបុគ្គលដទៃក្តី ព្រោះហេតុនៃទ្រព្យក្តី អ្នកចូរ

ដឹងបុគ្គលនោះ ថាជាបុគ្គលថោកទាប ។

បុគ្គលណា ប្រព្រឹត្តខូច ចំពោះប្រពន្ធរបស់ពួកញាតិ ឬ សម្លាប់ដោយការកំហែង ឬដោយការស្រឡាញ់ស្ម័គ្រចិត្ត អ្នកចូរ ដឹងបុគ្គលនោះ ថាជាបុគ្គលថោកទាប ។

បុគ្គលណា ជាអ្នកស្តុកស្តម្ភ តែមិនចិញ្ចឹមមាតា ឬបិតា ដែលចាស់ជរា មានវ័យកន្លងហើយ អ្នកចូរដឹងបុគ្គលនោះ ថាជា បុគ្គលថោកទាប ។

បុគ្គលណា ប្រហារមាតា ឬបិតា បងប្អូនប្រុស បងប្អូនស្រី ឬម្តាយក្មេក ឬក៏ជេរប្រទេចដោយវាចា អ្នកចូរដឹងបុគ្គលនោះ ថា ជាបុគ្គលថោកទាប ។

បុគ្គលណា កាលដែលគេសួរចំពោះហេតុមានប្រយោជន៍ ហើយពន្យល់ប្រាប់ហេតុដែលគ្មានប្រយោជន៍ បង្ហាញដោយពាក្យ បិទបាំង អ្នកចូរដឹងបុគ្គលនោះ ថាជាបុគ្គលថោកទាប ។

បុគ្គលណា បានធ្វើបាបកម្ម ហើយប្រាថ្នាថា អ្នកផងកុំតប្បី ដឹងនូវអញ បុគ្គលណា មានការងារបិទបាំង អ្នកចូរដឹងបុគ្គលនោះ ថាជាបុគ្គលថោកទាប ។

បុគ្គលណា ទៅកាន់ត្រកូលញាតិមិត្តដទៃ ទាំងបានបរិភោគ ភោជន៍ដ៏ស្អាត ហើយមិនបានបូជាគេដែលមកកាន់ផ្ទះរបស់ខ្លួនវិញ

អ្នកចូរដឹងបុគ្គលនោះ ថាជាបុគ្គលថោកទាប ។

បុគ្គលណា បញ្ឆោតព្រាហ្មណ៍ក្តី សមណៈក្តី ឬអ្នកសូម
ឯទៀតក្តី ដោយពាក្យកុហក អ្នកចូរដឹងបុគ្គលនោះ ថាជាបុគ្គល
ថោកទាប ។

បុគ្គលណា ជេរសមណៈឬព្រាហ្មណ៍ដោយវាចាក្តី មិនឱ្យ
ភោជនក្នុងវេលាភត្តកាល ដែលគួរទំនុកបម្រុងក្តី អ្នកចូរដឹងបុគ្គល
នោះ ថាជាបុគ្គលថោកទាប ។

បុគ្គលណា ក្នុងលោកនេះ ត្រូវមោហៈរូបវិរតហើយ កាល
ស្វែងរកចំពោះទ្រព្យណាមួយ ក៏និយាយបោកប្រាស់ដោយពាក្យ
មិនពិត (នឹងស្រ្តី) អ្នកចូរដឹងបុគ្គលនោះ ថាជាបុគ្គលថោកទាប ។

បុគ្គលណា លើកតម្កើងខ្លួនឯង ឬបន្តុះបង្ហាប់ពួកជនដទៃ
តែខ្លួនជាអ្នកសាបសូន្យ (ចាកគុណ) ព្រោះការតម្កើងនិងការបន្តុះ
បង្ហាប់របស់ខ្លួន អ្នកចូរដឹងបុគ្គលនោះ ថាជាបុគ្គលថោកទាប ។

បុគ្គលណា កោងកាចក្តី សួរកន្ត្រៃសក្តី មានសេចក្តីប្រាថ្នា
អាក្រក់ក្តី កំណាញ់ក្តី អំនួតក្តី មិនអៀនខ្មាសក្តី មិនខ្លាចបាបក្តី
អ្នកចូរដឹងបុគ្គលនោះ ថាជាបុគ្គលថោកទាប ។

បុគ្គលណា ជេរប្រទេចព្រះពុទ្ធ ឬសាវ័ករបស់ព្រះពុទ្ធ ឬ
បរិព្វាជក ឬក៏គ្រហស្ថ អ្នកចូរដឹងបុគ្គលនោះ ថាជាបុគ្គល

ថោកទាប ។

បុគ្គលណា មិនមែនជាព្រះអរហន្តទេ តែប្តេជ្ញា (ខ្លួន) ថា
ជាព្រះអរហន្ត បុគ្គលនោះ ជាចោរក្នុងលោកព្រមទាំងព្រហ្មលោក
នេះឯងជាបុគ្គលថោកទាបបំផុត ។

បុគ្គលថោកទាប ទាំងនេះឯង តថាគតបានប្រកាសហើយ
បុគ្គលមិនមែនថោកទាប ព្រោះជាតិទេ ក៏មិនមែនជាព្រាហ្មណ៍
ព្រោះជាតិដែរ គឺបុគ្គលថោកទាបព្រោះកម្ម ជាព្រាហ្មណ៍ក៏ព្រោះ
កម្ម ។

អ្នកទាំងឡាយ ចូរដឹងនូវសេចក្តីនោះ ដោយពាក្យនេះចុះ
ដូចឧទាហរណ៍នេះឯង កូនរបស់មនុស្សចណ្ឌាល មានឈ្មោះ
ប្រាកដថា សោបាកមាតង្គៈ មាតង្គកុមារនោះ បាននូវយសដ៏
ប្រសើរ ដែលគេបានដោយក្រកែក្រែកលែង ពួកក្សត្រព្រាហ្មណ៍ជា
ច្រើន តែងមកកាន់ទីបម្រើរបស់កុមារនោះ ។

មាតង្គកុមារនោះ ឡើងកាន់យានគឺសមាបត្តិ ៨ អាចឱ្យ
ទៅកាន់ទេវលោកប្រាសចាកផ្ទះលីគីកិលេស ជាផ្លូវធំ ឆ្លៀយណាយ
នឹងកាមរាគហើយទៅកើតក្នុងព្រហ្មលោក ។

ជាតិមិនមែនឃាត់មាតង្គៈនោះ ចាកការកើតក្នុងព្រហ្ម-
លោកទេ ។ ពួកព្រាហ្មណ៍ជាដៅពង្សអ្នកស្វាធ្យាយមន្ត កើតក្នុង

ត្រកូលអ្នករៀនមន្ត តែពួកព្រាហ្មណ៍ទាំងនោះ រមែងប្រាកដក្នុង បាបកម្មទាំងឡាយរឿយៗ ទើបត្រូវគេតិះដៀលក្នុងបច្ចុប្បន្ន និង ភពខាងមុខក៏ជាទុក្ខតិ (ព្រោះបាបកម្មជាបច្ច័យ) ។

ជាតិមិនមែនឃាត់ព្រាហ្មណ៍ទាំងនោះ ចាកទុក្ខតិ ឬចាក ការតិះដៀលទេ ។ បុគ្គលមិនមែនថោកទាបព្រោះជាតិទេ ក៏ មិនមែនជាព្រាហ្មណ៍ព្រោះជាតិដែរ បុគ្គលថោកទាបព្រោះកម្ម ជា ព្រាហ្មណ៍ ក៏ព្រោះកម្ម ។

ក្នុងបិដកលេខ ៤៨ ទំព័រ ៩៥ នៅក្នុង **បទវារាស្ត្រ** ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សម្តែងថា :

ម្ចាស់បហារាទ វណ្ណៈទាំង ៤ នេះគឺក្សត្រ ១ ព្រាហ្មណ៍ ១ វេស្សៈ ១ សុទ្ធៈ ១ បើវណ្ណៈទាំងនោះចេញចាកផ្ទះ ចូលកាន់ផ្ទះ បួសក្នុងធម្មវិន័យដែលតថាគតប្រកាសហើយ រមែងលះបង់នូវ នាមនិងគោត្រដើមរបស់ខ្លួន ហើយដល់នូវកិរិយារាប់ថា ជា សមណសក្យបុត្តិយ៍តែម្យ៉ាង ប្រៀបដូចជាទន្លេធំៗទាំងឡាយ មាន ទន្លេគង្គា យមុនា អចិរវតី សរភូ មហិ ជាដើម កាលបើទន្លេ ទាំងនោះ ហូរចូលទៅដល់មហាសមុទ្រហើយ តែងលះបង់នូវ ឈ្មោះរបស់ខ្លួនហើយដល់នូវកិរិយារាប់ថាជាមហាសមុទ្រតែម្យ៉ាង ដូច្នោះឯង ។

ក្នុងបិដកលេខ ១៨ ទំព័រ ១៦៧ នៅក្នុង **ឧត្តរស្ត្រ** ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សម្តែងថា :

បណ្តាវណ្ណៈទាំង ៤ នេះ បុគ្គលណាជាភិក្ខុអស់អាសវៈ ហើយ ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចារ្យរួចស្រេចហើយ បានធ្វើកិច្ចស្រេចហើយ មានការដាក់ចុះហើយ បានសម្រេចនូវប្រយោជន៍របស់ខ្លួនតាម លំដាប់ហើយ អស់គ្រឿងចង់ឱ្យនៅក្នុងភពហើយ មានចិត្តផុត ស្រឡះហើយ ព្រោះបានដឹងដោយប្រពៃ បុគ្គលនោះឯង ប្រាកដ ជាអ្នកប្រសើរលើសជាងវណ្ណៈទាំងនោះ ដោយធម៌ពិត មិនមែន ដោយអធម៌ទេ ។

ម្ចាស់វាសេដ្ឋៈ និងការទ្វាជៈ ព្រោះថា ធម៌ជាគុណដ៏ ប្រសើរបំផុត ក្នុងប្រជុំជន ទាំងបច្ចុប្បន្ននិងបរលោក ។

**ការបដិបត្តិដើម្បីប្រយោជន៍សុខ
ដល់ជនច្រើន**

នៅពេលចេញវស្សាទី ១ របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក្នុង កាលណោះ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ទៅកាន់ព្រះអរហន្ត ៦០ អង្គ ដែល មានសេចក្តីទាំងស្រុងក្នុងវិន័យបិដកលេខ ៦ ទំព័រ ៦៦ ដូចតទៅ:

គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ហើយ ទើបត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតរួចហើយអំពី អន្ទាក់ទាំងអស់ ទោះបីជារបស់ទេវតាក្តី ទោះបីជារបស់មនុស្សក្តី ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយសោតក៏បានរួចហើយអំពីអន្ទាក់ ទាំងអស់ដែរ ទោះបីរបស់ទេវតាក្តី ទោះបីរបស់មនុស្សក្តី ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរត្រាច់ទៅកាន់ចារិក (គឺស្រុកនិង និគម និងរាជធានី ហើយសំដែងធម៌) ដើម្បីជាប្រយោជន៍ និង សេចក្តីសុខដល់ជនជាច្រើន ដើម្បីអនុគ្រោះដល់សត្វលោក ដើម្បី ជាប្រយោជន៍ ដើម្បីជាគុណ ដើម្បីសេចក្តីសុខ ដល់ទេវតានិង មនុស្សទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយកុំទៅពីរនាក់តាមផ្លូវមួយជាមួយ

គ្នាឡើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរសម្តែងធម៌ ឱ្យ ពីរោះបទដើមបទកណ្តាល និងបទចុង អ្នកទាំងឡាយចូរប្រកាស នូវព្រហ្មចរិយធម៌ដ៏បរិសុទ្ធប្រកបដោយអត្ត និងព្យញ្ជនៈដ៏ពេញ បរិបូណ៌ទាំងអស់ សត្វទាំងឡាយដែលមានធូលីគឺភាគាទិក្ខិលេស តិចក្នុងភ្នែកក៏មាន សត្វទាំងនោះនឹងសាបសូន្យ (ចាកមគ្គផល) ព្រោះមិនបានស្តាប់ធម៌ សត្វទាំងឡាយអ្នកបម្រុងត្រាស់ដឹងធម៌គង់ នឹងមាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកតថាគតក៏នឹងចូលទៅកាន់ សេនានិគម ក្នុងឧរុវេលាប្រទេស ដើម្បីសម្តែងធម៌ ។

ក្នុងបិដកលេខ ២៩ ទំព័រ ២៨៧ ឧត្តិយធានស្សត្រូវ មាន សេចក្តីផ្តើមថា :

ខ្ញុំបានស្តាប់មកយ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅ ក្នុងព្រៃសិបតនមិតទាយវ័ន ទៀបក្រុងពារាណសី ។ កាលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងទីនោះ បានត្រាស់ហៅភិក្ខុ ទាំងឡាយថាម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយទទួលព្រះពុទ្ធ- ដីការរបស់ព្រះមានព្រះភាគថា ព្រះករុណា ព្រះអង្គ ។ ទើបព្រះដ៏ មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ដូចបានសរសេរហើយពីខាងដើម គឺទ្រង់ ត្រាស់ឱ្យព្រះភិក្ខុនិមន្តទៅសម្តែងព្រះធម៌ តាមផ្លូវមួយតែមួយអង្គ កុំទៅពីរអង្គតាមផ្លូវមួយជាមួយគ្នាឡើយ ។

ក្នុងបិដកលេខ ៤៣ ទំព័រ ១៣ សុគតសូត្រ មានសេចក្តី
ទាំងស្រុងដូចតទៅ :

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលព្រះសុគតក្តី វិន័យព្រះសុគតក្តី
ប្រតិស្ឋាននៅក្នុងលោក ការនោះប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍
ដល់ជនច្រើន ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់ជនច្រើន ដើម្បីអនុគ្រោះដល់
សត្វលោកដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តី
សុខដល់ទេវតា និងមនុស្សទាំងឡាយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះ
ព្រះសុគតដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រះតថាគតកើតឡើង
ក្នុងលោកនេះជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គបរិបូណ៌ដោយវិជ្ជា
និងចរណៈ ព្រះអង្គមានដំណើរល្អ ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់នូវត្រៃលោក
ព្រះអង្គប្រសើរដោយសីលាទិគុណរកបុគ្គលណាមួយស្មើគ្មាន ព្រះ
អង្គជាអ្នកទូន្មាននូវបុរសដែលគួរទូន្មានបាន ព្រះអង្គជាសាស្ត្រានៃ
ទេវតានិងមនុស្សទាំងឡាយ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ដឹងនូវចតុរារិយ-
សច្ច ព្រះអង្គលែងវិលមកកាន់ភពថ្មីទៀត ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
នេះជាព្រះសុគត ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះវិន័យព្រះសុគត
ដូចម្តេច ។ ព្រះសុគតនោះ ទ្រង់សម្តែងធម៌ពីរោះបទដើម ពីរោះ
បទកណ្តាល ពីរោះបទចុង ប្រកាសនូវព្រហ្មចរិយៈ ប្រកបដោយ
អត្ថ ប្រកបដោយព្យញ្ជនៈដ៏បរិបូណ៌ បរិសុទ្ធទាំងអស់ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ

ទាំងឡាយ នេះជាវិន័យព្រះសុគត ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាល
ព្រះសុគតក្តី វិន័យព្រះសុគតក្តី ប្រតិស្ឋាននៅក្នុងលោកយ៉ាងនេះ
ការនោះប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់ជនច្រើន ដើម្បី
សេចក្តីសុខដល់ជនច្រើន ដើម្បីអនុគ្រោះដល់សត្វលោក ដើម្បី
សេចក្តីចម្រើន ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់ទេវតា
និងមនុស្សទាំងឡាយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៤ ប្រការនេះ
ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីវិនាសសាបសូន្យនៃព្រះសទ្ធម្ម ។ ធម៌ ៤
ប្រការគឺអ្វីខ្លះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងសាសនា
នេះ រៀនព្រះសូត្រដែលខ្លួនរៀនខុស ដោយបទនិងព្យញ្ជនៈដែល
រៀបរៀងខុសលំដាប់ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បទនិងព្យញ្ជនៈដែល
រៀបរៀងខុសលំដាប់ រមែងយល់សេចក្តីបានដោយលំបាក ។
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម៌ទី ១ ដែលប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តី
វិនាសសាបសូន្យនៃព្រះសទ្ធម្ម ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត
ភិក្ខុទាំងឡាយ ជាមនុស្សដែលគេប្រដៅបានដោយក្រ ប្រកប
ដោយធម៌ដែលឱ្យគេប្រដៅក្រ ជាអ្នកមិនចេះអត់ធន់ មិនទទួល
ពាក្យប្រៀនប្រដៅខាងស្តាំ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម៌ទី ២
ដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីវិនាសសាបសូន្យនៃព្រះសទ្ធម្ម ។
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀតភិក្ខុទាំងឡាយណា ជាអ្នកមាន

សេចក្តីចេះដឹងច្រើន មានអាកមគីនិកាយដ៏ស្អាត ចងចាំនូវធម៌ ចងចាំនូវវិន័យ ចងចាំនូវមាតិកា ភិក្ខុទាំងនោះ មិនញ៉ាំងបុគ្គល ដទៃឱ្យរៀនព្រះសូត្រដោយគោរព លុះអំណើះទៅមុខ ព្រះសូត្រ របស់ភិក្ខុទាំងនោះក៏ដាច់មូលលែងប្រតិស្ឋាននៅ ។ ម្នាលភិក្ខុ ទាំងឡាយ នេះជាធម៌ទី ៣ ដែលប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីវិនាស សាបសូន្យនៃព្រះសទ្ធម្ម ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយវិញទៀត ភិក្ខុ ទាំងឡាយជាថេរៈជាអ្នកប្រតិបត្តិដើម្បីឱ្យកើតបច្ច័យច្រើន ប្រតិបត្តិ បន្ទូរបន្ថយ ជាប្រធានក្នុងការប្រតិបត្តិបន្ទូរបន្ថយ ជាអ្នកដាក់ចុះ ក្នុងវិវេក មិនប្រារព្ធព្យាយាមដើម្បីដល់នូវគុណវិសេស ដែលខ្លួន មិនទាន់ដល់ ដើម្បីសម្រេចគុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់បាន សម្រេច ដើម្បីធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់នូវគុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់ ធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់ ប្រជុំនៃជនដែលកើតខាងក្រោយគឺ សទ្ធិវិហារិក និងអន្តេវាសិក ក៏យកតម្រាប់តាមភិក្ខុជាថេរៈទាំងនោះ ប្រជុំនៃ ជនទាំងនោះឯង ជាអ្នកប្រតិបត្តិដើម្បីឱ្យកើតបច្ច័យច្រើន ប្រតិបត្តិ បន្ទូរបន្ថយ ជាប្រធានក្នុងការប្រតិបត្តិបន្ទូរបន្ថយ ជាអ្នកដាក់ចុះ ក្នុងវិវេក មិនប្រារព្ធព្យាយាមដើម្បីដល់នូវគុណវិសេស ដែលខ្លួន មិនទាន់ដល់ ដើម្បីសម្រេចគុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់បាន សម្រេច ដើម្បីធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់នូវគុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់

ធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម៌ទី ៤ ដែល ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីវិនាសសាបសូន្យនៃព្រះសទ្ធម្ម ។ ម្នាល ភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៤ យ៉ាងនេះឯងដែលប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តី វិនាសសាបសូន្យនៃព្រះសទ្ធម្ម ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៤ នេះ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីតាំងនៅនៃព្រះសទ្ធម្ម មិនឱ្យវិនាសសាបសូន្យ ទៅ ។ ធម៌ ៤ គឺអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ រៀនព្រះសូត្រដែលខ្លួនរៀនត្រូវ ដោយបទនិង ព្យញ្ជនៈដែលរៀបរៀងត្រូវ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បទនិងព្យញ្ជនៈ ដែលរៀបរៀងត្រូវ រមែងយល់សេចក្តីបានងាយ ។ ម្នាលភិក្ខុ ទាំងឡាយ នេះជាធម៌ទី ១ ដែលប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីតាំងនៅនៃ ព្រះសទ្ធម្ម មិនឱ្យវិនាសសាបសូន្យទៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុទាំងឡាយ ជាអ្នកប្រដៅងាយ ប្រកបដោយធម៌ ធ្វើឱ្យជាអ្នកប្រដៅងាយ ជាអ្នកចេះអត់ធន់ ទទួលនូវពាក្យប្រៀន ប្រដៅខាងស្តាំ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម៌ទី ២ ដែល ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីតាំងនៅនៃព្រះសទ្ធម្ម មិនឱ្យវិនាសសាបសូន្យ ទៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ភិក្ខុទាំងឡាយណា ជាអ្នកមានសេចក្តីចេះដឹងច្រើន មានអាកមគីនិកាយដ៏ស្អាត ចង ចាំនូវធម៌ ចងចាំនូវវិន័យ ចងចាំនូវមាតិកា ភិក្ខុទាំងនោះ

ញ៉ាំងបុគ្គលដទៃឱ្យរៀនព្រះសូត្រដោយគោរព លុះអំណើះទៅមុខ
ព្រះសូត្ររបស់ភិក្ខុទាំងនោះមិនបានដាច់បួស តាំងនៅតៗគ្នា ។
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម៌ទី ៣ ដែលប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីតាំង
នៅនៃព្រះសទ្ធម្ម មិនឱ្យវិនាសសាបសូន្យទៅ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ មួយវិញទៀត ភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈមិនប្រតិបត្តិដើម្បី
ឱ្យកើតបច្ច័យច្រើន មិនប្រតិបត្តិបន្ទូរបន្ថយ ដាក់ធុរៈចុះក្នុងការ
ប្រតិបត្តិបន្ទូរបន្ថយចេញ ជាប្រធានក្នុងវិវេក ប្រារព្ធព្យាយាម
ដើម្បីដល់នូវគុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់ដល់ ដើម្បីសម្រេច
គុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់សម្រេច ដើម្បីធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់នូវ
គុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់ធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់ ប្រជុំជនដែលកើត
ខាងក្រោយគឺ សទ្ធិវិហារិកនិងអន្តេវាសិក ក៏យកតម្រាប់តាមភិក្ខុ
ទាំងនោះ ប្រជុំជនទាំងនោះឯង ជាអ្នកមិនប្រតិបត្តិឱ្យកើតបច្ច័យ
ច្រើន មិនប្រតិបត្តិបន្ទូរបន្ថយ ជាអ្នកដាក់ធុរៈចុះក្នុងការប្រតិបត្តិ
បន្ទូរបន្ថយ ជាប្រធានក្នុងវិវេក ប្រារព្ធព្យាយាមដើម្បីដល់នូវ
គុណវិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់បានដល់ ដើម្បីសម្រេចគុណវិសេស
ដែលខ្លួនមិនទាន់បានសម្រេច ដើម្បីធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់នូវគុណ
វិសេស ដែលខ្លួនមិនទាន់ធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
នេះជាធម៌ទី ៤ ដែលប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីតាំងនៅនៃព្រះសទ្ធម្ម មិន

ឱ្យវិនាសសាបសូន្យទៅ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៤ យ៉ាងនេះ
ឯង ដែលប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីតាំងនៅនៃព្រះសទ្ធម្ម មិនឱ្យវិនាស
សាបសូន្យទៅ ។

ក្នុងបិដកលេខ ១៦ ទំព័រ ២៥៣ នៅក្នុង **មហាបរិនិព្វាន-
សូត្រ** ព្រះអង្គទ្រង់ណែនាំឱ្យរៀនសូត្រនិងបដិបត្តិ ដើម្បីឱ្យសាស-
នព្រហ្មចរិយៈបិតនៅអស់កាលយូរ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីប្រយោជន៍
ដល់ពពួកជនច្រើន ដើម្បីអនុគ្រោះដល់សត្វលោក មានសេចក្តី
ដូចតទៅ :

គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ស្តេចចូលទៅកាន់ឧបដ្ឋាន-
សាលា លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ទ្រង់គង់លើអាសនៈដែលគេ
ក្រាលថ្វាយ ។ លុះព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ស្រេចហើយ បាន
ត្រាស់នឹងភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សាសនព្រហ្ម-
ចរិយៈនេះ គប្បីតាំងនៅអស់កាលអង្វែង គប្បីតម្កល់នៅអស់កាល
ដ៏យូរ មួយទៀត សាសនព្រហ្មចរិយៈនេះ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បី
ប្រយោជន៍ដល់ជនច្រើន ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់ជនច្រើន ដើម្បី
អនុគ្រោះដល់សត្វលោក ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីប្រយោជន៍
ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់ទេវតា និងមនុស្សទាំងឡាយ ដោយប្រការ
ណា ធម៌ទាំងឡាយណា ដែលតថាគតសម្តែងហើយដោយបញ្ញា ដ៏

ឧត្តម ធម៌ទាំងឡាយនោះ អ្នកទាំងឡាយគប្បីរៀនដោយប្រពៃ ហើយសេព ចម្រើន ធ្វើរឿយៗ ដោយប្រការដូច្នោះ ។ ម្នាលភិក្ខុ ទាំងឡាយ សាសនព្រហ្មចរិយៈនេះ គប្បីតាំងនៅអស់កាលអង្វែង គប្បីតម្កល់នៅអស់កាលដ៏យូរ មួយទៀត សាសនព្រហ្មចរិយៈនេះ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ជនច្រើន ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់ ជនច្រើន ដើម្បីអនុគ្រោះដល់សត្វលោក ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់ទេវតា និងមនុស្ស ទាំងឡាយ ដោយប្រការណា ធម៌ទាំងឡាយណាដែលតថាគត សម្តែងហើយដោយបញ្ញាដ៏ឧត្តម ធម៌ទាំងឡាយនោះ អ្នក ទាំងឡាយគប្បីរៀនដោយប្រពៃ ហើយសេព ចម្រើន ធ្វើរឿយៗ ដោយប្រការដូច្នោះ ធម៌ទាំងឡាយនោះតើដូចម្តេច ។ អ្វីខ្លះៗ គឺ សតិប្បដ្ឋាន ៤ សម្មប្បធាន ៤ ឥទ្ធិបាទ ៤ ឥន្ទ្រិយ ៥ ពលៈ ៥ ពោជ្ឈង្គ ៧ អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សាសនព្រហ្មចរិយៈនេះ គប្បីតាំងនៅអស់កាលអង្វែង គប្បីតម្កល់ នៅអស់កាលដ៏យូរ មួយទៀត សាសនព្រហ្មចរិយៈនេះ ប្រព្រឹត្ត ទៅដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ជនច្រើន ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់ជនច្រើន ដើម្បីអនុគ្រោះដល់សត្វលោក ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បី ប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់ទេវតា និងមនុស្សទាំងឡាយ

ដោយប្រការណា ធម៌ទាំងឡាយណាដែលតថាគតសម្តែងហើយ ដោយបញ្ញាដ៏ឧត្តម អ្នកទាំងឡាយ គប្បីរៀនដោយប្រពៃ ហើយ សេព ចម្រើន ធ្វើរឿយៗ ។ ដោយប្រការដូច្នោះ ធម៌ទាំងឡាយ នោះ យ៉ាងនេះឯង ។ គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់នឹង ភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឥឡូវនេះ តថាគតនឹងដាស់ តឿនអ្នកទាំងឡាយ សង្ខារទាំងឡាយមានសេចក្តីវិនាសទៅជា ធម្មតា អ្នកទាំងឡាយចូរញ៉ាំងកិច្ចទាំងពួងឱ្យសម្រេចដោយសេចក្តី មិនប្រមាទចុះ បរិនិព្វាននឹងមានដល់តថាគតមិនយូរឡើយ កន្លង ៣ ខែ អំពីថ្ងៃនេះទៅ តថាគតនឹងបរិនិព្វានហើយ ។ ព្រះមាន- ព្រះភាគ ទ្រង់មានព្រះបន្ទូលដូច្នោះហើយ ព្រះសុគតជាសាស្តា លុះទ្រង់មានព្រះបន្ទូលដូច្នោះហើយ ក៏ទ្រង់មានព្រះបន្ទូល ដូច្នោះ តទៅទៀតថា :

ពួកជនណា ៗ ទោះបីក្មេងក្តី ចាស់ក្តី ពាលក្តី បណ្ឌិតក្តី អ្នកមានក្តី អ្នកក្រក្តី ជនទាំងអស់នោះ តែងមានសេចក្តីស្លាប់នៅ ពីខាងមុខ ។ ភាជន៍ដី ដែលស្ងួនឆ្នាំងធ្វើហើយ ទោះបីតូចក្តី ធំក្តី ឆ្អិនក្តី ឆៅក្តី ភាជន៍ទាំងអស់នោះមានកិរិយាបែកធ្លាយជាទីបំផុត យ៉ាងណា ជីវិតរបស់សត្វទាំងឡាយក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

ព្រះសាស្តា ទ្រង់មានព្រះបន្ទូលដូច្នោះតទៅទៀតថា :

វ័យរបស់តថាគត ចាស់ហើយ ជីវិតរបស់តថាគតមានប្រមាណ តិច តថាគតនឹងលះបង់អ្នកទាំងឡាយហើយទៅ ឯទីពីងចំពោះ ខ្លួន តថាគតបានធ្វើទុកហើយ ។

អប្បមត្តា សតិមន្តោ សុសីលា ហោច ភិក្ខុវោ
សុសមាហិតសន្តប្បា សចិត្តបនុរក្ខេ ។
យោ ឥមស្មី ធម្មវិនយេ អប្បមត្តោ វិហរិស្សតិ
បហាយ ជានិសំសារំ ទុក្ខសន្ធនំ ករិស្សតិ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយកុំប្រមាទ ត្រូវមាន ស្មារតី មានសីលល្អ មានគម្រិះតម្កល់នឹងល្អ ចូររក្សាចិត្តរបស់ខ្លួន ឱ្យរឿយៗចុះ ។ ភិក្ខុណាមិនប្រមាទ ហើយនៅក្នុងធម្មវិន័យនេះ ភិក្ខុនោះ នឹងលះបង់នូវជាតិសង្សារ ហើយធ្វើនូវព្រះនិព្វាន ជាទី បំផុតនៃកងទុក្ខបានមិនខានឡើយ ។

ក្នុងបិដកលេខ ១៨ ទំព័រ ២៥៨ នៅក្នុង ធានាទិកសូត្រ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សម្តែងអំពីពោធិបក្ខិយធម៌ទាំង ៣៧ ប្រការ ចែកជា ៧ ពួក មានពួកសតិប្បដ្ឋាន ៤ ជាដើម ថាគួររូបរូម ផ្ទៀងផ្ទាត់ នូវអត្ត ដោយអត្ត ព្យញ្ជនៈដោយព្យញ្ជនៈ ក្នុងធម៌នោះ ដែលជាហេតុឱ្យ ព្រហ្មចារ្យនេះ តាំងនៅមាំ បិតថេរអស់កាលយូរ ដើម្បីប្រយោជន៍ ដល់ជនច្រើន ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់ជនច្រើន

ដើម្បីអនុគ្រោះដល់សត្វលោក ។

ក្នុងបិដកលេខ ៥៣ ទំព័រ ១៧ នៅក្នុង វេទនសូត្រព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់សម្តែងអំពីសាមគ្គីរបស់សង្ឃ មានសេចក្តីដូចតទៅ :

សុខា សង្ឃស្ស សាមគ្គី សមគ្គានព្វានុគ្គហោ
សមគ្គតោ ធម្មដ្ឋោ យោគក្ខេមា ន ធិសតិ
សង្ឃំ សមគ្គំ កត្វាន កម្មំ សគ្គម្ហិ វេទនតីតិ ២

សេចក្តីព្រមព្រៀងនៃសង្ឃ ជាហេតុនាំសេចក្តីសុខមកឱ្យ ការអនុគ្រោះដល់បុគ្គលទាំងឡាយ ដែលមានសេចក្តីព្រមព្រៀងគ្នា (ជាហេតុនាំសេចក្តីសុខមកឱ្យ) បុគ្គលត្រេកអរ ក្នុងជនដែលព្រម- ព្រៀងគ្នា តាំងនៅក្នុងធម៌ រមែងមិនសាបសូន្យចាកធម៌ជាទីក្សេម ចាកយោគៈ បុគ្គលធ្វើសង្ឃឱ្យព្រមព្រៀងគ្នា រមែងរីករាយក្នុង ឋានសួគ៌អស់ ១ កប្ប ។

ក្នុងបិដកលេខ ២៦ ទំព័រ ៩៩ នៅក្នុង សាមគ្គាមសូត្រ ព្រះអង្គសម្តែងអំពីវិវាទមូល ៦ ប្រការ :

- ១. ច្រើនដោយក្រោធ និងការចងគំនុំ
- ២. ការរមិលគុណ និងការលើកខ្លួនវាយបូក
- ៣. ច្រណែន និងកំណាញ់
- ៤. អំនួតអួតអាង និងមាយាលាក់ពុត

៥. ការប្រាថ្នាអាក្រក់ និងការយល់ខុស

៦. ការស្ថាបនាអង្គលន្ទវសីល្បីត ហើយមានការប្រកាន់តាម ទិដ្ឋិរបស់ខ្លួន និងការប្រកាន់មាំ លះបង់បានដោយកម្រ ។

ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សម្តែងថា :

ម្ចាស់អានន្ទ ភិក្ខុណា ជាអ្នកច្រើនដោយក្រោធ និងការចង គំនុំ (៥ ប្រការទៀតក៏ដូចគ្នា) ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថាមិនគោរព មិន កោតក្រែងចំពោះព្រះសាស្តាផង មិនគោរព មិនកោតក្រែងចំពោះ ព្រះធម៌ផង មិនគោរព មិនកោតក្រែងចំពោះព្រះសង្ឃផង មិនធ្វើ ឱ្យពេញលេញក្នុងសិក្ខាផង ។ ... ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថាបង្កើតវិវាទ ក្នុងសង្ឃ ។ វិវាទតែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីមិនជាគុណដល់ជនច្រើន មិនជាសុខដល់ជនច្រើន មិនជាប្រយោជន៍ មិនជាសេចក្តីចម្រើន ដល់ជនច្រើន ជាទុក្ខដល់ទេវតា និងមនុស្ស ទាំងឡាយ ។

ជាបន្តទៅព្រះអង្គទ្រង់ឱ្យលះបង់នូវវិវាទមូលទាំង ៦ ប្រការ នោះ ។

ក្នុងវិន័យបិដកលេខ ១០ ទំព័រ ៦១ នៅក្នុង សម្មវគ្គន្ទកៈ អំពីមូលនៃវិវាទាធិករណ៍ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សម្តែងមូលនៃវិវាទ ៦ ប្រការដូចគ្នាដែរ ។

មូលនៃវិវាទ ៦ ប្រការ មានក្នុងបិដកលេខ ១៩ ទំព័រ ១៩៨

នៅក្នុង សន្និសីទសូត្រ ពួក ៦ និងនៅក្នុងបិដកលេខ ៤៦ ទំព័រ ១១១ វិវាទមូលសូត្រ ។

ក្នុងវិន័យបិដកលេខ ១៣ ទំព័រ ២០៤ បទសន្តាម មាន សម្តែងអំពីភិក្ខុជាវិន័យធរព្វកខ្លះក្នុងសាសនានេះ លំអៀងដោយ អគតិ ៤ យ៉ាងហើយពោលក្នុងវត្ថុ ១៨ ប្រការ គឺសម្តែងសភាវៈ មិនមែនធម៌ ថាជាធម៌ សម្តែងនូវធម៌ថាមិនមែនជាធម៌ សម្តែងនូវ សភាវៈមិនមែនវិន័យ ថាជាវិន័យ សម្តែងនូវវិន័យថាមិនមែនជា វិន័យជាដើម ។

ការសម្តែងវត្ថុ ១៨ ប្រការដោយអគតិឈ្មោះថា ប្រតិបត្តិ ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ដល់ជនច្រើនគ្នា ដើម្បីមិនជាសុខដល់ជន ច្រើនគ្នា ដើម្បីមិនមែនជាសេចក្តីចម្រើនដល់ជនច្រើនគ្នា ដើម្បី មិនជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីទុក្ខ ដល់ទេវតា និងមនុស្ស ទាំងឡាយ ។

ភិក្ខុជាវិន័យធរ កាលបើលុះក្នុងអគតិ មានធន្តាគតិជាដើម ដោយវត្ថុទាំង ១៨ ប្រការ ឈ្មោះថារក្សាខ្លួន ដែលមានកុសលធម៌ ជីកគាស់រំលើងចោលចេញផង ឈ្មោះថាជាអ្នកប្រកបដោយ ទោសផង ប្រកបដោយសេចក្តីពិះដៀលរបស់អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ ផង ឈ្មោះថារងនូវអកុសលកម្មដ៏ច្រើនផង ។

ក្នុងបិដកលេខ ៤៤ ទំព័រ ២៣៨ នៅក្នុង វេទសូត្រ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សម្តែងអំពីអ្នកដឹកនាំមានមិច្ឆាទិដ្ឋិ គឺយល់ខុស អំពីសេចក្តីពិតជាដើមដូចតទៅ :

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាថេរៈ ប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង ឈ្មោះថាជាអ្នកប្រតិបត្តិ មិនបានជាគុណដល់ជនច្រើន មិនបាន សុខដល់ជនច្រើន មិនជាប្រយោជន៍ដល់ជនច្រើន មិនជាគុណ ជាទុក្ខដល់ទេវតានិងមនុស្សទាំងឡាយ ។ ធម៌ ៥ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុជាថេរៈ ដឹងរាត្រី បូសយូរ ១ មានឈ្មោះល្បីល្បាញ មាន យស មានបរិវារច្រើន ទាំងគ្រហស្ថ ទាំងបព្វជិត ១ សម្បូណ៍ ដោយចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារ ១ ជាអ្នកដឹងឮច្រើន ចាំរបស់ដែលឮហើយ ចាំលែងភ្លេចនូវរបស់ ដែលឮហើយ ។ល។ ចាក់ធុះល្អដោយប្រាជ្ញា ១ តែជាមិច្ឆាទិដ្ឋិ មានសេចក្តីយល់ដ៏រិបរិត ១ ភិក្ខុនោះញ៉ាំងជនច្រើន ឱ្យឃ្លាតចាក ព្រះសទ្ធម្ម ឱ្យតម្កល់នៅក្នុងអសទ្ធម្ម ភិក្ខុដទៃដល់នូវទិដ្ឋានុគតិ របស់ភិក្ខុនោះថា ភិក្ខុនេះជាថេរៈ ដឹងរាត្រី បូសយូរខ្លះ ដល់នូវ ទិដ្ឋានុគតិរបស់ភិក្ខុនោះថា ភិក្ខុនេះជាថេរៈ គេដឹងស្គាល់ច្រើន ជា អ្នកមានយស មានបរិវារច្រើន ទាំងគ្រហស្ថ ទាំងបព្វជិតខ្លះ ដល់ នូវទិដ្ឋានុគតិរបស់ភិក្ខុនោះថា ភិក្ខុនេះជាថេរៈ សម្បូណ៍ដោយចីវរ

បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារខ្លះ ដល់នូវ ទិដ្ឋានុគតិរបស់ភិក្ខុនោះថា ភិក្ខុនេះជាថេរៈ ជាអ្នកដឹងឮច្រើន ចាំ របស់ដែលឮហើយ ចាំលែងភ្លេចនូវរបស់ដែលឮហើយខ្លះ ។ ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាថេរៈ ប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាងនេះឯង ឈ្មោះថាប្រតិបត្តិ ដើម្បីមិនបានជាគុណដល់ជនច្រើន មិនបាន សុខដល់ជនច្រើន មិនជាប្រយោជន៍ដល់ជនច្រើន មិនជាគុណទេ ជាទុក្ខដល់ទេវតានិងមនុស្សទាំងឡាយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាថេរៈ ដែលប្រកបដោយធម៌ ៥ យ៉ាង ជាអ្នកប្រតិបត្តិ ដើម្បីជាគុណដល់ជនច្រើន ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់ជនច្រើន ដើម្បី ជាប្រយោជន៍ដល់ជនច្រើន ដើម្បីគុណនិងសេចក្តីសុខដល់ទេវតា និងមនុស្សទាំងឡាយ ។ ធម៌ ៥ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុជាថេរៈ ដឹងរាត្រី បូសយូរ ១ មានឈ្មោះល្បីល្បាញ មានយស មានជន ជាបរិវារច្រើន ទាំងគ្រហស្ថទាំងបព្វជិត ១ ជាអ្នកសម្បូណ៍ដោយ ចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារ ១ ជាអ្នកដឹងឮច្រើន ចាំរបស់ដែលឮហើយ ចាំលែងភ្លេចនូវរបស់ ដែលឮហើយ ។ល។ ចាក់ធុះដោយប្រាជ្ញា ១ ជាសម្មាទិដ្ឋិ មាន សេចក្តីយល់មិនរិបរិត ១ ភិក្ខុនោះញ៉ាំងជនច្រើន ឱ្យឃ្លាតចាក អសទ្ធម្ម ឱ្យតម្កល់នៅក្នុងព្រះសទ្ធម្ម ពួកភិក្ខុដទៃដល់នូវទិដ្ឋានុគតិ

ក្នុងបិដកលេខ ២៦ ទំព័រ ២០៩ នៅក្នុង ច្បាប់បុណ្ណប្រកាស
ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សម្តែង នូវសប្បុរសធម៌ ៨ ចំណុចដោយឡែក
ផ្សេងទៀតមានដូចតទៅ :

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សប្បុរសរមែងប្រកបដោយព្រះសទ្ធម្ម
ជាអ្នកមានការសេពគប់ជាសប្បុរស មានគំនិតជាសប្បុរស មាន
សេចក្តីប្រឹក្សាជាសប្បុរស មានវាចាជាសប្បុរស មានការងារជា
សប្បុរស មានទិដ្ឋិជាសប្បុរស តែងឱ្យនូវទានជាសប្បុរស ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះសប្បុរស ប្រកបដោយព្រះសទ្ធម្ម
តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សប្បុរសក្នុងលោកនេះ ជាអ្នក
មានសទ្ធា មានសេចក្តីខ្មាសបាប មានសេចក្តីខ្មាចបាប ជាអ្នកចេះ
ដឹងច្រើន មានព្យាយាមមាំមួន មានស្មារតីតម្កល់ខ្ជាប់ខ្ជួន និង
មានបញ្ញា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សប្បុរស រមែងប្រកបដោយ
ព្រះសទ្ធម្ម ៧ ប្រការយ៉ាងនេះ ឯង ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះសប្បុរស មានការសេពគប់ជា
សប្បុរស តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងលោកនេះ ពួក
សមណព្រាហ្មណ៍ ដែលមានសទ្ធា មានសេចក្តីខ្មាសបាប មាន
សេចក្តីខ្មាចបាប ជាអ្នកចេះដឹងច្រើន មានព្យាយាមមាំមួន មាន
ស្មារតីតម្កល់ខ្ជាប់ខ្ជួន និងមានបញ្ញា ពួកសមណព្រាហ្មណ៍នោះ

រមែងបានជាមិត្ត ជាសម្លាញ់ នៃសប្បុរសនោះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង-
ឡាយ សប្បុរស មានការសេពគប់ជាសប្បុរស យ៉ាងនេះឯង ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះសប្បុរស មានគំនិតជាសប្បុរស
តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សប្បុរសក្នុងលោកនេះ
មិនគិតដើម្បីបៀតបៀនខ្លួនឯង មិនគិតដើម្បីបៀតបៀនអ្នកដទៃ
មិនគិតដើម្បីបៀតបៀនទាំងពីរខាង ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សប្បុរស
មានគំនិតជាសប្បុរស យ៉ាងនេះឯង ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះសប្បុរស មានសេចក្តីប្រឹក្សាជា
សប្បុរស តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សប្បុរសក្នុង
លោកនេះ មិនប្រឹក្សាដើម្បីបៀតបៀនខ្លួនឯង មិនប្រឹក្សាដើម្បី
បៀតបៀនអ្នកដទៃ មិនប្រឹក្សាដើម្បីបៀតបៀនទាំងពីរខាង ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ សប្បុរស មានសេចក្តីប្រឹក្សាជាសប្បុរស យ៉ាង
នេះឯង ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះសប្បុរស មានវាចាជាសប្បុរស
តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សប្បុរសក្នុងលោកនេះ
រៀរចាកពាក្យកុហក រៀរចាកពាក្យញុះញង់ រៀរចាកពាក្យទ្រគោះ
រៀរចាកពាក្យរោយរាយឥតប្រយោជន៍ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
សប្បុរស មានវាចាជាសប្បុរស យ៉ាងនេះឯង ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះសប្បុរស មានការងារជាសប្បុរស តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សប្បុរសក្នុងលោកនេះ រៀរចាកការសម្លាប់សត្វ រៀរចាកការលួចទ្រព្យគេ រៀរចាកការ ប្រព្រឹត្តខុសក្នុងកាមទាំងឡាយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សប្បុរស មានការងារជាសប្បុរស យ៉ាងនេះឯង ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះសប្បុរស មានទិដ្ឋិជាសប្បុរស តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សប្បុរសក្នុងលោកនេះ មានសេចក្តីយល់ឃើញ យ៉ាងនេះថា ទានដែលបុគ្គលឱ្យហើយ មានផល , ការបូជាធំមានផល , ការបូជាកូនមានផល , ផល វិបាកនៃកម្មដែលល្អនិងអាក្រក់មាន , លោកនេះមាន , លោក ខាងមុខមាន , ការប្រតិបត្តិល្អអាក្រក់ក្នុងមាតាមានផល , ការ ប្រតិបត្តិល្អអាក្រក់ក្នុងបិតាមានផល , សត្វជាឱបបាតិកៈមាន , ពួកសមណព្រាហ្មណ៍ក្នុងលោក ដែលប្រព្រឹត្តល្អ ប្រតិបត្តិល្អ ធ្វើឱ្យ ជាក់ច្បាស់ ដោយបញ្ញាដ៏ឧត្តម នៃខ្លួនឯង នូវលោកនេះផង លោកខាងមុខផង ហើយអាចនឹងប្រកាសបាន រមែងមាន។ ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ សប្បុរស មានទិដ្ឋិជាសប្បុរស យ៉ាងនេះឯង ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះសប្បុរស តែងឱ្យទានជាសប្បុរស តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សប្បុរសក្នុងលោកនេះ

ឱ្យទានដោយគោរព ធ្វើនូវសេចក្តីកោតក្រែងហើយឱ្យទាន ឱ្យទាន ដ៏បរិសុទ្ធ មានសេចក្តីយល់ឃើញនូវផលហើយឱ្យទាន ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ សប្បុរស តែងឱ្យទានជាសប្បុរស យ៉ាងនេះឯង ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សប្បុរសនោះឯង ប្រកបដោយ ព្រះសទ្ធម្មយ៉ាងនេះ មានការសេពគប់ជាសប្បុរសយ៉ាងនេះ មាន គំនិតជាសប្បុរសយ៉ាងនេះ មានសេចក្តីប្រឹក្សាជាសប្បុរសយ៉ាង នេះ មានវាចាជាសប្បុរសយ៉ាងនេះ មានការងារជាសប្បុរស យ៉ាងនេះ មានទិដ្ឋិជាសប្បុរសយ៉ាងនេះ ឱ្យទានជាសប្បុរសយ៉ាង នេះ លុះមានរាងកាយបែកធ្លាយទៅ ខាងមុខបន្ទាប់អំពីមរណៈ តែងទៅកើតក្នុងគតិរបស់សប្បុរស ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះគតិ របស់សប្បុរស តើដូចម្តេច គតិរបស់សប្បុរសនោះ គឺសភាពជា ទេវតាដ៏ស្តុកស្តម្ភ ឬ សភាពជាមនុស្សដ៏ស្តុកស្តម្ភ ។

ក្នុងបិដកលេខ ៥១ ទំព័រ ១៥៥ អង្គក្តរនិកាយ ទសកនិបាត សេដ្ឋវគ្គ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សម្តែងនូវ កុសលកម្មបថ ១០ ថាជា សប្បុរិសធម៌ ។

ក្នុងបិដកលេខ ៥១ ទំព័រ ៧៧ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សម្តែង វេសេកុដ្ឋិ ឬ សម្មត្តដ្ឋិ ១០ គឺសម្មាទិដ្ឋិ ។ល។ សម្មាសមាធិ សម្មាញាណ សម្មាវិមុត្តិ ថាជាសប្បុរិសធម៌ ។

ក្នុងបិដកលេខ ៣៧ ទំព័រ ៤៣ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា :

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះសប្បុរសតើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកឃើញត្រូវ ។ល។
តម្កល់ចិត្តមាំត្រូវ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា សប្បុរស ។

ព្រះអង្គត្រាស់ហៅអ្នកដែលប្រកបដោយ **ឧត្តមទ្ធិ ៨** នោះ
ឯង ថាជាសប្បុរស ។

* បណ្ឌិត គឺមនុស្សឆ្លាតឬមនុស្សដែលមានដំណើរជីវិតដោយ
បញ្ញា ។ មានគុណសម្បត្តិដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បានសម្តែង
ទុកមក ច្រើនបែបច្រើនយ៉ាង មានដូចតទៅ :

ក្នុងបិដកលេខ ៤១ ទំព័រ ៣ **លក្ខណសូត្រ** ព្រះអង្គទ្រង់
ត្រាស់សម្តែងអំពី ពាលនិងបណ្ឌិតរមែងប្រាកដដោយកម្ម ដែល
ខ្លួនប្រព្រឹត្តមកហើយនោះឯង ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា :

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ជនពាលមានកម្មជាលក្ខណៈ បណ្ឌិត
ក៏មានកម្មជាលក្ខណៈ ប្រាជ្ញាតែងមានសេចក្តីរុងរឿងក្នុងការ
ប្រព្រឹត្តមិនដាច់ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលប្រកបដោយធម៌ ៣
យ៉ាងគួរសំគាល់បានថាជាជនពាល ។ ធម៌ ៣ តើដូចម្តេច ។ គឺ
កាយទុច្ចរិត ១ វចិទុច្ចរិត ១ មនោទុច្ចរិត ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ បុគ្គលប្រកបដោយធម៌ ៣ នេះឯងដែលគួរសំគាល់បាន

ថាជាជនពាល ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលប្រកបដោយធម៌ ៣
គួរសំគាល់បានថាជាបណ្ឌិត ។ ធម៌ ៣ តើដូចម្តេច ។ គឺកាយ
សុចរិត ១ វចិសុចរិត ១ មនោសុចរិត ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ បុគ្គលប្រកបដោយធម៌ទាំង ៣ នេះឯង ដែលគួរ
សំគាល់បានថាជាបណ្ឌិត ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនោះ អ្នក
ទាំងឡាយគប្បីសិក្សាយ៉ាងនេះថា បុគ្គលប្រកបដោយធម៌ ៣ ណា
ដែលគួរសំគាល់បានថាជាជនពាល បុគ្គលរៀនធម៌ទាំង ៣ នោះ
ហើយប្រកបដោយធម៌ ៣ ណាដែលគួរសំគាល់បានថាជាបណ្ឌិត
យើងទាំងឡាយនឹងសមាទានប្រព្រឹត្តធម៌ទាំង ៣ នោះ ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសិក្សាយ៉ាងនេះឯង ។

ក្នុងបិដកលេខ ៤១ ទំព័រ ៦ នៅក្នុង **ធម្មយសូត្រ** :

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលប្រកបដោយធម៌ ៣ គប្បីដឹង
បានថាជាបណ្ឌិត ។ ធម៌ ៣ តើដូចម្តេច ។ គឺបុគ្គលឃើញទោស
របស់ខ្លួនតាមទោស ១ លុះឃើញទោសតាមទោសហើយ ក៏
សម្តែងទោសឱ្យសមគួរតាមធម៌ ១ កាលបុគ្គលដទៃសម្តែងទោស
ប្រាប់ហើយ ក៏ទទួលដោយសមគួរតាមធម៌ ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ បុគ្គលប្រកបដោយធម៌ ៣ នេះឯង ដែលគប្បីដឹងបាន
ថាជាបណ្ឌិត ។

ក្នុងបិដកលេខ ៤១ ទំព័រ ៧ នៅក្នុង ធម្មនិស្សន្ទសូត្រ :

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលប្រកបដោយធម៌ ៣ គួរស្គាល់ បានថាជាបណ្ឌិត ។ ធម៌ ៣ តើដូចម្តេច ។ គឺ ជាអ្នកតាក់តែង ប្រស្នាដោយត្រូវទំនង ១ ជាអ្នកដោះស្រាយប្រស្នាដោយត្រូវ ទំនង ១ បើអ្នកដទៃដោះប្រស្នាដោយត្រូវទំនងហើយ ក៏សរសើរ ដោយបទ និងព្យញ្ជនៈជាបរិមណ្ឌលស្រួលបរិបូណ៌ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ បុគ្គលប្រកបដោយធម៌ ៣ នេះឯង ដែលគួរស្គាល់បាន ថាជាបណ្ឌិត ។

ក្នុងបិដកលេខ ៤០ ទំព័រ ១៨៨ នៅក្នុង ពាន្តវគ្គនី ៥ :

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយជនពាលទាំងឡាយនេះមានពីរពួក ។ ជន ពាលពីរពួក តើដូចម្តេច ។ គឺជនពាលតែងទទួលភារៈដែលមិនទាន់ មកដល់^(១) ១ ជនពាលតែងមិនទទួលភារៈដែលមកដល់ហើយ^(២) ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ជនពាលទាំងឡាយមានពីរពួកនេះឯង ។

១-បានដល់ភារៈទាំង ១០ គឺពោសរោងឧបោសថ ១ អុជប្រទីប ១ តម្កល់ ទឹកធាន់ ទឹកប្រើប្រាស់ ១ ក្រាលអាសនៈ ១ នាំធន្ទៈ ១ នាំបារិសុទ្ធិ ១ ប្រាប់រដូវ ១ រាប់ចំនួនភិក្ខុ ១ ឱ្យឱ្យវាទនាងភិក្ខុនី ១ សម្តែងពតិមោត្ត ១ ជាភារៈរបស់ព្រះថេរៈៗ- មិនទាន់បានអាវាធនាស្រាប់តែភិក្ខុថ្មីទៅធ្វើ ហៅថា នាំភារៈដែលមិនទាន់មកដល់ ។

២-បានដល់ភារៈទាំង ១០ របស់ព្រះថេរៈ ៗ មិនធ្វើខ្លួនឯង ឬមិនបង្គាប់អ្នក ដទៃឱ្យធ្វើ ហៅថាមិននាំភារៈដែលមកដល់ហើយ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្ឌិតទាំងឡាយនេះមានពីរពួក ។

បណ្ឌិតពីរពួក តើដូចម្តេច ។ គឺបណ្ឌិតតែងទទួលភារៈដែលមកដល់ ហើយ^(១) ១ បណ្ឌិតមិនទទួលភារៈដែលមិនទាន់មកដល់^(២) ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្ឌិតទាំងឡាយមានពីរពួកនេះឯង ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ជនពាលនេះមានពីរពួក ។ ជនពាល

ពីរពួកតើដូចម្តេច ។ គឺជនពាលមានសេចក្តីសំគាល់ថាគួរក្នុងរបស់ ដែលមិនគួរ^(៣) ១ ជនពាលមានសេចក្តីសំគាល់ថាមិនគួរក្នុងរបស់ ដែលគួរ^(៤) ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ជនពាលទាំងឡាយមានពីរ ពួកនេះឯង ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្ឌិតទាំងឡាយនេះមានពីរពួក ។

បណ្ឌិតពីរពួកតើដូចម្តេច ។ គឺបណ្ឌិតមានសេចក្តីសំគាល់ថាមិនគួរ ក្នុងរបស់ដែលមិនគួរ ១ បណ្ឌិតមានសេចក្តីសំគាល់ថាគួរក្នុងរបស់ ដែលគួរ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្ឌិតទាំងឡាយមានពីរ ពួកនេះឯង ។

១-គ្រាន់តែផ្ទុយគ្នានឹងភិក្ខុពាលវិញប៉ុណ្ណោះ (ឧបោសថកូន្ទៈ) ។

៣-សំគាល់ក្នុងសាច់ទាំង ១០ យ៉ាងមានសាច់សីហៈជាដើម ដែលមិនគួរធាន់ ថាសាច់គួរធាន់វិញ ។

៤-សំគាល់ក្រៅពីសាច់ទាំង ១០ យ៉ាង មានសាច់ក្រពើ សាច់ធូជាដើមដែល គួរធាន់បាន ថាមិនគួរធាន់វិញ ។ (មើលសម្ពុដ្ឋានវារៈ បរិវារៈ ពិស្តារជាង) ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ជនពាលទាំងឡាយនេះមានពីរពួក ។
ជនពាលពីរពួកតើដូចម្តេច ។ គឺជនពាលមានសេចក្តីសំគាល់ថា
មានអាបត្តិក្នុងអនាបត្តិ ១ ជនពាលមានសេចក្តីសំគាល់ថាឥត
មានអាបត្តិក្នុងអាបត្តិ ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ជនពាល
ទាំងឡាយមានពីរពួកនេះឯង ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្ឌិតទាំងឡាយនេះមានពីរពួក ។
បណ្ឌិតពីរពួក តើដូចម្តេច ។ គឺបណ្ឌិតមានសេចក្តីសំគាល់ថា
ឥតមានអាបត្តិក្នុងអនាបត្តិ ១ បណ្ឌិតតែងសំគាល់ថា មានអាបត្តិ
ក្នុងអាបត្តិ ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្ឌិតទាំងឡាយមានពីរ
ពួកនេះឯង ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ជនពាលទាំងឡាយនេះមានពីរពួក ។
ជនពាលពីរពួកតើដូចម្តេច ។ គឺជនពាលមានសេចក្តីសំគាល់ថា
ធម៌ក្នុងអធម៌ ១ ជនពាលមានសេចក្តីសំគាល់ថាអធម៌ក្នុងធម៌ ១ ។
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ជនពាលទាំងឡាយមានពីរពួកនេះឯង ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្ឌិតទាំងឡាយនេះមានពីរពួក ។
បណ្ឌិតពីរពួក តើដូចម្តេច ។ គឺបណ្ឌិតមានសេចក្តីសំគាល់ថា
អធម៌ក្នុងអធម៌ ១ បណ្ឌិតមានសេចក្តីសំគាល់ថាធម៌ក្នុងធម៌ ១ ។
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្ឌិតទាំងឡាយមានពីរពួកនេះឯង ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ជនពាលទាំងឡាយនេះមានពីរពួក ។
ជនពាលពីរពួកតើដូចម្តេច ។ គឺជនពាលមានសេចក្តីសំគាល់ថា
វិន័យក្នុងអវិន័យ ១ ជនពាលមានសេចក្តីសំគាល់ថា អវិន័យក្នុង
វិន័យ ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ជនពាលទាំងឡាយមានពីរពួក
នេះឯង ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្ឌិតទាំងឡាយនេះមានពីរពួក ។
បណ្ឌិតពីរពួក តើដូចម្តេច ។ គឺបណ្ឌិតមានសេចក្តីសំគាល់ថា
អវិន័យក្នុងអវិន័យ ១ បណ្ឌិតមានសេចក្តីសំគាល់ថាវិន័យក្នុង
វិន័យ ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្ឌិតទាំងឡាយមានពីរពួក
នេះឯង ។

ក្នុងបិដកលេខ ៤០ ទំព័រ ១៣១ :

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពាលនេះមាន ២ ពួក ។ បុគ្គល
ពាលមាន ២ ពួក តើដូចម្តេច ។ គឺបុគ្គលមិនឃើញទោសតាម
ទោស ១ បុគ្គលកាលបើគេប្រាប់ទោស ក៏មិនព្រមទទួលទោស
តាមធម៌ ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពាលមាន ២ ពួកនេះ ។
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលជាបណ្ឌិតនេះមាន ២ ពួក ។ បុគ្គលជា
បណ្ឌិតមាន ២ ពួក តើដូចម្តេច ។ គឺបុគ្គលឃើញទោសតាម
ទោស ១ បុគ្គលកាលបើគេប្រាប់ទោស ក៏ព្រមទទួលទោសតាម

ធម៌ ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលជាបណ្ឌិតមាន ២ ពួកនេះ
ឯង ។

នៅក្នុង គាថាធម្មបទ បិដកលេខ ៥២ ពាលវគ្គ ទំព័រ ៣៦
ព្រះអង្គទ្រង់សម្តែងប្រារព្ធចំពោះ ព្រះសុធម្មត្ថេរ ៖

**អសន្នំ ភាវមិច្ឆេយ្យ បុរេក្ករព្វា ភិក្ខុសុ
អាវាសេសុ ច ឥស្សរិយំ បូជា បរកុលេសុ ច ។
មមេវ កតមញ្ញន្ត គិហិប្បព្វជិតា ខុតោ
មមេវ អតិវសា អស្សុ កិច្ចាកិច្ចេសុ កិស្មិព្វិ
ឥតិ ពាលស្ស វស្សុប្បា ឥស្សរា មាលោ ច វឌ្ឍតិ ។**

ភិក្ខុពាល រមែងប្រាថ្នានូវសេចក្តីសរសើរដែលមិនមានផង
ចង់បានជាប្រមុខដឹកនាំក្នុងពួកភិក្ខុផង ចង់បាននូវភាពជាឥស្សរៈ
ក្នុងអាវាសទាំងមូលផង និងចង់បានការបូជាទាំងឡាយក្នុងត្រកូល
ទាំងពួងដទៃទៀតផង ។

ភិក្ខុពាលតែងមានសេចក្តីត្រិះរិះថា គ្រហស្ថនិងបព្វជិតទាំង
ពីរពួក ចូរសំគាល់នូវកិច្ចដែលមនុស្សដទៃធ្វើហើយ ថាជាកិច្ចរបស់
អាត្មាអញវិញ អំណាចដ៏ក្រៃលែងរបស់អាត្មាអញ ចូរមានក្នុងកិច្ច
តូចក្តីធំក្តីឯណានីមួយ (កាលបើយ៉ាងនេះ) ឥស្សរា គឺការច្រណែន
និងមាន៖ គឺការប្រកាន់ខ្លួន រមែងចម្រើន (ដល់ភិក្ខុពាលនោះ) ។

អដ្ឋកថាព្រះគាថាធម្មបទ

បណ្តាបទទាំងនោះ បទថា អសន្នំ មានសេចក្តីថាភិក្ខុពាល
រមែងប្រាថ្នានូវការសរសើរដែលមិនមាន គឺភិក្ខុពាល មិនមាន
សទ្ធា ជាអ្នកទ្រុស្តសីល ស្តាប់ធម៌បានតិច មិនស្ងប់ស្ងាត់ ខ្ជិល
ច្រអូស មិនមានសតិកាំងមាំ មានចិត្តរវើរវាយ បញ្ហាទន់ខ្សោយ
និងមិនមែនជាព្រះខីណាស្រព ប៉ុន្តែប្រាថ្នាការលើកតម្កើងដែល
មិនមានយ៉ាងនេះថា « ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ពួកជនគប្បីស្គាល់យើងថា
ភិក្ខុនេះមានសទ្ធា មានសីល ជាអ្នកចេះដឹងច្រើន ជាអ្នកស្ងប់ស្ងាត់
ប្រារព្ធនូវសេចក្តីព្យាយាម មានសតិកាំងមាំ មានចិត្តមិនរវើរវាយ
មានបញ្ញា និងជាព្រះខីណាស្រព » ដោយន័យដែលលោកបាន
សម្តែងទុកនៅក្នុង ធម៌ច្ឆតានិទ្ទេស (អភិធម្ម វិភង្គ) ថា « ភិក្ខុ
ជាអ្នកមិនមានសទ្ធាឡើយ ប៉ុន្តែរមែងប្រាថ្នាថា ពួកជនចូរស្គាល់
យើងថា ជាអ្នកមានសទ្ធា » ជាដើម (នេះជាការប្រាថ្នាបាបដ៏
អាក្រក់លាមក) ។

បទថា បុរេក្ករំ អធិប្បាយថា ភិក្ខុពាលតាំងនៅក្នុងការ
ប្រព្រឹត្តដោយអំណាចចំណង់យ៉ាងនេះថា « ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ទើប

ភិក្ខុក្នុងវិហារទាំងអស់ គប្បីមកចោមរោមយើងដើម្បីសួរនូវបញ្ហា (ជាដើម) » នេះឈ្មោះថា ជាអ្នកប្រាថ្នានូវបរិវារក្នុងភិក្ខុទាំងឡាយ ។

បទថា **អាទាសេសុ** បានដល់ ក្នុងអាវាសដែលជារបស់សង្ឃ ។ អធិប្បាយថា ភិក្ខុពាល ចាត់សេនាសនៈប្រណីតក្នុងកណ្តាលវិហារដើម្បីភិក្ខុទាំងឡាយ មានភិក្ខុដែលជាមិត្តសម្លាញ់ជាដើមរបស់ខ្លួនដោយប្រាប់ថា« ពួកលោក ចូរនៅក្នុងសេនាសនៈនេះ » ចំណែកខ្លួនឯងជ្រើសរើសយកទីសេនាសនៈដែលល្អ ហើយចាត់ទីសេនាសនៈដែលអន់ៗ និងទីសេនាសនៈដែលអមនុស្សហ្វូងហែង តាំងនៅជាយៗ ដើម្បីអាគន្តភិក្ខុទាំងឡាយផ្សេងទៀតដោយប្រាប់ថា « ពួកលោក ចូរនៅក្នុងទីសេនាសនៈនេះ » នេះឈ្មោះថា ជាអ្នកប្រាថ្នាភាពជាធុក្នុងអាវាស ។

បទព្រះគាថាថា **ម្នា បក្កុលេសុ ច** ដោយសេចក្តីថា ភិក្ខុពាលរមែងមិនប្រាថ្នាការបូជាដោយបច្ច័យ ៤ ក្នុងត្រកូលរបស់មាតា និងបិតាឡើយ ហើយត្រកូលពួកញាតិក៏មិនប្រាថ្នាដែរ គឺរមែងជាអ្នកប្រាថ្នាក្នុងត្រកូលនៃជនដទៃទាំងឡាយប៉ុណ្ណោះ ដោយគិតដូច្នោះថា « ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ពួកជនទាំងនេះ គប្បីប្រគេនដល់យើងតែម្នាក់ មិនគប្បីប្រគេនដល់ភិក្ខុទាំងនោះ » ។

បទព្រះគាថាថា **មមេវ កតមញ្ញន្ត** ដោយសេចក្តីថា សេចក្តីត្រិះរិះរមែងកើតឡើងដល់ភិក្ខុពាលថា « ពួកគ្រហស្ថ និងបព្វជិត ចូរសំគាល់កិច្ចដែលខ្លួនធ្វើហើយ គឺសម្រេចហើយ ព្រោះអាស្រ័យយើងប៉ុណ្ណោះ » ដោយមានបំណង យ៉ាងនេះថា « នវកម្មយ៉ាងណាមួយដែលគេធ្វើហើយក្នុងវិហារ ដោយអំណាចនៃការធ្វើនវកម្មមានរោងឧបោសថជាដើម នវកម្មនោះទាំងអស់ដែលព្រះថេរៈរបស់ពួកយើងធ្វើហើយ » (ចង់ឱ្យគេគិតថា អំពើអ្វីៗ ដែលអ្នកដទៃធ្វើក្នុងវត្ត សុទ្ធតែសម្រេចពីខ្លួនឯងជាព្រះថេរៈ ឬជាចៅអាវាសទាំងអស់) ។

បទព្រះគាថាថា **មមេវ អតិវសា អស្សុ** ដោយសេចក្តីថា សេចក្តីត្រិះរិះរមែងកើតឡើងដល់ភិក្ខុពាលនោះថា « គ្រហស្ថនិងបព្វជិតទាំងអស់ ចូរប្រព្រឹត្តទៅក្នុងអំណាចរបស់យើងតែម្នាក់ គឺពាហនៈ និងគ្រឿងឧបករណ៍ទាំងឡាយ មានគោរទេះ កាំបិត ពូថៅជាដើម រហូតដល់ទីបំផុត សូម្បីគ្រាន់តែការកម្តៅបបរ ហើយបរិភោគ ដែលគ្រហស្ថ និងបព្វជិតគប្បីធ្វើ គប្បីបានយ៉ាងណាក៏ដោយ ត្រូវឱ្យករណីយកិច្ចទាំងតូចទាំងធំនោះ នៅក្នុងអំណាចរបស់យើងតែប៉ុណ្ណោះ អធិប្បាយថា ចូរសួរយើងតែម្នាក់ ប៉ុណ្ណោះហើយសឹមធ្វើ » ។

ពីរបទថា ឥតិ ពាធស្ស ដោយសេចក្តីថា ចំណង់នោះ និងការត្រិះរិះរបៀបបែបដូច្នោះ រមែងកើតឡើងដល់ភិក្ខុពាលណា វិបស្សនា មគ្គនិងផល រមែងមិនចម្រើនដោយពិតដល់ភិក្ខុពាល នោះ គឺមានតែតណ្ហាដែលកើតឡើងក្នុងទ្វារ ៦ និងមាន៖ ៩ យ៉ាង ប៉ុណ្ណោះ ដែលរមែងចម្រើនដល់ភិក្ខុពាលនោះឯង ។

ព្រះ គាថាធម្មបទបណ្ឌិតវគ្គ បិដកលេខ ៥២ ទំព័រ ៣៩:

សព្វត្ថ វេ សប្បុរិសា វចន្តិ
ន កាមកាមា លបយន្តិ សន្តោ
សុខេន ផុដ្ឋា អថ វា ទុក្ខេន
ន ឧច្ឆារាចំ បណ្ឌិតា ឧស្សយន្តិ ។

ពួកសប្បុរស តែងលះបង់នូវធម៌ទាំងពួង ពួកលោកអ្នក ស្រប់រមែងមិនពោលប្រស្រ័យ ព្រោះសេចក្តីប្រាថ្នាក្នុងកាមទេ ពួក បណ្ឌិត បើសេចក្តីសុខ ឬទុក្ខពាល់ត្រូវហើយ រមែងមិនសម្តែង អាការឡើងចុះឡើយ ។

ន អត្តហេតុ ន បរស្ស ហេតុ
ន បុត្តមិច្ឆេ ន ធនំ ន រដ្ឋិ
ន ឥច្ឆេយ្យ អធម្មេន សមិទ្ធិមគ្គនោ
ស សីលវា បញ្ញាវា ធម្មិកោ សិយា ។

បណ្ឌិតមិនគួរធ្វើអាក្រក់ ព្រោះហេតុនៃខ្លួន មិនគួរធ្វើ អាក្រក់ ព្រោះហេតុនៃអ្នកដទៃ មិនគួរប្រាថ្នាបុត្រ មិនគួរប្រាថ្នា ទ្រព្យ មិនគួរប្រាថ្នារដ្ឋ មិនគួរប្រាថ្នានូវសេចក្តីសម្រេចដើម្បីខ្លួន ដោយហេតុមិនមែនជាធម៌ឡើយ បណ្ឌិតនោះគួរជាអ្នកមានសីល មានបញ្ញាប្រកបដោយធម៌ ។

ក្នុងបិដកលេខ ៣២ ទំព័រ ១៩៤ នៅក្នុង លាភសក្ការសំ- យុត្ត ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សម្តែងអំពីសប្បុរស ព្រេកអរចំពោះ ព្រះនិព្វានដែលជាទីក្ស័យនៃឧបាទាន មានគាថាព័ន្ធដូចតទៅ :

យស្ស សក្ករិយមាណស្ស អសក្ការេន ចូតយំ
សមាធិ ន វិភម្មតិ អប្បមាធិវិហារិនោ ។
ឥំ ឈាយនំ សាតតិកំ សុខុមទិដ្ឋិវិបស្សកំ
ឧធានានក្ខយារាមំ អាហុ សប្បុរិសោ ឥតីតិ ។

បុគ្គលណា ដែលគេធ្វើនូវសក្ការៈក៏ដោយ មិនធ្វើនូវសក្ការៈ ក៏ដោយ គេធ្វើនូវសក្ការៈ និងអសក្ការៈ ទាំងពីរក៏ដោយ រមែង មាននូវសមាធិមិនញាប់ញ័រ រស់នៅដោយសេចក្តីមិនប្រមាទ ជា អ្នកមានប្រក្រតី សម្លឹងពិនិត្យ មានព្យាយាមជាប់តតាមិនដាច់ ជាអ្នកឃើញច្បាស់ដោយទិដ្ឋិដ៏សុខុម ព្រេកអរចំពោះព្រះនិព្វាន ដែលជាទីក្ស័យនៃឧបាទាន អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ ហៅនូវបុគ្គលនោះ

ថាជាសប្បុរស ។

ព្រះគាថាធម្មបទ បណ្ឌិតវគ្គ ប្រារព្ធ បណ្ឌិតសាមណេរបាន
សម្រេចអរហត្តផល :

ខនកក្កិ នយន្តិ នេត្តិកា ខនុកកា នយន្តិ តេជនំ
នារុំ នយន្តិ តច្ចុកា អត្តានំ នយន្តិ បណ្ឌិតា ។

ធម្មតាអ្នកបង្ហូរទឹក តែងបង្ហូរទឹកទៅ ជាងធ្វើព្រួញ តែង
ពត់ព្រួញឱ្យត្រង់ ជាងឈើ តែងចាំឈើ (ឱ្យទៅតាមសេចក្តី
ប្រាថ្នា) ចំណែកបណ្ឌិតតែងអប់រំទូន្មានចិត្ត ។

ក្នុងបិដកលេខ ៣២ ទំព័រ ២៨៩ ព្រះអង្គទ្រង់ប្រារព្ធ
លក្ខណ្ណកក្កិយៈ ជាបណ្ឌិតអ្នកប្រាជ្ញ សូម្បីរូបរាងកាយមិនស្អាតក៏
ដោយ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សម្តែងថា :

ហំសា កុក្ការា មយុរា ច ហត្តិយោ បសជមិកា
សព្វេ សិហស្ស កាយន្តិ នត្តិ កាយន្តិ តុល្យតា ។
ឯវមេវ មនុស្សសុ ឧបារោ ចេមិ បញ្ញាវា
សោ ហិ តត្ថ មហា ហោតិ នេវ ពារេវា សរិរោតិ ។

ពួកហង្សក្តី ក្រៀលក្តី ក្លោកក្តី ជីវក្តី ម្រឹកក្តាន់ក្តី ពួកសត្វ
ទាំងនោះ រមែងខ្លាចរាជសីហ៍ទាំងអស់ នឹងយករាងកាយទៅ
ប្រៀបធៀបគ្នាមិនបានឡើយ មានឧបមាយ៉ាងណា មានឧបមេយ្យ

ដូចយ៉ាង ក្នុងពពួកមនុស្ស ទោះបីគេនោះនៅក្មេង ប៉ុន្តែបើគេមាន
ប្រាជ្ញា គេរមែងបានជាធំ ក្នុងពពួកមនុស្សនោះ រីឯមនុស្សពាល
មានតែសរីរៈ គឺមិនបានជាធំក្នុងពពួកមនុស្សឡើយ ។

ព្រះគាថាធម្មបទ ជរាវគ្គ ប្រារព្ធ នេរាទ្ធកុណាយី ដែលមាន
ការចេះដឹងតិច ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ប្រៀបដូចគោដែលគេឈប់
ប្រើហើយលែងចោល ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សម្តែង ១ គាថា :

អប្បស្សុតាយំ បុរិសោ ពលិតទ្កោវ ជិវតិ
មំសានិ តស្ស វឌ្ឍន្តិ បញ្ញា តស្ស ន វឌ្ឍតិ ។

បុរសអ្នកមិនមានការចេះដឹងនេះ រមែងចាស់ដូចគោបម្រើ
សាច់របស់វាតែងចម្រើនឡើង តែប្រាជ្ញារបស់វាមិនចម្រើនឡើង
ឡើយ ។

ព្រះគាថាធម្មបទ ធម្មជ្ជវគ្គ ប្រារព្ធ ព្រះលក្ខណ្ណកក្កិយៈត្រូវ
ដែលជាថេរៈ ព្រោះមាំមួនដោយការត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ បាននូវ
លោកុត្តរធម៌ រស់នៅដោយព្រហ្មវិហារ មានសីល និងមានការ
សង្រួមពន្លឺយ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សម្តែងថា :

ន តេន ចេវោ ហោតិ យេនស្ស បលិតំ សិរោ
បរិបក្កោ វយោ តស្ស មោឃជិណ្ណាតិ តុច្ចតិ ។
យម្ហិ សច្ចុក្ក ធម្មោ ច អហំសា សញ្ញាមោ ឧមោ

ស វេ វន្តបលោ ធីរោ សោ ថេរោតិ បទុច្ចតិ ។

បុគ្គលមិនឈ្មោះថាថេរៈ ព្រោះមានសក់ស្កូវនៅលើក្បាល នោះទេ អ្នកដែលមានវ័យចាស់ហួសទៅហើយនោះ តថាគតហៅ ថា « ចាស់ទទេ » ។

លុះត្រាតែបុគ្គលណា មានសច្ចៈផង ធម្មៈផង ការមិន បៀតបៀនផង ការសង្រួមផង និងការអប់រំផង គឺជាអ្នកមាន មន្ទិលខ្លាក់ចោលហើយ ជាអ្នកប្រាជ្ញ ទើបតថាគតហៅបុគ្គលនោះ ថា « ថេរៈ » ។

ក្នុងបិដកលេខ ៥៤ ទំព័រ ២៤៥ នៅក្នុង និទានសូត្រ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សម្តែងថា « ស្ទឹងតូចទាំងឡាយ ហូរទៅលាន់ សួរ ឯស្ទឹងធំ តែងហូរទៅស្ងៀមៗ » ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់បន្តថា :

យន្តនកំ តំ សនតិ យំ បុរំ សន្តមេវ តំ

អន្តរក្ខម្ភមមោ ពាលោ រោនោ បុរោវ បណ្ឌិតោ ។

ទឹកណាដែលមិនពេញ ទឹកនោះតែងឮសូរ ទឹកណាដែល ពេញ ទឹកនោះតែងស្ងប់ ជនពាលដូចទឹកកន្លះក្អម ឯជនជាបណ្ឌិត ដូចអន្លង់ទឹកដ៏ពេញ ។

ព្រះគាថាធម្មបទ ពាលវគ្គ ប្រារព្ធ គណ្ឌិតេនកមោរោ គឺថោរ អ្នកទម្លាយបង្វិច ដោយសេចក្តីផ្តើមថា មានថោរពីរនាក់ជាសម្លាញ់

នឹងគ្នា បានចូលទៅកាន់វត្តជេតពន ។ ថោរម្នាក់ស្តាប់ធម៌បាន សម្រេចសោតាបត្តិផល ឯថោរម្នាក់ទៀតរង់ចាំតែឱកាសនឹងលូច ទ្រព្យរបស់គេ ទីបំផុតក៏លូចបានមែន ហើយយកមកស៊ីចាយ សប្បាយជាមួយនឹងប្រពន្ធរបស់ខ្លួន ។

ក្រោយមក ថោរបាននិយាយដៀមដាមចាក់ដោតនិងចំអក ឡកឡាយ ឱ្យដល់សម្លាញ់របស់ខ្លួនដែលបានសម្រេចសោតាបត្តិ- ផលហើយនោះ ជាការនិយាយអ្នកខ្លួនឯងថាជាអ្នកឆ្លាត មាន បញ្ញាជាបណ្ឌិត... រីឯសម្លាញ់ដែលបានសម្រេចនូវសោតាបត្តិផល នោះឯង បានចូលទៅក្រាបទូលដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា :

យោ ពាលោ បណ្ឌិតិ ពាលប្បំ បណ្ឌិតោ វាបិ តេន សោ ពាលោ ច បណ្ឌិតមាណិ ស វេ ពាលោតិ វុច្ចតិ ។

បុគ្គលពាលណាដឹងខ្លួនឯងថា ជាអ្នកល្ងង់ខ្លៅ បុគ្គលពាល នោះ នឹងអាចក្លាយទៅជាបណ្ឌិតបាន ព្រោះហេតុតែការដឹងខ្លួន នោះឯង ឯបុគ្គលពាលណា មានសេចក្តីប្រកាន់ថា ខ្លួនជាបណ្ឌិត បុគ្គលពាលនោះ តថាគតហៅថា « ជាមនុស្សពាលដោយពិត » ។

ក្នុងបិដកលេខ ៣០ ទំព័រ ១៤៧ នៅក្នុង ខោមនុស្សសូត្រ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ហៅបុគ្គលថាជាសប្បុរសព្រោះពោលនូវធម៌ :

**នេសា សកា យត្ត ន សន្តិ សន្តោ
សន្តោ ន តេ យេ ន វណ្ណិ ធម្មំ
រាគព្ភ ឆោសព្ភ បហាយ មោហំ
ធម្មំ វណ្ណា ច ភវន្តិ សន្តោតិ ។**

ពួកសប្បុរស មិនមានក្នុងទីណា ទីនោះមិនឈ្មោះថា សកា
ឡើយ ជនទាំងឡាយណា មិនពោលធម៌ ជនទាំងនោះមិនឈ្មោះ
ថា សប្បុរសអ្នកស្របម្ចាស់ទេ លុះតែពួកជនបានលះបង់នូវរាគៈ
ទោសៈ មោហៈ ទាំងពោលនូវធម៌ផង ទើបឈ្មោះថា សប្បុរស ។

ក្នុងបិដកលេខ ៦០ ទំព័រ ២៣៩ ពាក្យរបស់ **សកេន្តតាបស**
ជាព្រះបរមពោធិសត្វ :

**យោ វេ កតញ្ញូ កតវេនិ ធិរោ
កល្យាណមិត្តោ ឧទ្ធកុត្តិ ច មោតិ
ទុក្ខិតស្ស សក្កច្ច ករោតិ កិច្ចំ
តថាវិធិំ សប្បុរិសំ វណ្ណិ ។**

បុគ្គលណា ជាកតញ្ញូកតវេទី មានប្រាជ្ញា មានមិត្តល្អ មាន
ភក្តីមាំមួន ធ្វើនូវកិច្ចការដើម្បីអ្នកដែលដល់នូវសេចក្តីទុក្ខ ដោយ
គោរព បណ្ឌិតទាំងឡាយ ហៅនូវបុគ្គលបែបនោះថាជាសប្បុរស។
ក្នុងបិដកលេខ ៤២ ទំព័រ ២៩៧ **វិនស្សត្រ** ព្រះអង្គទ្រង់

ក្រាស់សម្តែងអំពីហេតុ ៤ យ៉ាង មិនជាទីគាប់ចិត្ត ២ យ៉ាង និង
ជាទីគាប់ចិត្ត ២ យ៉ាង រួចហើយព្រះអង្គទ្រង់ចែកក្នុង ២ យ៉ាង
នោះ ១ មិនជាប្រយោជន៍ និង ១ ទៀតជាប្រយោជន៍ មានសេចក្តី
ទាំងស្រុងដូចតទៅ :

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនេះមាន ៤ យ៉ាង ។ ហេតុ ៤
យ៉ាងដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការធ្វើនូវហេតុមិនជាទី
គាប់ចិត្ត ហេតុដែលត្រូវធ្វើនោះ រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីមិន
ជាប្រយោជន៍ក៏មាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការធ្វើនូវហេតុមិនជាទី
គាប់ចិត្ត ហេតុដែលបុគ្គលធ្វើនោះ រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីជា
ប្រយោជន៍ក៏មាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការធ្វើនូវហេតុជាទីគាប់
ចិត្ត ហេតុដែលបុគ្គលធ្វើនោះ រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនជា
ប្រយោជន៍ក៏មាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការធ្វើនូវហេតុជាទីគាប់
ចិត្ត ហេតុដែលបុគ្គលធ្វើនោះ រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីជា
ប្រយោជន៍ក៏មាន ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាហេតុទាំង ៤ យ៉ាងនោះ ការ
ធ្វើនូវហេតុណា មិនជាទីគាប់ចិត្ត ហេតុដែលធ្វើនោះ រមែង
ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្ឌិត
រមែងសំគាល់នូវហេតុនោះ ថាជាហេតុដែលខ្លួនមិនត្រូវធ្វើទាំង ២

ប្រការ គឺ ការធ្វើនូវហេតុណា មិនជាទីគាប់ចិត្ត ក៏សំគាល់នូវ ហេតុនោះ ថាជាហេតុដែលខ្លួនមិនត្រូវធ្វើ ១ ហេតុណាដែល បុគ្គលធ្វើ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ក៏សំគាល់នូវ ហេតុនោះ ថាជាហេតុដែលខ្លួនមិនត្រូវធ្វើ ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាដែលរមែងសំគាល់នូវហេតុនេះ ថាជាហេតុដែលខ្លួនមិនត្រូវធ្វើ ទាំង ២ ប្រការតែម្តង ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាហេតុទាំង ៤ យ៉ាងនោះ ការ ធ្វើនូវហេតុណា មិនជាទីគាប់ចិត្ត ហេតុដែលបុគ្គលធ្វើនោះ រមែង ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីជាប្រយោជន៍ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ជនជាពាលក្តី ជាបណ្ឌិតក្តី គប្បីដឹងច្បាស់ក្នុងហេតុនេះ គឺក្នុងកម្លាំងរបស់បុរស ក្នុងសេចក្តីព្យាយាមរបស់បុរស ក្នុងសេចក្តីប្រឹងប្រែងរបស់បុរស ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ជនពាលមិនពិចារណា ដូច្នោះថា ការធ្វើនូវ ហេតុមិនជាទីគាប់ចិត្តក៏ពិតមែនហើយ តែហេតុដែលធ្វើនេះ រមែង ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ជនពាលនោះ ទើបមិនធ្វើនូវ ហេតុនោះ ហេតុដែលជនពាលធ្វើនោះ រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកបណ្ឌិត រមែងពិចារណា ដូច្នោះថា ការធ្វើនូវហេតុមិនជាទីគាប់ចិត្តនេះ ក៏ពិតមែនហើយ តែថា ហេតុដែលធ្វើនេះ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បី

ជាប្រយោជន៍ បណ្ឌិតនោះ ទើបធ្វើនូវហេតុនោះ ហេតុដែល បណ្ឌិតធ្វើនោះ រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាហេតុ ៤ យ៉ាងនោះ ការធ្វើនូវ ហេតុណា ជាទីគាប់ចិត្ត ហេតុដែលបុគ្គលធ្វើនោះ រមែងប្រព្រឹត្ត ទៅ ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ជនជាពាលក្តី ជាបណ្ឌិតក្តី គប្បីដឹងច្បាស់ក្នុងហេតុនេះ គឺក្នុងកម្លាំងរបស់បុរស ក្នុងសេចក្តីព្យាយាមរបស់បុរស ក្នុងសេចក្តីប្រឹងប្រែងរបស់បុរស ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ជនពាលមិនពិចារណា ដូច្នោះថា ការធ្វើនូវ ហេតុជាទីគាប់ចិត្តនេះ ក៏ពិតមែនហើយ តែហេតុដែលធ្វើនេះ រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ជនពាលនោះ ទើបធ្វើ នូវហេតុនោះ ហេតុដែលជនពាលធ្វើនោះ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បី មិនជាប្រយោជន៍ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកបណ្ឌិត រមែងពិចារណា ដូច្នោះថា ការធ្វើនូវហេតុជាទីគាប់ចិត្តនេះ ក៏ពិតមែនហើយ តែថា ហេតុដែលធ្វើនេះ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បី មិនជាប្រយោជន៍ ទើបបណ្ឌិតនោះមិនធ្វើនូវហេតុនោះ ហេតុ ដែលបណ្ឌិតមិនធ្វើនោះ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីជាប្រយោជន៍ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាហេតុទាំង ៤ យ៉ាងនោះ ការ ធ្វើនូវហេតុណា ជាទីគាប់ចិត្ត ហេតុដែលបុគ្គលធ្វើនោះ រមែង

ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្ឌិត រមែងសំគាល់ នូវហេតុនោះថាជាហេតុដែលខ្លួនត្រូវធ្វើទាំង ២ ប្រការ គឺការធ្វើនូវហេតុណា ជាទីគាប់ចិត្ត ក៏សំគាល់នូវហេតុ នោះ ថាជាហេតុដែលខ្លួនត្រូវធ្វើ ១ ហេតុណាដែលខ្លួនធ្វើ រមែង ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ក៏សំគាល់នូវហេតុនោះ ថាជា ហេតុដែលខ្លួនត្រូវធ្វើ ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្ឌិតសំគាល់នូវ ហេតុនេះ ថាជាហេតុដែលខ្លួនត្រូវធ្វើទាំង ២ ប្រការតែម្តង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុមាន ៤ យ៉ាងនេះឯង ។

អង្គកថាវិន័យសូត្រ

វិន័យភិក្ខុវិន័យ ១ បានដល់ បាបកម្មមានទុក្ខលំបាកយ៉ាក យ៉ាប់ ចង្អៀតចង្អល់ខ្លួនក្នុងចិត្ត ដោយការគិតរកឧបាយដើម្បី សម្លាប់សត្វ ម៉្លោះហើយត្រូវធ្វើការនឿយហត់ ដូចជាត្រូវដឹក រណ្តៅដាក់ចម្រូងជាដើម ឬត្រូវធ្វើការលួចប្លន់ ទាំងមានការភ័យ ខ្លាចក្នុងចិត្ត ។ល។

វិន័យភិក្ខុវិន័យ ២ បានដល់ ការងារមានការដឹកសំរាម ចោល ឬក៏ធ្វើជាកម្មករផ្សេងៗ មានការសាងសង់ជាដើម រហូត

ដល់ពោសសំរាមតាមថ្នល់ និងធ្វើអ្វីៗក្នុងទីមិនស្អាត ។ល។ នេះ សម្រាប់គ្រហស្ថដែលចិញ្ចឹមជីវិតដោយប្រពៃ ។

វិន័យភិក្ខុវិន័យ ៣ បានដល់ កម្មមានការបរិភោគសុរា ប្រដាប់ រាងកាយដោយផ្កាកម្រង លាបគ្រឿងក្រអូប សប្បាយរិករាយក្នុង កាមគុណ និងការសម្លាប់សត្វបរិភោគប្រព្រឹត្តទៅដោយសេចក្តី ត្រេកអរ សប្បាយនឹងស៊ី នឹងផឹកជាដើម ។

វិន័យភិក្ខុវិន័យ ៤ បានដល់ កុសលកម្មដែលប្រកបដោយ សោមនស្សក្នុងការដែលស្លៀកពាក់ស្អាតបាត កាន់ផ្កាកម្រងគ្រឿង ក្រអូបជាដើមទៅក្នុងពេលស្តាប់ព្រះធម៌ ការក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះ ចេតិយ ព្រះពោធិព្រឹក្ស ការស្តាប់ធម្មកថាដ៏ពិរោះ និងការ សមាទានសីល ៥ ជាដើម ។

ក្នុងបិដកលេខ ៤៤ ទំព័រ ១៦៤ នៅក្នុង **បឋមវិញ្ញាណសូត្រ** ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សម្តែងអំពីសប្បុរស ដែលមាននូវសេចក្តីចម្រើន មានប្រាជ្ញា រមែងកាន់យកនូវសារៈក្នុងលោកនេះ ឱ្យដល់ខ្លួនឯង បាន ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សម្តែងថា :

សន្និយ ឆិលេន ច យោ បវច្ឆុតិ
បញ្ញាយ ចាគេន សុតេន ចុតយំ
សោ តាទិសោ សប្បុរិសោ វិចគ្គុណោ

អាណិយតិ សារវមិធម៌ អន្តរនោតិ ។

បុគ្គលណា ចម្រើនដោយសទ្ធា ដោយសីល ដោយសុត្តៈ ដោយចាគៈ និង ដោយបញ្ញា បុគ្គលប្រាកដដូច្នោះ ឈ្មោះ ថាជាសប្បុរសមានប្រាជ្ញាជាគ្រឿងពិចារណា រមែងកាន់យកនូវ ប្រយោជន៍ទាំងពីរ (គឺប្រយោជន៍មានខ្លឹមសារ និងប្រយោជន៍ដ៏ ឧត្តមខ្ពង់ខ្ពស់ក្រៃលែងឡើងទៀត) អំពីលោកនេះឱ្យដល់ខ្លួនឯង បាន ។

ក្នុងបិដកលេខ ៤៣ ទំព័រ ២៤៧ **អាណិសង្ឃសូត្រ** ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់សម្តែងអំពីអាណិសង្ឃ ៤ ប្រការ កើតប្រាកដឡើងបាន ព្រោះអាស្រ័យសប្បុរស មានដូចតទៅ :

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាណិសង្ឃ ៤ ប្រការ កើតប្រាកដឡើង បាន ព្រោះអាស្រ័យសប្បុរស ។ អាណិសង្ឃ ៤ ប្រការតើដូចម្តេច ខ្លះ ។ បុគ្គលអាស្រ័យសប្បុរស រមែងចម្រើនដោយសីលដ៏ប្រសើរ រមែងចម្រើនដោយសមាធិដ៏ប្រសើរ រមែងចម្រើនដោយបញ្ញាដ៏ ប្រសើរ រមែងចម្រើនដោយវិមុត្តិដ៏ប្រសើរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាណិសង្ឃ ៤ ប្រការនេះឯងកើតឡើងប្រាកដបាន ព្រោះអាស្រ័យ សប្បុរស ។

ក្នុងបិដកលេខ ៤៣ ទំព័រ ៩៣ នៅក្នុង **ឧប្បទ្គសូត្រ** ព្រះអង្គ

ទ្រង់ត្រាស់ឆ្លើយតបបញ្ហា ដែលភិក្ខុមួយអង្គបានទូលសួរថា បពិត្រ ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុគ្គលជាបណ្ឌិតអ្នកមានប្រាជ្ញាច្រើន តើដោយ ហេតុដូចម្តេច ?

ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា :

ម្នាលភិក្ខុ បុគ្គលជាបណ្ឌិតមានបញ្ញាច្រើននៅក្នុងសាសនា នេះ រមែងមិនគិតដើម្បីបៀតបៀនខ្លួន រមែងមិនគិតដើម្បី បៀតបៀនអ្នកដទៃ រមែងមិនគិតដើម្បីបៀតបៀនខ្លួនឯងនិងអ្នក ដទៃទាំងពីរខាង ។ កាលបើគិត រមែងគិតឱ្យជាប្រយោជន៍ដើម្បី ទំនុកបម្រុងដល់ខ្លួន ដើម្បីទំនុកបម្រុងដល់អ្នកដទៃ ដើម្បីទំនុក បម្រុងដល់ខ្លួនឯងនិងអ្នកដទៃទាំងពីរខាង និងគិតឱ្យជាប្រយោជន៍ ដើម្បីទំនុកបម្រុងដល់លោកទាំងមូល ។ ម្នាលភិក្ខុ បុគ្គលជា បណ្ឌិតមានប្រាជ្ញាច្រើន យ៉ាងនេះឯង ។

ក្នុងបិដកលេខ ៤៨ ទំព័រ ១៧៣ **បឋមសប្បុរិសសូត្រ** ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សម្តែងទានរបស់សប្បុរស ៨ យ៉ាង :

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សប្បុរិសទាននេះមាន ៨ យ៉ាង ។ សប្បុរិសទាន ៨ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺបុគ្គលឱ្យវត្ថុស្អាត ១ ឱ្យ វត្ថុថ្លៃថ្នាំ ១ ឱ្យតាមកាល ១ ឱ្យវត្ថុគួរ ១ ជ្រើសរើសហើយទើប ឱ្យ ១ ឱ្យទានរឿយៗ ១ កំពុងឱ្យញ៉ាំងចិត្តឱ្យជ្រះថ្លា ១ លុះឱ្យជុត

ហើយ រមែងមានសេចក្តីពេញចិត្ត ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
សប្បុរសទាន ៨ យ៉ាងនេះឯង ។

- សុច្ឆិ បណ្ឌិតំ កាលេន កម្មវិយំ ធានតោជនំ
- អភិណ្ណំ ឧទាតិ ឧទានានិ សុខេត្តេសុ ព្រហ្មចារិសុ
- នេវ វិប្បដិសារីយំ ចជិត្វា អាមិសំ ពហុំ
- ឯវំ ឱណ្ណានិ ឧទានានិ វណ្ណយន្តិ វិបស្សិនោ
- ឯវំ យជិត្វា មេធាវិ សន្នោ មុត្តេន ចេតសា
- អព្វាបជ្ឈិ សុខំ លោកំ បណ្ឌិតោ ឧបបជ្ជតិ ។

សប្បុរស រមែងឱ្យនូវទានទាំងឡាយគឺ ទឹកនិងភោជនដ៏
ស្អាត ថ្លៃថ្នាំ តាមកាល វត្ថុដ៏គួរ រឿយៗចំពោះព្រហ្មចារិបុគ្គល
ទាំងឡាយ ដែលជាស្រែដ៏ល្អ ។ ពួកអ្នកប្រាជ្ញ រមែងសរសើរនូវ
ទានទាំងឡាយដែលសប្បុរសលះបង់នូវអាមិសៈជាច្រើន ដែលមិន
មានសេចក្តីក្តៅក្រហាយ ហើយឱ្យទៅយ៉ាងនេះ ។ អ្នកប្រាជ្ញមាន
បញ្ហា ជាអ្នកមានសទ្ធា បានលះបង់យ៉ាងនេះហើយ មានចិត្តរួច
ស្រឡះ រមែងចូលទៅកាន់លោក ដែលមិនមានការបៀតបៀន
មានតែសេចក្តីសុខ ។

ក្នុងបិដកលេខ ៤៨ ទំព័រ ១៧៤ ទុតិយសប្បុរសសូត្រ
ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សម្តែងអំពី ការកើតឡើងនៃសប្បុរស រមែង

ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីប្រយោជន៍ :

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សប្បុរស កាលកើតក្នុងត្រកូល រមែង
ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីសេចក្តី
សុខ ដល់មាតាបិតា ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តី
ចម្រើន ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់បុត្រភរិយា ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បី
ប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់បុរសជា
ទាសកម្មករ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន
ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់មិត្តនិងអាមាត្យទាំងឡាយ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បី
ប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់ពួកញាតិ
ដែលចែកឋានទៅកាន់បរលោក ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍
ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់ព្រះរាជា ប្រព្រឹត្តទៅ
ដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់
ពួកទេវតា ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន
ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់សមណព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ មហាមេឃ កាលញ្ចាំងសំទូងទាំងឡាយ ឱ្យសម្រេច
ព្រម រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីចម្រើនដល់
ជនច្រើន ។ល។ មានឧបមាដូចម្តេចមិញ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
សប្បុរស កាលកើតក្នុងត្រកូល រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីប្រយោជន៍

ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់ជនច្រើន ប្រព្រឹត្តទៅ
 ដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់
 មាតានិងបិតាទាំងឡាយ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បី
 សេចក្តីចម្រើន ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់បុត្រភរិយា ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បី
 ប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់បុរសជា
 ទាសកម្មករ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន
 ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់មិត្តនិងអាមាត្យទាំងឡាយ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បី
 ប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់ពួកញាតិ
 ដែលចែកឋានទៅកាន់បរលោក ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍
 ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់ព្រះរាជា ប្រព្រឹត្តទៅ
 ដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់
 ពួកទេវតា ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន
 ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់សមណព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ ក៏មានឧប-
 មេយ្យ ដូច្នោះដែរ ។

ពហុនំ វត អត្ថាយ	សប្បុរោ ឃរោវតសំ
មាតរំ បិតរំ បុព្វ	មិត្តិវមិត្តិតោ
បុត្រេតិ សហធម្មន	បុព្វ ភតមនុស្សរំ
អនាគារេ បព្វជិតេ	អធិបេ ព្រហ្មចារិនោ

និវិដ្ឋិសន្នោ បុតេតិ ព្រាត្រា ធម្មេ ច បេសលោ
 រោញ្ញោ ហិតោ ខេវហិតោ ញាតិនំ សខិនំ ហិតោ
 សព្វេសំ សហិតោ ហោតិ សន្នម្ពេ សុបតិដ្ឋិតោ
 វិនេយ្យ បន្ទេមេវំ សលោកំ ភតេ សិវន្តិ ។

សប្បុរសប្រកបដោយបញ្ញា កាលនៅគ្រប់គ្រងផ្ទះ រមែង
 ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ពួកជនច្រើន ជាអ្នកមិនខ្ជិល-
 ច្រអូសក្នុងវេលាយប់និងថ្ងៃ កាលនឹករលឹកដល់បុព្វការគុណដែល
 មាតានិងបិតាធ្វើហើយ រមែងបូជាមាតាបិតាជាមុន ដោយហេតុ
 ប្រកបដោយធម៌ ។ សប្បុរស មានសទ្ធាតាំងមាំហើយ មាន
 សីលជាទីស្រឡាញ់ បានជ្រាបនូវធម៌ហើយ រមែងបូជានូវបព្វជិត
 ដែលជាអ្នកមិនគ្រប់គ្រងផ្ទះ មិនមានបាប ជាព្រហ្មចារីបុគ្គល ។
 សប្បុរសណា ទំនុកបម្រុងនូវប្រយោជន៍ដល់ព្រះរាជា ដល់ទេវតា
 ដល់ពួកញាតិ ដល់មិត្តសម្លាញ់ តម្កល់សិប័ក្នុងព្រះសទ្ធិម្ម សប្បុរស
 នោះ ឈ្មោះថាមានប្រយោជន៍ដល់បុគ្គលទាំងអស់ ។ បុគ្គលណា
 កម្ចាត់បង់នូវមន្តិល គឺសេចក្តីកំណាញ់ បុគ្គលនោះ រមែងជួបប្រទះ
 នូវលោកដ៏ក្សេមក្សាន្ត ។

ក្នុងបិដកលេខ ៤៤ ទំព័រ ៩៤ ព្រះគាថានៅក្នុង សប្បុរិស-
 សូត្រ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សម្តែងខាងដើមនៃព្រះគាថា អំពីការ

កើតឡើងនៃសប្បុរសក្នុងក្រកូល រមែងកើតដើម្បីសេចក្តីចម្រើន
ដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់ជនច្រើនគ្នា គឺដល់មាតា
បិតាទាំងឡាយ ដល់បុត្រនិងភរិយា ដល់បុរសជាទាសកម្មករ ដល់
ពួកមិត្តអាមាត្យ និងដល់ពួកសមណព្រាហ្មណ៍ រួចទើបព្រះអង្គ
ទ្រង់ត្រាស់សម្តែងនូវព្រះគាថា :

**ហិតោ ពហុនំ បដិបដ្ឋ ភោគេ
តំ ខេត្តា រក្ខតិ ធម្មតុត្តិ
ពហុស្សុតំ សីលវត្ថុបបន្តំ
ធម្មេ បិតំ ន វិជហាតិ ភិក្ខុ ។**

**ធម្មន្តំ សីលសម្បន្តំ សច្ចុវាទី ហិរិបនំ
នេក្ខំ ជម្ពោននសេស្វេ កោ តំ និន្ទិតុមហេតិ
ខេវាបិ នំ បសំសន្តិ ព្រហ្មណាបិ បសំសិតោតិ ។**

សប្បុរសគ្រប់គ្រងនូវភោគទ្រព្យ ជាប្រយោជន៍ទំនុកបម្រុង
ដល់ពពួកជនច្រើន ទេវតារមែងរក្សានូវសប្បុរសដែលជាអ្នកគ្រប់-
គ្រងធម៌នោះ ជាពហុស្សុត បរិបូណ៌ដោយសីល និងការប្រព្រឹត្ត
កិច្ចសព្វរមែងមិនលះបង់នូវសប្បុរស ដែលជាអ្នកតាំងនៅក្នុងធម៌
ឡើយ ។

អ្នកណាមួយអាចដើម្បីនិន្ទា បុគ្គលដែលបិតនៅក្នុងធម៌

បរិបូណ៌ដោយសីល ពោលពាក្យសច្ចៈ មានចិត្តប្រកបដោយការ
ខ្មាសខ្ពើមបាប បីដូចជាមាសជម្ងូនទៈនោះបាន សូម្បីតែពួកទេវតា
ក៏រមែងសរសើរនូវបុគ្គលនោះ ទាំងព្រហ្មក៏សរសើរនូវបុគ្គលនោះ
ដែរ ។

ក្នុងបិដកលេខ ៤៧ ទំព័រ ៦០ **ទុតិយសក្ខាសូត្រ** ព្រះអង្គ
ទ្រង់ត្រាស់សម្តែងអំពីគុណសម្បត្តិនៃមិត្តសម្លាញ់ :

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាមិត្តប្រកបដោយធម៌ ៧ ប្រការ
បុគ្គលអ្នកស្វែងមិត្ត ទោះបីលោកបណ្តេញបំបរបង់ចេញ ក៏គួរតែ
សេពគប់ រាប់រក ចូលទៅអង្គុយជិត ។ ប្រកបដោយធម៌ ៧ ប្រការ
តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺភិក្ខុជាអ្នក (ធ្វើខ្លួន) ឱ្យជាទីស្រឡាញ់ និងជាទី
គាប់ចិត្ត ១ គួរគោរព ១ គួរសរសើរ ១ ឧស្សាហ៍ប្រៀនប្រដៅ ១
អត់ធន់ចំពោះពាក្យ ១ ជាអ្នកនិយាយពាក្យជ្រៅ ១ មិនដឹកនាំក្នុង
ហេតុដែលមិនគួរ ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាមិត្តប្រកប
ដោយធម៌ ៧ ប្រការនេះឯង បុគ្គលអ្នកស្វែងមិត្ត បើទុកជាលោក
បណ្តេញបំបរបង់ចេញ ក៏គួរតែសេពគប់ រាប់រកចូលទៅអង្គុយ
ជិត ។

**បិយោ ច គុ ភាវនិយោ វត្តា ច វចនក្ខមោ
គម្ពីរព្វ កថំ កត្តា នោ ចជ្ឈានេ និយោជយេ**

យស្មី ឯកានិ ថានានិ សំវិជ្ជន្តិធម៌ បុគ្គលេ
សោ មិត្តោ មិត្តភាវេន អត្តភាវានុកម្មកោ
អបិ នាសិយមាទេន ភវិតព្វោ តថាវិជោតិ ។

ភិក្ខុជាអ្នក (ធ្វើខ្លួន) ឱ្យជាទីស្រឡាញ់ផង គួរគោរពផង គួរសរសើរផង ឧស្សាហ៍ប្រៀនប្រដៅផង អត់ធន់ចំពោះពាក្យផង ជាអ្នកនិយាយពាក្យជ្រៅផង ទាំងមិនដឹកនាំក្នុងហេតុដែលមិនគួរ ផង ហេតុទាំងនេះ មានក្នុងភិក្ខុណា ភិក្ខុនោះជាមិត្តពិត ។ ក្នុងលោកនេះ បុគ្គលជាអ្នកប្រាថ្នានូវប្រយោជន៍ ជាអ្នកធ្វើនូវ សេចក្តីអនុគ្រោះ មានសភាពដូច្នោះនោះ បុគ្គលអ្នកមានសេចក្តី ត្រូវការដោយមិត្ត ទោះបីជាលោកបណ្តេញ ក៏គួរតែតាមសេពគប់ នឹងលោកដែរ ។

នៅក្នុងសៀវភៅ **ពរ ៤ ប្រការ ទំព័រ ៨១ ដល់ ៨៦** មាន សេចក្តីពន្យល់គោលធម៌ទាំង ៧ ចំណុច :

មាតាបិតាគប្បីឧស្សាហ៍ណែនាំកូន កុំឱ្យធ្វើនូវអំពើអាក្រក់ ឱ្យកូនចេះប្រព្រឹត្តធ្វើនូវអំពើល្អ និងឱ្យខំសិក្សារៀនសូត្រស្វែងរក ចំណេះដឹងទូទៅ ។ លោកគ្រូអាចារ្យគប្បីឧស្សាហ៍ណែនាំសិស្ស ឱ្យល្អ ខំបង្រៀនចំណេះវិជ្ជាដោយការយកចិត្តទុកដាក់ ។ បព្វជិត ក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនាគប្បីហាមប្រាមគ្រហស្ថក្នុងត្រកូលកុំឱ្យធ្វើបាប

ណែនាំឱ្យតាំងនៅក្នុងសេចក្តីល្អ អនុគ្រោះពុទ្ធបរិស័ទដោយទឹកចិត្ត មេត្តា ឱ្យបានស្តាប់ធម៌ដែលមិនធ្លាប់បានស្តាប់ ឱ្យកាន់តែច្បាស់ ឡើងនូវធម៌ដែលធ្លាប់បានស្តាប់ហើយ និងបង្ហាញផ្លូវនៃជីវិតឱ្យ បានជួបប្រសព្វសេចក្តីសុខចម្រើន ។ បុគ្គលដែលមានតួនាទីជា អ្នកបង្រៀនសិស្ស គប្បីប្រកបដោយគុណសម្បត្តិ ៧ ប្រការគឺ

គុណសម្បត្តិប្រការទី ១. **មិយោ** ចេះធ្វើខ្លួនឱ្យជាទីស្រឡាញ់ ចូលដល់ក្នុងចិត្តរបស់សិស្ស សាងនូវភាពជិតស្និទ្ធស្នាល ដើម្បីជាប្រយោជន៍ឱ្យសិស្សចូលចិត្តមករៀនជាមួយ និងហ៊ាន ប្រឹក្សាសាកសួររបញ្ហាផ្សេងៗ ។

គុណសម្បត្តិប្រការទី ២. **គរុ** ធ្វើខ្លួនឱ្យថ្លៃថ្នូរ គួរដល់ការ គោរព និងកោតសរសើរអំពីសិស្សទាំងឡាយ មានការប្រព្រឹត្តដ៏ សមគួរដល់ឋានៈ ធ្វើឱ្យកើតការកក់ក្តៅ បានជាទីពឹង និងបានជា ប្រយោជន៍ដល់សិស្សពិតប្រាកដ ។

គុណសម្បត្តិប្រការទី ៣. **ភាវនិយោ** អប់រំទូន្មានខ្លួនឱ្យមាន ការចម្រើនទៅដោយចំណេះដឹង ទ្រទ្រង់នូវភូមិបញ្ញាពិតប្រាកដ (ការទូន្មានខ្លួន ជាកន្លែងកើតនៃបញ្ញា) ជាអ្នកហ្វឹកហាត់ថែបំប៉ន ចិត្ត ដោយមាននូវស្មារតីជាអចិន្ត្រៃយ៍ គួរជាទីលើកតម្កើងនិងជាទី សង្ឃឹមកក់ក្តៅក្នុងចិត្ត រីករាយក្នុងចិត្តនៅពេលដែលសិស្សមានការ

នឹករលឹកឃើញទៅដល់លោកគ្រូ ព្រមទាំងយកជាកំរូទៀតផង ។

គុណសម្បត្តិប្រការទី ៤. **វត្តា** ចេះនិយាយឱ្យបានផល គឺ ចេះពន្យល់ឱ្យសិស្សយល់ ដឹងថាពេលណាគួរនិយាយអ្វី ហើយ និយាយយ៉ាងណា និងព្យាយាមរឿយៗ ក្នុងការពន្យល់ណែនាំ រំលឹកដាស់តឿន ព្រមទាំងជាទីប្រឹក្សាដែលល្អ ។

គុណសម្បត្តិប្រការទី ៥. **វចនក្ខមេ** អត់ធន់ចំពោះសម្តីនៃ អ្នកដទៃ គឺព្រមពេលដែលបានស្តាប់ពាក្យប្រឹក្សាសាកសួរឥត ប្រយោជន៍ គ្រាន់តែជាការរំខានក្តី ពាក្យរបស់អ្នកដទៃពោល បង្គាប់ ឬចាក់រុករុកអាលក្តី សូម្បីពាក្យពោលរំលឹកដាស់តឿនអំពី អ្នកដទៃដែលគេបានឃើញនូវកំហុសត្រង់ណាមួយក្តី រមែងអាច អត់ទ្រាំស្តាប់បាន ដោយមិនថ្នាំងថ្នាក់អាក់អន់ចិត្ត ឬខូចចិត្តអ្វី ឡើយ និងចេះឃើញកំហុសរបស់ខ្លួន ចេះសុំខមាទោសព្រមទាំង ចេះកែនូវកំហុសតាមវិស័យនៃអ្នកកសាងខ្លួនទៀតផង ។

គុណសម្បត្តិប្រការទី ៦. **គម្ពីរព្យា កថំ កត្តា** ពោលពាក្យ មានជម្រៅ ជ្រៅធម៌ ជ្រៅសេចក្តី គឺពោលចង្អុលធម៌ផ្សេងៗក្នុង ជីវិត ឱ្យឃើញមានជម្រៅទៅតាមសេចក្តីពិតនៃសច្ចធម៌និងពោល នូវពាក្យណាដែលជ្រៅលំបាក ឱ្យមកជារាក់ដូចបើករបស់ដែល កំបាំង ឬផ្ទុយរបស់ដែលផ្តាប់ ដើម្បីឱ្យអ្នកស្តាប់បានយល់ប្រាកដ

ក្នុងចិត្តព្រមទាំងពោលតាមលំដាប់ មិនស្រួតកាត់ឱ្យខូចសេចក្តី ជា ការជម្រាលសេចក្តីទៅរកជម្រៅ ទន់ទេរទៅដូចជាច្រាំងនៃមហា សមុទ្រ ។

គុណសម្បត្តិប្រការទី ៧. **នោ ចង្ហានេ និយោជយេ** មិន ដឹកនាំទៅរកផ្លូវនៃសេចក្តីវិនាស ឬផ្លូវដែលមិនមែនជាហេតុនៃ សេចក្តីចម្រើន របៀបដូចជាអាចារ្យដើមរបស់អង្គុលិមាលនោះ ឡើយ ។ អង្គុលិមាល កាលដើម ជាទីស្រឡាញ់របស់គ្រូរហូតដល់ សិស្សដទៃមានការច្រណែន ហើយបានញុះញង់គ្រូឱ្យមានការភ័យ ខ្លាចថា អង្គុលិមាលក្បត់ចិត្ត ។ ហេតុតែគ្រូល្ងង់ហើយខ្លះនូវ គុណសម្បត្តិទី ៧ នេះ ក៏បានដឹកនាំបញ្ឆោតឱ្យអង្គុលិមាលទៅ សម្លាប់មនុស្សមួយពាន់នាក់ ដើម្បីប្រកបនូវមន្តវិជ្ជាពិសេស ក្នុង បំណងឱ្យគេសម្លាប់អង្គុលិមាល ដែលជាមនុស្សអាក្រក់ បានជា ភ្លេចថា ខ្លួនឯងជាគ្រូបានប្រព្រឹត្តដូចនេះវាអាក្រក់ជាងអង្គុលិមាល ទៅទៀត ។

ពុទ្ធភាថាអំពីគុណសម្បត្តិរបស់គ្រូ ៧ យ៉ាងដែលបានអធិប្បាយរួចហើយ :
បិយោ ច គរុ ភាវនិយោ វត្តា ច វចនក្ខមេ
គម្ពីរព្យា កថំ កត្តា នោ ចង្ហានេ និយោជយេ ។
គ្រូអាចារ្យធ្វើខ្លួន ឱ្យជាទីស្រឡាញ់ផង គួរគោរពផង គួរ

សរសើរផង ឧស្សាហ៍ប្រៀនប្រដៅផង អត់ធន់ចំពោះពាក្យផង
ជាអ្នកនិយាយពាក្យជ្រៅផង ទាំងមិនដឹកនាំក្នុងហេតុដែលមិនគួរ
ផង ។

គុណធម៌ទាំងនេះ មានក្នុងគ្រូអាចារ្យណា ក្នុងលោក
នេះ គ្រូអាចារ្យនោះជាមិត្តពិតប្រាកដ ជាអ្នកប្រាថ្នាអនុគ្រោះនូវ
ប្រយោជន៍ ។ បុគ្គលណាដែលមានសេចក្តីត្រូវការដោយមិត្ត គួរ
សេពគប់នូវមិត្ត ដែលមានសភាពបែបនេះ ទោះបីជាត្រូវលោក
ពោលបណ្តេញដោយប្រការណាក៏ដោយ ។

សេចក្តីសំខាន់នៃការមានកល្យាណមិត្ត

ក្នុងបិដកលេខ ៣៧ ទំព័រ ៦៣ នៅក្នុង **បឋមកល្យាណ-
មិត្តសូត្រ** ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សម្តែងថា « ការមានមិត្តល្អ ជាបុព្វ-
និមិត្តនៃអរិយមគ្គ » មានសេចក្តីផ្តើមដូចតទៅ :

សាវត្ថិនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការរះឡើងនៃអរុណ
នេះជាប្រធាន នេះជាបុព្វនិមិត្ត (គ្រឿងកំណត់មុន) នៃព្រះអាទិត្យ
ដែលរះឡើង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការមានមិត្តល្អ នេះជា
ប្រធាន នេះជាបុព្វនិមិត្ត ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីញ៉ាំងអរិយមគ្គប្រកប
ដោយអង្គ ៨ ឱ្យកើតឡើងដល់ភិក្ខុ ដោយប្រការយ៉ាងនេះដែរ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនេះជាទិសង្ឃឹមរបស់ភិក្ខុដែលមានមិត្ត
ល្អ ភិក្ខុនោះនឹងចម្រើនអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ និងធ្វើអរិយ-
មគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឱ្យច្រើនឡើង ។

ក្នុងបិដកលេខ ៣៧ ទំព័រ ៣ **ឧបទ្ទ្យសូត្រ** ព្រះអង្គទ្រង់
ត្រាស់សម្តែងអំពីភាពនៃបុគ្គល ដែលមានមិត្តល្អ ចាត់ជាព្រហ្ម-

ចរិយធម៌ទាំងមូល មិនមែនពាក់កណ្តាលដូចព្រះអានន្តបានពោល
នោះឡើយ សេចក្តីនេះមានដូចតទៅ :

ខ្ញុំបានស្តាប់មកយ៉ាងនេះ។ សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ទ្រង់គង់នៅក្នុងសក្តានុមររបស់ពួកសក្យៈ ក្នុងដែនសក្យៈ ។ គ្រា
នោះ ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះ
ចូលទៅដល់ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុង
ទីសមគួរ ។ លុះព្រះអានន្តដ៏មានអាយុអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏
ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
គុណជាតឯណា គឺការមានមិត្តល្អ ការមានសម្លាញ់ល្អ និងការមាន
ភ្លើល គុណជាតនេះ ចាត់ជាពាក់កណ្តាលនៃព្រហ្មចរិយធម៌ ។

ម្ចាស់អានន្ត អ្នកកុំពោលយ៉ាងនេះឡើយ ម្ចាស់អានន្តអ្នក
កុំពោលយ៉ាងនេះឡើយ ម្ចាស់អានន្ត គុណជាតឯណា គឺការមាន
មិត្តល្អ ការមានសម្លាញ់ល្អ និងការមានភ្លើល គុណជាតនេះឯង
ចាត់ជាព្រហ្មចរិយធម៌ទាំងមូល ។ ម្ចាស់អានន្ត ព្រហ្មចរិយធម៌នេះ
ឯង ប្រាកដដល់ភិក្ខុមានមិត្តល្អ មានសម្លាញ់ល្អ មានភ្លើល និង
ចម្រើននូវមគ្គដ៏ប្រសើរប្រកបដោយអង្គ ៨ និងធ្វើឱ្យច្រើននូវមគ្គ
ដ៏ប្រសើរប្រកបដោយអង្គ ៨ ។

ម្ចាស់អានន្ត ចុះភិក្ខុមានមិត្តល្អ មានសម្លាញ់ល្អ មានភ្លើល

ចម្រើននូវមគ្គដ៏ប្រសើរប្រកបដោយអង្គ ៨ ធ្វើឱ្យច្រើននូវមគ្គដ៏
ប្រសើរប្រកបដោយអង្គ ៨ តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់អានន្ត ភិក្ខុក្នុង
សាសនានេះ ចម្រើននូវសម្មាទិដ្ឋិ ដែលអាស្រ័យនូវសេចក្តីស្ងប់
ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវសេចក្តីនឿយណាយ អាស្រ័យនូវសេចក្តីរលត់
មានកិរិយាបង្ហាន់ទៅដើម្បីលះបង់ ចម្រើននូវសម្មាសង្កប្បៈដែល
អាស្រ័យនូវសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ។ល។ ចម្រើននូវសម្មាវាចា ។ល។
ចម្រើននូវសម្មាកម្មន្តៈ ។ល។ ចម្រើននូវសម្មាអាធិវៈ ។ល។
ចម្រើននូវសម្មាវាយាមៈ ។ល។ ចម្រើននូវសម្មាសតិ ។ល។
ចម្រើននូវ សម្មាសមាធិ ដែលអាស្រ័យនូវសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់
អាស្រ័យនូវសេចក្តីនឿយណាយ អាស្រ័យនូវសេចក្តីរលត់ មាន
កិរិយាបង្ហាន់ទៅដើម្បីលះបង់។ ម្ចាស់អានន្ត ភិក្ខុមានមិត្តល្អ មាន
សម្លាញ់ល្អ មានភ្លើល ចម្រើននូវមគ្គដ៏ប្រសើរប្រកបដោយអង្គ ៨
ធ្វើឱ្យច្រើននូវមគ្គដ៏ប្រសើរប្រកបដោយអង្គ ៨ យ៉ាងនេះឯង ។

ម្ចាស់អានន្ត អ្នកគប្បីដឹងសេចក្តីនោះដោយបរិយាយនេះ
ចុះថា នេះជាព្រហ្មចរិយធម៌ទាំងមូល គឺការមានមិត្តល្អ ការមាន
សម្លាញ់ល្អ និងការមានភ្លើល ។ ម្ចាស់អានន្ត ព្រោះអាស្រ័យ
តថាគតដែលជាមិត្តល្អ បានជាពួកសត្វដែលមានជាតិជាធម្មតា រួច
ស្រឡះចាកជាតិទៅបាន ពួកសត្វដែលមានជរាជាធម្មតា រួច

ស្រឡះចាកជរាទៅបាន ពួកសត្វដែលមានមរណៈជាធម្មតា រួច
ស្រឡះចាកមរណៈទៅបាន ពួកសត្វដែលមានសោក ខ្សឹកខ្សួល
លំបាកកាយ លំបាកចិត្ត និងសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ចិត្តជាធម្មតា រួច
ស្រឡះចាកសោក ខ្សឹកខ្សួល លំបាកកាយ លំបាកចិត្ត និងសេចក្តី
ចង្អៀតចង្អល់ចិត្តទៅបាន ។ ម្ចាស់អានន្ទ អ្នកគប្បីដឹងសេចក្តីនុ៎ះ
ដោយបរិយាយនេះចុះថា នេះជាព្រហ្មចរិយធម៌ទាំងមូល គឺការ
មានមិត្តល្អ ការមានសម្លាញ់ល្អ និងការមានភ្លើល្អ ។

ក្នុងបិដកលេខ ៣៧ ទំព័រ ២០៣ នៅក្នុង **បឋមសុត្តន្ត**-
បឋមសូត្រ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សម្តែងថា « ការមានមិត្តល្អ ជាបុព្វ-
និមិត្តនៃពោជ្ឈង្គ ៧ » មានសេចក្តីផ្តើមដូចតទៅ ៖

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការរះឡើងនៃអរុណនុ៎ះឯងជាប្រធាន
ជាបុព្វនិមិត្ត នៃព្រះអាទិត្យដែលរះឡើង (យ៉ាងណា) ភាវៈនៃ
កល្យាណមិត្តនុ៎ះឯង ជាប្រធាន ជាបុព្វនិមិត្តនៃការញ៉ាំងពោជ្ឈង្គ
ទាំង ៧ ឱ្យកើតឡើងដល់ភិក្ខុ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ហេតុនេះ ភិក្ខុដែលនឹងចម្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ធ្វើ
ឱ្យរឿយៗ នូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ (នោះ) គួរព្រាថ្នានូវភិក្ខុដែលជា
កល្យាណមិត្ត (កុំខាន) ។

ក្នុងបិដកលេខ ៤០ ទំព័រ ២៦ នៅក្នុង **កល្យាណមិត្តសាទិ-**
វគ្គនិ ៨ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សម្តែងអំពីប្រយោជន៍ដ៏សំខាន់ ព្រោះ
មកអំពីមានកល្យាណមិត្ត មានសេចក្តីផ្តើមដូចតទៅ ៖

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតរំពឹងរកមិនឃើញសភាវៈដទៃ
សូម្បីតែសភាវៈ ១ ដែលញ៉ាំងពួកកុសលធម៌ មិនទាន់កើតឡើង
ឱ្យកើតឡើងបានក្តី ពួកអកុសលធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ ឱ្យ
សាបសូន្យទៅក្តី ដូចការមានកល្យាណមិត្តនេះសោះឡើយ ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើបុគ្គលមានកល្យាណមិត្ត ពួកកុសលធម៌
ដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏រមែងកើតឡើងបានផង ពួកអកុសល-
ធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ រមែងសាបសូន្យទៅផង ។

ក្នុងបិដកលេខ ៤០ ទំព័រ ៣៣ នៅក្នុង **បឋមសុត្តន្តនិ ៩**
ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សម្តែង អំពីប្រយោជន៍ដ៏ច្រើន ព្រោះមកអំពី
មានកល្យាណមិត្ត មានដូចតទៅ ៖

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតរំពឹងរកមិនឃើញសភាវៈដទៃ
សូម្បីតែសភាវៈ ១ ដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ច្រើនដូចការ
មានកល្យាណមិត្តនេះសោះឡើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មានតែការ
មាននូវកល្យាណមិត្តនេះឯង ទើបប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍
ច្រើន ។

ក្នុងបិដកលេខ ៤០ ទំព័រ ៤២ ក្នុង វគ្គទី ១០ ព្រះអង្គ
ទ្រង់ត្រាស់សម្តែងថា :

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតវំពីងរកមិនឃើញសភាវៈដទៃ
សូម្បីតែ ១ ដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីបិតនៅ មិនវិនាស មិន
អន្តរធាននូវព្រះសទ្ធម្ម ដូចការមានកល្យាណមិត្តនេះសោះឡើយ។
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មានតែការមាននូវកល្យាណមិត្តនេះឯង ទើប
ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីបិតនៅ មិនវិនាស មិនអន្តរធាននូវព្រះសទ្ធម្ម ។

ក្នុងបិដកលេខ ៤០ ទំព័រ ៣៧ ក្នុង វគ្គទី ១០ ព្រះអង្គ
ទ្រង់ត្រាស់សម្តែងថា :

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតវំពីងរកមិនឃើញនូវអង្គដទៃ
ដែលជាអង្គខាងក្រៅ ដែលប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីប្រយោជន៍ច្រើន ដូច
ការមានកល្យាណមិត្តនេះសោះឡើយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
មានតែ ការមាននូវកល្យាណមិត្តនេះឯង ទើប (ជាអង្គខាងក្រៅ)
ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ច្រើន ។

ក្នុងបិដកលេខ ៥៣ ទំព័រ ១៥ ទុតិយសេត្តសូត្រ ព្រះអង្គ
ទ្រង់ត្រាស់សម្តែងអំពីព្រះសេត្តៈ ជាអ្នកមានសេចក្តីចម្រើនព្រោះ
មានកល្យាណមិត្ត ខ្លឹមសារមានទាំងស្រុងដូចតទៅ :

ខ្ញុំបានស្តាប់មកថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហើយ

ព្រះអរហន្តសម្តែងហើយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុជា
សេត្តៈ មិនទាន់សម្រេចអរហត្តផលនៅឡើយ ហើយប្រាថ្នាធម៌
ជាទីក្សេមចាកយោគៈដ៏ប្រសើរ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតធ្វើ
បច្ច័យខាងក្រៅឱ្យជាហេតុហើយ មិនឃើញហេតុដទៃ សូម្បីតែ
ហេតុមួយ ដែលមានឧបការៈច្រើនយ៉ាងនេះ ឱ្យដូចជាភាពនៃ
បុគ្គលមានកល្យាណមិត្តនេះឡើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមាន
កល្យាណមិត្ត ទើបលះបង់អកុសល ចម្រើនកុសលបាន ។ លុះ
ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សម្តែងសេចក្តីនុះហើយ ។ ទ្រង់ត្រាស់
គាថាព័ន្ធនេះ ក្នុងព្រះសូត្រនោះថា :

**កល្យាណមិត្តោ យោ ភិក្ខុ សម្មតិសេស្វា សគារវោ
ករំ មិត្តានំ វចនំ សម្មជានោ បតិស្សតោ
ធាបុណេ អនុបុព្វេន សព្វសំយោជនក្ខយន្តិ ។**

ភិក្ខុណា មានកល្យាណមិត្ត មានសេចក្តីកោតក្រែងប្រកប
ដោយសេចក្តីគោរព ធ្វើតាមពាក្យរបស់កល្យាណមិត្តទាំងឡាយ
ជាអ្នកមានសេចក្តីដឹងខ្លួន មានស្មារតី ភិក្ខុនោះ ទើបគួរដល់នូវ
កិរិយាអស់សំយោជនៈទាំងពួង ដោយលំដាប់បាន ។ សេចក្តីនេះ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ បានត្រាស់ទុកហើយ ខ្ញុំបានស្តាប់មកហើយ
ដូច្នេះឯង ។

ក្នុងបិដកលេខ ៤៩ ទំព័រ ៤ នៅក្នុង សង្គ្រាមសិរីសោយន្ត ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សម្តែងអំពីពួកធម៌ជាចំណែកនៃការត្រាស់ដឹង ៥ យ៉ាង រួចហើយព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សម្តែងអំពីអានិសង្សនៃការមាន មិត្តល្អ ៤ យ៉ាងជាបន្ត :

១_ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនេះរមែងកើតប្រាកដដល់ភិក្ខុ អ្នកមានមិត្តល្អ មានសម្លាញ់ល្អ សមគប់នឹងមិត្តល្អ គឺភិក្ខុនោះនឹង បានជាអ្នកមានសីល សង្រួមក្នុងបាតិមោក្ខសំរេ: បរិបូណ៌ដោយ អាចារ: និងគោចរ: ជាអ្នកឃើញភ័យក្នុងទោសទាំងឡាយ សូម្បី បន្តិចបន្តួច សមាទានសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ ។

២_ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនេះរមែងកើតប្រាកដដល់ភិក្ខុ អ្នកមានមិត្តល្អ មានសម្លាញ់ល្អ សមគប់នឹងមិត្តល្អ គឺភិក្ខុនោះនឹង បានជាអ្នកបានតាមប្រាថ្នា បានដោយមិនលំបាក បានដោយងាយ នូវកថាមានសភាពយ៉ាងនេះ ដែលជាកថាផ្លូវផង ជាទិសប្បាយ ទូលាយចិត្ត គឺអប្បិច្ឆកថា សន្តុដ្ឋិកថា បរិវេកកថា អសំសគ្គកថា វិវិយារម្តកថា សីលកថា សមាធិកថា បញ្ញាកថា វិមុត្តិកថា វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនកថា ។

៣_ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនេះរមែងកើតប្រាកដដល់ភិក្ខុ អ្នកមានមិត្តល្អ មានសម្លាញ់ល្អ សមគប់នឹងមិត្តល្អ គឺភិក្ខុនោះនឹង

បានជាអ្នកប្រារព្ធនូវសេចក្តីព្យាយាម ដើម្បីលះបង់នូវពួកអកុសល- ធម៌ចេញ ដើម្បីញ៉ាំងពួកកុសលធម៌ឱ្យកើតឡើង ជាអ្នកមានកម្លាំង មានសេចក្តីប្រឹងប្រែង ខ្ជាប់ខ្ជួន មិនដាក់ធុរ:ចោល ក្នុងកុសលធម៌ ទាំងឡាយ ។

៤_ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនេះរមែងកើតប្រាកដដល់ភិក្ខុ អ្នកមានមិត្តល្អ មានសម្លាញ់ល្អ សមគប់នឹងមិត្តល្អ គឺភិក្ខុនោះនឹង បានជាអ្នកមានបញ្ញា ប្រកបដោយបញ្ញា ដែលអាចកំណត់នូវការ កើតឡើង និងការវិនាសទៅ (នៃខន្ធបញ្ចក:) ជាគ្រឿងទម្លាយ នូវកិលេសដ៏ប្រសើរ ជាធម្មជាតិដល់នូវកិរិយាអស់ទៅនៃទុក្ខដោយ ប្រពៃ ។

* អានិសង្សនៃការមានមិត្តល្អទាំង ៤ យ៉ាងនេះ សុទ្ធតែជា ពួកធម៌ជាចំណែកនៃការត្រាស់ដឹង រួមនឹងការមានមិត្តល្អ មាន សម្លាញ់ល្អ សមគប់នឹងមិត្តល្អមួយទៀតដែលជាប្រធាន ទើបបាន ពួកធម៌ជាចំណែកនៃការត្រាស់ដឹងត្រូវជា ៥ ។

ជាចុងបញ្ចប់នៃព្រះសូត្រ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សម្តែងថា :
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀតភិក្ខុនោះតាំងនៅក្នុងធម៌ ទាំង ៥ នេះហើយ គប្បីចម្រើន នូវធម៌ ៤ យ៉ាងតទៅទៀត គឺ
១_ចម្រើនអសុភ ដើម្បីលះរាគ:

២. ចម្រើនមេត្តា ដើម្បីលះព្យាបាទ

៣. ចម្រើនអានាបានស្សតិ ដើម្បីផ្តាច់ផ្តិលនូវវិកក្ក

៤. ចម្រើនអនិច្ចសញ្ញា ដើម្បីដកចោលនូវអស្មិមានៈ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីសំគាល់ថា មិនមែនខ្លួន រមែង ប្រាកដដល់ភិក្ខុអ្នកមានសេចក្តីសំគាល់ថាមិនទៀង ។ ភិក្ខុអ្នកមាន សេចក្តីសំគាល់ថា មិនមែនខ្លួន រមែងដល់នូវព្រះនិព្វានជាគ្រឿង ដកចោលនូវអស្មិមានៈក្នុងបច្ចុប្បន្ន ។

ក្នុងបិដកលេខ ៤៨ ទំព័រ ២៤៤ នៅក្នុង **ឱបសាទុស្ត្រ** ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សម្តែងការមានមិត្តល្អ គឺបានសន្តិភាពជាមួយ នឹងអ្នកមានសទ្ធា សីល ចាតៈ បញ្ញា នាំឱ្យបានសម្រេចនូវ ប្រយោជន៍បច្ចុប្បន្ន ។

ក្នុងបិដកលេខ ១៩ ទំព័រ ៧២ នៅក្នុង **សិទ្ធាលកស្ត្រ** ព្រះអង្គទ្រង់សម្តែងអំពីអបាយមុខ គឺប្រធាននៃសេចក្តីវិនាស ក្នុង នោះមានការសេពគប់បាបមិត្តមួយផងដែរ ។ ក្នុងបិដកលេខ ៤៨ ទំព័រ ២៤៧ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សម្តែងអំពីបាបមិត្តនាំឱ្យមាននូវ សេចក្តីវិនាសដូចគ្នា ។

ក្នុងបិដកលេខ ១៩ ទំព័រ ៧៨ នៅក្នុង **សិទ្ធាលកស្ត្រ** ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សម្តែងឱ្យចេះជ្រើសរើសមនុស្ស ដើម្បីសេពគប់

គឺមិត្តដូចម្តេចជាមិត្តពិត មិត្តដូចម្តេចជាមិត្តប្លម ។

ក្នុងបិដកលេខ ១៩ ទំព័រ ២៦៣ នៅក្នុង **ឧសុត្តស្ត្រ** ពួក ៤ មានធម៌សម្តែង អំពីការសេពគប់នឹងសប្បុរស គឺជាធម៌ មួយក្នុងចក្កធម៌ ៤ ប្រការ ។ ចក្កធម៌គឺជាធម៌ដែលនាំជីវិតឆ្ពោះ ទៅរកសេចក្តីចម្រើនរុងរឿង ដូចកង់នាំចំទៅកាន់ទិសដៅ និង ម្យ៉ាងទៀត ចក្កធម៌ ៤ ប្រការនេះមានឧបការគុណដ៏ក្រៃលែង ។ ចក្កធម៌ ៤ ប្រការគឺ ១. ការនៅក្នុងប្រទេសដ៏សមគួរ ២. ការ សេពគប់នឹងសប្បុរស ៣. ការតម្កល់ខ្លួនដោយប្រពៃ ៤. ភាពជា អ្នកបានធ្វើបុណ្យទុកក្នុងកាលមុន ។ ក្នុងបិដកលេខ ៤២ ទំព័រ ៧៩ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សម្តែង **ចក្កស្ត្រ** មានធម៌ ៤ យ៉ាងនេះឯង ។

ក្នុងបិដកលេខ ៤៣ ទំព័រ ២៦២ និង ២៦៣ ព្រះអង្គទ្រង់ ត្រាស់សម្តែងនូវធម៌ ៤ គឺ ១. ការសេពគប់សប្បុរស ២. ការ ស្តាប់ធម៌របស់សប្បុរស ៣. ការយកចិត្តទុកដាក់ដោយឧបាយ ៤. ប្រតិបត្តិធម៌ដ៏សមគួរតាមធម៌ ។ ធម៌ទាំង ៤ ប្រការនេះគឺនៅ ក្នុង **បញ្ញាទុដ្ឋិស្ត្រ** ទ្រង់ត្រាស់ថាជាធម៌នាំឱ្យចម្រើននូវបញ្ញា និងនៅក្នុង **ពហុករស្ត្រ** ទ្រង់ត្រាស់ថា ជាធម៌មានឧបការៈ ច្រើនដល់មនុស្ស ។

ក្នុងបិដកលេខ ៣៩ ទំព័រ ៧៣ នៅក្នុង **ទុតិយសារីបុត្ត-សូត្រ** ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សម្តែងថា ការសេពគប់នឹងសប្បុរស ជា **សោតាបត្តិយទ្ធី ១** ។ **សោតាបត្តិយទ្ធី** គឺជាគុណសម្បត្តិដែល នឹងធ្វើឱ្យបានជាសោតាបន្តបុគ្គល មាន ៤ យ៉ាង បានដល់បញ្ហា- វុឌ្ឍិធម៌ ឬឧបការធម៌ហ្នឹងឯង ។

ក្នុងបិដកលេខ ៥០ ទំព័រ ៥១ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សម្តែងនូវ **នាវករណធម៌ ១០ យ៉ាង** ក្នុង ១០ យ៉ាងនោះ មានការមាន នូវកល្យាណមិត្តមួយផងដែរ ជាធម៌ដែលធ្វើឱ្យមនុស្សពឹងខ្លួនឯង បាន ។ ក្នុងបិដកលេខ ១៩ នៅក្នុង **សន្និសិសូត្រ** និងនៅក្នុង **ឧសុត្តរសូត្រ** ពួក ១០ មាននាថករណធម៌ដូចគ្នាដែរ ។

ក្នុងបិដកលេខ ៥៤ ទំព័រ ៨៥ នៅក្នុង **មន្ទលសូត្រ** ព្រះ- អង្គទ្រង់ត្រាស់សម្តែងថា :

អសេវនា ច ពារហានំ បណ្ឌិតានព្វ សេវនា
បូជា ច បូជនីយានំ ឯតម្ពន្ធលបុត្តមំ ។

ការមិនសេពគប់បុគ្គលពាលទាំងឡាយ ១ ការសេពគប់ បណ្ឌិតទាំងឡាយ ១ ការបូជាដល់បុគ្គលដែលគួរបូជាទាំងឡាយ ១ នេះជាមង្គលដ៏ឧត្តម ។ ក្នុងបិដកលេខ ៥២ ទំព័រ ៤ ក៏មាន **មន្ទលសូត្រ** ដែរ ។

គួរយល់ដឹងការពិតអំពីវិញ្ញាណ

ក្នុងបិដកលេខ ២២ ទំព័រ ១៥០ នៅក្នុង **មហាតណ្ហា-សទ្ធិយសូត្រ** ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សម្តែងអំពីការកើតឡើងនៃ វិញ្ញាណ ព្រោះអាស្រ័យបច្ច័យ មានសេចក្តីខាងដើមនៃព្រះសូត្រ ដូចតទៅ :

ខ្ញុំបានស្តាប់មកយ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់សម្រេចសម្រាន្តព្រះតិរិយាបថ ក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថ- បិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុឈ្មោះសាតិ ជាកូននៃព្រានសំណាញ់ មានទិដ្ឋិអាក្រក់កើតឡើងយ៉ាងនេះថា វិញ្ញាណនេះរមែងស្ទុះទៅ អន្ទោលទៅមិនដាច់ មិនក្លាយទៅជាអ្វី ដទៃឡើយ យ៉ាងណាអាត្មាអញក៏បានដឹងច្បាស់នូវធម៌ ដែលព្រះ- មានព្រះភាគទ្រង់សម្តែងហើយ យ៉ាងនោះដែរ ។ ពួកភិក្ខុជាច្រើន រូបបានឮដំណឹងថា សាតិភិក្ខុកេរដ្ឋបុត្តមានទិដ្ឋិអាក្រក់កើតឡើង យ៉ាងនេះថា វិញ្ញាណនេះរមែងស្ទុះទៅ អន្ទោលទៅមិនដាច់ មិន ក្លាយទៅជាអ្វីដទៃឡើយ យ៉ាងណា អាត្មាអញក៏បានដឹងច្បាស់នូវ

ធម៌ដែលព្រះមានព្រះភាគសម្តែងហើយ យ៉ាងនោះដែរ ។ ទើប ភិក្ខុទាំងនោះ ចូលទៅរកសាតិភិក្ខុកេវដ្តបុត្ត លុះចូលទៅដល់ ហើយ បានសួរសាតិភិក្ខុកេវដ្តបុត្តដូច្នោះថា ម្ចាស់អាវុសោសាតិ បានឮថា អ្នកមានទិដ្ឋិអាក្រក់កើតឡើងយ៉ាងនេះថា វិញ្ញាណនេះ រមែងស្ទុះទៅ អន្ទោលទៅមិនដាច់ មិនក្លាយទៅជាអ្វីដទៃឡើយ យ៉ាងណា អាត្មាអញក៏បានដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះមានព្រះភាគ សម្តែងហើយ យ៉ាងនោះដែរ ដូច្នោះមែនឬ ។ សាតិភិក្ខុកេវដ្តបុត្ត ឆ្លើយតបថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ វិញ្ញាណរមែងស្ទុះទៅ អន្ទោលទៅមិនដាច់ មិនក្លាយទៅជាអ្វីដទៃ យ៉ាងណា ខ្ញុំក៏បានដឹង ច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះមានព្រះភាគសម្តែងហើយ យ៉ាងនោះដែរ ដូច្នោះមែន ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះមានបំណងនឹងដោះសាតិ- ភិក្ខុកេវដ្តបុត្តឱ្យរួចចាកទិដ្ឋិអាក្រក់នុ៎ះ ទើបនិយាយពន្យល់ ដាស់ តឿន ក្រើនរំលឹកថា ម្ចាស់អាវុសោសាតិ អ្នកកុំនិយាយយ៉ាងនេះ ឡើយ អ្នកកុំនិយាយបង្កាច់ព្រះមានព្រះភាគ ព្រោះថា ការដែល ពោលបង្កាច់ព្រះមានព្រះភាគមិនប្រពៃទេ ដ្បិតព្រះមានព្រះភាគ ព្រះអង្គមិនមានបន្ទូលយ៉ាងនេះឡើយ ម្ចាស់អាវុសោសាតិ ព្រះ- មានព្រះភាគ សម្តែងហើយដោយអនេកបរិយាយថា វិញ្ញាណកើត ឡើងព្រោះអាស្រ័យបច្ច័យ បើរៀរចាកបច្ច័យហើយ ការកើត

ឡើងនៃវិញ្ញាណក៏មិនមាន ។ សាតិភិក្ខុកេវដ្តបុត្តកាលបើឮភិក្ខុ ទាំងនោះ និយាយពន្យល់ ដាស់តឿន ក្រើនរំលឹក យ៉ាងនេះហើយ ក៏នៅតែចូលចិត្តប្រកាន់ទិដ្ឋិអាក្រក់នោះដដែល ហើយនិយាយ ប្រកែកតាមកម្លាំងដូច្នោះថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ វិញ្ញាណនេះ រមែងស្ទុះទៅ អន្ទោលទៅមិនដាច់ មិនក្លាយទៅជាអ្វីដទៃឡើយ យ៉ាងណា ខ្ញុំក៏បានដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ សម្តែងហើយ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ដូច្នោះឯង ។

កាលដែលភិក្ខុទាំងនោះ មិនអាចនឹងដោះសាតិភិក្ខុកេវដ្ត- បុត្ត ឱ្យរួចចាកទិដ្ឋិអាក្រក់នុ៎ះបានហើយ ទើបភិក្ខុទាំងអម្បាល នោះ នាំគ្នាចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំនូវព្រះមានព្រះភាគ រួចអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ លុះ ភិក្ខុទាំងនោះ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូលព្រះ- មានព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សាតិភិក្ខុកេវដ្តបុត្ត មានទិដ្ឋិអាក្រក់កើតឡើងយ៉ាងនេះថា វិញ្ញាណនេះរមែងស្ទុះទៅ អន្ទោលទៅមិនដាច់ មិនក្លាយទៅជាអ្វីដទៃឡើយ យ៉ាងណា អាត្មាអញក៏បានដឹងច្បាស់នូវធម៌ ដែលព្រះមានព្រះភាគសម្តែង ហើយ ក៏យ៉ាងនោះដែរ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន គ្រានោះយើងខ្ញុំ ព្រះអង្គបាននាំគ្នាចូលទៅរកសាតិភិក្ខុកេវដ្តបុត្ត លុះចូលទៅដល់

ហើយ បានសួរសាតិភិក្ខុកេវដ្តបុត្តដូច្នោះថា ម្ចាស់អាវុសោសាតិ បានឮថា អ្នកមានទិដ្ឋិអាក្រក់កើតឡើងយ៉ាងនេះថា វិញ្ញាណនេះ រមែងស្កុះទៅ អន្ទោលទៅមិនដាច់ មិនក្លាយទៅជាអ្វីដទៃឡើយ យ៉ាងណា អាត្មាអញក៏បានដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះមានព្រះភាគ សម្តែងហើយក៏យ៉ាងនោះ ដូច្នោះ ពិតមែនឬ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ ចម្រើន កាលដែលយើងខ្ញុំព្រះអង្គសួរយ៉ាងនេះហើយ សាតិភិក្ខុ- កេវដ្តបុត្តក៏បាននិយាយតបមកនឹងយើងខ្ញុំព្រះអង្គដូច្នោះថា ម្ចាស់ អាវុសោទាំងឡាយ វិញ្ញាណនេះរមែងស្កុះទៅ អន្ទោលទៅមិន ដាច់ មិនក្លាយទៅជាអ្វីដទៃឡើយ យ៉ាងណា ខ្ញុំក៏បានដឹងច្បាស់នូវ ធម៌ដែលព្រះមានព្រះភាគសម្តែងហើយ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ដូច្នោះ មែន ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន លំដាប់នោះយើងខ្ញុំព្រះអង្គមាន បំណងនឹងដោះសាតិភិក្ខុកេវដ្តបុត្ត ឱ្យរួចចាកទិដ្ឋិអាក្រក់នោះ ទើបនាំគ្នានិយាយពន្យល់ដាស់តឿនក្រើនរំលឹកថា ម្ចាស់អាវុសោ សាតិ អ្នកកុំនិយាយយ៉ាងនេះឡើយ អ្នកកុំនិយាយបង្កាច់ព្រះមាន- ព្រះភាគ ព្រោះការនិយាយបង្កាច់ព្រះមានព្រះភាគមិនប្រពៃទេ ដ្បិតព្រះមានព្រះភាគទ្រង់មិនមានបន្ទូលយ៉ាងនេះឡើយ ។ ម្ចាស់ អាវុសោសាតិ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សម្តែងហើយ ដោយអនេក- បរិយាយថា វិញ្ញាណកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យបច្ច័យ បើរៀរចាក

បច្ច័យហើយ ការកើតឡើងនៃវិញ្ញាណក៏មិនមាន។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ ចម្រើន សាតិភិក្ខុកេវដ្តបុត្តកាលបើយើងខ្ញុំព្រះអង្គបាននិយាយ ពន្យល់ដាស់តឿនក្រើនរំលឹក យ៉ាងនេះហើយ ក៏នៅតែចូលចិត្ត ប្រកាន់ទិដ្ឋិអាក្រក់នោះដដែល ហើយនិយាយប្រកែកតាមកម្លាំង ថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ វិញ្ញាណនេះរមែងស្កុះទៅ អន្ទោល ទៅមិនដាច់ មិនក្លាយទៅជាអ្វីដទៃឡើយ យ៉ាងណា ខ្ញុំក៏បានដឹង ច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះមានព្រះភាគសម្តែងហើយ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ដូច្នោះមែន ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលដែលយើងខ្ញុំព្រះអង្គ មិនអាចនឹងដោះសាតិភិក្ខុកេវដ្តបុត្ត ឱ្យរួចចាកទិដ្ឋិអាក្រក់នេះបាន ហើយ ទើបយើងខ្ញុំព្រះអង្គយកសេចក្តីនេះមកក្រាបបង្គំទូលព្រះ- មានព្រះភាគ ។

គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់ហៅនូវភិក្ខុ ១ រូបមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ចូរអ្នកមកអាយ ចូរអ្នកទៅហៅនូវសាតិភិក្ខុកេវដ្តបុត្ត តាមពាក្យនៃតថាគតថា ម្ចាស់អាវុសោសាតិ ព្រះសាស្តាទ្រង់ត្រាស់ ហៅលោក ។ ភិក្ខុនោះទទួលព្រះពុទ្ធដីកា របស់ព្រះមានព្រះភាគ ថា ករុណាព្រះអង្គ ដូច្នោះហើយ ក៏ចូលទៅរកសាតិភិក្ខុកេវដ្តបុត្ត លុះចូលទៅដល់ហើយ បាននិយាយទៅនឹងសាតិភិក្ខុកេវដ្តបុត្ត ដូច្នោះថា ម្ចាស់អាវុសោសាតិ ព្រះសាស្តាត្រាស់ហៅលោក ។

សាតិភិក្ខុកេរដ្ឋបុត្តទទួលពាក្យភិក្ខុនោះថា ករុណា អារុសោ ដូច្នោះ
ហើយ ក៏ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ
ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។
កាលបើសាតិភិក្ខុកេរដ្ឋបុត្តអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ព្រះមាន-
ព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់សាតិ បានឮថាអ្នកមានទិដ្ឋិអាក្រក់
កើតឡើងយ៉ាងនេះថា វិញ្ញាណនេះរមែងស្កុះទៅ អន្ទោលទៅ
មិនដាច់ មិនក្លាយទៅជាអ្វីដទៃឡើយ យ៉ាងណា ខ្ញុំបានដឹង
ច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះមានព្រះភាគសម្តែងហើយ ក៏យ៉ាងនោះដែរ
ដូច្នោះមែនឬ ។ សាតិភិក្ខុកេរដ្ឋបុត្តក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏
ចម្រើន វិញ្ញាណនេះរមែងស្កុះទៅ អន្ទោលទៅមិនដាច់ មិន
ក្លាយទៅជាអ្វីដទៃឡើយ យ៉ាងណា ខ្ញុំព្រះអង្គបានដឹងច្បាស់នូវ
ធម៌ដែលព្រះមានព្រះភាគសម្តែងហើយ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ដូច្នោះ
មែន ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់សាតិ វិញ្ញាណនោះតើ
ដូចម្តេច ។ សាតិភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
សភាវៈណា ដែលនិយាយបាន អាចទទួលអារម្មណ៍បាន បុគ្គល
រមែងសោយវិបាកនៃកម្មទាំងឡាយល្អ និងអាក្រក់ព្រោះសភាវៈ
នោះ សភាវៈនោះ (ហៅថាវិញ្ញាណ) ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់
មោឃបុរស អ្នកដឹងច្បាស់នូវធម៌ ដែលតថាគតសម្តែងហើយ

យ៉ាងនេះ ដល់បុគ្គលណា ម្ចាស់មោឃបុរស ក្រែងតថាគត
បានសម្តែងហើយ ដោយអនេកបរិយាយថា វិញ្ញាណកើតឡើង
អាស្រ័យបច្ច័យ បើរៀរចាកបច្ច័យហើយ ការកើតឡើងនៃ
វិញ្ញាណក៏មិនមានមិនដូច្នោះទេឬ ម្ចាស់មោឃបុរស ហេតុដូចម្តេច
ក៏បានជាអ្នក ពោលបង្គាប់តថាគត ដោយគំនិតដែលខ្លួនប្រកាន់
ខុសវិញ អ្នកឈ្មោះថាគាស់រំលើងនូវខ្លួនឯងផង ឈ្មោះថាសោយ
នូវអកុសលដ៏ច្រើនផង ម្ចាស់មោឃបុរស ព្រោះថា គំនិតដែល
ប្រកាន់ខុសរបស់អ្នកនោះ នឹងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍
ដើម្បីសេចក្តីទុក្ខ អស់កាលយូរអង្វែង ។

គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់សួរភិក្ខុទាំងឡាយថា
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយសំគាល់សេចក្តីនោះថាដូចម្តេច
សាតិភិក្ខុកេរដ្ឋបុត្តនេះ ឈ្មោះថាធ្វើឱ្យកក់ក្តៅក្នុងធម្មវិន័យនេះ
បានឬទេ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ធ្វើ
ដូចម្តេចនឹងបាន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ហេតុនោះមិនមែន
ដូច្នោះទេ ។ កាលដែលពួកភិក្ខុនិយាយយ៉ាងនេះហើយ សាតិភិក្ខុ
កេរដ្ឋបុត្តក៏នៅស្ងៀម អៀនខ្មាស ឱនកចុះ សំយុងមុខចុះ អង្គុយ
សព្វបំសញ្ជឹង មិនមានប្រាជ្ញា ។ គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ
ទ្រង់ជ្រាបសាតិភិក្ខុកេរដ្ឋបុត្ត នៅស្ងៀម អៀនខ្មាស ឱនកចុះ

សំយុងមុខចុះ អង្គុយសព្វប់សព្វឹង មិនមានប្រាជ្ញាហើយ ទើប
ត្រាស់ទៅកាន់សាតិភិក្ខុកេរដ្ឋបុត្តថា ម្ចាស់មោឃបុរស អ្នក
នឹងប្រាកដជា ប្រកាន់ខ្ជាប់ដោយទិដ្ឋិអាក្រក់របស់ខ្លួននេះតែម្យ៉ាង
តថាគតនឹងសាកសួរពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងទីនេះ ។ លំដាប់នោះ
ព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់សួរពួកភិក្ខុថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សាតិ-
ភិក្ខុកេរដ្ឋបុត្តនេះ ពោលបង្គាប់តថាគត ដោយគំនិតដែលខ្លួន
ប្រកាន់ខុសផង ឈ្មោះថាគាស់រំលើងនូវខ្លួនផង ឈ្មោះថា
ទទួលនូវអកុសលដ៏ច្រើនផង យ៉ាងណា ចំណែកអ្នកទាំងឡាយ
នឹងយល់ច្បាស់នូវធម៌ ដែលតថាគតសម្តែងហើយ យ៉ាងនោះដែរ
ឬ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំ
ព្រះអង្គមិនបានយល់ដូច្នោះទេ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រោះថា
ព្រះមានព្រះភាគ បានសម្តែងប្រោសយើងខ្ញុំព្រះអង្គដោយអនេក-
បរិយាយថា វិញ្ញាណកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យបច្ច័យ បើរៀរចាក
បច្ច័យហើយ ការកើតឡើងនៃវិញ្ញាណ ក៏មិនមាន ។ ព្រះអង្គ
ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យអ្នកទាំងឡាយនោះត្រូវពិត
ហើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយយល់ច្បាស់នូវធម៌ ដែល
តថាគតសម្តែងហើយយ៉ាងនេះ ជាការប្រពៃពិត ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ព្រោះតថាគតបានសម្តែងហើយ ដោយអនេកបរិយាយ

ថា វិញ្ញាណកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យបច្ច័យ បើរៀរចាកបច្ច័យ
ហើយ ការកើតឡើងនៃវិញ្ញាណក៏មិនមាន បើដូច្នោះសាតិភិក្ខុ
កេរដ្ឋបុត្តនេះ ពិតជាពោលបង្គាប់តថាគតដោយគំនិតដែលខ្លួន
ប្រកាន់ខុសផង ឈ្មោះថាគាស់រំលើងនូវខ្លួនផង ឈ្មោះថាទទួល
នូវអកុសលដ៏ច្រើនផង ព្រោះថាការប្រកាន់ខុសរបស់មោឃបុរស
នោះ នឹងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីទុក្ខ អស់
កាលយូរអង្វែង ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ វិញ្ញាណកើតឡើងព្រោះអាស្រ័យ
បច្ច័យណាៗ ក៏ដល់នូវកិរិយារាប់តាមបច្ច័យនោះៗ ដូចវិញ្ញាណ
កើតឡើងព្រោះអាស្រ័យភ្នែកនិងរូប ក៏ដល់នូវកិរិយារាប់ថាចតុ-
វិញ្ញាណ (ការដឹងដោយសារភ្នែក) វិញ្ញាណកើតឡើង ព្រោះ
អាស្រ័យត្រចៀកនិងសំឡេង ក៏ដល់នូវកិរិយារាប់ថាសោតវិញ្ញាណ
(ការដឹងដោយសារត្រចៀក) វិញ្ញាណកើតឡើងព្រោះអាស្រ័យ
ច្រមុះនិងក្លិន ក៏ដល់នូវកិរិយារាប់ថាឃានវិញ្ញាណ (ការដឹងដោយ
សារច្រមុះ) វិញ្ញាណកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យអណ្តាតនិងរស
ក៏ដល់នូវកិរិយារាប់ថា ជិវ្ហាវិញ្ញាណ (ការដឹងដោយសារអណ្តាត)
វិញ្ញាណកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យកាយនិងជោដ្ឋព្វៈ ក៏ដល់នូវ
កិរិយារាប់ថា កាយវិញ្ញាណ (ការដឹងដោយសារកាយ) វិញ្ញាណ

កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យចិត្តនិងធម្មារម្មណ៍ ក៏ដល់នូវកិរិយា
រាប់ថា មនោវិញ្ញាណ (ការដឹងដោយសារចិត្ត) ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ដូចជាភ្លើងនេះ អាស្រ័យនឹងវត្ថុណាៗ ក៏ដល់នូវកិរិយា
រាប់តាមវត្ថុនោះៗ ដូចជាភ្លើងនេះ ព្រោះអាស្រ័យអុស ក៏ដល់នូវ
កិរិយារាប់ថា ភ្លើងអុស ភ្លើងនេះ ព្រោះអាស្រ័យប៉ុយ ក៏ដល់នូវ
កិរិយារាប់ថា ភ្លើងប៉ុយ ភ្លើងនេះ ព្រោះអាស្រ័យស្មៅ ក៏ដល់នូវ
កិរិយារាប់ថា ភ្លើងស្មៅ ភ្លើងនេះ ព្រោះអាស្រ័យអាចម៍គោ
ក៏ដល់នូវកិរិយារាប់ថា ភ្លើងអាចម៍គោ ភ្លើងនេះ ព្រោះអាស្រ័យ
អង្កាម ក៏ដល់នូវកិរិយារាប់ថា ភ្លើងអង្កាម ភ្លើងនេះ ព្រោះ
អាស្រ័យសំរាម ក៏ដល់នូវកិរិយារាប់ថា ភ្លើងសំរាម យ៉ាងណា-
មិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វិញ្ញាណកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យនឹង
បច្ច័យណាៗ ក៏ដល់នូវកិរិយារាប់តាមបច្ច័យនោះៗ ដូចជាវិញ្ញាណ
កើតឡើងព្រោះអាស្រ័យភ្នែកនិងរូប ក៏ដល់នូវកិរិយារាប់ថាចក្ក-
វិញ្ញាណ វិញ្ញាណកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យត្រចៀកនិងសំឡេង
ក៏ដល់នូវកិរិយារាប់ថាសោតវិញ្ញាណ វិញ្ញាណកើតឡើង ព្រោះ
អាស្រ័យច្រមុះនិងក្លិន ក៏ដល់នូវកិរិយារាប់ថា ឃានវិញ្ញាណ
វិញ្ញាណកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យអណ្តាតនិងរស ក៏ដល់នូវកិរិយា
រាប់ថាជិវ្ហវិញ្ញាណ វិញ្ញាណកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យកាយនិង

ជោដ្ឋព្វៈ ក៏ដល់នូវកិរិយារាប់ថាកាយវិញ្ញាណ វិញ្ញាណកើតឡើង
ព្រោះអាស្រ័យចិត្តនិងធម្មារម្មណ៍ ក៏ដល់នូវកិរិយារាប់ថាមនោ-
វិញ្ញាណយ៉ាងនោះដែរ។

* សេចក្តីនៃព្រះសូត្រនៅមានវែងតទៅទៀត ។ អ្នកសិក្សា
គប្បីដឹងថា អ្វី ៗ ទាំងអស់ក្នុងលោក គ្រាន់តែជាអារម្មណ៍របស់
វិញ្ញាណប៉ុណ្ណោះ ឯចំណែកវិញ្ញាណវិញនោះ បានដឹងនូវអារម្មណ៍
ហើយ ក៏រលត់ទៅ ។ អារម្មណ៍ដែលវិញ្ញាណបានដឹងជារបស់ខាង
ក្រៅ បើមិនប្រាថ្នានូវអារម្មណ៍នោះៗទេ កង្វល់ទាំងឡាយរមែង
មិនមាន ស្ងប់ពិត ប្រណីតពិត នេះជាទីពឹងក្នុងវដ្តសង្សារ ជាទីពឹង
ដែលនាំឱ្យរួចផុតចាកទុក្ខទាំងពួង ។

ព្រះអរហន្តបរិនិព្វាន

ក្នុងបិដកលេខ ៣៣ ទំព័រ ២៥១ នៅក្នុង **យមកសូត្រ** ភិក្ខុយមកៈបានយល់ខុសថា ព្រះអរហន្តក្រោយអំពីអស់ជីវិតទៅ សូន្យ ដល់ព្រះសារីបុត្តសាកសួរដេញដោលរកសត្វបុគ្គល រកព្រះអរហន្តក្នុងបញ្ចក្ខន្ធជាបច្ចុប្បន្នទៅ ស្រាប់តែរកមិនឃើញ ។ តាមពិត ព្រះអរហន្តគឺជាបុគ្គលប្បញ្ញត្តិ ព្រោះអាស្រ័យបញ្ចក្ខន្ធតែប៉ុណ្ណោះ លុះដល់បរិនិព្វានហើយ បញ្ចក្ខន្ធមិនមាន ទើបមិនមានពាក្យនិយាយ ថាព្រះអរហន្តយ៉ាងដូចម្តេចក្នុងព្រះនិព្វាននោះឯង។

មានសេចក្តីខាងដើមនៃព្រះសូត្រដូចតទៅ :

សម័យមួយ ព្រះសារីបុត្តមានអាយុ គង់នៅក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុឈ្មោះយមកៈ កើតទិដ្ឋិអាក្រក់មានសភាពយ៉ាងនេះថា អញយល់ច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះមានព្រះភាគសម្តែងហើយថា ភិក្ខុជាខីណាស្រពតែទម្លាយកាយហើយ ខាងមុខអំពីសេចក្តីស្លាប់ទៅ រមែងដាច់សូន្យទៅ មិនកើតទៀតទេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយច្រើនរូប បានឮ

ថា យមកភិក្ខុ កើតទិដ្ឋិអាក្រក់មានសភាពយ៉ាងនេះថា អញយល់ច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះមានព្រះភាគសម្តែងហើយថា ភិក្ខុជាខីណាស្រពតែទម្លាយកាយហើយ ខាងមុខអំពីសេចក្តីស្លាប់ទៅ រមែងដាច់សូន្យទៅ មិនកើតទៀតទេ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុអម្បាលនោះចូលទៅរកយមកភិក្ខុមានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏រាក់ទាក់ជាមួយនឹងយមកភិក្ខុមានអាយុ លុះបញ្ចប់ពាក្យគួររីករាយ និងពាក្យដែលគួររលឹកហើយ ទើបពោលនឹងយមកភិក្ខុមានអាយុដូច្នោះថា ម្ចាស់អាវុសោយមកៈ ឮថាលោកកើតទិដ្ឋិអាក្រក់ មានសភាពយ៉ាងនេះថា អញយល់ច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះមានព្រះភាគសម្តែងហើយថា ភិក្ខុជាខីណាស្រពតែទម្លាយកាយហើយ ខាងមុខអំពីសេចក្តីស្លាប់ទៅ រមែងដាច់សូន្យទៅ មិនកើតទៀត ដូច្នោះពិតឬ ។ យមកភិក្ខុមានអាយុ ឆ្លើយថា ម្ចាស់អាវុសោ យ៉ាងហ្នឹងមែនហើយ ខ្ញុំយល់ច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះមានព្រះភាគសម្តែងហើយថា ភិក្ខុជាខីណាស្រពតែទម្លាយកាយហើយ ខាងមុខអំពីសេចក្តីស្លាប់ទៅ រមែងដាច់សូន្យទៅ មិនកើតទៀតទេ ។ ម្ចាស់អាវុសោយមកៈលោកកុំពោលយ៉ាងនេះឡើយ លោកកុំពោលបង្គាប់ព្រះមានព្រះភាគឡើយ ការពោលបង្គាប់ព្រះមានព្រះភាគ មិនល្អទេ ព្រោះព្រះមានព្រះភាគ មិនមែនត្រាស់យ៉ាងនេះថា ភិក្ខុជាខីណាស្រព

តែទម្លាយកាយហើយ ខាងមុខអំពីសេចក្តីស្លាប់ទៅ រមែងដាច់
សូន្យមិនកើតទៀត យ៉ាងនេះទេ ។ កាលភិក្ខុអម្បាលនោះ ពោល
(ហាមឃាត់) យ៉ាងនេះហើយ យមកភិក្ខុមានអាយុក៏នៅតែកូច
កាន់ ស្ថាបអង្គុលទិដ្ឋិអាក្រក់នោះ ដូច្នោះដដែល ហើយពោលថា
ខ្ញុំយល់ច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះមានព្រះភាគសម្តែងហើយថា ភិក្ខុជា
ខីណាស្រព តែទម្លាយកាយហើយ ខាងមុខអំពីសេចក្តីស្លាប់ទៅ
រមែងដាច់សូន្យទៅ មិនកើតទៀតទេ ។ កាលបើភិក្ខុនោះ មិន
អាចរំដោះយមកភិក្ខុមានអាយុ ចាកទិដ្ឋិអាក្រក់នេះបាន ទើបភិក្ខុ
អម្បាលនោះ ក្រោកចាកអាសនៈ ចូលទៅរកព្រះសារីបុត្តមាន
អាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ពោលនឹងព្រះសារីបុត្តមានអាយុ
ដូច្នោះថា ម្ចាស់អារុសោសារីបុត្ត យមកភិក្ខុកើតទិដ្ឋិអាក្រក់ មាន
សភាពយ៉ាងនេះថា អញយល់ច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះមានព្រះភាគ
សម្តែងហើយថា ភិក្ខុជាខីណាស្រព តែទម្លាយកាយហើយ ខាង
មុខអំពីសេចក្តីស្លាប់ទៅ រមែងដាច់សូន្យទៅ មិនកើតទៀតទេ
សូមព្រះសារីបុត្តមានអាយុ និមន្តចូលទៅរកយមកភិក្ខុ ដើម្បីធ្វើនូវ
សេចក្តីអនុគ្រោះ ។ ព្រះសារីបុត្តមានអាយុ ក៏ទទួលដោយ
តុណ្ហិភាព ។

លំដាប់នោះ ព្រះសារីបុត្តមានអាយុ ចេញអំពីទិសម្នាក់

សាយណ្ណសម័យ ហើយចូលទៅរកយមកភិក្ខុមានអាយុ លុះចូល
ទៅដល់ ក៏ពោលពាក្យរាក់ទាក់ជាមួយនឹងយមកភិក្ខុមានអាយុ
។ល។ លុះព្រះសារីបុត្តមានអាយុ គង់ក្នុងទិសមគួរហើយ ក៏ពោល
នឹងយមកភិក្ខុមានអាយុ ដូច្នោះថា ម្ចាស់អារុសោយមកៈ ឮថា
លោកកើតទិដ្ឋិអាក្រក់មានសភាពយ៉ាងនេះថា អញយល់ច្បាស់នូវ
ធម៌ដែលព្រះមានព្រះភាគសម្តែងហើយថា ភិក្ខុជាខីណាស្រព តែ
ទម្លាយកាយហើយ ខាងមុខអំពីសេចក្តីស្លាប់ទៅ រមែងដាច់សូន្យ
ទៅ មិនកើតទៀត ដូច្នោះមែនឬ ។ យមកភិក្ខុមានអាយុឆ្លើយថា
យ៉ាងហ្នឹងមែនហើយ ម្ចាស់អារុសោ ខ្ញុំយល់ច្បាស់នូវធម៌ ដែល
ព្រះមានព្រះភាគសម្តែងហើយ ថាភិក្ខុជាខីណាស្រព តែទម្លាយ
កាយហើយ ខាងមុខអំពីសេចក្តីស្លាប់ទៅ រមែងដាច់សូន្យទៅ
មិនកើតទៀតទេ ។ ម្ចាស់អារុសោយមកៈ លោកសំគាល់សេចក្តី
នោះដូចម្តេច រូបទៀងឬមិនទៀង ។ មិនទៀងទេ អារុសោ ។
វេទនា ។ សញ្ញា ។ សង្ខារទាំងឡាយ ។ វិញ្ញាណទៀងឬ
មិនទៀង។ មិនទៀងទេ អារុសោ ។ ព្រោះហេតុនោះ អរិយសាវ័ក
ក្នុងសាសនានេះ ។ល។ ឃើញយ៉ាងនេះ ។ល។ ក៏ដឹងច្បាស់ថា
មគ្គការវិនាសកិច្ចដទៃ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសោឡសកិច្ចនេះទៀត មិន
មានឡើយ ។

ម្ចាស់អាវុសោយមកៈ លោកសំគាល់សេចក្តីនោះដូចម្តេច
លោកពិចារណាលើញ្ញូរូប ថាជាសត្វឬ។ មិនដូច្នោះទេ អាវុសោ។
ព្រះសារីបុត្តសួរថា លោកពិចារណាលើញ្ញូរូប ថាជាសត្វឬ ។
មិនដូច្នោះទេ អាវុសោ ។ សញ្ញា ។ សង្ខារទាំងឡាយ ។ លោក
ពិចារណាលើញ្ញូរិញ្ញាណ ថាជាសត្វឬ ។ មិនដូច្នោះទេ អាវុសោ ។

ម្ចាស់អាវុសោយមកៈ លោកសំគាល់សេចក្តីនោះដូចម្តេច
លោកពិចារណាលើញ្ញូ ថាសត្វមានក្នុងរូបឬ ។ មិនដូច្នោះទេ
អាវុសោ ។ លោកពិចារណាលើញ្ញូ ថាសត្វផ្សេងពីរូបឬ ។
មិនដូច្នោះទេ អាវុសោ ។ ក្នុងវេទនា ។ល។ ផ្សេងពីវេទនា ។ល។
ក្នុងសញ្ញា ។ ផ្សេងពីសញ្ញា ។ ក្នុងសង្ខារទាំងឡាយ ។ ផ្សេងពី
សង្ខារទាំងឡាយ ។ លោកពិចារណាលើញ្ញូ ថាសត្វមានក្នុង
វិញ្ញាណឬ ។ មិនដូច្នោះទេ អាវុសោ ។ លោកពិចារណាលើញ្ញូ
ថាសត្វផ្សេងពីវិញ្ញាណឬ ។ មិនដូច្នោះទេ អាវុសោ ។

ម្ចាស់អាវុសោយមកៈ លោកសំគាល់សេចក្តីនោះដូចម្តេច
លោកពិចារណាលើញ្ញូរូប។ វេទនា។ សញ្ញា។ សង្ខារទាំងឡាយ ។
វិញ្ញាណ ថាជាសត្វឬ ។ មិនដូច្នោះទេ អាវុសោ ។

ម្ចាស់អាវុសោយមកៈ លោកសំគាល់សេចក្តីនោះដូចម្តេច
លោកពិចារណាលើញ្ញូសត្វនេះថា មិនមានរូប មិនមានវេទនា

មិនមានសញ្ញា មិនមានសង្ខារ មិនមានវិញ្ញាណឬ ។ មិនដូច្នោះទេ
អាវុសោ ។ ម្ចាស់អាវុសោយមកៈ ក្នុងស្ថាននេះ ក្នុងបច្ចុប្បន្ននេះ
ឯង លោករកសត្វ ដោយពិតដោយប្រាកដ មិនបាន គួរឬ ការ
ព្យាកររបស់លោកនោះ ថាអញយល់ច្បាស់នូវធម៌ ដែលព្រះ
មានព្រះភាគសម្តែងហើយថា ភិក្ខុជាខីណាស្រព តែទម្លាយកាយ
ហើយ ខាងមុខអំពីសេចក្តីស្លាប់ទៅ រមែងដាច់សូន្យចាត់ទៅ
មិនកើតទៀត ។ ម្ចាស់អាវុសោសារីបុត្ត កាលពីដើម ខ្ញុំមិនដឹងថា
ទិដ្ឋិរបស់ខ្ញុំនោះ ជាទិដ្ឋិអាក្រក់ ឥឡូវនេះ ខ្ញុំលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់
នោះហើយ ព្រោះបានស្តាប់ធម្មទេសនារបស់ព្រះសារីបុត្តមាន
អាយុនេះ មួយទៀត ខ្ញុំក៏បានសម្រេចធម៌វិសេសហើយ ។

ម្ចាស់អាវុសោយមកៈ បើជនទាំងឡាយសួរលោកយ៉ាងនេះ
ថា ម្ចាស់អាវុសោយមកៈ ភិក្ខុណាជាអរហន្តខីណាស្រព ភិក្ខុនោះ
ទម្លាយកាយហើយ ខាងមុខអំពីសេចក្តីស្លាប់ទៅនឹងកើតទៀតឬ
ម្ចាស់អាវុសោយមកៈ កាលបើគេសួរយ៉ាងនេះ លោកគប្បីព្យាករ
(ឆ្លើយ) ដូចម្តេចទៅ ។ ម្ចាស់អាវុសោ បើគេសួរខ្ញុំយ៉ាងនេះថា
ម្ចាស់អាវុសោយមកៈ ភិក្ខុណាជាអរហន្តខីណាស្រព ភិក្ខុនោះ លុះ
ទម្លាយកាយហើយ ខាងមុខអំពីសេចក្តីស្លាប់ទៅ នឹងកើតទៀតឬ
ម្ចាស់អាវុសោ កាលបើគេសួរយ៉ាងនេះហើយ ខ្ញុំគប្បីព្យាករយ៉ាង

នេះថា ម្ចាស់អាវុសោ រូបមិនទៀងទេ រូបណា មិនទៀង រូបនោះ
ជាទុក្ខ រូបណា ជាទុក្ខ រូបនោះរលត់ទៅ ដល់នូវសេចក្តីវិនាស
ទៅ ។ វេទនា ។ សញ្ញា ។ សង្ខារទាំងឡាយ ។ វិញ្ញាណ
មិនទៀងទេ វិញ្ញាណណាមិនទៀង វិញ្ញាណនោះជាទុក្ខ វិញ្ញាណ
ណាជាទុក្ខ វិញ្ញាណនោះរលត់ទៅ ដល់នូវសេចក្តីវិនាសទៅ ម្ចាស់
អាវុសោ កាលបើគេសូរយ៉ាងនេះ ខ្ញុំគប្បីព្យាករយ៉ាងនេះឯង ។
ម្ចាស់អាវុសោយមកៈ ប្រពៃហើយ ប្រពៃហើយ ។ល។

ព្រះអរហន្តអស់ជីវិតដូចភ្លើងរលត់

ក្នុងបិដកលេខ ២៤ ទំព័រ ១៦ នៅក្នុង អគ្គិវច្ឆុគោត្តសូត្រ
ក្នុងចំណែកពាក់កណ្តាលចុងក្រោយនៃព្រះសូត្រ ។ យើងគួរសិក្សា
ប្រកបជុំនឹង យមកសូត្រ ដើម្បីបានយល់ដឹងនូវព្រះពុទ្ធសាសនា
កាន់តែប្រសើរឡើង ៖

បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ចុះភិក្ខុដែលមានចិត្តរួចស្រឡះ
ហើយយ៉ាងនេះ នឹងកើតទៀតក្នុងទីណា ។ ម្ចាស់វច្ឆុៈ ពាក្យថា
កើតទៀត ដូច្នោះមិនគួរទេ ។ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន បើ
ដូច្នោះមានតែមិនកើតទៀតទេឬ ។ ម្ចាស់វច្ឆុៈ ពាក្យថា មិនកើត
ទៀតដូច្នោះ ក៏មិនគួរ ។ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន បើដូច្នោះ
មានតែកើតទៀតខ្លះ មិនកើតទៀតខ្លះដូច្នោះឬ ។ ម្ចាស់វច្ឆុៈ ពាក្យ
ថា កើតទៀតខ្លះ មិនកើតទៀតខ្លះដូច្នោះក៏មិនគួរ ។ បពិត្រ
ព្រះគោតមដ៏ចម្រើន បើដូច្នោះមានតែកើតទៀតក៏មិនមែន មិន
កើតទៀតក៏មិនមែនដូច្នោះឬ ។ ម្ចាស់វច្ឆុៈ ពាក្យថា កើតទៀតក៏មិន
មែន មិនកើតទៀតក៏មិនមែន ដូច្នោះក៏មិនគួរ ។

កាលខ្ញុំទូលសួរព្រះអង្គថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ចុះ ភិក្ខុដែលមានចិត្តរួចស្រឡះហើយយ៉ាងនេះ នឹងកើតទៀតក្នុង ទីណា ព្រះអង្គឆ្លើយថា ម្ចាស់វច្ឆៈ ពាក្យថា កើតទៀតដូច្នោះ មិនគួរទេ ។ កាលខ្ញុំទូលសួរថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន បើ ដូច្នោះមានតែមិនកើតទៀតទេឬ ព្រះអង្គឆ្លើយថា ម្ចាស់វច្ឆៈ ពាក្យ ថា មិនកើតទៀតដូច្នោះ ក៏មិនគួរ ។ កាលខ្ញុំទូលសួរព្រះអង្គថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន បើដូច្នោះមានតែកើតទៀតខ្លះ មិន កើតទៀតខ្លះដូច្នោះឬ ព្រះអង្គឆ្លើយថា ម្ចាស់វច្ឆៈ ពាក្យថា កើត ទៀតខ្លះ មិនកើតទៀតខ្លះដូច្នោះក៏មិនគួរ ។ កាលខ្ញុំសួរព្រះអង្គថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន បើដូច្នោះមានតែកើតទៀតក៏មិនមែន មិនកើតទៀតក៏មិនមែនឬ ព្រះអង្គឆ្លើយថា ម្ចាស់វច្ឆៈ ពាក្យថា កើតទៀត ក៏មិនមែន មិនកើតទៀត ក៏មិនមែនដូច្នោះក៏មិនគួរ ។ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គដល់នូវសេចក្តីមិនដឹងក្នុង ដំណើរនេះ ដល់នូវសេចក្តីងងងឹត ក្នុងដំណើរនេះ សូម្បីតែ សេចក្តីជ្រះថ្លារបស់ខ្ញុំ ដែលបានមានហើយ ព្រោះវាថាដែលព្រះ គោតមដ៏ចម្រើនត្រាស់ពីខាងដើម ឥឡូវនេះបាត់ទៅអស់ហើយ ។

ម្ចាស់វច្ឆៈ គួរតែអ្នកមិនដឹង គួរតែអ្នកងងងឹត ម្ចាស់វច្ឆៈ ព្រោះធម៌នេះជាធម៌ដ៏ជ្រៅ ជាធម៌ដែលបុគ្គលឃើញបានដោយ

កម្រ ជាធម៌ត្រាស់ដឹងបានដោយកម្រ ជាធម៌ដ៏ស្ងប់រម្ងាប់ ជាធម៌ ថ្លៃថ្លា មិនជាទីត្រាច់ចុះនៃវិតក្កបាន ជាធម៌ដ៏ល្អិត មានតែ អ្នកប្រាជ្ញទើបដឹងបាន ធម៌នោះខ្លួនអ្នកដែលមានទិដ្ឋិដទៃ មាន សេចក្តីពេញចិត្តដទៃ មានសេចក្តីគាប់ចិត្តដទៃ មានសេចក្តី ព្យាយាមក្នុងទីដទៃ មានអាចារ្យក្នុងទីដទៃ រមែងដឹងបានដោយ កម្រ ។ ម្ចាស់វច្ឆៈ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងត្រឡប់សួរអ្នកក្នុងដំណើរ នេះវិញ ដំណើរនោះគួរដល់អ្នកយ៉ាងណា អ្នកគប្បីដោះស្រាយនូវ ដំណើរនោះយ៉ាងនោះចុះ ម្ចាស់វច្ឆៈ អ្នកសំគាល់នូវដំណើរនោះ ដូចម្តេច បើភ្លើងនេះក្នុងទីចំពោះមុខអ្នក អ្នកគប្បីដឹងថា ភ្លើងនេះ នេះក្នុងទីចំពោះមុខអាត្មាអញដែរឬ ។ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន បើភ្លើងនេះក្នុងទីចំពោះមុខខ្ញុំ ខ្ញុំគប្បីដឹងថា ភ្លើងនេះនេះ ក្នុងទី ចំពោះមុខអាត្មាអញ ។ ម្ចាស់វច្ឆៈ បើគេសួរអ្នកយ៉ាងនេះ ថាភ្លើង ណានេះ ក្នុងទីចំពោះមុខអ្នក ភ្លើងនេះនេះ ព្រោះអាស្រ័យអ្វី ម្ចាស់វច្ឆៈ បើគេសួរយ៉ាងនេះ អ្នកគប្បីដោះស្រាយដូចម្តេច ។ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន បើគេសួរខ្ញុំយ៉ាងនេះថា ភ្លើងណានេះ ក្នុងទីចំពោះមុខអ្នក ភ្លើងនេះនេះព្រោះអាស្រ័យអ្វី បពិត្រព្រះ គោតមដ៏ចម្រើន បើគេសួរយ៉ាងនេះ ខ្ញុំគប្បីដោះស្រាយយ៉ាងនេះ ថា ភ្លើងណានេះក្នុងទីចំពោះមុខខ្ញុំ ភ្លើងនេះនេះឡើង ព្រោះ

អាស្រ័យនូវកំញមគីស្មៅនិងអុស ។ ម្នាលវច្ឆៈ បើភ្លើងនោះរលត់
ទៅក្នុងទីចំពោះមុខ (អ្នក) អ្នកគប្បីដឹងថា ភ្លើងនេះរលត់ហើយ
ក្នុងទីចំពោះមុខអាត្មាអញដែរឬ ។ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន
បើភ្លើងនោះរលត់ទៅក្នុងទីចំពោះមុខខ្ញុំ ខ្ញុំគប្បីដឹងថា ភ្លើងនេះ
រលត់ហើយ ក្នុងទីចំពោះមុខអាត្មាអញ ។ ម្នាលវច្ឆៈ ចុះបើគេសួរ
យ៉ាងនេះថា ភ្លើងណា ដែលរលត់ហើយក្នុងទីចំពោះមុខអ្នក ភ្លើង
នោះទៅអំពីនេះទៅហើយ ទៅកាន់ទិសណា ខាងកើតឬខាងលិច
ខាងជើងឬខាងត្បូង ម្នាលវច្ឆៈ បើគេសួរយ៉ាងនេះតើអ្នកគប្បីដោះ
ស្រាយដូចម្តេច ។ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន មិនគួរនឹងដោះ
ស្រាយបានទេ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ដ្បិតថាភ្លើងនោះ ឆេះ
ព្រោះអាស្រ័យនូវកំញមគីស្មៅនិងអុសណា ដល់នូវកិរិយារាប់ថា
រលត់ទៅមិនមានអាហារដូច្នោះ ព្រោះអស់ទៅនៃកំញមគីស្មៅនិង
អុសនោះផង ព្រោះមិនមានកិរិយានាំចូលទៅជិតនូវវត្ថុដទៃផង ។

ម្នាលវច្ឆៈ បុគ្គលកាលបញ្ញត្តនូវសត្វ គប្បីបញ្ញត្តដោយរូប
ណា រូបនោះតថាគត លះបង់ហើយ កាត់ឫសចោលហើយ ធ្វើឱ្យ
ដូចជាភ្នែកកំបុតកហើយ ដល់នូវកិរិយាមិនមាន ជារូបមានកិរិយា
មិនកើតឡើងតទៅទៀតជាធម្មតា ម្នាលវច្ឆៈ តថាគតរួចស្រឡះ
ហើយចាកចំណែកនៃរូប ជាអ្នកជ្រៅ (ដោយគុណ) មានប្រមាណ

មិនបាន ដែលបុគ្គលស្នាបស្នង់បានដោយកម្រដូចមហាសមុទ្រ
អីចឹងឯង នឹងថា កើតទៀតក៏មិនគួរ ថាមិនកើតទៀតទេក៏មិនគួរ
ថាកើតទៀតខ្លះមិនកើតទៀតខ្លះក៏មិនគួរ ថាកើតទៀតក៏មិនមែន
មិនកើតទៀតក៏មិនមែនក៏មិនគួរ ។ បុគ្គលកាលបញ្ញត្តនូវសត្វ
គប្បីបញ្ញត្តដោយវេទនាណា វេទនានោះតថាគត លះបង់ហើយ
កាត់ឫសចោលហើយ ធ្វើឱ្យដូចជាភ្នែកកំបុតកហើយ ដល់នូវ
កិរិយាមិនមាន ជាវេទនាមានកិរិយា មិនកើតទៀតតទៅជាធម្មតា
ម្នាលវច្ឆៈ តថាគតរួចស្រឡះហើយ ចាកចំណែកនៃវេទនា ជាអ្នក
ជ្រៅមានប្រមាណមិនបាន ដែលបុគ្គលស្នាបស្នង់បានដោយកម្រ
ដូចមហាសមុទ្រ នឹងថា កើតទៀតក៏មិនគួរ ថាមិនកើតទៀតក៏មិន
គួរ ថាកើតទៀតខ្លះ មិនកើតទៀតខ្លះក៏មិនគួរ ថាកើតទៀតក៏មិន
មែន មិនកើតទៀតក៏មិនមែនក៏មិនគួរ ។ បុគ្គលកាលបញ្ញត្តនូវសត្វ
គប្បីបញ្ញត្តដោយសញ្ញាណា សញ្ញានោះតថាគត លះបង់ហើយ
កាត់ឫសចោលហើយ ធ្វើឱ្យដូចជាភ្នែកកំបុតកហើយ ដល់នូវ
កិរិយាមិនមាន ជាសញ្ញាមានកិរិយា មិនកើតទៀតតទៅជាធម្មតា
ម្នាលវច្ឆៈ តថាគតរួចស្រឡះហើយ ចាកចំណែកនៃសញ្ញា ជាអ្នក
ជ្រៅមានប្រមាណមិនបាន ដែលបុគ្គលស្នាបស្នង់បានដោយកម្រ
ដូចមហាសមុទ្រ នឹងថា កើតទៀតក៏មិនគួរ ថាមិនកើតទៀតក៏មិន

គួរ ថាកើតទៀតខ្លះ មិនកើតទៀតខ្លះក៏មិនគួរ ថាកើតទៀតក៏មិន
មែន មិនកើតទៀតក៏មិនមែនក៏មិនគួរ ។ បុគ្គលកាលបញ្ញត្តនូវសត្វ
គប្បីបញ្ញត្តដោយសង្ខារទាំងឡាយណា សង្ខារទាំងឡាយនោះ
តថាគតលះបង់ហើយ កាត់បួសចោលហើយ ធ្វើឱ្យដូចជាត្នោត
កំបុតកហើយ ដល់នូវកិរិយាមិនមាន ជាសង្ខារមានកិរិយាមិន
កើតទៀតតទៅជាធម្មតា ម្ចាស់វច្ឆៈ តថាគតរួចស្រឡះហើយ ចាក
ចំណែកនៃសង្ខារ ជាអ្នកជ្រៅមានប្រមាណមិនបាន ដែលបុគ្គល
ស្ថាបស្ថង់បានដោយកម្រ ដូចមហាសមុទ្រ នឹងថា កើតទៀត
ក៏មិនគួរ ថាមិនកើតទៀតក៏មិនគួរ ថាកើតទៀតខ្លះ មិនកើតទៀត
ខ្លះក៏មិនគួរ ថាកើតទៀតក៏មិនមែន មិនកើតទៀតក៏មិនមែន
ក៏មិនគួរ ។ បុគ្គលកាលបញ្ញត្តនូវសត្វ គប្បីបញ្ញត្តដោយវិញ្ញាណ
ណា វិញ្ញាណនោះ តថាគតលះបង់ហើយ កាត់បួសចោលហើយ
ធ្វើឱ្យដូចជាត្នោតកំបុតកហើយ ដល់នូវកិរិយាមិនមាន ជាវិញ្ញាណ
មានកិរិយាមិនកើតទៀតតទៅជាធម្មតា ម្ចាស់វច្ឆៈ តថាគតរួច
ស្រឡះហើយ ចាកចំណែកនៃវិញ្ញាណ ជាអ្នកជ្រៅមានប្រមាណ
មិនបាន ដែលបុគ្គលស្ថាបស្ថង់បានដោយកម្រ ដូចមហាសមុទ្រ
នឹងថា កើតទៀតក៏មិនគួរ ថាមិនកើតទៀតក៏មិនគួរ ថាកើតទៀត
ខ្លះ មិនកើតទៀតខ្លះក៏មិនគួរ ថាកើតទៀតក៏មិនមែន មិនកើត

ទៀតក៏មិនមែនក៏មិនគួរ ។

លុះព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ វច្ឆតោត្ត-
បរិព្វាជក ទើបក្រាបទូលព្រះមានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះ
គោតមដ៏ចម្រើន ដើមរាំងភ្នំធំ (ដុះនៅ) ក្នុងទីជិតនៃស្រុកក្តី និគម
ក្តី មែកនិងស្លឹកនៃដើមរាំងភ្នំធំនោះ ក៏វិនាសទៅដោយភាវៈមិន
ទៀង សំបកនិងក្រុមរទាំងឡាយវិនាសទៅ ស្រាយក៏វិនាសទៅ
សម័យខាងក្រោយមក ដើមរាំងភ្នំធំនោះ ក៏ប្រាសចាកមែកនិង
ស្លឹក ប្រាសចាកសំបកនិងក្រុម ប្រាសចាកស្រាយបិតនៅតែខ្លីមដ៏
ស្អាត យ៉ាងណាមិញ ឯពាក្យជាប្រធាន (ធម្មវិន័យ) របស់ព្រះ
គោតមដ៏ចម្រើន ក៏ប្រាសចាកមែកនិងស្លឹក ប្រាសចាកសំបកនិង
ក្រុម ប្រាសចាកស្រាយ បិតនៅចំពោះខ្លីមដ៏ស្អាតយ៉ាងនោះដែរ
បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ពីរោះណាស់ បពិត្រព្រះគោតមដ៏
ចម្រើន ពីរោះណាស់ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ធម៌ដែលព្រះ
គោតមដ៏ចម្រើន ទ្រង់ប្រកាសហើយ ដោយអនេកបរិយាយ
យ៉ាងនេះ ដូចជាបុគ្គលផ្ទារឡើងនូវវត្ថុដែលផ្តាប់ ឬបើកនូវវត្ថុដែល
កំបាំង ពុំនោះដូចគេប្រាប់ផ្លូវដល់មនុស្សវង្វេងផ្លូវ ពុំនោះសោត
ដូចគេទ្រោលប្រទីបក្នុងទីងងឹតដោយគិតថា មនុស្សអ្នកមានភ្នែក
(ភ្លឺ) រមែងបានឃើញរូបទាំងឡាយដូច្នោះដែរ ខ្ញុំព្រះអង្គសូមដល់

នូវព្រះគោតមមានព្រះភាគព្រមទាំងព្រះធម៌ ទាំងព្រះភិក្ខុសង្ឃជា
ទីពឹងទីរលឹក សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ចាំទុកនូវខ្ញុំព្រះអង្គថាជា
ឧបាសក អ្នកដល់នូវសរណគមន៍ស្មើដោយជីវិត ក្នុងកាលមានថ្ងៃ
នេះជាដើមរៀងទៅ ។

នៅក្នុង**បទវចន្តគោត្តសូត្រ** វច្ឆគោត្តបរិច្ឆាជក បានទូល
សូរព្រះអង្គអំពីកុសលធម៌ និងអកុសលធម៌ ។ ក្រោយមកបាន
ឧបសម្បទាក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា ហើយក៏បានជាព្រះអរហន្តមួយ
អង្គ សម្រេចនូវវិជ្ជា ៣ ជាអ្នកមានបូទិ៍ច្រើន មានអានុភាពច្រើន។

ក្នុងបិដកលេខ ៣៦ ទំព័រ ៤៣២ នៅក្នុង**កុតុបទសាសនា-
សូត្រ** មានព្រះពុទ្ធដីកាដែលគួរសិក្សាបន្ថែម ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់
សម្តែងថា :

ម្ចាស់វច្ឆៈ តថាគតបញ្ញត្តនូវកំណើតនៃសត្វដែលមានឧបា-
ទាន មិនបញ្ញត្តនូវកំណើតនៃសត្វ ដែលមិនមានឧបាទានឡើយ
(មានឧបាទានទើបកើត មិនមានឧបាទានរមែងមិនកើត) ។ ម្ចាស់
វច្ឆៈ ដូចភ្លើងដែលមានគ្រឿងសម្រាប់ឱ្យឆេះ ក៏ឆេះភ្លឺរុងរឿង មិន
មានគ្រឿងសម្រាប់ឱ្យឆេះទេ ក៏មិនឆេះទៅហ្នឹងឯង ។

បិដកលេខ ៥៤ ទំព័រ ៧៧ នៅក្នុង **រតនសូត្រ** ក៏មាន
សម្តែងអំពីព្រះអរហន្តអស់ជីវិតទៅដូចប្រទីបរលត់ដែរ ។ ព្រះអង្គ

ទ្រង់ត្រាស់សម្តែងថា :

**ខ័ណំ បុរាណំ នវំ នត្តិ សម្មតំ
វិត្តចិត្តាយតិកេ តវស្មី
តេ ខ័ណពិជា អវិរុទ្ធិវន្តា
និព្វន្ធិ ធីរា យថាយម្បន្តិធនេ ។**

កម្មចាស់អស់ហើយ កម្មថ្មីរមែងមិនកើតប្រាកដ អរិយ-
បុគ្គលទាំងឡាយណា មានចិត្តនឿយណាយក្នុងភពតទៅ អរិយ-
បុគ្គលទាំងនោះ មានពូជអស់ហើយ មានឆន្ទៈ គឺសេចក្តីប៉ិនប៉ង
ក្នុងចិត្តមិនដុះឡើងឡើយ ជាអ្នកមានប្រាជ្ញា តែងរលត់ទៅ ដូចជា
ប្រទីប (ដែលរលត់ដូច្នោះឯង) ។

ក្នុងបិដកលេខ ៥២ ទំព័រ ៣៥២ នៅក្នុង **បឋមទព្វសូត្រ**
ព្រះអង្គទ្រង់ឧទាន ប្រារព្ធចំពោះការបរិនិព្វានរបស់ព្រះទព្វមល្ល-
បុត្តក្តេរថា :

**អតេនិ កាយោ និរោធិ សញ្ញា វេទនាសីតិភវីសុ សព្វា
តុបសមីសុ សទ្ធារា វិញ្ញាណំ អត្តមាគមាតិ ។**

រូបកាយ (របស់ទព្វមល្លបុត្ត) បែកធ្លាយហើយ សញ្ញាក៏
រលត់ វេទនាទាំងអស់ក៏ត្រជាក់ សង្ខារទាំងឡាយក៏ស្ងប់រម្ងាប់
វិញ្ញាណក៏ដល់នូវការតាំងនៅមិនបានដែរ ។

ក្នុងបិដកលេខ ៥២ ទំព័រ ៣៥៣ នៅក្នុង **ទុតិយទព្វសូត្រ** ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលទព្វ-មល្លបុត្ត ហោះទៅឯអាកាស អង្គុយពែនភ្នែកក្នុងអាកាសដ៏ស្រឡះ ចូលកាន់តេជោធាតុ ចេញហើយបរិនិព្វាន សរិរះក៏ត្រូវភ្លើងឆាបឆេះ ទាំងផេះក៏មិនប្រាកដ ទាំងកម្ទេចធាតុក៏មិនប្រាកដ.. រួចហើយព្រះអង្គទ្រង់ឧទាន :

អយោឃនហតសេស្វត ជនតោ ជានតេនស្វរ
អនុបុព្វបសន្តស្វ យថា ន ព្យាយតេ គតិ
ឯវំ សម្មាវិបុត្តានំ កាមពន្លោយតារិនំ
បញ្ញាបេតុំ គតិ នតិ បត្តានំ អចលំ សុខន្តិ ។

បុគ្គលរមែងមិនដឹងនូវគតិ (ទីទៅ) របស់ភ្លើង ដែលឆេះនៅនឹងដុំដែក ដែលជាងដែកកំពុងដុំ ហើយភ្លើងនោះក៏រលត់ទៅដោយលំដាប់ៗ យ៉ាងណាមិញ គតិរបស់ព្រះអរហន្ត អ្នករួចស្រឡះចាកកិលេសដោយប្រពៃ ជាអ្នកឆ្លងនូវអន្លង់ដែលមានកាមជាគ្រឿងចង ដល់នូវសេចក្តីសុខ មិនញាប់ញ័រ ក៏មិនមានបញ្ញត្តិយ៉ាងនោះដែរ ។

ខន្ធ ៥ បៀតបៀនសត្វលោក

ក្នុងបិដកលេខ ៣៤ ទំព័រ ៧១ **បរសូត្រ** ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សម្តែងអំពីបញ្ចក្ខន្ធដែលបៀតបៀនសត្វលោក ។ ពាក្យថាសត្វលោក គឺបញ្ញត្តចំពោះក្រសែនៃបញ្ចក្ខន្ធដែលមិនមានទីបំផុតពីខាងដើមមកហ្នឹងឯង ដូច្នេះបើពោលដោយបរមត្ថធម៌សុទ្ធ គឺ **ទុក្ខសច្ច** ។

* បញ្ចក្ខន្ធចងសត្វលោកឱ្យជាប់នឹងទុក្ខលំបាក ចងឱ្យជាប់នឹងការងារចិញ្ចឹមជីវិត។ល។ បញ្ចក្ខន្ធជាចំណងរបស់មច្ចុរាជ មានសេចក្តីទាំងស្រុងដូចតទៅ :

ក្រុងសាវត្ថី ។ ត្រានោះឯង ព្រះរាជៈមានអាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះរាជៈមានអាយុអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ បានក្រាបទូលសួរព្រះមានព្រះភាគ ដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពាក្យដែលហៅថា មារ មារ ដូច្នេះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ដែលហៅថា មារ តើដោយហេតុយ៉ាងណា ។

ម្ចាស់រាជៈ កាលបើរូបមាន សេចក្តីស្លាប់ក្តី សត្វដែលត្រូវគេ
សម្លាប់ក្តីក៏មានដែរ ឬសត្វណាតែងស្លាប់ (សត្វនោះក៏មានដែរ)
ម្ចាស់រាជៈ ហេតុដូច្នោះ អ្នកចូរឃើញនូវរូបថាជាមារ ឃើញថាជា
សត្វដែលត្រូវគេសម្លាប់ ឃើញថា រមែងស្លាប់ ឃើញថាជារោគ
ឃើញថាជាបូស ឃើញថាជាសរ ឃើញថាជាទុក្ខ ឃើញថាជា
របស់មានទុក្ខ ពួកជនណា ឃើញនូវរូបនោះយ៉ាងនេះ ពួកជន
នោះ ឈ្មោះថាឃើញប្រពៃ ។ កាលបើវេទនាមាន ។ កាលបើ
សញ្ញាមាន ។ កាលបើសង្ខារទាំងឡាយមាន ។ កាលបើវិញ្ញាណ
មាន សេចក្តីស្លាប់ក្តី សត្វដែលត្រូវគេសម្លាប់ក្តី ក៏មានដែរឬ សត្វ
ណាតែងស្លាប់ (សត្វនោះក៏មានដែរ) ម្ចាស់រាជៈ ហេតុដូច្នោះ
អ្នកចូរឃើញនូវវិញ្ញាណថាជាមារ ឃើញថា ជាសត្វដែលត្រូវគេ
សម្លាប់ ឃើញថារមែងស្លាប់ ឃើញថាជារោគ ឃើញថាជាបូស
ឃើញថាជាសរ ឃើញថាជាទុក្ខ ឃើញថាជារបស់មានទុក្ខ ពួក
ជនណា ឃើញនូវវិញ្ញាណនោះយ៉ាងនេះ ពួកជននោះ ឈ្មោះថា
ឃើញប្រពៃ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចុះការឃើញប្រពៃ តើ
មានប្រយោជន៍អ្វី ។ ម្ចាស់រាជៈ ការឃើញប្រពៃមានប្រយោជន៍ឱ្យ
កើតសេចក្តីនឿយណាយ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចុះសេចក្តី
នឿយណាយ មានប្រយោជន៍អ្វី។ ម្ចាស់រាជៈ សេចក្តីនឿយណាយ

មានប្រយោជន៍ឱ្យកើតការប្រាសចាកតម្រេក ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏
ចម្រើន ចុះការប្រាសចាកតម្រេក មានប្រយោជន៍អ្វី ។ ម្ចាស់រាជៈ
ការប្រាសចាកតម្រេក មានប្រយោជន៍ ឱ្យកើតការផុតស្រឡះ ។
បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចុះការផុតស្រឡះ មានប្រយោជន៍អ្វី ។
ម្ចាស់រាជៈ ការផុតស្រឡះ មានប្រយោជន៍ឱ្យបានព្រះនិព្វាន ។
បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចុះព្រះនិព្វាន មានអ្វីជាប្រយោជន៍ ។
ម្ចាស់រាជៈ អ្នកប្រព្រឹត្តកន្លង គឺសួរហួសបញ្ហា មិនអាចកាន់យកនូវ
ទីបំផុតនៃបញ្ហាបានឡើយ ។ ម្ចាស់រាជៈ ព្រោះថា ការប្រព្រឹត្តនូវ
ព្រហ្មចរិយៈ មានព្រះនិព្វានជាទីពឹង មានព្រះនិព្វានជាទីបំផុត ។

សត្វលោកជាប់ក្នុងឧបាទានក្នុងខុក្ខុ

ក្នុងបិដកលេខ ៣៤ ទំព័រ ៧៣ សត្វសូត្រ ព្រះអង្គទ្រង់ ត្រាស់សម្តែងអំពីការជាប់ជំពាក់របស់សត្វលោក ។ សត្វលោក កើតមកទាំងចំណង ចាស់ទាំងចំណង ស្លាប់ទាំងចំណង ទៅកាន់ បរលោកក៏ទាំងចំណងដែរ ។ កិលេសបានចងសត្វលោកឱ្យជាប់ នឹងទឹកនៃង ជាប់នឹងភព ជាប់នឹងឧបាទានក្នុង ៥ ដែលឧបាទានក្នុង ៥ នេះជាប្រភពនៃបញ្ហាគ្រប់យ៉ាង ។

* ទ្រព្យសម្បត្តិពេញណែនក្នុងផ្ទះ និងនៅខាងក្រៅផ្ទះទៀត មិនមែនព្រោះមកពីមានឧបាទានក្នុង ៥ នេះទេឬ ? បើមិនមាន ឧបាទានក្នុង ៥ ទេ តើមានអ្វីដែលត្រូវការចាំបាច់នឹងស្វែងរកយក មកបរិភោគប្រើប្រាស់ តែព្រោះសត្វលោកត្រូវអវិជ្ជាបិទបាំង ទើប សត្វលោកបែរទៅជាត្រេកអរជាមួយនឹងអ្វីៗដែលបានមក ហើយ ប្រកាន់ឧបាទានក្នុង ៥ ថាជាកូន ដោយមិនបានកំណត់ដឹងនូវ ឧបាទានក្នុង ៥ ថាជាទុក្ខឡើយ ។ សេចក្តីនៃសត្វសូត្រមានដូច តទៅ :

សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តជេតពន

របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង ព្រះ រាជៈមានអាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះ ព្រះរាជៈមានអាយុអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ បានក្រាបទូលព្រះ មានព្រះភាគ ដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពាក្យដែលហៅថា សត្វ សត្វ ដូច្នោះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ដែលហៅថា សត្វ តើដោយហេតុដូចម្តេច ។ ម្នាលរាជៈ សេចក្តីពេញចិត្តណា សេចក្តីត្រេកអរណា សេចក្តីរីករាយណា សេចក្តីប្រាថ្នាណា ក្នុង រូប បុគ្គលដែលជាប់នៅក្នុងសេចក្តីពេញចិត្តជាដើមនោះ ជំពាក់ នៅក្នុងសេចក្តីពេញចិត្តជាដើមនោះ លោកហៅថា សត្វ។ សេចក្តី ពេញចិត្តណា សេចក្តីត្រេកអរណា សេចក្តីរីករាយណា សេចក្តី ប្រាថ្នាណា ក្នុងវេទនា ។ ក្នុងសញ្ញា ។ ក្នុងសង្ខារទាំងឡាយ ។ ក្នុងវិញ្ញាណ បុគ្គលដែលជាប់នៅក្នុងសេចក្តីពេញចិត្តជាដើមនោះ ជំពាក់ នៅក្នុងសេចក្តីពេញចិត្តជាដើមនោះ លោកហៅថា សត្វ ។ ម្នាលរាជៈ ដូចពួកកុមារក្តី ពួកកុមារីក្តី នាំគ្នាលេងកូនផ្ទះធ្វើពី អាចម៍ដី មិនទាន់ប្រាសចាកសេចក្តីត្រេកអរ មិនទាន់ប្រាសចាក សេចក្តីពេញចិត្ត មិនទាន់ប្រាសចាកសេចក្តីស្រឡាញ់ មិនទាន់ ប្រាសចាកសេចក្តីស្រែកឃ្លាន មិនទាន់ប្រាសចាកសេចក្តីឆ្កែឆ្កា

មិនទាន់ប្រាសចាកសេចក្តីប្រាថ្នា ក្នុងកូនផ្ទះធ្វើពីអាចម៍ដីទាំងនោះ កំណត់ត្រឹមណា តែងអាល័យ តែងប្រកាន់លេង តែងប្រកាន់ថាជា ទ្រព្យ ប្រកាន់ថាជារបស់ខ្លួន ចំពោះកូនផ្ទះធ្វើពីអាចម៍ដី កំណត់ ត្រឹមនោះ ម្ចាស់រាជៈ កាលណាបើពួកកុមារក្តី ពួកកុមារីក្តី លែង ត្រេកអរ លែងពេញចិត្ត លែងស្រឡាញ់ លែងស្រេកឃ្លាន លែង ធ្វេច លែងប្រាថ្នាក្នុងកូនផ្ទះធ្វើពីអាចម៍ដីទាំងនោះហើយ យកដៃ និងជើងទៅកម្ទាយចោល ឈូសចោល កម្ទាត់ចោល នូវកូនផ្ទះ ធ្វើពីអាចម៍ដីទាំងនោះ ធ្វើឱ្យជារបស់លេងមិនកើតក្នុងកាលនោះ យ៉ាងណាមិញ ។ ម្ចាស់រាជៈ អ្នកទាំងឡាយ ចូរកម្ទាយចោល ឈូសចោល កម្ទាត់ចោល នូវរូប ចូរធ្វើឱ្យជារបស់លេងមិនកើត ចូរប្រតិបត្តិដើម្បីអស់ទៅនៃតណ្ហា ចូរកម្ទាយចោល ឈូសចោល កម្ទាត់ចោលនូវវេទនា ចូរធ្វើឱ្យជារបស់លេងមិនកើត ចូរប្រតិបត្តិ ដើម្បីអស់ទៅនៃតណ្ហា ។ ចូរកម្ទាយចោល ឈូសចោល កម្ទាត់ ចោលនូវសញ្ញា ។ នូវសង្ខារទាំងឡាយ ចូរធ្វើឱ្យជារបស់លេង មិនកើត ចូរប្រតិបត្តិដើម្បីអស់ទៅនៃតណ្ហា ចូរកម្ទាយចោល ឈូសចោល កម្ទាត់ចោល នូវវិញ្ញាណ ចូរធ្វើឱ្យជារបស់លេង មិនកើត ចូរប្រតិបត្តិដើម្បីអស់ទៅនៃតណ្ហា យ៉ាងនោះឯង ។ ម្ចាស់រាជៈ ព្រោះថា ការអស់ទៅនៃតណ្ហា ឈ្មោះថាព្រះនិព្វាន ។

ជីវិតសត្វលោកជាប់ចំណងកម្ម

* បើមើលដោយល្ងង់ខ្លៅ រមែងឃើញសត្វលោកមានឥស្សរៈ សេរីភាព នឹងនៅកន្លែងណា នឹងធ្វើអ្វី ក៏ចេះតែបានទាំងអស់ ។

* ក្នុងវិន័យរបស់ព្រះអរិយៈ គឺទៅតាមការកំណត់ដឹងដោយ បញ្ជារបស់ព្រះអរិយបុគ្គល បានកំណត់ថា គ្រប់ជីវិតមិនមាន ឥស្សរភាពឡើយ ព្រោះបញ្ចក្ខន្ធ ព្រោះកិលេស និងព្រោះកម្ម សត្វលោករមែងជាប់ចំណង ។

* បញ្ចក្ខន្ធ ដែលជាភារៈដ៏ធ្ងន់នេះឯង ជាតូហេតុសំខាន់ ចង សត្វលោកឱ្យជាប់នឹងការងារចិញ្ចឹមជីវិត ជាប់នឹងទ្រព្យសម្បត្តិ ធ្វើ ឱ្យមិនមានសេរីភាព មានតែរវល់នឹងការថែរក្សាបញ្ចក្ខន្ធដែលជា ភារៈដ៏ធ្ងន់នេះរហូត ។

* កិលេស មានតណ្ហា មានៈ ទិដ្ឋិជាដើម របស់សត្វលោក ខ្លួនឯង ក៏រមែងចងខ្លួនឯងឱ្យជាប់នឹងការកើត ចាស់ ឈឺ ស្លាប់ ដដែលៗក្នុងវដ្តសង្សារ ជាប់នឹងទុក្ខលំបាក ជាប់នឹងបញ្ហា ជាប់នឹង ការភ័យខ្លាចសព្វបែបសព្វយ៉ាង ។

* កម្មជាកុសល និងអកុសល ក៏ជារបស់សត្វលោកខ្លួនឯង ដែរ រមែងជាបច្ច័យញ៉ាំងសត្វ ឱ្យជាប់ចំណងនៅក្នុងភពផ្សេង ៗ សូម្បីស្ថានសួគ៌ និងរូបព្រហ្ម អរូបព្រហ្មក៏ជាទីឃុំឃាំងដាក់សត្វ លោកដែរ ។ កាលបើនៅជាបុគ្គលហើយ ក៏រមែងត្រូវទ្រង់អវិជ្ជា ឃាំងជាប់ អស់បុណ្យពេលណា ក៏ត្រូវត្រឡប់មកទទួលបញ្ញា ដូច ជាមនុស្សយើងសព្វថ្ងៃដែលទៀត ។

* មនុស្សយើងដែលនៅមានកិលេស រមែងជាប់នឹងទឹកន្លែង ផ្ទះសំបែង ទោះជាលំនៅឋានតូចធំ ក្នុងក្រុង ឬជនបទណាៗ គឺសុទ្ធតែជាទីឃុំឃាំងទាំងអស់ សត្វលោកត្រូវជាប់ចំណងក្នុង ស្ថានទីនោះៗរហូតដល់អស់ជីវិត (ជាប់គុកមួយជីវិត) សូម្បីចេញ ពីភពមួយ ត្រូវទៅកាន់ភពមួយទៀត គឺត្រូវទៅទាំងចំណង ។

ក្នុងបិដកលេខ ៣៤ ទំព័រ ១៧ **ពន្លឺសត្វ** ព្រះអង្គទ្រង់ ត្រាស់សម្តែងអំពីចំណងមានទាំងស្រុងដូចតទៅ :

ក្រុងសាវត្ថី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកមិនចេះដឹង មិនបានឃើញពួកព្រះអរិយៈ ។ល។ មិនបាន សិក្សាក្នុងធម៌របស់សប្បុរស រមែងពិចារណាឃើញនូវរូបថាជាខ្លួន ខ្លះ នូវខ្លួនថាមានរូបខ្លះ នូវរូបថាមានក្នុងខ្លួនខ្លះ នូវខ្លួនថាមានក្នុង រូបខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា បុគ្គលអ្នកមិនចេះដឹង

ជាប់ដោយចំណងគឺរូប ជាប់ដោយចំណងទាំងខាងក្នុង ទាំង ខាងក្រៅ ជាអ្នកមិនឃើញនូវឆ្នេរគឺវដ្តៈ មិនឃើញនូវត្រើយគឺ ព្រះនិព្វាន រមែងចាស់ទាំងជាប់ចំណង ស្លាប់ទាំងជាប់ចំណង ចេញចាកលោកនេះទៅកាន់លោកខាងមុខ ទាំងជាប់ចំណង ។ ពិចារណាឃើញនូវវេទនាថាជាខ្លួនខ្លះ ។ល។ នូវខ្លួនថាមានក្នុង វេទនាខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា បុគ្គលអ្នកមិនចេះ ដឹង ជាប់ដោយចំណង គឺវេទនា ជាប់ដោយចំណងទាំងខាងក្នុង ទាំងខាងក្រៅ មិនឃើញនូវឆ្នេរ មិនឃើញនូវត្រើយ រមែងចាស់ ទាំងជាប់ចំណង ស្លាប់ទាំងជាប់ចំណង ចេញចាកលោកនេះ ទៅ កាន់លោកខាងមុខ ទាំងជាប់ចំណង ។ ពិចារណាឃើញនូវ សញ្ញា ។ នូវសង្ខារទាំងឡាយ ។ នូវវិញ្ញាណថាជាខ្លួន ។ល។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា បុគ្គលអ្នកមិនចេះដឹង ជាប់ ដោយចំណងគឺវិញ្ញាណ ជាប់ដោយចំណងទាំងខាងក្នុង ទាំងខាង ក្រៅ មិនឃើញនូវឆ្នេរ មិនឃើញនូវត្រើយ រមែងចាស់ទាំង ចំណង ស្លាប់ទាំងចំណង ចេញចាកលោកនេះទៅកាន់លោកខាង មុខទាំងជាប់ចំណង ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកខាងអរិយសាវ័កជាអ្នកចេះដឹង បានឃើញពួកព្រះអរិយៈ ។ល។ បានសិក្សាក្នុងធម៌របស់សប្បុរស

មិនពិចារណាលើញនូវរូបថាជាខ្លួនខ្លះ នូវខ្លួនថាមានរូបខ្លះ នូវរូប
ថាមានក្នុងខ្លួនខ្លះ នូវខ្លួនថាមានក្នុងរូបខ្លះឡើយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ នេះហៅថា អរិយសាវ័កអ្នកចេះដឹង មិនជាប់ដោយ
ចំណងគឺរូប មិនជាប់ដោយចំណងទាំងខាងក្នុង ទាំងខាងក្រៅ
ឃើញនូវឆ្នេរ ឃើញនូវត្រើយ តថាគតពោលថា អរិយសាវ័កនោះ
ផុតស្រឡះចាកទុក្ខ ។ល។ មិនពិចារណា ឃើញនូវសញ្ញា ។ មិន
ពិចារណាលើញនូវសង្ខារទាំងឡាយ ។ មិនពិចារណាលើញនូវ
វិញ្ញាណថាជាខ្លួន ។ល។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា អរិយ-
សាវ័កអ្នកចេះដឹង មិនជាប់ដោយចំណង គឺវិញ្ញាណ មិនជាប់
ដោយចំណងទាំងខាងក្នុង ទាំងខាងក្រៅ ឃើញនូវឆ្នេរ ឃើញនូវ
ត្រើយ តថាគតពោលថា អរិយសាវ័កនោះផុតស្រឡះចាកទុក្ខ ។

ក្នុងបិដកលេខ ៥៦ ទំព័រ ១៦២ សមិទិគុត្តត្ថេគោថា ព្រះ-
សមិទិគុត្តៈ បានពោលអំពីការកាត់ចំណងកម្ម ។ នៅក្នុងអដ្ឋកថា
បានសម្តែងប្រវត្តិរបស់លោកដូចតទៅ :

ព្រះសមិទិគុត្តៈមានអធិការបានធ្វើទុកហើយក្នុងព្រះពុទ្ធអង្គ
មុនៗ សន្សំបុណ្យទុកក្នុងភពនោះៗ បានយ៉ាងច្រើន ។ ក្នុងសម័យ
កាលនៃព្រះវិបស្សីសម្មាសម្ពុទ្ធ បានបូជាផ្កាម្លិះដល់ព្រះដ៏មានព្រះ-
ភាគដោយចិត្តជ្រះថ្លា ។

ដោយបុញ្ញកម្មនោះ លោកកើតនៅក្នុងភពណាៗ ក៏បាន
តាំងនៅក្នុងឋានៈ ដែលមានកុលសម្បត្តិ រូបសម្បត្តិ និងបរិវារ-
សម្បត្តិ លើអ្នកដទៃនៅក្នុងភពនោះៗ ទាំងធ្លាប់បានធ្វើជាស្តេច
ចក្រពត្តិ ៣៤ ជាតិទៀតផង ។

នៅក្នុងអត្តភាពមួយ ក្នុងកាលណោះ លោកបានឃើញ
ព្រះបច្ចេកពុទ្ធមួយអង្គនិមន្តបិណ្ឌបាត លោកបានគិតថា សមណៈ
ត្រងោលរូបនេះ ប្រាកដជាកើតរោគយូងហើយ បានជាសមណៈ
រូបនេះ យកសំពត់មកឃ្នុំខ្លួនដូច្នោះ រួចហើយបានស្តោះទឹកមាត់
ដាក់ព្រះបច្ចេកពុទ្ធ ហើយក៏ដើរចេញទៅ ។

ដោយបាបកម្មនោះ លោកបានធ្លាក់ទៅឆេះក្នុងនរក អស់
កាលដ៏យូរ ទើបបានត្រឡប់មកកើតក្នុងមនុស្សលោក ក្នុងកាលនៃ
ការត្រាស់ដឹងរបស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធកស្សបទសពល ។ លោកបាន
បួសជាបរិព្វាជក បានឃើញឧបាសកម្នាក់ដែលសម្បូណ៍ទៅដោយ
សីលាចារវត្ត ហើយបានក្រោធខឹងនឹងឧបាសកនោះ ថែមទាំងបាន
ជេរថា « អ្នកឯងជាមនុស្សកើតយូង » ទៀតផង មិនត្រឹមតែ
ប៉ុណ្ណោះ លោកបានវាយកម្ទេចនូវគ្រឿងសម្រាប់កក់ខ្លួនងូតទឹក
ដែលមនុស្សទាំងឡាយទុកនៅកំពង់ទឹកទៀតផងដែរ ។

ដោយកម្មនោះ លោកត្រូវកើតក្នុងនរកទៀត សោយទុក្ខ

អស់កាលយូរ ហើយបានមកកើតជាបុត្ររបស់ព្រាហ្មណ៍ម្នាក់ ក្នុង
នគរសាវត្ថី នាសម័យពុទ្ធប្បាទកាលនេះ លោកបាននាមថា
សមិទិត្តុត្ថៈ ។ លោកចម្រើនវ័យឡើង បានស្តាប់ព្រះធម៌ទេសនា
របស់ព្រះបរមសាស្តា មានសទ្ធាជ្រះថ្លា បួសហើយជាភិក្ខុមាន
សីលបរិសុទ្ធហ្មត់ចត់ល្អ ។ ដោយបាបកម្មចាស់របស់លោកនៅ
មាន រោគយូងក៏បានកើតឡើងក្នុងរូបរាងកាយរបស់លោក ។
រោគយូងនោះបានធ្វើឱ្យអវយវៈរាងកាយរបស់លោកបែកសាច់ជា
ដំបៅ មានទឹកពណ៌លឿងហូរចេញ ។ លោកបានស្នាក់នៅសាលា
សម្រាប់ភិក្ខុអាពាធ ។

ថ្ងៃមួយ **ព្រះធម្មសេនាបតី** បាននិមន្តទៅសួរអំពីអាពាធនៃ
ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលមានអាពាធនៅទីសាលានោះ ឃើញភិក្ខុនោះ
ហើយ ប្រាប់ព្រះកម្មដ្ឋានក្នុងវេទនានុបស្សនាថា « ម្ចាស់អាវុសោ
ដរាបណា បញ្ចក្ខន្ធនៅតែប្រព្រឹត្តទៅ ក៏ត្រូវសោយទុក្ខទាំងពួង
ដរាបនោះ លុះតែបញ្ចក្ខន្ធមិនមាន ទើបទុក្ខអស់ទៅបាន » រួច
ហើយ **ព្រះធម្មសេនាបតី** ក៏និមន្តចេញទៅ ។ **ព្រះសមិទិត្តុត្ថៈ**
តាំងនៅក្នុងឱវាទនោះហើយ ចម្រើនវិបស្សនា បានសម្រេចនូវ
អភិញ្ញា ៦ ជាព្រះអរហន្ត ។

ព្រះសមិទិត្តុត្ថៈ បានសម្រេចនូវអភិញ្ញា ៦ ហើយ ក៏បាន

រលឹកដល់បាបកម្មដែលខ្លួនបានធ្វើហើយក្នុងជាតិមុនៗ... លោក
បានពោលនូវគាថាដូច្នោះថា :

**យំ មយា បកតំ ធាបំ បុព្វេ អញ្ញាសុ ជាតិសុ
ឥធរេ តំ វេទនិយំ វត្តុ អញ្ញំ ន វិជ្ជតីតិ ។**

អំពើលាមកណា ដែលខ្ញុំបានធ្វើហើយ ក្នុងជាតិទាំងឡាយ
ដទៃៗ ក្នុងកាលមុន អំពើលាមកនោះ ខ្ញុំគប្បីទទួលត្រឹមតែជាតិ
នេះឯង វត្តុដទៃមិនមានឡើយ ។

* ចាកការសិក្សារឿងរ៉ាវជីវិតដែលប្រព្រឹត្តទៅតាមកម្ម ជាប់
ដោយចំណងកិលេស ក៏នាំមកនូវការគិតពិចារណាថា តាមតែការ
ប្រកាន់ខ្លួនរបស់មនុស្សយើងម្នាក់ៗ សមតែថាមានអ្វីពិសេសខ្លាំង
ណាស់ តែការពិត កើតមកហើយត្រូវធ្វើការ ហើយបរិភោគ
បន្ទាប់មកត្រូវមានកូន មានចៅ ហើយក៏ចាស់ ចាស់ហើយក៏
ស្លាប់ ។ នេះឬដែលជាសារៈសំខាន់ខ្លាំងណាស់នៃជីវិតនោះ ទើប
បានជាម្នាក់ៗ ប្រកាន់ហ្វូងហែងខ្លួនឯងខ្លាំងម៉្លេះ រហូតដល់ឈ្លោះ
ទាស់ទែងគ្នាជាដើម ?

អារម្មណ៍ជារបស់ខាងក្រៅ

នៅក្នុងបិដកលេខ ៥២ ទំព័រ ១២៦ ពានិយសត្រូវ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សម្តែងអំពីអារម្មណ៍ ៦ មានរូបារម្មណ៍ជាដើម ដែលវិញ្ញាណបានដឹង ។

* តាមពិត អារម្មណ៍ជារបស់ខាងក្រៅ ឯវិញ្ញាណដែលដឹង អារម្មណ៍ ជាសភាវៈខាងក្នុង ។ វិញ្ញាណដឹងនូវអារម្មណ៍ហើយក៏ រលត់ទៅ មិនត្រូវការអារម្មណ៍អ្វីណាឡើយ កាលណា ពុទ្ធបរិស័ទ កំណត់ដឹងដូច្នោះ សេចក្តីសុខស្ងប់រមែងកើតឡើងនៅក្នុងចិត្ត ។

* ពុទ្ធបរិស័ទត្រូវកំណត់ដឹងអារម្មណ៍ខាងក្រៅឱ្យបានរឿយៗ កំណត់ទាល់តែបានដឹងច្បាស់ដោយខ្លួនឯងថា មិនចាំបាច់បាននូវ អ្វីៗឡើយ អ្វីៗនោះសូមឱ្យនៅជារបស់ខាងក្រៅទៅតាមធម្មតាចុះ ព្រោះនៅក្នុងលោក ៦ មានលោកភ្នែកជាដើមនេះ មិនមានអ្វី ត្រូវការអ្វីទេ មានតែកើតហើយរលត់ទៅវិញតែប៉ុណ្ណោះ ព្រះ សម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់សម្តែងព្រះកម្មដ្ឋានដូចតទៅ :

ខ្ញុំបានស្តាប់មកយ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ

ទ្រង់គង់ក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ។ សម័យនោះ ឯង ពាហិយទារុចិរិយបុរស (អ្នកស្លៀកដណ្តប់សំពត់សម្បុកឈើ ឈ្មោះពាហិយៈ) អាស្រ័យនៅទៀបឆ្នេរសមុទ្រឈ្មោះសុប្បារកៈ ជាអ្នកដែលគេធ្វើ សក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា កោតក្រែង បាន នូវចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារ ។ កាលពាហិយទារុចិរិយបុរស ពូនសម្លក្នុងទីស្ងាត់ ស្រាប់តែមាន សេចក្តីត្រិះរិះកើតឡើងក្នុងចិត្តយ៉ាងនេះថា ពួកជនណាមួយក្នុង លោកជាព្រះអរហន្ត ឬសម្រេចអរហត្តមគ្គ បណ្តាអរហន្តទាំង នោះ ខ្លួនអញក៏ជាអរហន្តមួយដែរ ។ លំដាប់នោះ ទេវតាដែលជា សាលោហិតអំពីដើមរបស់ពាហិយទារុចិរិយបុរស ជាអ្នកអនុគ្រោះ ប្រាថ្នាប្រយោជន៍ បានដឹងច្បាស់នូវសេចក្តីត្រិះរិះក្នុងចិត្តរបស់ពាហិយទារុចិរិយបុរសដោយចិត្ត បានចូលទៅរកពាហិយទារុចិរិយបុរស លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយនឹងពាហិយទារុចិរិយបុរស យ៉ាងនេះថា នែពាហិយៈអ្នកមិនមែនជាព្រះអរហន្តទេ ទាំងមិន ទាន់សម្រេចអរហត្តទេ ខ្លួនអ្នកមិនមានបដិបទាដែលនាំឱ្យបានជា ព្រះអរហន្ត ឬសម្រេចអរហត្តទេ ។ ពាហិយទារុចិរិយៈ សួរថាបើ ដូច្នោះក្នុងកាលឥឡូវនេះ ក្នុងលោកព្រមទាំងទេវលោក តើជន ណា ជាអរហន្ត ឬបានសម្រេចអរហត្តមគ្គ មានដែរឬ ។ ទេវតា

ឆ្លើយថា ម្ចាស់ពាហិយៈ មាន ខាងជនបទឯជើង មានក្រុងមួយ
ឈ្មោះសាវត្តី ឥឡូវនេះព្រះមានព្រះភាគជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គ
នោះ ទ្រង់គង់នៅក្នុងក្រុងសាវត្តីនោះ ។ ម្ចាស់ពាហិយៈ ព្រះមាន
ព្រះភាគអង្គនោះឯង ជាព្រះអរហន្តផង ទ្រង់សម្តែងធម៌ ដើម្បី
អរហត្តផង ។ លំដាប់នោះ ពាហិយទារុចិរិយបុរសដែលទេវតា
នោះធ្វើឱ្យតក់ស្លុត ក៏ស្រាប់តែគេចចេញអំពីឆ្នេរសមុទ្រឈ្មោះ
សុប្បារកៈក្នុងខណៈនោះភ្លាម ដោយការនៅតែក្នុងផ្លូវទាំងពួងអស់
១ យប់ ក៏បានទៅដល់ព្រះមានព្រះភាគ ដែលកំពុងគង់ក្នុងវត្ត
ជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្តី ។

សម័យនោះ គាប់ចូនភិក្ខុច្រើនរូប កំពុងដើរចង្រ្កមក្នុងទិ
វាល ។ លំដាប់នោះ ពាហិយទារុចិរិយបុរស ក៏ចៀងចូលទៅរក
ពួកភិក្ខុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏បានសួរភិក្ខុទាំងនោះដូច្នោះថា
បពិត្រលោកដ៏ចម្រើនទាំងឡាយ ឥឡូវនេះព្រះមានព្រះភាគ ជា
អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធគង់នៅទីណា យើងមានបំណងនឹងចូលទៅ
ដើម្បីជួបព្រះមានព្រះភាគ ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ។ ពួក
ភិក្ខុតបថា ម្ចាស់ពាហិយៈ ព្រះមានព្រះភាគចូលកាន់ចន្លោះភូមិ
ដើម្បីបិណ្ឌបាតទៅហើយ ។ លំដាប់នោះ ពាហិយទារុចិរិយបុរស
ក៏មានដំណើរម្នីម្នាចេញពីវត្តជេតពន ចូលទៅនគរសាវត្តី បាន

ឃើញព្រះមានព្រះភាគ កំពុងនិមន្តបិណ្ឌបាត ក្នុងក្រុងសាវត្តី ជាទី
នាំមកនូវសេចក្តីជ្រះថ្លា គួរជ្រះថ្លា មានឥន្ទ្រិយស្នប់ មានព្រះទ័យ
ស្នប់ ទ្រង់បានដល់នូវការហាត់ពត់ និងការស្នប់រម្ងាប់ដ៏ឧត្តម
ទ្រង់បានទូន្មាន គ្រប់គ្រង សង្រួមឥន្ទ្រិយ ជាពុទ្ធនាគ គឺជាព្រះពុទ្ធ
ដ៏ប្រសើរ លុះឃើញហើយ ក៏ចូលទៅរកព្រះមានព្រះភាគ មាន
សិរ្សឱនចុះទៀបព្រះបាទ នៃព្រះមានព្រះភាគ ហើយអារាធនា
ព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះមានព្រះភាគ
សម្តែងធម៌ប្រោសខ្ញុំព្រះអង្គ សូមព្រះសុគតសម្តែងធម៌ ដើម្បីជា
ប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខ អស់កាលជាអង្វែង ដល់ខ្ញុំព្រះអង្គ
ឱ្យទាន ។

កាលពាហិយទារុចិរិយបុរស អារាធនា យ៉ាងនេះហើយ
ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់នឹងពាហិយទារុចិរិយបុរស ដូច្នោះថា
ម្ចាស់ពាហិយៈ ឈប់សិន កាលនេះជាកាលមិនគួរ ដ្បិតតថាគត
ចូលទៅកាន់ចន្លោះភូមិបិណ្ឌបាត ។ ពាហិយទារុចិរិយបុរស ទូល
ព្រះមានព្រះភាគ ជាគម្រប់ពីរដងយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏
ចម្រើន ដំណើរប្រព្រឹត្តទៅនៃជីវិតន្តរាយ របស់ព្រះមានព្រះភាគ
ឬជីវិតន្តរាយរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ដឹងបានដោយក្រណាស់ បពិត្រព្រះ-
អង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះមានព្រះភាគ សម្តែងធម៌ប្រោសខ្ញុំព្រះអង្គ

សូមព្រះសុគតសម្តែងធម៌ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខ
អស់កាលជាអង្វែង ដល់ខ្ញុំព្រះអង្គឱ្យទាន ។ ព្រះមានព្រះភាគ បាន
ត្រាស់នឹងទារុចិរិយបុរស អស់វារៈពីរដង ដូច្នោះថា ម្ចាស់ពាហិយៈ
ឈប់សិន កាលនេះ ជាកាលមិនគួរ ដ្បិតតថាគត ចូលទៅកាន់
ចន្លោះភូមិ បិណ្ឌបាតសិន ។ ពាហិយទារុចិរិយបុរស ទូល
ព្រះមានព្រះភាគ អស់វារៈ ៣ ដង យ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏
ចម្រើន ដំណើរប្រព្រឹត្តទៅនៃជីវិតន្តរាយ របស់ព្រះមានព្រះភាគ
ឬជីវិតន្តរាយ របស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ដឹងបានដោយក្រណាស់ បពិត្រ
ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះមានព្រះភាគ សម្តែងធម៌ប្រោសខ្ញុំ
ព្រះអង្គ សូមព្រះសុគតសម្តែងធម៌ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បី
សេចក្តីសុខ អស់កាលជាអង្វែង ដល់ខ្ញុំព្រះអង្គឱ្យទាន ។ ព្រះមាន
ព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា តស្មានិម តេ ពាហិយ ឯវំ សិក្ខិតតំ
ម្ចាស់ពាហិយៈ ព្រោះហេតុនោះ អ្នកត្រូវសិក្សា យ៉ាងនេះថា
ឱដ្ឋេ ឱដ្ឋមត្តំ ភវិស្សតិ សុតេ សុតមត្តំ ភវិស្សតិ មុតេ
មុតមត្តំ ភវិស្សតិ វិញ្ញាតេ វិញ្ញាតមត្តំ ភវិស្សតិ
រូបារម្មណ៍ដែលឃើញហើយ គ្រាន់តែជារូបារម្មណ៍ដែលឃើញ
ហើយ សឡារម្មណ៍ដែលឮហើយ គ្រាន់តែជាសឡារម្មណ៍ដែល
ឮហើយ គន្លះរសៈជោដ្ឋពារម្មណ៍ ដែលប៉ះពាល់ហើយ គ្រាន់តែ

ជាអារម្មណ៍ដែលប៉ះពាល់ហើយ ធម្មារម្មណ៍ ដែលដឹងហើយ
គ្រាន់តែជាធម្មារម្មណ៍ដែលដឹងហើយ ឯវត្ថុ តេ ពាហិយ
សិក្ខិតតំ ម្ចាស់ពាហិយៈ អ្នកគប្បីសិក្សាយ៉ាងនេះឯង ។ យតោ
ខោ តេ ពាហិយ ឱដ្ឋេ ឱដ្ឋមត្តំ ភវិស្សតិ សុតេ សុតមត្តំ
ភវិស្សតិ មុតេ មុតមត្តំ ភវិស្សតិ វិញ្ញាតេ វិញ្ញាតមត្តំ
ភវិស្សតិ ម្ចាស់ពាហិយៈ ក្នុងកាលណា រូបារម្មណ៍ដែលអ្នក
ឃើញហើយ គ្រាន់តែជារូបារម្មណ៍ ដែលឃើញហើយ សឡារម្មណ៍
ដែលអ្នកឮហើយ គ្រាន់តែជាសឡារម្មណ៍ដែលឮហើយ គន្លះរសៈ
ជោដ្ឋពារម្មណ៍ដែល អ្នកប៉ះពាល់ហើយ គ្រាន់តែជាអារម្មណ៍
ដែលប៉ះពាល់ហើយ ធម្មារម្មណ៍ដែលអ្នកដឹងហើយ គ្រាន់តែជា
ធម្មារម្មណ៍ ដែលដឹងហើយ តតោ តំ ពាហិយ នត្តិ ម្ចាស់
ពាហិយៈ ក្នុងកាលនោះ អ្នករមែងមិនមាន យតោ តំ ពាហិយ
នេវត្តិ ម្ចាស់ពាហិយៈ ក្នុងកាលណា អ្នករមែងមិនមាន តតោ តំ
ពាហិយ នេវិធិ ន ហុំ ន ខុតយមន្តេ ម្ចាស់ពាហិយៈ
ក្នុងកាលនោះ អ្នករមែងមិនមានក្នុងលោកនេះ អ្នករមែងមិនមាន
ក្នុងលោកខាងមុខ អ្នករមែងមិនមានក្នុងចន្លោះនៃលោកទាំងពីរ
ឯសេវន្តោ ទុក្ខស្សាតិ នេះឯងជាទីបំផុតនៃទុក្ខ ។

គ្រានោះ ចិត្តនៃពាហិយទារុចិរិយបុរសបានផុតស្រឡះចាក

អាសវៈទាំងឡាយ ព្រោះមិនមានឧបាទាន ក្នុងខណៈនោះឯង ដោយធម្មទេសនាសង្ខេប របស់ព្រះមានព្រះភាគនេះ ។ លុះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ទូន្មាន ពាហិយទារុចិរិយបុរស ដោយឱវាទ សង្ខេបនេះហើយ ស្តេចចៀសចេញទៅ ។

កាលដែលព្រះមានព្រះភាគ ស្តេចចេញផុតទៅមិនយូរ ប៉ុន្មាន មេតោមានកូនខ្លី បុរៈផ្តួលពាហិយទារុចិរិយបុរស ឱ្យដាច់ ចាកជីវិតទៅ ។ លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ត្រាច់បិណ្ឌបាតក្នុង នគរសាវតី រួចត្រឡប់អំពីបិណ្ឌបាត វេលាខាងក្រោយភក្ត្រ ចេញ អំពីនគរជាមួយភិក្ខុច្រើនរូប បានទតឃើញពាហិយទារុចិរិយបុរស ធ្វើមរណភាព លុះទតឃើញហើយ ទើបត្រាស់ប្រាប់ពួកភិក្ខុថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរយកសរិរៈពាហិយទារុ- ចិរិយបុរស លើកដាក់លើគ្រែនាំទៅដុតផង ធ្វើស្លូបដល់សរិរៈនោះ ផង ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ (ព្រោះថា) សព្វហុចារិរបស់អ្នក ទាំងឡាយ ធ្វើមរណភាពហើយ ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះទទួលព្រះពុទ្ធ ដីការរបស់ព្រះមានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ហើយលើក សរិរៈពាហិយទារុចិរិយបុរស ដាក់លើគ្រែតូច នាំទៅរំលាយ ទាំង ធ្វើស្លូបដល់សរិរៈនោះ ហើយចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះ ចូលទៅដល់ហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះភិក្ខុទាំងនោះ

អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ហើយបានទូលព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រ ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សរិរៈពាហិយទារុចិរិយបុរស រំលាយហើយ ទាំង ស្លូបសម្រាប់បព្វះសរិរៈនោះក៏ធ្វើហើយ គតិរបស់គាត់ តើដូច ម្តេច ដំណើរក្នុងលោកខាងមុខ តើដូចម្តេច ។ ព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពាហិយទារុចិរិយបុរស ជាបណ្ឌិត បានប្រតិបត្តិធម៌គួរដល់ព្រះនិព្វានហើយ មិនបៀតបៀនតថាគត ព្រោះហេតុសម្តែងធម៌ទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពាហិយទារុចិរិយ- បុរស បរិនិព្វានហើយ ។ លុះព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ នូវសេចក្តីនុះហើយ ទើបបន្តិទូរឧទាននេះ ក្នុងវេលានោះថា

យត្ថ អាធលោ ច បឋមី តេដោ វាយោ ន គាធនិ
ន តត្ថ សុគ្គា ដោតន្តិ អាទិច្ឆោ នប្បកាសតិ
ន តត្ថ ចន្ទិមា ភាតិ តមោ តត្ថ ន វិជ្ជតិ ។
យន្ណា ច អត្តនាវេទិ មុនិ មោនេន ព្រាហ្មណោ
អថ រុណ អរុណ ច សុខទុក្ខា បមុច្ចតិ ។

ទឹក ដី ភ្លើង ខ្យល់ រមែងមិនតាំងនៅក្នុងនិព្វានធាតុណា ពួកផ្កាយមាននាមថា សុក្កៈ (មានពន្លឺ) រមែងមិនភ្លឺ ទាំងព្រះ- អាទិត្យក៏មិនរុងរឿង ក្នុងនិព្វានធាតុនោះ ព្រះចន្ទក៏មិនមានពន្លឺ ក្នុងព្រះនិព្វានធាតុនោះ ទាំងឯងដីតក៏មិនមាន ក្នុងនិព្វានធាតុនោះ

ដែរ ។ ព្រាហ្មណ៍មាននាមថាមុនី ព្រោះមោនប្បជីបត្តិ ដឹងច្បាស់
នូវព្រះនិព្វានដោយខ្លួនឯង ក្នុងកាលណា រមែងរួចចាករូបផង
អរូបផង សុខទុក្ខផង ក្នុងកាលនោះ ។

ជំនួយអនុមោទនា

ចំនួនគម្ពីរព្រះត្រ័យបិដកដែលពុទ្ធបរិស័ទជូនមកសម្រាប់ធ្វើជាធម្មទាន
តម្កល់ទុកតាមវត្តនានា ចាប់ពី ព.ស.២៥៤៥ មកមានចំនួន ១៥៩ ចប់ ។
ចាប់ពីថ្ងៃ ១ រោច ខែអស្សុជ ព.ស.២៥៤៨ មកដល់
ថ្ងៃ ៧កើត ខែជេស្ឋ ព.ស.២៥៤៩ (រយៈពេល ៧ ខែ ២២ ថ្ងៃ)
ក្រៅអំពីពេលរៀននៅវត្តឧណ្ណាលោម និងវត្តសំពៅមាស
ខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំបាទ សម្តែងព្រះធម៌ទេសនាបាន ៤៤៥ បុណ្យ
បានប្រាក់បូជាព្រះធម៌ចំនួន ៣៤៦.៦៨០.០០០៛
(បីរយសែសិបប្រាំមួយលាន ប្រាំមួយរយប៉ែតសិបប្រាំនិរោល)
និង ១២.៣៤៨ ដុល្លារអាមេរិក
សរុបទាំងអស់ត្រូវជា ៩៩.០១៨ ដុល្លារអាមេរិក
ក្នុងនោះបានបន្ថែមប្រាក់បច្ច័យបួនចំនួន
៤៤.៦៦០.០០០ ៛ + ៧៣០ ដុល្លារអាមេរិក ។
ដោយឡែក ប្រាក់បច្ច័យបួន ចេញថ្លៃយានជំនិះព្រះសង្ឃ ដែលនិមន្តមក
រៀនព្រះធម៌ នៅវត្តឧណ្ណាលោម និងវត្តសំពៅមាស ក្នុងឆ្នាំនេះ អស់ចំនួន
៦.០៧៥ ដុល្លារអាមេរិក ។

ព្រះពុទ្ធ

ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ គឺជាបុគ្គល ដែលបានត្រាស់ដឹងនូវធម៌
(ធម្ម = ធម្មជាតិ) ស្រាវជ្រាវរាវរក ហើយបានជួបនូវផ្លូវទៅកាន់ទី
មិនមានទុក្ខ (ឃើញការកើតឡើងនៃលោកនេះតាមហេតុ តាម
បច្ច័យ) មានប្រាជ្ញារកទីបំផុតគ្មាន ។ បំពេញខ្លួនព្រះអង្គជា
កល្យាណមិត្តអង្គដំបូង ទ្រង់ប្រៀនប្រដៅធម៌ ចង្អុលប្រាប់ផ្លូវដែល
ព្រះអង្គរកឃើញហើយនោះឱ្យដល់សត្វលោក ម្យ៉ាងទៀត ព្រះអង្គ
ជាតួយ៉ាង ដែលសម្រាប់អះអាងដល់សមត្ថភាព និងសេចក្តីល្អដ៏
ខ្ពង់ខ្ពស់ ដែលអាចហ្វឹកហាត់ឱ្យសម្រេចបានក្នុងភាពជាមនុស្ស ។

- ១.សេពគប់នឹងសប្បុរស = មានកល្យាណមិត្ត
= ពុទ្ធិ សរណំ គច្ឆាមិ (អង្គប្រកបខាងក្រៅ) ។
- ២.ស្តាប់ធម៌សប្បុរស = បាននូវបរតោយោសៈដែលល្អ
= ធម្មំ សរណំ គច្ឆាមិ (អង្គប្រកបខាងក្រៅ) ។
- ៣.យោនិសោមនសិការ = ទទួលយកព្រះធម៌ដោយគោរព
ដើម្បីរៀបចំដំណើរចូលទៅរកក្រុមសង្ឃ (អង្គប្រកបខាងក្នុង) ។

៤. ធម្មានុធម្មប្បដិបត្តិ = ធ្វើដំណើរចូលទៅរកក្រុមសង្ឃ
= សង្ឃី សណេ គច្ឆាមិ (ចូលដល់ក្រុមសង្ឃ) ។

* ទាំង ៤ នេះ ជាអង្គនាំឱ្យទៅដល់ផ្លូវសោតាបត្តិយង្គៈ ។

ព្រះបច្ចេកពុទ្ធ និងព្រះអរហន្ត មានញាណគ្រាន់តែជា
ចំណែកខ្លះប៉ុណ្ណោះ រមែងដឹងច្បាស់ដោយប្រពៃក្នុងវិស័យរបស់
ខ្លួន ឯចំណែកក្នុងអារម្មណ៍ ដែលមិនមែនជាវិស័យ ក៏ដូចជាចូល
ទៅក្នុងទីងងឹតដូច្នោះឯង ។

ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ពុំមានធម៌អធិណា ដែលព្រះអង្គមិនបាន
ជ្រាប មិនបានដឹងនោះឡើយ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ឃើញធម៌ ដែល
ប្រព្រឹត្តទៅនៅក្នុងកាលទាំង ៣ និងផុតចាកកាល (និព្វាន និង
បញ្ញត្តិ) ។ ក្នុងសង្សារវដ្ត ដែលមិនប្រាកដខាងដើម និងខាងចុង
ព្រមទាំងលោកធាតុ ដែលច្រើនរកទីបំផុតមិនបាន ព្រះអង្គទ្រង់
ជ្រាបដោយសព្វគ្រប់ទាំងអស់ ប្រៀបបីដូចកែវមណីក្នុងព្រះហស្ត
ដូច្នោះឯង ។

ដោយសេចក្តីថា « ធម៌ទាំងពួង រមែងមកប្រាកដក្នុង
សំណាញ់ព្រះញាណរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ » ។

ព្រះធម៌

ព្រះធម៌ដែលព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់សម្តែង គឺជាគោល
នៃសេចក្តីពិត ជាគោលនៃសេចក្តីល្អ ដែលព្រះអង្គទ្រង់បានរក
ឃើញ ហើយណែនាំទូន្មានប្រៀនប្រដៅ ។

អ្នកមាននូវសទ្ធា គប្បីស្តាប់ដោយល្អ រៀនដោយល្អ យក
មកពិចារណាដោយយោនិសោមនសិការ ឱ្យយល់ត្រឹមត្រូវតាម
សេចក្តីពិត ដើម្បីនឹងបដិបត្តិឱ្យជាផ្លូវ (មគ្គ) និងឱ្យសម្រេចជាផល
តទៅ (អ្វីដែលព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សម្តែង គឺជាបរិយត្តិធម៌ ពាក្យ
ថា ធម៌ គឺអរិយសច្ចធម៌ ជាគោលនៃសេចក្តីពិត) ។

ធម្មៈ គឺសភាវៈទ្រទ្រង់

សួរ. ទ្រទ្រង់អ្នកណា ?

ឆ្លើយ. ទ្រទ្រង់អ្នកដែលតាំងនៅក្នុងធម៌ ដូចព្រះពុទ្ធវចនៈ
ថា « ឆឿន ហេតេ រក្ខតិ ឆប្បចារិ = ធម៌ រមែងរក្សានូវអ្នក
ប្រព្រឹត្តធម៌ » ។

សួរ. ទ្រទ្រង់យ៉ាងណា ?

ឆ្លើយ. ទ្រទ្រង់មិនឱ្យធ្លាក់ទៅអបាយភូមិ ៤ និងទុក្ខក្នុងវដ្តៈ

ដូចព្រះពុទ្ធវចនៈ ថា « ន ទុក្ខតិ គប្បតិ ធម្មចារិ = អ្នក
ប្រព្រឹត្តធម៌ នឹងមិនទៅកាន់ទុក្ខតិ ។ ធម្មចារិ សុខំសេតិ = អ្នក
ប្រព្រឹត្តធម៌ រមែងនៅជាសុខ ។ ធម្មោ សុចិណ្ណោ សុខមា-
ធិណតិ = ធម៌ដែលប្រព្រឹត្តល្អហើយ រមែងនាំសុខមកឱ្យ » ។

សួរ. អ្វីជាការទ្រទ្រង់ ?

ឆ្លើយ. ការកម្ចាត់នូវកិលេស ដែលកិលេសនោះធ្វើឱ្យសត្វ
ធ្លាក់ក្នុងអបាយ និងឱ្យស្ថិតនៅក្នុងទុក្ខនៃវដ្តៈ ។

ក្នុងសេចក្តីដូចដែលសម្តែងហើយនេះ អរិយមគ្គ និងព្រះ-
និព្វាន ឈ្មោះថា ធម្ម ព្រោះអរិយមគ្គ មានព្រះនិព្វានជាអារម្មណ៍
ក្នុងការកម្ចាត់បង់នូវកិលេស ។ ធម៌ ៥ យ៉ាង គឺមគ្គ ៤ និង
ព្រះនិព្វាន ១ នេះ ឈ្មោះថា ធម្ម គឺសភាវៈទ្រទ្រង់ដោយត្រង់ ។

ព្រះបរិយត្តិធម៌ជាហេតុនៃការទ្រទ្រង់ ឯអរិយផល ៤ ជា
ផលនៃការទ្រទ្រង់ ។ ធម៌ទាំង ៥ យ៉ាង គឺផល ៤ និងព្រះបរិយត្តិ-
ធម៌ ១ នេះ ឈ្មោះថា ធម្ម គឺសភាវៈទ្រទ្រង់ដោយបរិយាយ
(និប្បរិយាយ ≠ បរិយាយ) ។

ម្យ៉ាងទៀត ធម្ម គឺសភាវៈដែលបុគ្គលគប្បីទ្រទ្រង់ទុក
ពោលគឺ គួរដល់ការទ្រទ្រង់ ។

សួរ. ព្រោះហេតុអ្វីទើបគួរដល់ការទ្រទ្រង់ ?

ឆ្លើយ. ព្រោះ ធម្ម ជាសភាវៈរំដោះនូវអ្នកដែលតាំងនៅ
ក្នុងធម៌ ឱ្យផុតចាកទុក្ខ បានដល់ផលសុខ និងនិព្វានសុខ ។

សួរ. ធម៌នោះជាអ្វី ?

ឆ្លើយ. គឺ មគ្គ ៤ ផល ៤ ព្រះនិព្វាន ១ និងព្រះបរិយត្តិ-
ធម៌ ១ ។

ពួកធម៌ខ្លះ (មគ្គ ៤) បុគ្គលគប្បីទ្រទ្រង់ដោយការអប់រំចិត្ត
ពួកធម៌ខ្លះ (ព្រះនិព្វាន) បុគ្គលគប្បីទ្រទ្រង់ដោយការធ្វើឱ្យជាក់
ច្បាស់ ពួកធម៌ខ្លះ (ផល ៤) បុគ្គលគប្បីទ្រទ្រង់ដោយការនៅជា
សុខក្នុងអត្តភាពបច្ចុប្បន្ន ពួកធម៌ខ្លះ (ព្រះបរិយត្តិធម៌) បុគ្គល
គប្បីទ្រទ្រង់ដោយការសិក្សារៀនសូត្រចាំទុក ។

បដិបត្តិធម៌ ជាបដិបទាដើម (បុព្វភាគ) របស់មគ្គចាត់ចូល
ក្នុងមគ្គ ដូចបុព្វចេតនារបស់ទាន ដែលរាប់ចូលក្នុងទាន ដូច្នោះ
ឯង ។

ព្រះសង្ឃ

ព្រះសង្ឃ គឺពួកជនអ្នកបដិបត្តិតាមមគ្គ និងអ្នកសម្រេចផល ដែលអ្នកមានសទ្ធាទុកចិត្តមាំថា ជាសង្គមដ៏ប្រសើរ ឬជាពួកជនដ៏ប្រសើរ ដែលគួរសាងឱ្យកើតមានឡើង និងដែលខ្លួនអាចមានចំណែករួមផងបានដែរ ដោយការបដិបត្តិតាមមគ្គ និងការសម្រេចផលនោះ ដែលផ្តើមដោយការបដិបត្តិតាមលក្ខណៈគំរូ ឬលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យតាមធម៌វិន័យ ដែលមានភាពប្រាកដមកខាងក្រៅគឺវិន័យ ការព្រមព្រៀង និងភាពជាកល្យាណមិត្តដល់គ្នា ។ ការមានកល្យាណមិត្តក្តី ការមាននូវយោនិសោមនសិការក្តី ការបដិបត្តិតាមមគ្គក្តី រមែងចម្រើនរុងរឿងបានផលល្អ គឺស្ថិតនៅក្នុងសង្គមដែលប្រព្រឹត្តទៅតាមគតិនៃ សង្ឃនោះ ។

ឧបមារព្រះរតនត្រៃ ២២ យ៉ាង

អដ្ឋកថា ខុទ្ទកនិកាយ ខុទ្ទកបាថ

១- ព្រះពុទ្ធប្រៀបដូចជាព្រះចន្ទពេញបូណ៌មី ព្រះធម៌ប្រៀបដូចជារស្មីនៃព្រះចន្ទ ព្រះសង្ឃប្រៀបដូចជាលោកដែលស្រស់បស់ដោយរស្មីនៃព្រះចន្ទពេញបូណ៌មីនោះ ។

២- ព្រះពុទ្ធប្រៀបដូចជាដួងអាទិត្យ ព្រះធម៌ប្រៀបដូចជារស្មីនៃព្រះអាទិត្យ ព្រះសង្ឃប្រៀបដូចជាលោកដែលដួងអាទិត្យកម្ពស់ភាពងងឹតហើយ ។

៣- ព្រះពុទ្ធប្រៀបដូចជាអ្នកដុតព្រៃ ព្រះធម៌ដុតព្រៃ គឺកិលេស ប្រៀបដូចជាភ្លើងដុតព្រៃ ព្រះសង្ឃដែលជាបុព្វកេតុព្រោះដុតកិលេសបានហើយ ប្រៀបដូចជាកូមិភាគដែលជាស្រែព្រោះដុតព្រៃអស់ហើយ ។

៤- ព្រះពុទ្ធប្រៀបដូចជាមហាមេឃដែលឱ្យនូវភ្លៀង ព្រះធម៌ប្រៀបដូចជាទឹកភ្លៀង ព្រះសង្ឃអ្នករម្ងាប់នូវលំអងកិលេសប្រៀបដូចជាជនបទ ដែលរម្ងាប់នូវលំអងធូលី ព្រោះភ្លៀងធ្លាក់ ។

៥-ព្រះពុទ្ធប្រៀបដូចជាសារចិដ៍ប្រសើរ ព្រះធម៌ប្រៀបដូចជាឧបាយសម្រាប់បង្កើតសេដ្ឋកិច្ចអាជីវកម្ម ព្រះសង្ឃប្រៀបដូចជាហ្វូងសេដ្ឋកិច្ចអាជីវកម្ម ដែលហ្វឹកហាត់ល្អហើយ ។

៦-ព្រះពុទ្ធប្រៀបដូចជាអ្នកដកព្រួញ ព្រោះទ្រង់ដកសរ គឺទិដ្ឋិបានអស់ ព្រះធម៌ប្រៀបដូចជាឧបាយដកសរចេញបាន ព្រះសង្ឃអ្នកដែលត្រូវដកសរគឺទិដ្ឋិចេញបានហើយ ប្រៀបដូចជាជនដែលត្រូវដកសរចេញបាន ។

៧-ព្រះពុទ្ធប្រៀបដូចជាពេទ្យភ្នែក ព្រោះទ្រង់បកស្រទាប់មោហៈចេញបានហើយ ព្រះធម៌ប្រៀបដូចជាឧបាយជាគ្រឿងបកភ្នែក ព្រះសង្ឃមានស្រទាប់ភ្នែកបកហើយ មានភ្នែកគឺញាណដ៏ភ្លឺថ្លាប្រៀបដូចជាជនដែលបកភ្នែកហើយមានភ្នែកភ្លឺ ។

៨-ព្រះពុទ្ធប្រៀបដូចជាពេទ្យដ៏ពូកែ ព្រោះទ្រង់អាចកម្ចាត់នូវព្យាធិ គឺកិលេស ព្រមទាំងអនុស័យចេញបាន ព្រះធម៌ប្រៀបដូចជាថ្នាំដែលជំរុំត្រឹមត្រូវហើយ ព្រះសង្ឃដែលមានព្យាធិ គឺកិលេស និងអនុស័យរម្ងាប់ហើយ ប្រៀបដូចជាពពួកជនដែលមានព្យាធិរម្ងាប់ហើយ ព្រោះកបនឹងថ្នាំ ។

៩-ព្រះពុទ្ធប្រៀបដូចជាអ្នកចង្កុលផ្លូវ ព្រះធម៌ប្រៀបដូចជាផ្លូវល្អ គឺផ្លូវដែលសម្រាប់រួចផុតពីភ័យ ព្រះសង្ឃប្រៀបដូចជាអ្នកដើរផ្លូវដល់ទីដែលផុតភ័យ ។

១០-ព្រះពុទ្ធប្រៀបដូចជាអ្នកអុំទូកដ៏ចំណាន ព្រះធម៌ប្រៀបដូចជាទូក ព្រះសង្ឃប្រៀបដូចជាអ្នកដើរផ្លូវបានដល់ក្រើយ ។

១១-ព្រះពុទ្ធប្រៀបដូចជាព្រៃហិមពាន្ត (ព្រៃដែលមានទឹកសន្សើម) ព្រះធម៌ប្រៀបដូចជាឱសថដែលកើតនៅព្រៃហិមពាន្តនោះ ព្រះសង្ឃប្រៀបដូចជាជនអ្នកមិនមានរោគព្រោះប្រើថ្នាំ ។

១២-ព្រះពុទ្ធប្រៀបដូចជាអ្នកប្រទានទ្រព្យ ព្រះធម៌ប្រៀបដូចជាទ្រព្យ ព្រះសង្ឃអ្នកបានអរិយទ្រព្យមកដោយប្រពៃ ប្រៀបដូចជាជនអ្នកបានទ្រព្យតាមបំណង ។

១៣-ព្រះពុទ្ធប្រៀបដូចជាអ្នកចង្កុលកំណប់ទ្រព្យ ព្រះធម៌ប្រៀបដូចជាកំណប់ទ្រព្យ ព្រះសង្ឃប្រៀបដូចជាជន អ្នកបានកំណប់ទ្រព្យ ។

១៤-ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ជាវិរបុរស ប្រៀបដូចជាអ្នកប្រទាននូវការមិនមានភ័យ ព្រះធម៌ប្រៀបដូចជាការមិនមានភ័យ ព្រះសង្ឃដែលរួចពីភ័យគ្រប់យ៉ាង ប្រៀបដូចជាជនអ្នកដល់នូវការមិនមានភ័យ ។

១៥-ព្រះពុទ្ធប្រៀបដូចជាអ្នកល្ងង់លោម ព្រះធម៌ប្រៀបដូច
ជាការល្ងង់លោម ព្រះសង្ឃប្រៀបដូចជាជនអ្នកត្រូវល្ងង់លោម។

១៦-ព្រះពុទ្ធប្រៀបដូចជាមិត្តល្អ ព្រះធម៌ប្រៀបដូចជាពាក្យ
ដាស់តឿនដែលជាពាក្យមានប្រយោជន៍ ព្រះសង្ឃប្រៀបដូចជា
ជនអ្នកជួបប្រសព្វនូវប្រយោជន៍ ព្រោះធ្វើតាមពាក្យរបស់មិត្តល្អ ។

១៧-ព្រះពុទ្ធប្រៀបដូចជាអណ្តូង នាំឱ្យកើតទ្រព្យ ព្រះធម៌
ប្រៀបដូចជាទ្រព្យដែលមានសារៈ ព្រះសង្ឃប្រៀបដូចជាជនអ្នក
ប្រើទ្រព្យដែលជាសារៈ ។

១៨-ព្រះពុទ្ធប្រៀបដូចជា អ្នកស្រោចទឹកអង្គឱ្យព្រះរាជ-
កុមារ ព្រះធម៌ប្រៀបដូចជាទឹកស្រោចស្រពលើព្រះរាជកុមារតាំង
ពីព្រះសីសៈចុះមក ព្រះសង្ឃអ្នកបានទទួលនូវការស្រោចស្រពទឹក
ល្អហើយ ដោយទឹកគឺព្រះសទ្ធម្ម ប្រៀបដូចជាក្រុមព្រះរាជកុមារ
ដែលបានស្រង់ទឹកល្អហើយ ។

១៩-ព្រះពុទ្ធប្រៀបដូចជាជាន់ធ្វើគ្រឿងប្រដាប់ ព្រះធម៌
ប្រៀបដូចជាគ្រឿងប្រដាប់ (អលង្ការ) ព្រះសង្ឃជាអ្នកប្រដាប់
ដោយព្រះសទ្ធម្ម ប្រៀបដូចជាព្រះរាជឱវាសទាំងឡាយដែលទ្រង់
ប្រដាប់ហើយ ។

២០-ព្រះពុទ្ធប្រៀបដូចជាដើមចន្ទន៍ ព្រះធម៌ប្រៀបដូចជា
ក្លិនដែលកើតអំពីខ្លឹមចន្ទន៍នោះ ព្រះសង្ឃបានរម្ងាប់នូវសេចក្តីក្តៅ
ក្រហាយចិត្តដោយព្រះសទ្ធម្ម ប្រៀបដូចជាជនអ្នករម្ងាប់នូវភាព
ក្តៅផ្លូវកាយ ព្រោះប្រើលំអិតខ្លឹមចន្ទន៍នោះឯង ។

២១-ព្រះពុទ្ធប្រៀបដូចជាបិតា អ្នកចែកទ្រព្យមរតកប្រកប
ដោយធម៌ ព្រះធម៌ប្រៀបដូចជាទ្រព្យមរតក ព្រះសង្ឃអ្នកទទួល
នូវទ្រព្យមរតកគឺព្រះសទ្ធម្ម ប្រៀបដូចជាបុត្រទាំងឡាយដែលជា
អ្នកទទួលនូវទ្រព្យមរតក ។

២២-ព្រះពុទ្ធប្រៀបដូចជាផ្កាល្វកដែលរីក ព្រះធម៌ប្រៀប
ដូចជាលំអងកេសរ ដែលកើតក្នុងផ្កាល្វកនោះ ព្រះសង្ឃប្រៀប
ដូចជាពួកភមរជាតិ (មានសត្វឃ្មុំជាដើម) ដែលក្រេបយកលំអង
កេសរ ក្នុងផ្កាល្វក ។

គប្បីប្រកាសព្រះសរណត្រ័យនោះ ដោយសេចក្តីឧបមា
ទាំងឡាយដូចពោលមកនេះឯង ។

នាយកដ្ឋានបរិស័ទអ្នកមានឧបករណ៍

ក្នុងការងារធម្មនាទ

- ១. ឧបាសក សំរឹង វណ្ណ ២. ឧបាសក យន្ត សួន
- ៣. ឧបាសក គួង លាងផេង ៤. ឧបាសក មួង យេន
- ៥. លោកគ្រូ រស់ សូផាត ៦. ឧបាសក អ៊ិត ប្រាំង
- ៧. នាង ជា សុណារី ៨. នាង យុន សូនីម៉ា
- ៩. ឧបាសិកា ហួនចាន់បូដា ១០. ឧបាសក រ៉ាន់ ខុនណា
- ១១. ឧបាសក គុយ សុផន ១២. ឧបាសក ជឹង រឹងអ៊ាវ
- ១៣. ឧបាសក ជឹម ជំនិត ១៤. ឧបាសក ហាយ ចំរើន
- ១៥. ឧបាសិកា ប៊ុត ម៉ាលី ១៦. ឧបាសិកា ហាយ ច័ន្ទធីរី
- ១៧. លោកគ្រូ ជូ ប៊ុនយូ ១៨. លោកគ្រូ លាក់ តុង
- ១៩. ឧបាសក អ៊ុំ គា

~~~~~

នាយកដ្ឋានបរិស័ទក្នុងសហគមន៍ធម្មនាទ

ឧបត្ថម្ភប្រាក់ដ្ឋានដ្ឋានរយៈពេលវែងប្រចាំឆ្នាំ

- ១. ឧ.ស. យូសាង_អូនលី និង ឧ.ស. លីម_ឃឹម ..... ស.វ.អ.
- ២. ឧ.ស. ឆាយ_អ៊ុំសាង និងឧ.ស.ហុង_គីមសៃ .....ស.វ.អ.

- ៣. ឧ.ស. ឆាយអ៊ុំ_ស្រែងលីម និងឧ.ស.ហូត_ឃឹម.....ស.វ.អ.
- ៤. ឧ.ស. ហៃ_ប៊ុនណារិន និងឧ.ស.អោង_ស៊ីថាន់ .....ស.វ.អ.
- ៥. ឧ.ស. ហៀប_បេ និងឧ.ស. ឡៅ_កែវម្លិះ .....ស.វ.អ.
- ៦. ក្រុមឧ.ស. ឈុំ_កុសល និងឧ.ស. អ៊ុន_ឆាយត្រី.....ស.វ.អ.
- ៧. ក្រុមឧ.ស. លីម_សាង (ហៅ ទូច) ..... ស.វ.អ.
- ៨. ឧ.ស. យន្ត_សួន ឧ.ស. តាំង ឈុងប៊ូយ និងបុត្រ ..... ភ.ព.
- ៩. ឧ.ស.ប៊ុន_ហេង ឧ.ស.ជុំ_សុខុម ព្រមទាំងបុត្រ.....អូស្រ្តាលី
- ១០. ឧ.ស.ឱម_លក្ខណា ព្រមទាំងបុត្រធីតា ..... អូស្រ្តាលី
- ១១. លោក យូណូស អាស៊ីស អ្នកស្រី ហុក ណារី + បុត្រ .....បារាំង
- ១២. ឧ.ស.អ៊ុំ ជួនណារេត ឧ.ស.អ៊ុំ សោភ័ណ+ បុត្រ.....បារាំង
- ១៣. ឧ.ស. ម៉ៅ រឹង និង ឧ.ស. ឆាន់ កាន់ជួង .....ស.វ.អ.
- ១៤. ឧកញ៉ាមហាឧ.ស.ញឹក ប៊ុនថា និង ឧ.ស.ម៉ែន_សុភារី..... ភ.ព.
- ១៥. ឧ.ស. ច័ន្ទ_បុប្ផាណា ព្រមទាំងបុត្រធីតា .....ភ.ព.
- ១៦. ឧ.ស. អ៊ា នៅ ព្រមទាំងបងប្អូនកូនចៅ ..... កាណាដា
- ១៧. ឧ.ស. អ៊ុត_ឆៃវ៉ាន ឧ.ស. ធាន ស៊ុនលី និងបុត្រ..... ស.វ.អ.
- ១៨. ឧ.ស. ប្លោក_អូនថៃ ឧ.ស.ធាន ត្រលុច និងបុត្រ .....ស.វ.អ.
- ១៩. ឧ.ស. ឡុក ប៊ុនអ៊ុំ និងឧ.ស.តាន់ ស៊ីវឡាង+ បុត្រ ..... បារាំង
- ២០. ឧ.ស.ប៊ិតថងខាំ និង ឧ.ស.សាន គីន + ឧ.ស.សានផល្លីន..... ប.ប.
- ២១. ឧ.ស. យូ ម៉េង .....ភ.ព.ស.
- ២២. ឧ.ស.ម៉ៅ_សុគន្ធ ឧ.ស.អ៊ុំ_យ៉េកហួយ និងបុត្រ.....ភ.ព.
- ២៣. ឧ.ស. អ៊ុំ_យ៉េកសាង ព្រមទាំងបុត្រ ..... បារាំង

២៤. ឯ.ឧ. អ៊ុត-ប្រាំង និង ជ.ទ. ញើម-សេដ្ឋា + បុត្រ..... ភ.ព.
 ២៥. ឯ.ឧ. ធី តាយី និង ជ.ទ. ហេង មុនីវត្ត + បុត្រ ..... ភ.ព.
 ២៦. ឯ.ឧ. ថែម វីឡា និង ជ.ទ. សុខា ស្វីលីវណ្ណ + បុត្រ ..... ភ.ព.
 ២៧. ឯ.ឧ. ឧកញ៉ា ប៊ុត គីមស៊ាន និង ជ.ទ. ឈួន ទូច + បុត្រ ..... ប.ប.
 ២៨. ឯ.ឧ. ប៉ុល-នាង និង ជ.ទ. គ្រៀល-ស៊ីយ៉ា + បុត្រ..... ភ.ព.
 ២៩. ឧ.ស. ស៊ុន សុខា និង ឧ.សិ. សុខា ផល្លី និង បុត្រ ..... ភ.ព.
 ៣០. ឧ.សិ. ស៊ីវ យក់លុយ ..... ស.វ.អ.
 ៣១. ឧ.ស. ស៊ីវ សេវី និង ឧ.សិ. ស្រៀង រួចលាង
 ៣២. ឧ.សិ. ហេង-ស៊ីវខេង + ម្តាយឈ្មោះ អៀង-ហ្លួច ..... កណ្តាល
 ៣៣. ឧ.ស. យឹម-ស៊ីមុនី ឧ.សិ. យូ-ប្លូលីន និង បុត្រ ..... ភ.ព.
 ៣៤. ឧ.ស. ឡាយ-សុខុម ឧ.សិ. សួន-ចន្ទា និង បុត្រ ..... ភ.ព.
 ៣៥. ឧ.ស. ធីម-ញាណ ឧ.សិ. កាំង-ប្លូលីន និង បុត្រ ..... ភ.ព.ស.
 ៣៦. ឧបាសិកា អ៊ំ-អ៊ិន
 ៣៧. ឧ.សិ. ប្លូអាន-ស៊ីវុត្តា ..... ភ.ព.
 ៣៨. ឧ.សិ. ប្លូ ជារ៉ាណ ..... ភ.ព.
 ៣៩. ឧ.សិ. ម៉ៅ សុន្តា ..... ភ.ព.
 ៤០. ឧ.សិ. សាក់-ស៊ាងអេង ព្រមទាំងបុត្រ
 ៤១. ឧ.សិ. ជា-ផាត ព្រមទាំងបុត្រ
 ៤២. ឧ.ស. សូ ហុកឡុង ឧ.សិ. កាន់ ឈីវហា ..... ស.វ.អ.
 ៤៣. ឧបាសិកា គា-ស៊ុន ..... ប.ប.
 ៤៤. ឧបាសិកា អ៊ឹង ស៊ីវន ..... ស.វ.អ.

៤៥. ឧ.ស. អ៊ុក-សាម៉ាណារ៉ា ឧ.សិ. ហ៊ាប-តេង និង បុត្រ..... ភ.ព.
 ៤៦. ឧ.ស. ម៉ៅ-ស្រីន ឧ.សិ. ទូច-ស៊ីនហ៊ិន និង បុត្រ..... ភ.ព.
 ៤៧. ឧ.ស. ពុធ-ប៉ោលាង ឧ.សិ. ហ៊ុន-ស៊ីវអៀង ..... កាណាដា
 ៤៨. Chhem Sokreth et Puth Kunthea ..... កាណាដា
 ៤៩. ឧ.ស. ឡោ សេងជ្រុន ឧ.សិ. ផាំង លី និង បុត្រ..... បារាំង
 ៥០. ឧ.ស. ម៉ែន-សៀន ឧ.សិ. អៀង ណារី និង បុត្រ ..... ភ.ព.
 ៥១. ឧ.សិ. សយ វណ្ណា និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ ..... ភ.ព.
 ៥២. ឧ.សិ. ហេង ប៊ូរីស្រីនាថ និង កូនឯមភក្តី + ភរិយា + បុត្រ ..... ភ.ព.
 ៥៣. ឧ.សិ. ចំណាន ព្រមទាំងក្រុមគ្រួសារ ..... កាណាដា
 ៥៤. ឧ.សិ. លី វន ព្រមទាំងក្រុមគ្រួសារ ..... កាណាដា
 ៥៥. ឧ.ស. ហួន ប៉ាន់ ឧ.សិ. ថៃ នាថ និង បុត្រ
 ៥៦. លោក ស៊ា រស់ អ្នកស្រី ញ៉ែប ដាវ៉េត និង បុត្រ
 ៥៧. លោក រឿង សេដ្ឋា អ្នកស្រី នាង ជួនអេង និង បុត្រ
 ៥៨. លោក សែន-សុវណ្ណវិទូ និង ភរិយា ..... ភ.ព.
 ៥៩. ឧ.ស. ប្លូច ប៊ូរី ព្រមទាំងបុត្រ
 ៦០. ឧ.ស. អៀង ឆាយ និង ឧ.សិ. អៀ-កេសរ + បុត្រ..... ស.វ.អ.
 ៦១. លោកតា កាន់-ឈីវហា និង លោកយាយ ស្វី-ចិត្តា
 ៦២. ឧ.សិ. តែ-សាយជូ ព្រមទាំងកូនចៅ
 ៦៣. ឧ.សិ. កាន់-ជាលី និង ពុទ្ធបរិស័ទខេត្តសៀមរាប ..... ស.វ.អ.
 ៦៤. ឧ.សិ. ឯម សុខន ព្រមទាំងបុត្រ និង ចៅ ..... ភ.ព.
 ៦៥. ឧ.សិ. ម៉ិល-យ៉ែម ..... ស.វ.អ.

- ៦៦. ឧ.សិ. កង_ភីម
- ៦៧. ឧ.សិ. ម៉ក់_នាង
- ៦៨. ពុទ្ធបរិស័ទ ចាន់ នរិសុខ និងក្រុមគ្រូសារ ..... ស.វ.អ.
- ៦៩. ពុទ្ធបរិស័ទ ភឿក.កុំ
- ៧០. ឧ.សិ. ជុំ ឆាយ
- ៧១. ឧ.សិ. ស៊ីវ យក់លី ..... ភ.ព.
- ៧២. ឧ.ស. ជាន យ៉ែត ឧ.សិ. សុក ចេង ព្រមទាំងបុត្រ .....ភ.ព.
- ៧៣. ឧ.ស. សោម រកនៈ ឧ.សិ. ស៊ុប វណ្ណា ព្រមទាំងបុត្រ ..... ព.វ.
- ៧៤. ឧ.ស. ហេង សម្បជួរ ឧ.សិ. ស៊ិនគន្ធា ..... ភ.ព.
- ៧៥. ញោមប្រុស និង ញោមស្រីរបស់សាមណេរ ជា សុភក្ត្រ .....ភ.ព.
- ៧៦. ឧ.ស.សារឿន ឧ.សិ.លាប+ឧ.ស.ហ៊ីស៊ី ឧ.សិ.អាន..... ស.វ.អ.
- ៧៧. លោក សួន បូកា អ្នកស្រី ហួន ចាន់ផ្លូវ ព្រមទាំងបុត្រ
- ៧៨. លោកស្រី ហ៊ុយ សុខម៉ា និងស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ
- ៧៩. ឧបាសក តាំង ស៊ិនម៉ាប
- ៨០. ឧបាសិកា ចៅ សារួន
- ៨១. ឧបាសិកា ឱប រះ .....ស.វ.អ.
- ៨២. ឧ.ស.គង់ សុគន្ធ ហៅជួគីមសៃ + បុត្រីគន្ធប័ន្តដារា.....ភ.ព.
- ៨៣. ឧ.សិ. វណ្ណ មុនី ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ ..... ភ.ព.
- ៨៤. ឧ.សិ. លីម ប៊ូ ព្រមទាំងបុត្រធីតា
- ៨៥. ឧ.សិ. ឈុន លន
- ៨៦. ឧ.ស. ស៊ុយ ជួ និងឧ.សិ. តាំង ទៀង

- ៨៧. ឧ.សិ. ព្រុំ សុភាព ..... ភ.ព.
- ៨៨. ឧ.ស.ហេង គីមរិន ឧ.សិ. ហោ ចន្ទ ព្រមទាំងបុត្រ.....បារាំង
- ៨៩. ឧ.សិ. សុខ ភូង និង ឧ.សិ. សុខ ផៃ
- ៩០. ឧ.សិ. អួន ញ៉ ឧ.សិ. រស់ លីនណា និងបុត្រ .....ស.វ.អ.
- ៩១. លោក ចក់ ឈុន និង អ្នកស្រី វណ្ណារី សុខ
- ៩២. ឧ.សិ. អ៊ុក លន់ និងក្រុមវេន ព្រមទាំងបុត្រ .....ភ.ព.
- ៩៣. ឧ.សិ. ជា គីមហឿន ព្រមទាំងបុត្រ
- ៩៤. ឧបាសិកា អ៊ុវ ថា ព្រមទាំងក្មួយ និងចៅ
- ៩៥. ឧបាសិកា ឈុន តាំងសៀក ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ
- ៩៦. ឧ.សិ. ជា ម៉ាក់លាង
- ៩៧. ឧ.ស.ហ្វាន់ រ៉ាន់ហូ និងឧ.សិ.ហ្វាន់ យូលាង..... បារាំង
- ៩៨. ឧ.ស.លីម ធីនសូ ឧ.សិ. អ៊ឹង ឆាយហូ + បុត្រ. ....អូស្ត្រាលី
- ៩៩. ឧ.ស.ឡុង អាំងលី ឧ.សិ. សេង ចិន្តា + បុត្រ ..... អូស្ត្រាលី
- ១០០. ឧ.សិ. ទិត នាង .....អូស្ត្រាលី
- ១០១. ឧ.ស. ប៉ុច រឿត ឧ.សិ.ញុង សាំងម៉េង + បុត្រ .....អូស្ត្រាលី
- ១០២. ឧ.ស.ឌុង វែម ឧ.សិ.អុយ អ៊ាត និងបុត្រ ....
- ១០៣. ឧ.ស. ឌឿ សេង ឧ.សិ.លីម យី និងបុត្រ .....
- ១០៤. ឧ.ស. សុខ សារឿន ឧ.សិ.ទូច ម៉ុម និងបុត្រ ..
- ១០៥. ឧ.សិ. ទូច លីមអាំង និងឧ.សិ.ទូច សុផានី .....
- ១០៦. ឧ.សិ. គង់ ម៉ៃ ច្បារអំពៅ ..... ភ.ព.
- ១០៧. ឧ.ស. កែវ ឆាត ឧ.សិ.កាន គីវសុខា + កូនចៅ ..

១០៨. លោកយាយ ពិន សាត ..... ស.វ.អ.

១០៩. លោក ចាន់ ម៉ល់ និងអ្នកស្រី ជា សុផា .....ស.វ.អ.

១១០. ភិក្ខុ ឈម បូ (វិជ្ជាសម្បទា).....ស.វ.អ.

១១១. ឧ.ស.ឈឹម ហុកអ៊ាន .....បារាំង

១១២. ឧ.សិ.មុំ ទូច និងកូនឧ.សិ.សាមុល គឹមធន់ ..... ភ.ព.

១១៣. លោក ងួន បាន និងអ្នកស្រី លិន ដាណារី ..... ស.វ.អ.

១១៤. ឧ.សិ.រស់ សេរី និងឧ.សិ.សៀ ចន្ទា

១១៥. ឧ.សិ.លី ស៊ីវជ្ជ ព្រមទាំងបុត្រ ..... ភ.ព.

១១៦. ក្រុមគ្រួសារឧ.សិ.ឈ គឹមស៊ិន .....អូស្ត្រាលី

១១៧. ក្រុម ឧ.ស.អ៊ុច សុខុន វេនប្រចាំខែវត្តសុវណ្ណបុម ..... ភ.ព.

១១៨. ក្រុមឧ.ស. មួង យេន វត្តសំពៅមាស .....ភ.ព.

១១៩. ក្រុមឧ.ស. ជាន់ សារី វត្តទួលទំពូង ..... ភ.ព.

១២០. ក្រុមវេនចង្កាន់ ១កើតសំពៅមាស ៦កើតចំបក់មានជ័យ
 ១១កើតសុវណ្ណបុម ១រោចផុតង្គ ៦រោចនិគ្រោធរំន
 ១០រោចវេឡរំន .....ភ.ព.

១២១. មណ្ឌលសិក្សាព្រះពុទ្ធសាសនាណិរត្ត ខេត្តពោធិ៍សាត់ ..... ព.ស.

១២២. ក្រុមពុទ្ធបរិស័ទនៅទីក្រុងស៊ីតនី ប្រទេសអូស្ត្រាលី ..... អូស្ត្រាលី

១២៣. ក្រុមពុទ្ធបរិស័ទស្រុកមង្គលបូរី និងស្រុកសិរីសោភ័ណ .... ប.ម.ជ.

១២៤. ក្រុមពុទ្ធបរិស័ទចិត្តបុណ្យក្នុងសហគមន៍ធម្មទាន

~~~~~

នាមពុទ្ធបរិស័ទដែលមានសន្ទ
បរិច្ចាគប្រាក់បោះពុម្ពសៀវភៅនេះ

១- ប្រាក់សល់ពីបោះពុម្ព សៀវភៅ បទពិចារណា ..... ៤៥៧៥ \$

២- ឧ.ស.ជូ គឹមសែ ព្រមទាំងបុត្រិ ជូ ស៊ីវតាង ..... ៥០០ \$

៣- ឧ.សិ.ឱម លក្ខណា ព្រមទាំងបុត្រិធីតា ..... ៣០០ \$

៤- លោកយាយ ឈឹម ស្នែង ..... ២០០ \$

៥- ឧ.ស.សោម រតនៈ និង ឧ.សិ.ស៊ុប វណ្ណ ព្រមទាំងបុត្រ ..... ១៦០ \$

៦- ឧ.សិ.អ៊ឹង ស៊ីវន ..... ១៣០ \$

៧- ឧ.ស.ចាន់ នៅ (ហៅ ចាន់ សាមៀន) និងឧ.សិ.ជឹង ឆេង ..... ១២៤ \$

៨- ឧ.ស.ផាន់ សារី និង ឧ.សិ.ខៀវ ណុង ព្រមទាំងបុត្រ ..... ១១០ \$

៩- ឧ.ស.អ៊ី សុងលាង និងឧ.សិ.ហួយ លាងស្រី ព្រមទាំងបុត្រ ... ១១០ \$

១០- ឧ.ស.អៀម វ៉ន និងឧ.សិ. សុខ សេរិន ..... ១០០ \$

១១- ឧ.ស.ចៅង ប៊ូរ៉ាន់+ចៅង ប៊ូរ៉ង់+ចិន ស៊ីថា+ចៅង ប៊ូរ៉េន+ក្នុង១... ១០០ \$

១២- ឧ.ស.ពុធ ប៉ៃលាង និងឧ.សិ.ហ៊ុនស៊ីវអៀង ព្រមទាំងបុត្រ ..... ១០០ \$

១៣- M.CHHEM SOKRETH et Mme PUTH KUNTHEA ..... ១០០ \$

១៤- M.SU SOKUNORA et Mme INN VISAL+NARITAetRAKSA ... ១០០ \$

១៥- ឧ.ស.កុក ឆាយ ព្រមទាំងកូនស្រី តាំង ផល្លា និង តាំង ស៊ីថា ..... ១០០ \$

១៦- ឯកឧត្តម អ៊ុត ប្រាំង លោកជំទាវ ញ៉ែម សេដ្ឋា និងបុត្រ ..... ១០០ \$

១៧- ឧ.ស. ប៉ុង អាង និងឧ.សិ.អឿង លាងជុន ព្រមទាំងបុត្រ..... ១០០ \$

១៨- ឧ.សិ.អ៊ា នៅ ព្រមទាំងកូននិងចៅ ..... ១០០ \$

១៩- ឧ.សិ.លុយ ឡៃ ព្រមទាំងបុត្រ ..... ១០០ \$

២០- ឧ.សិ.ស៊ុយ ជាសិ ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ ..... ១០០ \$

២១-	ឧ.ស.ប្តូរ យ៉ា និងឧ.ស.មាស ឡែស្រួយ ព្រមទាំងបុត្រ	១០០ \$
២២-	ឧ.ស.ផាំង ស្រួយ ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	១០០ \$
២៣-	ឧ.ស.ហុង គី	១០០ \$
២៤-	ឧ.ស.ហ៊ុន ហេង និង ឧ.ស.អាង អម	១០០ \$
២៥-	លោកតា ប៉ុង អាង និងលោកយាយ អឿង លាងជុន និងបុត្រ.....	១០០ \$
២៦-	លោកយាយ លុយ ឡាយ	១០០ \$
២៧-	ឯកឧត្តម ចែម វិឌ្យា លោកជំទាវ សុខា ស៊ូលីវណ្ណ និងបុត្រ	១០០ \$
២៨-	ឧ.ស.កែវ សោរ ឧ.ស.ជ័យ សុខ និង ឧ.ស.ស្រែង ឡាំងដុច	១០០ \$
២៩-	ឧ.ស.យិន គន្ធី ហៅ ធឿង ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	១០០ \$
៣០-	ឧ.ស.ពិន សាត	១០០ \$
៣១-	លោក ចាន់ ម៉ល់ និង អ្នកស្រី ជា សុផា	១០០ \$
៣២-	ឧ.ស.ហុង គី	១០០ \$
៣៣-	ឧ.ស.ច័ន្ទ បុប្ផាណា ព្រមទាំងបុត្រធីតា	១០០ \$
៣៤-	ឧ.ស.ហង្ស ប៊ុនឡេង និង ឧ.ស.កែវ នាង ព្រមទាំងបុត្រ	១០០ \$
៣៥-	ឧ.ស.អ៊ុត ឆៃវ៉ាន និង ឧ.ស.ធាន ស៊ុនលី ព្រមទាំងបុត្រ	១០០ \$
៣៦-	ឧ.ស.មុយ ចេង ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	១០០ \$
៣៧-	ឧ.ស.តាំង ប៉ៃជីង ហៅ ចែទន់ និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ	១០០ \$
៣៨-	ឧ.ស.លីម រ៉ូចណែ	១០០ \$
៣៩-	ឧ.ស.ហ៊ុន សំអាត	១០០ \$
៤០-	ឧ.ស.ស្រួ គីមថា ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	១០០ \$
៤១-	ក្រុមវេនចង្កាន់ព្រះសង្ឃ ថ្ងៃ ១ កើត វត្តធុតង្គ ចំការដូង	៨៥ \$
៤២-	ឧ.ស.អ៊ុន សាឡើង	៧៥ \$
៤៣-	ព្រះសង្ឃ និងឧ.ស.ស៊ីវ ឡេង +ពុទ្ធបរិស័ទ	៧០ \$
៤៤-	ឯកឧត្តម ប៊ុល នាង លោកជំទាវ ត្រៀម ស៊ីយ៉ា ព្រមទាំងបុត្រ..	៧០ \$

៤៥-	ឧ.ស.ភ្នំ គា និង ឧ.ស.ឈុន គីមអេង ព្រមទាំងបុត្រ	៦០ \$
៤៦-	ឧ.ស.ឡោ សេងជ្រុង និងឧ.ស.ផាំង លី ព្រមទាំងបុត្រ	៥០ \$
៤៧-	ឧ.ស.ខឹប ឡាយហៀង និងឧ.ស. ខៀវ ស៊ីន្ទន	៥០ \$
៤៨-	ឧ.ស. ណាំ ប្រាង ព្រមទាំងបុត្រ	៥០ \$
៤៩-	លោកយាយ ជា យន	៥០ \$
៥០-	លោកតា ហ៊ុន ហេង និងលោកយាយ អាង រឹម ព្រមទាំងកូនចៅ	៥០ \$
៥១-	ឧ.ស.សូ ម៉ាង និងឧ.ស.សូ ពៅ ព្រមទាំងព្យាបាលិត្ត	៥០ \$
៥២-	ឧ.ស.ឈិន ណារី ព្រមទាំងបុត្រនិងចៅ	៥០ \$
៥៣-	ឧ.ស.ច័ន្ទ សុម៉ាលី	៥០ \$
៥៤-	ឧ.ស.ស៊ុវ អេងឡុង និងឧ.ស.ព្រំ លីមហេង	៥០ \$
៥៥-	នាង រុនណី	៥០ \$
៥៦-	ឧ.ស.វ៉ា សែម	៥០ \$
៥៧-	ឧ.ស.សាន គិន និង អ្នកគ្រូ សាន ផល្លីន	៥០ \$
៥៨-	ឧ.ស.លន់ គីមស៊ុយ និង ឧ.ស.លាង មួយហួយ ព្រមទាំងកូនចៅ	៥០ \$
៥៩-	ឧ.ស.អ៊ុង ឈុនហុង ព្រមទាំងបុត្រ	៥០ \$
៦០-	លោក ទឹម សុខា និង លោកស្រី អៀប គន្ធា	៥០ \$
៦១-	លោក រស់ ប៊ុនឈឿន និង ភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ	៥០ \$
៦២-	ឧ.ស.ជីម អេង និងឧ.ស.វ៉ា សុខគិន ព្រមទាំងបុត្រ	៥០ \$
៦៣-	ឧ.ស.តាំង ស៊ុយគីម ព្រមទាំងបុត្រ	៥០ \$
៦៤-	ឧ.ស.អ៊ា គុយឡាំង ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅៗ	៥០ \$
៦៥-	លោកយាយ ណាំ ប្រាំង	៥០ \$
៦៦-	ឧ.ស.ឡាយ សុខុម និងឧ.ស.សួន ចន្ទា ព្រមទាំងបុត្រ	៥០ \$
៦៧-	ឧ.ស.តោ ឡោ	៥០ \$
៦៨-	ឧ.ស.ស៊ុន សុខា និង ឧ.ស.សុខា ផល្លី ព្រមទាំងបុត្រធីតា ..	៥០ \$

៦៩-	ឧ.ស.ប៉ាន់ ហូ និង ឧ.ស.សាំង ឡេង ព្រមទាំងបុត្រ	៥០ \$
៧០-	ឧ.ស.ជា គុំ ហៅ ហៀង	៥០ \$
៧១-	ឧ.ស.នាង រុននី	៥០ \$
៧២-	ឧ.ស.វ៉ា សែម	៥០ \$
៧៣-	លោក ភឿក កុំ និង ក្រុមគ្រួសារ	៥០ \$
៧៤-	ឧ.ស.ចន្ទ នារីសុខ និង ក្រុមគ្រួសារ	៥០ \$
៧៥-	ឧ.ស.មិល ឃឹម	៥០ \$
៧៦-	ឧ.ស.យន្ត សួន និង ឧ.ស.តាំង ឈុងប៊ុយ ព្រមទាំងបុត្រ	៥០ \$
៧៧-	ដួនជី មាតារបស់អាចារ្យ ជឹម ជុំនិត	៥០ \$
៧៨-	ឧ.ស.ស្រង់ ឡេង	៤៥ \$
៧៩-	ឧ.ស. ជា គឹមហឿន ព្រមទាំងបុត្រ ធីតា.....	៤០ \$
៨០-	ឧ.ស.អូន ញ៉ូ ព្រមទាំងបុត្រា ប៊ុន នី និង ភរិយា	៤០ \$
៨១-	ឧ.ស. ទេព យ៉ុម ព្រមទាំងកូនចៅ	៤០ \$
៨២-	លោកយាយ ជា នាង	៣០ \$
៨៣-	ឧ.ស.វ៉ា សូស្តី	៣០ \$
៨៤-	លោក ពេជ្រ សិហា និង អ្នកស្រី ថាប់ សុវត្ថ	៣០ \$
៨៥-	ឧ.ស.ភឹម ឃឹម	៣០ \$
៨៦-	ឧ.ស.អុច ជិន និង ឧ.ស.ម៉ម សុខហេង ព្រមទាំងបុត្រនិងចៅ	៣០ \$
៨៧-	ឧ.ស.ហាយ ច័ន្ទឆរី	៣០ \$
៨៨-	ឧ.ស.គុយ ហៀក +បុត្រ និងឧ.ស.ពុយ ហេង +បុត្រ	៣០ \$
៨៩-	ឧ.ស.កាន់ រ៉ាត់ ឧ.ស.កែវ កល្យាណ និងកញ្ញា កាន់ សុថារត្នី	៣០ \$
៩០-	លោក កែម សុគន្ធន និង អ្នកស្រី ជា សុភាព	៣០ \$
៩១-	ឧ.ស.យោគ សំអឿន	៣០ \$
៩២-	លោក ឈីវ ឃ្វយ និង លោកស្រី ស៊ីវ លាង ព្រមទាំងបុត្រ ..	៣០ \$

៩៣-	ឧ.ស.សុខ ហេង និង ឧ.ស.ហង់ សាណាបេកា ព្រមទាំងកូនចៅ	៣០ \$
៩៤-	ឧ.ស.ហ្វាន់ វ៉ាន់ហ្វី និង ឧ.ស.ហ្វាន់ យូលាង ព្រមទាំងបុត្រ ..	៣០ \$
៩៥-	ឧ.ស. លាក់ តុង និងឧ.ស. ជួន ហម ព្រមទាំងបុត្រ	២៥ \$
៩៦-	ឧ.ស.ហ៊ាន់ ហេង និងឧ.ស.មាច ផល្លា ព្រមទាំងបុត្រ	២៥ \$
៩៧-	ឧ.ស.ប៉ែន ផា និង ឧ.ស.ព្រំ សំអែល ព្រមទាំងកូនចៅ	២៥ \$
៩៨-	ឧ.ស.បាន សុខជិន	២៥ \$
៩៩-	លោកគ្រូ លាក់ តុង	២៥ \$
១០០-	ឧ.ស.ហ៊ុយ កេង និង ឧ.ស.លឹម គៀម ព្រមទាំងបុត្រ	២៥ \$
១០១-	លោក ញឹក ញ៉ូ និង អ្នកស្រី ង៉ែត ហឿន ព្រមទាំងបុត្រ	២១ \$
១០២-	ឧ.ស. ឃឹម យឿន និងស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ.....	២០ \$
១០៣-	ឧ.ស.អ៊ុវ ថា ព្រមទាំងកូន និងចៅ	២០ \$
១០៤-	ឧ.ស.នឹម នួន	២០ \$
១០៥-	ឧ.ស.មោក យី ព្រមទាំងបុត្រ	២០ \$
១០៦-	អ្នកស្រី ចាន់ លាង និងស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ	២០ \$
១០៧-	លោក គូ ស៊ីថា និងភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ	២០ \$
១០៨-	ឧ.ស.ពេន យុត ព្រមទាំងបុត្រ	២០ \$
១០៩-	ឧ.ស.ផាង ថាន និងឧ.ស.ង៉ែត ណារឿន	២០ \$
១១០-	លោកតា អ៊ុង ខន និងលោកយាយ ជា យុន	២០ \$
១១១-	លោក ឈួន ផារិន និងឧ.ស.ព្រំ ប្រណិត ព្រមទាំងបុត្រ	២០ \$
១១២-	ឧ.ស.ពាក ជា	២០ \$
១១៣-	លោកយាយ ហួត សាហួន	៣៧.០០០រ*
១១៤-	ឧ.ស.សឹម សិន	២០ \$
១១៥-	ពុទ្ធបរិស័ទ តាំង យូ នាងស្រី	២០ \$
១១៦-	ពុទ្ធបរិស័ទ ស៊ឹម វែងហ្វួន	២០ \$

១១៧-	ឧ.សិ.សម័យ សារឹម	២០ \$
១១៨-	ឧ.សិ.ព្រំ ថន	២០ \$
១១៩-	ពុទ្ធបរិស័ទ នេត ទុន និង ស៊ុន ច័ន្ទហម	២០ \$
១២០-	ពុទ្ធបរិស័ទ អូន មណិកា	២០ \$
១២១-	នាង ញ៉ាក់	២០ \$
១២២-	នាង អឿន អ៊ី	២០ \$
១២៣-	ឧ.សិ.ប៉ក់ សុភាព ព្រមទាំងបុត្រ	២០ \$
១២៤-	ឧ.ស.សាំង ហឿង និងឧ.សិ.អ៊ុង ឈុនហ៊ុង ព្រមទាំងកូនចៅ	២០ \$
១២៥-	ឧ.សិ.យុន ឆេង	២០ \$
១២៦-	ឧ.ស.ស៊ី លាងគង់ និង ឧ.សិ.មៀង សាំងហេង	២០ \$
១២៧-	ឧ.សិ.ទឹម ហុន	២០ \$
១២៨-	ឧ.សិ.ហាំង គីមហ៊ាន និងគ្រួសារ ១០.០០០\$*	២០ \$
១២៩-	ឧ.សិ.លី ឡៃហាំង និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ	២០ \$
១៣០-	ឧ.ស.ម៉ៅ វ៉ាន និងឧ.សិ.ផន់ សំបួរ ព្រមទាំងបុត្រធីតា	២០ \$
១៣១-	ឧ.សិ.ឃិន សារ៉ាត ព្រមទាំងបុត្រធីតា	២០ \$
១៣២-	ឧ.សិ.រស់ លីនណា ព្រមទាំងបុត្រធីតា	២០ \$
១៣៣-	ឧ.សិ.កាន់ គីន	២០ \$
១៣៤-	លោកតា ទូច កៅ លោកយាយ ឡាន និងបុត្រ+បុត្រប្រសា	២០ \$
១៣៥-	ពេទ្យ ខេង លឿ និង ភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ	២០ \$
១៣៦-	ឧ.សិ.ឈួន សុ ព្រមទាំងបុត្រ	២០ \$
១៣៧-	លោក ឡា ម៉ៅ និង ភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ	២០ \$
១៣៨-	ឧ.សិ.ឈរ ហុកលីវ ព្រមទាំងកូនស្រី ខេង ណាភានី	២០ \$
១៣៩-	ឧ.ស.ទី ស្រេង និង ឧ.សិ.លន់ គឹមអេង ព្រមទាំងបុត្រ+ចៅ	២០ \$
១៤០-	ឧ.ស.ប៊ែន សំរ៉ាត និង ឧ.សិ.កែម ភីរុណ ព្រមទាំងបុត្រធីតា	២០ \$

១៤១-	ឧ.សិ.សេស សុខុន ព្រមទាំងបុត្រ	២០ \$
១៤២-	ឧ.ស.ព្រំ សុន និងឧ.សិ.ស៊ុន យុត ព្រមទាំងបុត្រ	២០ \$
១៤៣-	ឧ.ស.តាក គីអាំង និង ឧ.សិ.ឱម លាងត្រី ព្រមទាំងកូនចៅ	២០ \$
១៤៤-	ឧ.សិ.ស៊ីម គ្រប់ ព្រមទាំងបុត្រ	២០ \$
១៤៥-	ឧ.សិ.ស៊ុន តារេត ព្រមទាំងបុត្រ	២០ \$
១៤៦-	ឧ.ស.ដី សាម៉ន និង ឧ.សិ.ចាន់ ណន ព្រមទាំងបុត្រ	២០ \$
១៤៧-	ឧ.ស.ខ្ពត សាមីឌី និង ឧ.សិ.ប៊ិន ម៉ា	២០ \$
១៤៨-	ឧ.សិ.នួន ប៊ុនលី	២០ \$
១៤៩-	លោក ជ័យ សារវង្ស និងឧ.សិ.នង រ៉េ ព្រមទាំងបុត្រ	២០ \$
១៥០-	ឧ.ស.ឈូ លីមកាយ និងឧ.សិ.ម៉ៅ ផាង ព្រមទាំងបុត្រ	២០ \$
១៥១-	ឧ.ស.ម៉ុង ខុម និងឧ.សិ.ឡេង យឿន ព្រមទាំងបុត្រ	២០ \$
១៥២-	លោក ស៊ា រស់ និង អ្នកស្រី ញ៉ែប ដារ៉េត ព្រមទាំងបុត្រ	២០ \$
១៥៣-	លោក រឿង សេដ្ឋា និង អ្នកស្រី នាង ជួនអេង ព្រមទាំងបុត្រ	២០ \$
១៥៤-	លោក ណៃ សារិន និងអ្នកស្រី ជា សុភី	២០ \$
១៥៥-	លោក អ៊ុក សុផល	២០ \$
១៥៦-	លោកយាយ ទេព សុផល	២០ \$
១៥៧-	លោកយាយ ប៊ុន អេង ហៅ ចន្ទា	២០ \$
១៥៨-	លោកយាយ ម៉ល ប៊ុន្តា	២០ \$
១៥៩-	លោកយាយ ឯម និង លោកតា វិន	២០ \$
១៦០-	លោកយាយ តាន់ ស៊ា	២០ \$
១៦១-	ឧ.សិ.នាង ញ៉ាក់	២០ \$
១៦២-	ឧ.សិ.នាង អឿន អ៊ី	២០ \$
១៦៣-	ឧ.សិ.ស៊ីវ រដ្ឋា និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ	២០ \$
១៦៤-	ឧ.ស.ខៀវ ជៀប និង ឧ.សិ.ប៉ៅ គឹមស្រាំង	២០ \$

១៦៥-	ឧ.ស.សែន សុវណ្ណវិទ្ធី និង ឧ.ស.យន្ត ចន្ទា	២០ \$
១៦៦-	ឧ.ស.ធន ណារឿន និង ឧ.ស.លឿង ណែហាំង	២០ \$
១៦៧-	ឧ.ស.គឹម សុខុន	២០០០៛*
១៦៨-	ឧ.ស.សុខ ភួង និង ឧ.ស.សុខ ផៃ	២០ \$
១៦៩-	ឧ.ស.វណ្ណ មុនី ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	២០ \$
១៧០-	ឧ.ស.គុយ សុធន និង ឧ.ស.ខាត់ កាន ព្រមទាំងកូនចៅ	២០ \$
១៧១-	លោក វង្ស ឆាត និង អ្នកស្រី ចាប់ សៅរី ព្រមទាំងបុត្រ	២០ \$
១៧២-	ឧ.ស.យុត ច័ន្ទដារា ហៅស្រី	២០ \$
១៧៣-	ឧ.ស.ឡេង សុជាតិ	២០ \$
១៧៤-	ឧ.ស.ទ្រូ សុគន្ធី	២០ \$
១៧៥-	លោក គង់ គឹមសាន អ្នកស្រី ជិន ថារី ព្រមទាំងបុត្រ	២០ \$
១៧៦-	ឧ.ស.សំរឹង វណ្ណ និង ឧ.ស.សេង គឹមលន់	២០ \$
១៧៧-	ឧ.ស.ចៅង បូនី និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ	២០ \$
១៧៨-	ឧ.ស.គួង លាងផេង និង ឧ.ស.ជូ ស៊ូហៀង ព្រមទាំងបុត្រ ..	២០ \$
១៧៩-	លោកយាយ ទូច អៀង ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	២០ \$
១៨០-	ឧ.ស.គាំ សម និង ឧ.ស.កូន អុល ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ ..	២០ \$
១៨១-	ឧ.ស.ហួយ វណ្ណ	១៥ \$
១៨២-	ឧ.ស.ង្គុំ សុណា និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ	១៥ \$
១៨៣-	ឧ.ស.ប៉ុក សុខ ព្រមទាំងបុត្រ និង ចៅ	១៥ \$
១៨៤-	លោក ឈុន ពុទ្ធវិទ្ធី និង ភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ	១៥ \$
១៨៥-	លោកស្រី ឈុន ច័ន្ទបូណីមី និង ស្វាមី	១៥ \$
១៨៦-	ឧ.ស.អ៊ុន ខាត់ណា ព្រមទាំងបុត្រ អ៊ុន ទូច និង អ៊ុន សើរី ..	១៥ \$
១៨៧-	កញ្ញា ធន មាណីកា និង កុមារ ធន រាហុល	១៥ \$
១៨៨-	ឧ.ស.អ៊ូ សុខសាន្ត ព្រមទាំងបុត្រ	១៥ \$

១៨៩-	ឧ.ស.ញឹម វន និងក្រុមគ្រួសារកូនចៅទាំងអស់	១០.០០០៛*	១២ \$
១៩០-	ឧ.ស.ឈឹម ផលវិទ្យា និងមាតាបិតា ព្រមទាំងប្អូនប្រុសស្រី		១២ \$
១៩១-	កញ្ញា សុខ សាបូរក្ស័យ ហៅស្រីពៅ		១២ \$
១៩២-	ឧ.ស.ជួរ ប៊ុនស្រេង និង ឧ.ស.ទាម អាំងជូ ព្រមទាំងកូនចៅ .		១១ \$
១៩៣-	ភិក្ខុ ស៊ុន ក្លឿ		១០ \$
១៩៤-	ឧបាសិកា ហាយ ច័ន្ទឆី		១០ \$
១៩៥-	ឧ.ស. អ៊ាន មុយ និងឧ.ស. ឡុង ឈុន ព្រមទាំងកូនចៅ		១០ \$
១៩៦-	ឧ.ស.គង់ ស៊ីដេត ព្រមទាំងប្អូន និងក្មួយ		១០ \$
១៩៧-	ឧ.ស. យ៉ង់ កាបូ ព្រមទាំងកូនចៅ		១០ \$
១៩៨-	ឧ.ស. លឿង វណ្ណ ព្រមទាំងកូនចៅ		១០ \$
១៩៩-	ឧ.ស. ចាន់ អៃហ្ស ព្រមទាំងកូនចៅ		១០ \$
២០០-	ឧ.ស. ទៀង វន្តា និងឧ.ស. សន ទូច ព្រមទាំងកូនចៅ		១០ \$
២០១-	ឧ.ស. គុយ យេកហាំង ព្រមទាំងបុត្រ		១០ \$
២០២-	ឧ.ស. ខេន សុមាលី ព្រមទាំងកូនចៅ		១០ \$
២០៣-	លោក អ៊ុយ សារិន និងលោកស្រី ម៉ែន មាលីរតន៍ ព្រមទាំងបុត្រ		១០ \$
២០៤-	ឧ.ស. កង ជន្លី ព្រមទាំងបុត្រ		១០ \$
២០៥-	ឧ.ស. លី ថុង ព្រមទាំងកូនចៅ		១០ \$
២០៦-	ឧ.ស. សាយ សាអ៊ឹម និងស្វាមី ព្រមទាំងកូនចៅ		១០ \$
២០៧-	ឧ.ស. កែវ ពៅ ព្រមទាំងកូនចៅ		១០ \$
២០៨-	ឧ.ស. ហម ជន និងកូនស្រី អេង ផល ព្រមទាំងបុត្រ		១០ \$
២០៩-	ឧ.ស. ថែង សៀត និងឧ.ស. សូ យី ព្រមទាំងបុត្រ		១០ \$
២១០-	ឧ.ស.ជ័យ សារវង្ស និងឧ.ស. នង រ៉េ ព្រមទាំងបុត្រ		១០ \$
២១១-	ឧ.ស.អ៊ុយ សារឿន និងឧ.ស. សុខ វ៉ាន ព្រមទាំងបុត្រ		១០ \$
២១២-	ឧ.ស.អ៊ែត ងួន និងឧ.ស. អោម ចេង ព្រមទាំងបុត្រ		១០ \$

២១៣-	ឧ.ស.ជួប គាត និងឧ.ស. មិន ឈុនអេង ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
២១៤-	ឧ.ស.ឆេង ស្រី និងឧ.ស. ផាន គឹមហ៊ុំ ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
២១៥-	លោក សួស សម្បត្តិ និងលោកស្រី សួរ នីរិន ព្រមទាំងបុត្រ ...	១០ \$
២១៦-	ឧ.ស. ហុក គឹមឡេង ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
២១៧-	ឧ.ស.យាន ម៉ុងហៃ និងឧ.ស. ម៉ៅ លីមអាយ ព្រមទាំងបុត្រ ..	១០ \$
២១៨-	ឧ.ស. សុខ ខេន និងកូនចៅ	១០ \$
២១៩-	លោក ឃុត យឿម	១០ \$
២២០-	អ្នកស្រី ឃុត យិន	១០ \$
២២១-	ឧ.ស. សំ លាង និងលោក ហ៊ូ កាដា +ទូច ឈុនណារី	១០ \$
២២២-	ឧ.ស. ខឹម ផល្លីកា និងកូនចៅ	១០ \$
២២៣-	ឧ.ស. អ៊ា គឹមស្រេង និង ឧ.ស. អុង គឹមយី	១០ \$
២២៤-	ឧ.ស.អ៊ា គឹមយូ ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
២២៥-	ឧ.ស.ប្រាំ បេង និងឧ.ស. គ្រិត គឹម ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
២២៦-	ឧ.ស. ឃុន យីន	១០ \$
២២៧-	ឧ.ស. ទូច ឆុម	១០ \$
២២៨-	ឧ.ស.ម៉ុម សៅ និងឧ.ស.យស់ សុរេន	១០ \$
២២៩-	ឧ.ស. តា យូអេង ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
២៣០-	ឧ.ស.តា ថុងហេង និងឧ.ស.ឈី ទូច	១០ \$
២៣១-	លោក ឡាយ សិន និងអ្នកស្រី ជា វណ្ណនី	១០ \$
២៣២-	លោកស្រី យាន ច័ន្ទលី	១០ \$
២៣៣-	លោក ឈាន សុភ័ក្ត្រ និងអ្នកស្រី យាន ថារី	១០ \$
២៣៤-	លោក យ៉ែម ស៊ីឡើន និងអ្នកស្រី យាន សុខគី ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
២៣៥-	លោក លី គឹមអាន និងអ្នកស្រី យាន ច័ន្ទនី	១០ \$
២៣៦-	ឧ.ស.ចោម សារិន	១០ \$

២៣៧-	អ្នកស្រី ទិត សម្បត្តិ ព្រមទាំងបុត្រធីតា	១០ \$
២៣៨-	លោក ទិត គូនី និង អ្នកស្រី កាប៊ី ព្រមទាំងបុត្រធីតា	១០ \$
២៣៩-	លោក ទិត កុសល និងអ្នកស្រី ឆាប ជួម ព្រមទាំងបុត្រធីតា .	១០ \$
២៤០-	លោក ទិត ព្រីង អ្នកស្រី វ៉ាត គី ព្រមទាំងបុត្រធីតា	១០ \$
២៤១-	លោក ទិត ស៊ីដែន	១០ \$
២៤២-	ដូនដី សុក ចម នាមដើម ចំរើន ចានូន	១០ \$
២៤៣-	ឧ.ស.ខៀវ បុប្ផា	១០ \$
២៤៤-	ឧ.ស.ស៊ី ឈុនហាំង ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
២៤៥-	ឧ.ស.ចាន់ អែហួរ ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
២៤៦-	ឧ.ស.ឡេង វន្តា និងឧ.ស. សន ទូច ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
២៤៧-	ឧ.ស.យាន ម៉ុងហៃ និងឧ.ស. ម៉ៅ លីមអាយ ព្រមទាំងបុត្រ ..	១០ \$
២៤៨-	លោក ប៊ុត យ៉ាន និងឧ.ស.ឈឿម ហាន ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
២៤៩-	កញ្ញា ប៊ុត សុភាព	១០ \$
២៥០-	ឧ.ស. ឯក ផល្លា ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
២៥១-	ឧ.ស.តាំង អ៊ុម ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
២៥២-	ឧ.ស.ខេម សុម៉ាលី ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
២៥៣-	ឧ.ស.ខឹម តាន់ ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
២៥៤-	ឧ.ស.ជា ប៉ារ និងឧ.ស. យាម ទូច ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
២៥៥-	ឧ.ស.ម៉ៅ សាង ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
២៥៦-	ឧ.ស.ហុង ចេង ព្រមទាំងបុត្រ និងកូនយៗ	១០ \$
២៥៧-	ឧ.ស.លីម ហាំង និងឧ.ស. សំ ហឿន (យាយស) ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
២៥៨-	ឧ.ស.អ៊ុង ឆេងម្នី និងឧ.ស.កែវ អេន ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
២៥៩-	ឧ.ស.ម៉ី ដារី ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
២៦០-	ឧ.ស.កែវ ស៊ុម និងឧ.ស.កែវ អ៊ា ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$

២៦១-	ឧ.ស.អ៊ុំ ណារិន និងឧ.ស.ជា សារ៉េ ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
២៦២-	ឧ.ស.ជង រេន ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
២៦៣-	ឧ.ស.ប៊ូ ស្បែកលីវ ព្រមទាំងមាតា និងបុត្រ	១០ \$
២៦៤-	លោក គី បាក់ជូ និងអ្នកស្រី ស៊ូ ហួន ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
២៦៥-	ឧ.ស.ទូច សុន្ទរី និងឧ.ស.សាំង មួយទាង ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
២៦៦-	លោកយាយ កេត គង់សុទ្ធ	១០ \$
២៦៧-	ឧ.ស.អ៊ុក លន់ ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
២៦៨-	ឧ.ស.ជីង ហួច និងឧ.ស.ទីវ ឈីវហួយ ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
២៦៩-	ឧ.ស.ង៉ុវ មុយអ៊ី ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
២៧០-	ឧ.ស.ហុក សារី	១០ \$
២៧១-	លោកយាយ អៀង ហ្លួង និងឧ.ស.ហេង ស៊ីវខេង ជាកូន	១០ \$
២៧២-	ឧ.ស.ទិន សន និងស្វាមី	១០ \$
២៧៣-	ឧ.ស.ជាម ញ៉ី ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
២៧៤-	ភិក្ខុ ឱវាទវក្ខិតោ ហោ គីមសាន្ត	១០ \$
២៧៥-	លោក នា តេក និងអ្នកស្រី សោ មាណារី	១០ \$
២៧៦-	លោក ឡាយ យាង និងអ្នកស្រី នា អ៊ិន	១០ \$
២៧៧-	ឧ.ស.រុង សារ៉ាត់	១០ \$
២៧៨-	ឧ.ស.សឹម ជាន	១០ \$
២៧៩-	ឧ.ស.ជា ស៊ីបាន និង ឧ.ស.លឹម អៀម ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
២៨០-	ពុទ្ធបរិស័ទ ហ្គូវ តាយអេង	១០ \$
២៨១-	ឧ.ស.ជា សុខ	១០ \$
២៨២-	ឧ.ស.តិក អេងគី	១០ \$
២៨៣-	ឧ.ស.វណ្ណ ស៊ឹម ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	១០ \$
២៨៤-	ឧ.ស. រស់ ហុង ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$

២៨៥-	ឧ.ស.អ៊ុច សានី និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	១០ \$
២៨៦-	ឧ.ស.អេង គីមអាំង	១០ \$
២៨៧-	ឧ.ស.អ៊ុង សាប៊ិន និងឧ.ស.ពត ណាន់ ព្រមទាំងបុត្រនិងចៅ ..	១០ \$
២៨៨-	ឧ.ស.ទឹម ម៉ន ឧ.ស.ជា ហ៊ឹម ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
២៨៩-	ឧ.ស.ម៉ី សារិន និងឧ.ស.ឡាំង គីមជាង ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
២៩០-	ឧ.ស.ឡាំង គីមអេង ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
២៩១-	ឧ.ស.ចុង ថ្ម	១០ \$
២៩២-	ឧ.ស.ប៊ុំ សុខុម	១០ \$
២៩៣-	ឧ.ស.សូ សុន្ទី និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
២៩៤-	លោកយាយ សំ យី ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
២៩៥-	លោកយាយ យឹម ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
២៩៦-	លោកយាយ មួយ ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
២៩៧-	លោកយាយ លាង គី ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
២៩៨-	លោកតា យូ សាឡាត់ ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
២៩៩-	អ្នកគ្រូ ជាំង ស៊ីវហេង	១០ \$
៣០០-	ឧ.ស.បែន សារីយ	១០ \$
៣០១-	ឧ.ស.វង្ស ឆាត និង ឧ.ស.ថាប់ សោរី ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
៣០២-	ឧ.ស.លឹម ប៊ូ ព្រមទាំងបុត្រធីតា	១០ \$
៣០៣-	ឧ.ស.ឃឹម សារ៉ុន ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
៣០៤-	ឧ.ស.ទី នាយឹម និង ឧ.ស.ទី អេងលឹម	១០ \$
៣០៥-	លោក អ៊ុំ ចំរើន និង ភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
៣០៦-	ឧ.ស.ហាំង សុខសារី និង ស្វាមី	១០ \$
៣០៧-	ឧ.ស.ប៊ូ ដីប	១០ \$
៣០៨-	លោកយាយ កេត រេន	១០ \$

៣០៩-	ឧ.សិ.លីម អេង ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
៣១០-	កញ្ញា ទេព ណារ៉ាន់	១០ \$
៣១១-	ឧ.ស.ម៉ៅ ស្រីន និង ឧ.សិ.ទូច ស៊ីនហ៊ិន ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
៣១២-	ឧ.ស.តែ គឹមហ៊ុន និង ឧ.សិ.តាំង សុខអ៊ឹម ព្រមទាំងកូនចៅ ..	១០ \$
៣១៣-	ឧ.សិ.អ៊ឹម យ៉ារ៉ាន់ ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
៣១៤-	ឧ.ស.ហ៊ី អ៊ុនសេង និង ឧ.សិ.ហ៊ឹង ស៊ឹមណៃ ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
៣១៥-	លោក សោម សុទ្ធា និង អ្នកស្រី ហេន សុគុន្តកុលរដ្ឋ និងបុត្រ	១០ \$
៣១៦-	លោក ខាំ និមិត្ត អ្នកស្រី ហេន សុគុន្តចរិយា ព្រមទាំងបុត្រ ..	១០ \$
៣១៧-	លោក ហេន សុភមនី	១០ \$
៣១៨-	អ្នកស្រី ឡោ មីន ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
៣១៩-	ឧ.សិ.កែ វ៉ាន	១០ \$
៣២០-	ឧ.សិ.ប៊ែន ផល្លា	១០ \$
៣២១-	ឧ.ស.ជាន យ៉ែត និង ឧ.សិ.សុក ចេង ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
៣២២-	ឧ.សិ.អាយ ស្លឹក ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
៣២៣-	ឧ.ស.ទុយ ភាពិរៈ និង ភរិយា	១០ \$
៣២៤-	ឧ.សិ.ស៊ាន សុគន្ធា	១០ \$
៣២៥-	ឧ.ស.កៅ ឈុនហេង និង ឧ.សិ.ជា សាមីន ព្រមទាំងបុត្រ ...	១០ \$
៣២៦-	ឧ.សិ.លី គុយហ្វូ +បុត្រ និង ឧ.សិ.មាស រស់ +បងប្អូន	១០ \$
៣២៧-	លោក ទិត ដា និងលោកស្រី តុប ម៉ុំ	១០ \$
៣២៨-	ឧ.សិ.សេង សៀកហេង ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	១០ \$
៣២៩-	ឧ.សិ.កេត រឿង ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
៣៣០-	ឧ.សិ.ឡាច វ៉ាន ព្រមទាំងក្រុមគ្រួសារ	១០ \$
៣៣១-	ឧ.ស.ស៊ុន តូ និង ឧ.សិ.ម៉ុង គឹមស្នួត ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
៣៣២-	ឧ.សិ.ត្រី លាងឈឹម ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$

៣៣៣-	លោក ឆូវ សែ និង ឧ.សិ.ជួរ ឡេងហឹង ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
៣៣៤-	កញ្ញា គៀត សុខច័ន្ទ	១០ \$
៣៣៥-	ឧ.ស.អ៊ុយ មៀង និង ឧ.សិ.ម៉ៅ តុប ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
៣៣៦-	ឧ.សិ.គុយ ឡេងស៊ីង ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
៣៣៧-	ឧ.ស.អ៊ុយ ចេង ឧ.សិ.ហ៊ុយ លានហិ ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
៣៣៨-	ឧ.សិ.អ៊ុន ផល្លា ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
៣៣៩-	ឧ.សិ.កង សាត ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
៣៤០-	ឧ.ស.អ៊ុន សុខ និង ឧ.សិ.សុខ ស៊ុន ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
៣៤១-	ឧ.ស.វ៉ាន់ ខុនណា និង ភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
៣៤២-	អ្នកស្រី ម៉ម ឡាដេត ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
៣៤៣-	ឧ.សិ.ស៊ី តឹក (កំពង់ត្រាច កំពត)	១០ \$
៣៤៤-	នាង វ៉ាន់ ចាន់ឡឿន និង លោកគ្រូ ស៊ី ឌី	១០ \$
៣៤៥-	ឧ.សិ.តាន់ គឹមជួន	១០ \$
៣៤៦-	ឧ.ស.យិន ប៊ុនណាង និងឧ.សិ.កេង វ៉ូចអ៊ឹម	១០ \$
៣៤៧-	ឧ.ស.ហ៊ី និង ឧ.សិ.ពេញ ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
៣៤៨-	លោក ម៉ៅ សំបួរត្ន និងអ្នកស្រី ឯល ស៊ីណារ៉េត ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
៣៤៩-	កញ្ញា ម៉ៅ ប៊ូរិកញ្ជា និងកុមារា ម៉ៅ បរមបញ្ញា	១០ \$
៣៥០-	ឧ.ស.ឈួរ ទ្រី ហោសាន្ត ឧ.សិ.សុខ ច័ន្ទ ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
៣៥១-	ឧ.សិ.វើយ បាត់ដំបង	១០ \$
៣៥២-	ឧ.សិ.ប៊ូ សៀក លីវ ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
៣៥៣-	ឧ.សិ.លី យាម ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	១០ \$
៣៥៤-	ឧ.សិ.មាស សោភា	១០ \$
៣៥៥-	លោក ពៅ លាង និង ភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
៣៥៦-	ឧ.សិ.តូច លីណារ៉ា និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$

៣៥៧-	ឧ.សិ.ឌីក ថ្ម ប្រមាណបុត្រធីតា	១០ \$
៣៥៨-	ឧ.សិ.ខេង គំភិយាន ប្រមាណបុត្រ និងចៅ	១០ \$
៣៥៩-	ព្រោមប្រសស្រី របស់សាមណេរ ជា សុភ័ក្ត្រ	១០ \$
៣៦០-	ឧ.ស. ម៉ៅ ផុន	១០ \$
៣៦១-	ឧ.សិ.ព្រៃម ទេពបូរី ប្រមាណបុត្រ និងចៅ	១០ \$
៣៦២-	ឧ.សិ.ប៊ុត ម៉ាលី ប្រមាណបុត្រធីតា	១០ \$
៣៦៣-	ឧ.ស.ឈឹម សាមុត និង ឧ.សិ.ឈឹម ថ្មសី	១០ \$
៣៦៤-	ឧ.សិ.ម៉ារ កាម៉ុន នាមដើម ឈ្មួង ប៊ុច និងកូនចៅ	១០ \$
៣៦៥-	ពុទ្ធបរិស័ទ ឡេង សំ	១០ \$
៣៦៦-	លោកយាយ យ៉ុយ ស៊ុយ ប្រមាណបុត្រ និងចៅៗ	១០ \$
៣៦៧-	ឧ.សិ.ពៅ ស្នំរាំង	១០ \$
៣៦៨-	អ្នកស្រី ម៉ៅ សោភារត្ន និង ស្នាមី ប្រមាណបុត្រធីតា	១០ \$
៣៦៩-	ឧ.សិ.ឈុន ណារី ប្រមាណបុត្រ និងចៅ	១០ \$
៣៧០-	ឧ.សិ.សាំង សារៀម ប្រមាណបុត្រ	១០ \$
៣៧១-	លោក ហៀង សារ៉ា និងឧ.សិ.ស្រី ស៊ីវុឌ្ឍថា ប្រមាណបុត្រ	១០ \$
៣៧២-	ឧ.ស.គិន កូ និង ឧ.សិ.ម៉ៅ ថេង ប្រមាណបុត្រ	១០ \$
៣៧៣-	ឧ.សិ.ឃូ វ៉ាន់គីម ប្រមាណបុត្រ	១០ \$
៣៧៤-	ឧ.ស.សូ អំ	១០ \$
៣៧៥-	ពុទ្ធបរិស័ទ អ៊ឹម ង៉ាត់ហ៊ាង ប្រមាណបុត្រ	១០ \$
៣៧៦-	ឧ.សិ.សោម យ៉ាន ប្រមាណបុត្រ	១០ \$
៣៧៧-	ឧ.ស.ម៉ុក វីរ និង ឧ.សិ.ម៉ៅ សុផុន ប្រមាណបុត្រ	១០ \$
៣៧៨-	ឧ.សិ.កេត រ៉េន ប្រមាណបុត្រ	១០ \$
៣៧៩-	ឧ.សិ.ពេជ្រ កោរ	១០ \$
៣៨០-	ឧ.សិ.ប៊ុត ថ្មបុប្ផា និង ស្នាមី ប្រមាណបុត្រ	១០ \$

៣៨១-	ឧ.សិ.ថ្រី គង់	១០ \$
៣៨២-	ឧ.សិ.ចាប សាផន ប្រមាណបុត្រ និងចៅ .....(ចូល ២ ដង) ..	១០ \$
៣៨៣-	ឧ.សិ.ឃុត ម៉ាលីយ និង ឃុត ម្លិះ ប្រមាណបុត្រ	១០ \$
៣៨៤-	លោក ប៊ី ពីទូរ្យ និងលោកស្រី អ៊ិត សុពណ្ណា	១០ \$
៣៨៥-	លោក ប៊ុន សុទ្ធី និង លោកស្រី ង៉ែត សំណាង	១០ \$
៣៨៦-	ភិក្ខុ យ៉ុប យ៉ៃ	១០ \$
៣៨៧-	ឧ.ស.គឹម តិន និង ឧ.សិ.គឹម ធន ប្រមាណបុត្រ	១០ \$
៣៨៨-	ឧ.ស.ម៉ៅ រឿង ប្រមាណបុត្រក្រុមគ្រួសារ	១០ \$
៣៨៩-	ឧ.សិ.ម៉ា ឡុន ប្រមាណបុត្រ	១០ \$
៣៩០-	ឧ.សិ. ម៉ា យន់ ប្រមាណបុត្រ	១០ \$
៣៩១-	ឧ.ស.កែវ ឈុនទី ប្រមាណបុត្រក្រុមគ្រួសារ	១០ \$
៣៩២-	ឧ.សិ.ប៊ុក ធារី ប្រមាណបុត្រក្រុមគ្រួសារ	១០ \$
៣៩៣-	ឧ.សិ.ឈ ស៊ុផង់ ប្រមាណបុត្រ	១០ \$
៣៩៤-	ឧ.ស.វិម សុរេច និង ឧ.សិ.ជួ យ៉កម៉ុយ ប្រមាណបុត្រ	១០ \$
៣៩៥-	ឧ.សិ.ប៊ុត សេដាដូង និង ស្នាមី ប្រមាណបុត្រ	១០ \$
៣៩៦-	ឧ.សិ.យិន យឹម ប្រមាណបុត្រ	១០ \$
៣៩៧-	លោក សាន កី និង អ្នកគ្រូ អៀង សុភី	១០ \$
៣៩៨-	ឧ.ស.ទូច ម៉ៅ និង ឧ.សិ.យិន យិន	១០ \$
៣៩៩-	ឧ.ស.សេង ហាន់ និង ឧ.សិ.ហេង យ៉ាន ប្រមាណបុត្រ	១០ \$
៤០០-	លោក សុទ្ធ យុនថាន និង ឧ.សិ.យិន មឿន	១០ \$
៤០១-	ឧ.សិ.ឈីវ ចាំង	១០ \$
៤០២-	ឧ.ស.ជីង វែងអារ និងឧ.សិ.គឹម យឿង ប្រមាណបុត្រ	១០ \$
៤០៣-	ឧ.សិ.សៅ សាកប និង ឧ.សិ.សៅ សាគុំ	១០ \$
៤០៤-	ឧ.សិ.ហូ សុភារី	១០ \$

៤០៥-	លោក ចាន់ ស៊ុនី និងឧ.សិ.អ៊ុក សុផល ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
៤០៦-	លោកយាយ វិន ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
៤០៧-	លោក ឡឺក សំផល និងឧ.សិ.អៀង សាត ព្រមទាំងបុត្រ ...	១០ \$
៤០៨-	លោក នាក់ ឌីឡែន និងឧ.សិ.ខៀវ បុណ្យថា ព្រមទាំងបុត្រ .	១០ \$
៤០៩-	ឧ.សិ.ហម ជន ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
៤១០-	ឧ.ស.ហែម ស៊ីមាន និង ឧ.សិ.តូច សាលូត ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
៤១១-	ឧ.សិ.ឃិន ប្រិម ប្រិយ ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
៤១២-	ឧ.សិ.អ៊ុន សារឿន និងឧ.សិ.អ៊ុន សារ៉ុ	១០ \$
៤១៣-	លោក កែវ ណាត និង អ្នកស្រី លឹម កៀន	១០ \$
៤១៤-	កញ្ញា ជា សុផាណ្ណា	១០ \$
៤១៥-	លោក ចាន់ ធីរា	១០ \$
៤១៦-	ឧ.សិ.កង ភឹម	១០ \$
៤១៧-	ឧ.ស.ជិន ដេត និង ភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
៤១៨-	ឧ.ស.យន្ត កៅ និង ភរិយា	១០ \$
៤១៩-	ឧ.ស.នាក់ លៀម និង ភរិយា	១០ \$
៤២០-	លោកតា ឆែល ហាត ហៅ បែល និងលោកយាយ អ៊ី	១០ \$
៤២១-	លោកតា ធួ ម៉ោង ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
៤២២-	ឧ.ស.ប្រាក់ បិត និង ឧ.សិ.អ៊ុន ធីម ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	១០ \$
៤២៣-	ឧ.សិ.តា ស៊ុន ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
៤២៤-	លោក ផេង វាសនា អ្នកស្រី ព្រំ ឆានសារី និងបុត្រ ផេង វិណា	១០ \$
៤២៥-	លោក អ៊ុង ឈុនប៊ី និងអ្នកស្រី លី ហ៊ុយឡេង ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
៤២៦-	ឧ.សិ.ស៊ុន សុភក្រ ព្រមទាំងកូន និងស្វាមី	១០ \$
៤២៧-	ឧ.សិ.ចិន ចំរើន និង ឧ.សិ.ទឹម សំបូរី ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
៤២៨-	ឧ.សិ.តេង សុខុម	១០ \$

៤២៩-	ឧ.សិ.លី ស៊ីវជ្ជ ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
៤៣០-	ឧ.ស.ស្វាយ ឈាន និង ឧ.សិ.ឈាវ ចាន់ថន និងកូនចៅ ...	១០ \$
៤៣១-	ឧ.ស.ឈន និង ឧ.សិ.ប៊ុច ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	១០ \$
៤៣២-	ឧ.ស.នាង ជិនឈិន និង ឧ.សិ.ធីរី ស៊ុមអយ ព្រមទាំងកូនចៅ	១០ \$
៤៣៣-	ភិក្ខុ លឹម ឡឺន និង ញោមស្រី នៅ សារិន	១០ \$
៤៣៤-	លោក ស៊ុន សុមាធី អ្នកស្រី ឈុន សុវណ្ណមុនី និងកូនពានាក់	១០ \$
៤៣៥-	ឧ.ស.សោម សាមួន ឧ.សិ.ទេព សុខេននិងបុត្រ សោម កន្តិកា	១០ \$
៤៣៦-	ពុទ្ធបរិស័ទ ប៊ុច ប៊ូទ្វ និង ស្រែង ធារី + កុមារី ពិសី ប៊ុច	១០ \$
៤៣៧-	ឧ.សិ.គូ ឆេងគុយ និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
៤៣៨-	ពុទ្ធបរិស័ទ ហ៊ុយ សេងហៀង	១០ \$
៤៣៩-	ពុទ្ធបរិស័ទ គឹម ឆេង	១០ \$
៤៤០-	ឧ.សិ.ឡោ ជិនអេង ហៅលោកយាយ រឿយៗ	១០ \$
៤៤១-	លោកយាយ អ៊ុក យឿម និងកូនឧ.សិ.គង់ សម្បត្តិ	១០ \$
៤៤២-	ឧ.ស.បាន ថុង និង ឧ.សិ.យុយ លាត ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
៤៤៣-	ឧ.សិ.តាំង លីតាង និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
៤៤៤-	លោក លី វន និង អ្នកស្រី នៅ សុវត្តា	១០ \$
៤៤៥-	ឧ.សិ.មៀង សំបូរ ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	១០ \$
៤៤៦-	ឧ.ស.មុយ ស្រែង និង ឧ.សិ.តាំង គឹម	១០ \$
៤៤៧-	ឧ.ស.ឡាំ ប៉េង និង ភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
៤៤៨-	លោក ខៀវ កូឡា និង ឧ.សិ.លឿង លៀងហូរ	១០ \$
៤៤៩-	ឧ.ស.អ៊ឹម សុធារី	១០ \$
៤៥០-	ឧ.សិ.អៀវ រូចហេង និង អ្នកស្រី តាំង អួន	១០ \$
៤៥១-	ឧ.សិ.តាន់ ភិចជ្ជ និងកូនប្រុស ស្រែង វិសុទ្ធ	១០ \$
៤៥២-	អ្នកស្រី ស្រែង ភិរុណ និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$

៤៥៣-	លោក ស៊ីវ មុនី និង ភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
៤៥៤-	ពុទ្ធបរិស័ទ យូ អាន និង លន់ គឹមហុង ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
៤៥៥-	ឧ.សិ.ហ៊ុយ សុខម៉ា និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
៤៥៦-	ឧ.សិ.ជាម ធុច	១០ \$
៤៥៧-	ឧ.ស.ឈ ហ៊ុត និង ឧ.សិ.ធីវ ទូត	១០ \$
៤៥៨-	លោកយាយ កេត រុន	១០ \$
៤៥៩-	ឧ.សិ.ឯក ឃិន និងបុត្រី ប៊ុន សិតា ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
៤៦០-	ឧ.សិ.សេង ស៊ាងអូយ និងឧ.សិ.សេង ស៊ាងអ៊ឹម	១០ \$
៤៦១-	ឧ.ស.តុល ថៃ និង ឧ.សិ.ព្រំ យ៉ាត ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ ...	១០ \$
៤៦២-	ឧ.សិ.ចុង ថូ ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	១០ \$
៤៦៣-	ឧ.ស.គង់ ប៊ុនហោ និង ឧ.សិ.ម៉ុំ ម៉ារី	១០ \$
៤៦៤-	លោកយាយ ឧ.សិ.ជួរ ចាន់ថុល ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	១០ \$
៤៦៥-	លោកយាយ សំ យ៉ុំ	១០ \$
៤៦៦-	ឧ.សិ.ជុំ ឆាយ ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
៤៦៧-	ឧ.សិ.ជុំ ណារ៉ា ព្រមទាំងបុត្រ	១០ \$
៤៦៨-	និស្សិត កូរ គំនិត និង ពុទ្ធបរិស័ទ	៧ \$
៤៦៩-	លោក ឡុង លី និងអ្នកស្រី កែន សុភាព ព្រមទាំងបុត្រ	៧ \$
៤៧០-	ឧ.សិ.ជ័យ ជួនសុផល ព្រមទាំងបុត្រ	៦ \$
៤៧១-	ឧ.សិ.ឯម សុខឃឹម និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ	៦ \$
៤៧២-	ឧ.សិ. អុំ សារុន ព្រមទាំងបុត្រ	៦ \$
៤៧៣-	លោកស្រី នៅ ហ៊ាក់	៥ \$
៤៧៤-	ឧ.សិ.ទេព សារឿន	៥ \$
៤៧៥-	នាង ម៉ុម ណារី	៥ \$
៤៧៦-	ឧ.សិ.ហេង អាង	៥ \$

៤៧៧-	ឧ.សិ.ហេង អ៊ឹង	៥ \$
៤៧៨-	លោក អិត សុផល និងអ្នកស្រី យាន ធីណា	៥ \$
៤៧៩-	ឧ.ស.សូ យឿន និងឧ.សិ. ហេង ឡាំងហួយ ព្រមទាំងបុត្រ ...	៥ \$
៤៨០-	ឧ.សិ.ជា នាង ព្រមទាំងបុត្រ	៥ \$
៤៨១-	លោក កែវ វិទ្ធា និងអ្នកស្រី កែន សុជាតិ ព្រមទាំងបុត្រ	៥ \$
៤៨២-	លោក តារ លាងយាង និងភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ	៥ \$
៤៨៣-	ឧ.សិ.ឈាង តៃ ព្រមទាំងកូន និងចៅៗ	៥ \$
៤៨៤-	លោក ហឿង ព្រេង និងអ្នកស្រី សុខ ខេង ព្រមទាំងបុត្រ	៥ \$
៤៨៥-	លោក ទុយ ប៊ុន និងអ្នកស្រី ជុំ វ៉ាន់ថុល ព្រមទាំងបុត្រ	៥ \$
៤៨៦-	លោក មិន សុវណ្ណ និងអ្នកស្រី ជុំ វ៉ាន់ធី ព្រមទាំងបុត្រ	៥ \$
៤៨៧-	លោកយាយ សរ សារី ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅៗ	៥ \$
៤៨៨-	លោក ទុយ ហ៊ឹង និងអ្នកស្រី ហាក់ អុំ ព្រមទាំងបុត្រ	៥ \$
៤៨៩-	ឧ.សិ.ស៊ឹម គឹមមុច ព្រមទាំងបុត្រ	៥ \$
៤៩០-	ឧ.សិ.វៃម សុខខឿន ព្រមទាំងបុត្រ	៥ \$
៤៩១-	ឧ.សិ.សាក់ ស៊ាងអេង ព្រមទាំងបុត្រ	៥ \$
៤៩២-	ឧ.សិ.សេក ឆរី ព្រមទាំងបុត្រ	៥ \$
៤៩៣-	ឧ.សិ.អៀង មុញ ព្រមទាំងបុត្រ	៥ \$
៤៩៤-	ឧ.សិ.ខែម ឆន ព្រមទាំងបុត្រ	៥ \$
៤៩៥-	ឧ.សិ.និត ស៊ឹមន ព្រមទាំងបុត្រ	៥ \$
៤៩៦-	លោក ជា សេរី និងលោកស្រី ហេង ថារី	៥ \$
៤៩៧-	លោក គឹម ថន និងលោកស្រី ហេង លក្ខិណា	៥ \$
៤៩៨-	ឧ.ស.តុង ណេង ព្រមទាំងបុត្រ	៥ \$
៤៩៩-	ឧ.សិ.អុំ ស៊ីនួន ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅៗ	៥ \$
៥០០-	ឧ.សិ.ចាន់ សុមន ព្រមទាំងបុត្រ	៥ \$

៥០១-	ឧ.សិ.កែន អែត ព្រមទាំងបុត្រ	៥ \$
៥០២-	ឧ.សិ.តូ ណារីឈុននី ព្រមទាំងបុត្រ	៥ \$
៥០៣-	ឧ.សិ.តូ ភុនសុខា និង លោក ហោ ម៉េងចាយ ព្រមទាំងបុត្រ .	៥ \$
៥០៤-	លោក ចាយ សុខាវិទ្ធិ និងអ្នកស្រី សុខ វី ព្រមទាំងបុត្រ	៥ \$
៥០៥-	លោក ចាយ ណារ៉ា និងអ្នកស្រី ផូ សុខុម ព្រមទាំងបុត្រ	៥ \$
៥០៦-	ឧ.សិ.ចាន់ យ៉ន ព្រមទាំងបុត្រ	៥ \$
៥០៧-	ឧ.សិ.ណន គឹមស្រៀង ព្រមទាំងបុត្រ	៥ \$
៥០៨-	ឧ.សិ.ឯម ទិព្វវណ្ណា ព្រមទាំងបុត្រ	៥ \$
៥០៩-	ឧ.សិ.ជា ឡាង ព្រមទាំងបុត្រ	៥ \$
៥១០-	ឧ.សិ.ប៉ែន សេរីសុខុម និងស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ	៥ \$
៥១១-	ឧ.សិ.ឃ្លោក សារ៉ាន ព្រមទាំងបុត្រ	៥ \$
៥១២-	ឧ.សិ.យឹម សាមុត ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	៥ \$
៥១៣-	ឧ.សិ.ចាប សាផន ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	៥ \$
៥១៤-	ឧ.សិ.សូ ណាត្រី ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	៥ \$
៥១៥-	ឧ.ស.ស៊ុន គុយ ព្រមទាំងបុត្រ	៥ \$
៥១៦-	ឧ.សិ.នុត ម៉ាលីស ព្រមទាំងបុត្រ	៥ \$
៥១៧-	ឧ.សិ.ទី សំអឿន និងឧ.សិ.វង់ ណាង ព្រមទាំងបុត្រ	៥ \$
៥១៨-	ឧ.សិ.ហុង លយ ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	៥ \$
៥១៩-	ឧ.សិ.ទេព ផាន់ ព្រមទាំងបុត្រ	៥ \$
៥២០-	ឧ.សិ.ឡាវ សំអាង ព្រមទាំងបុត្រ	៥ \$
៥២១-	ឧ.សិ.គន្ធី លន់អេង ព្រមទាំងបុត្រ	៥ \$
៥២២-	ឧ.សិ.ចាន់ សុមាលីតា និង ប្រាក់ សុផន	៥ \$
៥២៣-	ឧ.ស.នា ស្រួយ និងភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ	៥ \$
៥២៤-	ឧ.សិ.ណុប សុគន្ធី និងក្រុមគ្រួសារកូនចៅ	៥ \$

៥២៥-	ឧ.សិ.អ៊ុវ ណារ៉េត និងស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	៥ \$
៥២៦-	ឧ.សិ.យូ អេង ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	៥ \$
៥២៧-	ឧ.សិ.នូវ នន់ ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	៥ \$
៥២៨-	ឧ.សិ.ស៊ូ ស៊ុន ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	៥ \$
៥២៩-	ឧ.ស.ស្រួយ លាង និង ឧ.សិ.យុត គឹមស៊ាង ព្រមទាំងបុត្រ ...	៥ \$
៥៣០-	លោក ជា វ៉ាន់ថា និងឧ.សិ. សេង គឹមស្រៀន	៥ \$
៥៣១-	ឧ.សិ.សំ យ៉ុន ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	៥ \$
៥៣២-	ឧ.សិ.ឈួន ចិន្តា និងស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ	៥ \$
៥៣៣-	ឧ.សិ.បួន ធន ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	៥ \$
៥៣៤-	ឧ.ស.មួង សាមឿន និងឧ.សិ.ម៉ប់ ស៊ីង ព្រមទាំងបុត្រ	៥ \$
៥៣៥-	ឧ.សិ.ទិន ម៉ានី ព្រមទាំងបុត្រ	៥ \$
៥៣៦-	លោកតា សៅ ភ៊ូ និងលោកយាយ យុល ផេង ព្រមទាំងបុត្រ	៥ \$
៥៣៧-	ឧ.សិ.ជុំ ប៉ុន ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	៥ \$
៥៣៨-	ឧ.សិ.ឱក ប៊ុន ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	៥ \$
៥៣៩-	ឧ.ស.ថុង កៅនោ និងឧ.សិ.ប៉ែន យឿន ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	៥ \$
៥៤០-	ឧ.សិ.ចន កាន ព្រមទាំងបុត្រ	៥ \$
៥៤១-	ឧ.សិ.ឌឹម អារុន និងឌឹពុក ព្រមទាំងបងស្រី	៥ \$
៥៤២-	ឧ.សិ.ទីម ស៊ីថា ព្រមទាំងបុត្រ	៥ \$
៥៤៣-	ឧ.ស.ជា ប៉េងលី និងឧ.សិ.អ៊ូច សុខម៉េង ព្រមទាំងបុត្រ	៥ \$
៥៤៤-	ឧ.ស.ប៉ា ថុងអ៊ាន និងឧ.សិ.ទី យ៉ាវ ព្រមទាំងបុត្រ	៥ \$
៥៤៥-	ឧ.សិ.មុយ ហុងស្រី ព្រមទាំងបុត្រ	៥ \$
៥៤៦-	ឧ.ស.សុខ ម៉ោ និងឧ.សិ.ជាករិយា ព្រមទាំងបុត្រ	៥ \$
៥៤៧-	ឧ.ស. និង ឧ.សិ. រួមគ្នា ព្រមទាំងបុត្រ	៥ \$
៥៤៨-	ឧ.សិ.តាំង ស៊ីវ៉ុង ព្រមទាំងបុត្រ	៥ \$

៥៤៩-	ឧ.ស.យាម អុល និងឧ.ស.ងៃត ព្រមទាំងបុត្រ	៥៥
៥៥០-	ឧ.ស.កុង យ៉ុន និងឧ.ស.យាយ យាង ព្រមទាំងបុត្រ	៥៥
៥៥១-	ឧ.ស.មួយ និង ឧ.ស.ជាំវ លី ព្រមទាំងបុត្រ	៥៥
៥៥២-	ឧ.ស.កែ និងឧ.ស.ហៀក ព្រមទាំងបុត្រ	៥៥
៥៥៣-	ឧ.ស.សូ ថែន និងឧ.ស.ចាន់ អ៊ាន ព្រមទាំងបុត្រ	៥៥
៥៥៤-	ឧ.ស.ងៃត ឡាងហៀង ព្រមទាំងបុត្រ	៥៥
៥៥៥-	ឧ.ស.ខុង ឆឹង និងឧ.ស.សៀក ហៀង ព្រមទាំងបុត្រ	៥៥
៥៥៦-	ឧ.ស.សូ ស៊ុនណារី ព្រមទាំងបុត្រ	៥៥
៥៥៧-	ឧ.ស.ប៊ុន សារីន ព្រមទាំងបុត្រ	៥៥
៥៥៨-	ឧ.ស.អឿ សារួន ព្រមទាំងបុត្រធីតា	៥៥
៥៥៩-	ឧ.ស.ទូច សាមៀន ព្រមទាំងបុត្រ	៥៥
៥៦០-	ឧ.ស.ដូង សាមៀន ព្រមទាំងបុត្រ	៥៥
៥៦១-	លោក ជួន ជិនសាន និងលោកយាយ ហៃ ព្រមទាំងបុត្រ	៥៥
៥៦២-	ឧ.ស.ចាន់ ណន ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	៥៥
៥៦៣-	ឧ.ស.អ៊ី សុងលាង និងឧ.ស.លាង ស្រី	៥៥
៥៦៤-	វេជ្ជ.អ៊ុក រឹម និងភរិយា	៥៥
៥៦៥-	ពុទ្ធបរិស័ទ មាស ហេង	៥៥
៥៦៦-	ពុទ្ធបរិស័ទ នួន ជា	៥៥
៥៦៧-	ឧ.ស.លឹម ធិតហៀង ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	៥៥
៥៦៨-	ឧ.ស.ទេព សាបាន	៥៥
៥៦៩-	ឧ.ស.ហ៊ុន សុផា ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	៥៥
៥៧០-	ឧ.ស.ពេជ្រ សុខន ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	៥៥
៥៧១-	ឧ.ស.ធី គឹមសាង ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	៥៥
៥៧២-	ឧ.ស.លឹម ខេងដៅ	៥៥

៥៧៣-	ឧ.ស.ព្រៃ កាន និងឧ.ស.ឈិត យាន់ ព្រមទាំងបុត្រ	៥៥
៥៧៤-	ឧ.ស.អ៊ុង សាម និងឧ.ស.ជា មុំ ព្រមទាំងបុត្រ	៥៥
៥៧៥-	ឧ.ស.ជុន ស្វិតី	៥៥
៥៧៦-	ឧ.ស.ទី អ៊ឹង	៥៥
៥៧៧-	លោក សំ ហែល និងគ្រួសារ កូនចៅ	៥៥
៥៧៨-	ពុទ្ធបរិស័ទ នូ សុវណ្ណឌី ហៅ អាព្រឹង	៥៥
៥៧៩-	ឧ.ស.សំ សុខេត	៥៥
៥៨០-	ឧ.ស.ពិន ឡាមិន និងឧ.ស.ពិន ណារិន ព្រមទាំងកូនចៅ	៥៥
៥៨១-	ឧ.ស.ឈឹម សុខុម	៥៥
៥៨២-	ឧ.ស.មុត សំអឿន	៥៥
៥៨៣-	ឧ.ស.យ៉ែម ម៉ៅ	៥៥
៥៨៤-	ឧ.ស.ជា យ៉ែម និង ឧ.ស.វ៉ាត សារីន	៥៥
៥៨៥-	អ្នកស្រី ថ្លាង ស្រីមុំ និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ	៥៥
៥៨៦-	សាមណេរ ខៀវ ណារ៉ុន	៥៥
៥៨៧-	ម៉ា ឧបាសិកា សុវ ទី	៥៥
៥៨៨-	ឧ.ស.អាំង ប៉ារីកី និង ឧ.ស.វង្ស ភិសាម៉េត	៥៥
៥៨៩-	ឧ.ស.អុំ ជា និង ឧ.ស.ប៉ោ សុម៉ាសី	៥៥
៥៩០-	ឧ.ស.ឈៀក ឆៃគឹម និង ឧ.ស.សុខ អ៊ឹម	៥៥
៥៩១-	ឧ.ស.ទូច សាម៉ែ ព្រមទាំងបុត្រ	៥៥
៥៩២-	ឧ.ស.អឿង ជាន ព្រមទាំងបុត្រ	៥៥
៥៩៣-	លោក ស៊ឹម តុង និង អ្នកស្រី គឹម ឆាយ	៥៥
៥៩៤-	ឧ.ស.អុំ ផល្លា ព្រមទាំងក្មួយៗ	៥៥
៥៩៥-	ឧ.ស.អុំ ម៉េងហុង ព្រមទាំងក្មួយ	៥៥
៥៩៦-	ឧ.ស.នង រ៉េ	៥៥

៥៩៧-	ឧ.សិ.ឡេង សុទ្ធផន្តិ	៥\$
៥៩៨-	ឧ.ស.គង់ ខន និង ឧ.សិ.មុំ ជា ព្រមទាំងបុត្រធីតា	៥\$
៥៩៩-	ឧ.សិ.ហ៊ី ហ៊ាន	៥\$
៦០០-	ឧ.សិ.ណែ អ៊ឹម	៥\$
៦០១-	ឧ.ស.ហឿង ស្រែង និង ភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ	៥\$
៦០២-	ឧ.ស.ទុយ ប៊ុន និង ភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ	៥\$
៦០៣-	ឧ.ស.មិន សុវណ្ណ និង ភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ	៥\$
៦០៤-	ឧ.សិ.តឹម សុផល ព្រមទាំងបុត្រ	៥\$
៦០៥-	ឧ.សិ.ត្រី ស៊ឹម ព្រមទាំងបុត្រ	៥\$
៦០៦-	លោកស្រី យិន ល្បែង និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ	៥\$
៦០៧-	ឧ.សិ.កែ សំអាត	៥\$
៦០៨-	ឧ.ស.ម៉ុង ឡេង និង ឧ.សិ.ឈាង ហុង	៥\$
៦០៩-	លោក ទេព ម៉ន្តឆាយ៉ា និង អ្នកស្រី ជាន ថារី ព្រមទាំងបុត្រ	៥\$
៦១០-	លោក សួស សល់ និង អ្នកស្រី ជាន ថារុំ ព្រមទាំងបុត្រ ...	៥\$
៦១១-	លោក ជាន ថាយុទ្ធ	៥\$
៦១២-	ឧ.សិ.សុខ ម៉េង ព្រមទាំងបុត្រ	៥\$
៦១៣-	លោក ម៉ែន វិជិត និង លោកស្រី យូ បុប្ផារតនៈ	៥\$
៦១៤-	លោក ម៉ែន មិលិន្ទ និង ភរិយា	៥\$
៦១៥-	លោក ហាំង វុត្តា និង លោកស្រី ម៉ែន វិមាន	៥\$
៦១៦-	ឧ.សិ.នង វ៉ាន់ថាន	៥\$
៦១៧-	ឧ.សិ.ភីន ស្រីម៉ុន ព្រមទាំងបុត្រ	៥\$
៦១៨-	ឧ.សិ.សូ យឿន ព្រមទាំងបុត្រ	៥\$
៦១៩-	ឧ.សិ.យ៉ង់ វ៉ាន ព្រមទាំងបុត្រ	៥\$
៦២០-	ឧ.សិ.ទិត អូន ព្រមទាំងបុត្រ	៥\$

៦២១-	ឧ.សិ.ហេង យ៉ម ព្រមទាំងបុត្រ	៥\$
៦២២-	ឧ.សិ.សូ យ៉ុន ព្រមទាំងបុត្រ	៥\$
៦២៣-	ឧ.ស.ង៉ែត និង ឧ.សិ.ហាំង	៥\$
៦២៤-	ឧ.សិ.តាំង ស៊ឹម ព្រមទាំងបុត្រ	៥\$
៦២៥-	ឧ.ស. គុយ សុផន	៥\$
៦២៦-	គង់ សិរិទ្ធ	៥\$
៦២៧-	ឧ.សិ.ហុក គិន ព្រមទាំងក្មួយ	៥\$
៦២៨-	ឧ.សិ.ប៊ុច អ៊ី ព្រមទាំងបុត្រ	៥\$
៦២៩-	ឧ.សិ.ណាត	៥\$
៦៣០-	ឧ.ស.សៀង ទ្រី ឧ.សិ.ហ៊ុយ ណានអ៊ឹង	៥\$
៦៣១-	ឧ.ស.ហង់ លេន និង ឧ.សិ.ស៊ុយ គឹមស៊ី ព្រមទាំងបុត្រ	៥\$
៦៣២-	ឧ.ស.អុក ប៊ុនធឿន និង ឧ.សិ.គង់ សេនីន ព្រមទាំងបុត្រ ...	៥\$
៦៣៣-	ឧ.សិ.តូច អេន ព្រមទាំងបុត្រ	៥\$
៦៣៤-	ឧ.សិ.ស៊ុំ សុត ព្រមទាំងបុត្រ	៥\$
៦៣៥-	ឧ.ស.ស៊ីង វុទ្ធិ និង ឧ.សិ.ម៉ាក សារិន ព្រមទាំងបុត្រ	៥\$
៦៣៦-	ឧ.ស.ខេង រី និង ឧ.សិ.ពត ព្រះស៊ុនណារី	៥\$
៦៣៧-	ឧ.សិ.ដួង ស៊ីនុន ព្រមទាំងចៅ	៥\$
៦៣៨-	ឧ.ស.ឆៃ និង ឧ.សិ. ហេង ព្រមទាំងបុត្រ	៥\$
៦៣៩-	ឧ.ស.ប៉េង តាំងហៃ និង ឧ.សិ.គឹម ហៀក	៥\$
៦៤០-	ឧ.ស.គឹម សាយ និង ឧ.សិ.ព្រាប ញឹម	៥\$
៦៤១-	ឧ.ស.ទឹម តឿម និង ឧ.សិ.ឡេង កំសត់ ព្រមទាំងបុត្រ	៥\$
៦៤២-	ឧ.សិ.ប៉ែន ផល្លា+បុត្រ និងឧ.សិ.ទេព ឱក +កូនចៅ	៥\$
៦៤៣-	ពុទ្ធបរិស័ទ ស៊ុន តុង	៥\$
៦៤៤-	ឧ.សិ.ជីម វត្តិ	៥\$

៦៤៥-	កុង ហ៊ី ត្រែង ព្រមទាំងបុត្រ	៥៖
៦៤៦-	ពុទ្ធបរិស័ទ យាម ពាស៊ីង ព្រមទាំងបុត្រ	៥៖
៦៤៧-	ឧ.សិ.កែវ ជិន និងកូន តន់ វិរៈ ព្រមទាំងភរិយា និងបុត្រ ..	៥៖
៦៤៨-	ឧ.សិ.ឈឹម សុវណ្ណ	៥៖
៦៤៩-	ឧ.សិ.ជា សុខុម និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	៥៖
៦៥០-	ឧ.សិ.ស៊ីវ ណែ ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	៥៖
៦៥១-	ឧ.សិ.លឹម ម៉េងជូ ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	៥៖
៦៥២-	ឧ.ស.មុំ កោសល្យ និង ភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ	៥៖
៦៥៣-	កញ្ញា សុខា អ៊ីវ៉ែន	៥៖
៦៥៤-	កុមារា ចែម វណ្ណវរបូទី	៥៖
៦៥៥-	កុមារា ចែម ចេស្វា	៥៖
៦៥៦-	កុមារី ចែម រស់សាន្តសិរីវឌ្ឍនា	៥៖
៦៥៧-	ឧ.ស.ហាយ ចំរើន និង ភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ	៥៖
៦៥៨-	លោកយាយ ឃឹម វិន	៥៖
៦៥៩-	កញ្ញា គង ពិសី	៥៖
៦៦០-	លោក ពៅ សុភ័ង និង ភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ	៥៖
៦៦១-	ឧ.សិ.ប៉ែន សុបញ្ញា ព្រមទាំងបុត្រធីតា	៥៖
៦៦២-	ឧ.សិ.ជុន ស៊ីណាត	៥៖
៦៦៣-	លោកតា បូ និង លោកយាយ អាង ព្រមទាំងបុត្រ	៥៖
៦៦៤-	ឧ.សិ.អ៊ុយ យ៉ង់	៥៖
៦៦៥-	ឧ.ស.ចៅង ហៃ និង ឧ.សិ.ឈឹង គឹមលាង ព្រមទាំងបុត្រ	៥៖
៦៦៦-	ឧ.សិ.ហេង ស៊ីនួន	៥៖
៦៦៧-	ឧ.ស.កែវ អោម និង ឧ.សិ.ខៀវ យ៉ែត ព្រមទាំងបុត្រ	៥៖
៦៦៨-	ឧ.សិ.ប្រាក់ គឹមលី ព្រមទាំងបុត្រ	៥៖

៦៦៩-	ឧ.ស.សន សិន ព្រមទាំងក្រុមគ្រួសារ	៥៖
៦៧០-	ឧ.ស.សេក ចែម	៥៖
៦៧១-	ឧ.សិ.សោ សារីត	៥៖
៦៧២-	ឧ.សិ.ឡេ ណន	៥៖
៦៧៣-	ឧ.សិ.នេត្រ គន្ធី ព្រមទាំងបុត្រ	៥៖
៦៧៤-	ឧ.សិ.កាន់ គិន ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	៥៖
៦៧៥-	ឧ.ស.សួន ជន និង ឧ.សិ.ជឹម ឈឿត	៥៖
៦៧៦-	ឧ.សិ.ឈ ប៊ុនលី ព្រមទាំងបុត្រ	៥៖
៦៧៧-	ឧ.សិ.កែវ ណារិន	៥៖
៦៧៨-	ឧ.សិ.ញ៉ិប ស៊ីនួន	៥៖
៦៧៩-	ឧ.សិ.យ៉ុង ចន្ទ +ស៊ីថ្មី +ស៊ីថង +ចន្ទ	៥៖
៦៨០-	លោក យ៉ុង ប៊ុនថន +ប៊ុន ថៃ +កៅ យ៉ី +កៅ ស៊ូ	៥៖
៦៨១-	លោក ឡឿ ខុះ អ្នកស្រី វិន សុកុន	៥៖
៦៨២-	ឧ.ស.នូ ឆាវ	៥៖
៦៨៣-	លោកយាយ ភន	៥៖
៦៨៤-	ឧ.សិ.ងី និង ឧ.សិ. អ៊ី រោង	៥៖
៦៨៥-	លោកយាយ ស្រីម យ៉ន	៥៖
៦៨៦-	ឧ.សិ.ម៉ុក ឈឿត និង ង៉ែត ពៅ	៥៖
៦៨៧-	លោក លី សំណាង អ្នកស្រី វត្ត សុផា ព្រមទាំងបុត្រ	៥៖
៦៨៨-	ឧ.សិ.តាត់ វឹម	៥៖
៦៨៩-	ឧ.សិ.សោម សៅរី	៥៖
៦៩០-	ឧ.សិ.ទុន ឡាន់ និង ប៉ែន ណារី	៥៖
៦៩១-	ឧ.សិ.ហ៊ុន សាន ព្រមទាំងបុត្រ	៥៖
៦៩២-	ឧ.សិ.យ៉ុន ជួន ព្រមទាំងបុត្រ	៥៖

៦៩៣-	ឧ.សិ.ឡេង មួយ ព្រមទាំងបុត្រ	៥\$
៦៩៤-	ឧ.សិ.វ៉ា លាងអេង និងស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ	៥\$
៦៩៥-	ឧ.សិ.វ៉ាន់ សារាន	៥\$
៦៩៦-	ឧ.សិ.សូ ណាគី	៥\$
៦៩៧-	ឧ.សិ.ឃុត គឹមសាំង និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ	៥\$
៦៩៨-	ឧ.សិ.ម៉ម ជុន និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ	៥\$
៦៩៩-	ឧ.សិ.អ៊ុច សានី និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	៥\$
៧០០-	ឧ.សិ.ត្រី ណៃប៊ូយ ព្រមទាំងបុត្រ	៥\$
៧០១-	ឧ.សិ.សុខ ប៊ុន ព្រមទាំងបុត្រ	៥\$
៧០២-	លោក កាន់ បូរ៉ាន់ និង ឧ.សិ.ខុច ស៊ីណម ព្រមទាំងបុត្រ	៥\$
៧០៣-	លោក ធ្ម ជួន និងអ្នកស្រី ជ័យ ចំរុង ព្រមទាំងបុត្រ	៥\$
៧០៤-	ឧ.សិ.អ៊ុច សារណែន	៥\$
៧០៥-	ឧ.ស.ណុប ជ្រុន និង ឧ.សិ.ចាប ពៅ	៥\$
៧០៦-	ឧ.សិ.ស្រី យីមវិចិត្រ ព្រមទាំងបុត្រ	៥\$
៧០៧-	ឧ.ស.វណ្ណ ប៊ុនឈឿន និងឧ.សិ.ស្រែង ណាវ៉េត ព្រមទាំងបុត្រ	៥\$
៧០៨-	ឧ.ស.ជាន់ និង ឧ.សិ.គាត	៥\$
៧០៩-	ឧ.ស. ស្រី និង ឧ.សិ. គិត	៥\$
៧១០-	ឧ.ស.កែវ ធីង និង ឧ.សិ.ម៉ៅ យ៉ាន	៥\$
៧១១-	ឧ.ស.សាយ ហ៊ុន និង ឧ.សិ.នូ ហេង ព្រមទាំងបុត្រ	៥\$
៧១២-	ឧ.សិ.ស្រែង ចេង ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	៥\$
៧១៣-	ឧ.សិ.អូយ មិនា ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	៥\$
៧១៤-	ឧ.សិ.កែវ សុជា ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	៥\$
៧១៥-	អ្នកស្រី ឡៃ ហួង	៥\$
៧១៦-	លោកយាយ ង៉ែត ទូរី	៥\$

៧១៧-	ឧ.ស.នរៈមេត្តា និង ឧ.សិ.ខ្នង គុយអេង ព្រមទាំងបុត្រ	៥\$
៧១៨-	ឧ.សិ.ខ្នង គុយឡាង ព្រមទាំងបុត្រ	៥\$
៧១៩-	ឧ.ស.សុក ប៊ុនធឿន ព្រមទាំងបុត្រ	៥\$
៧២០-	ឧ.ស.ឃុត អូន ព្រមទាំងបុត្រ	៥\$
៧២១-	ឧ.សិ.ប៊ុន បូរ ព្រមទាំងបុត្រ	៥\$
៧២២-	ឧ.សិ.ប៊ុន ធី ព្រមទាំងបុត្រ	៥\$
៧២៣-	ឧ.សិ.អ៊ុត នារី	៥\$
៧២៤-	ឧ.សិ.ជុំ ស៊ីម៉ុន និងកូន ពេជ្រ សុយុន	៥\$
៧២៥-	ឧ.សិ.ឈាន សុខាន់ និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រធីតា	៥\$
៧២៦-	អ្នកស្រី ធីង រួន ព្រមទាំងបុត្រ	៥\$
៧២៧-	ឧ.សិ.ប៊ុន សារីន ព្រមទាំងបុត្រ និងព្យាបាលិក.....៥០០០\$+	៥\$
៧២៨-	អ្នកស្រី គាត ស៊ីធឿន និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ	៥\$
៧២៩-	ឧ.ស.កាន់ គង់ និង ភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ	៥\$
៧៣០-	ឧ.សិ.គឹម វណ្ណា	៥\$
៧៣១-	ឧ.សិ.អ៊ុក សុខុម ព្រមទាំងបុត្រ	៥\$
៧៣២-	ឧ.សិ.លី យីម	៥\$
៧៣៣-	ឧ.ស.ឡាយ ស្រីង និង ឧ.សិ.គង់ សាមឿន ព្រមទាំងបុត្រ ..	៥\$
៧៣៤-	ឧ.ស.យិច ឈីន និង ឧ.សិ.តៃ សុមាលី (បួយ).....	៥\$
៧៣៥-	លោក សួន សុវណ្ណ	៥\$
៧៣៦-	ឧ.សិ.ជួង ខេន ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	៥\$
៧៣៧-	លោក ធីន រុង និង ឧ.សិ.ដឹង សៀកហ៊ុន	៥\$
៧៣៨-	ឧ.សិ.អ៊ុច សុខន	៥\$
៧៣៩-	ឧ.ស.គីង ជា និង ឧ.សិ.ឈុន ម៉ុត	៥\$
៧៤០-	ឧ.សិ.ប៊ូរី ព្រមទាំងបុត្រ	៥\$

៧៤១-	ឧ.ស.សៀ សារ៉ាយ និង ឧ.សិ.នី នួន	៥\$
៧៤២-	ឧ.ស.ក្រុង គ្រុយ និង ភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ	៥\$
៧៤៣-	កញ្ញា ប៉ែន ម៉ាឡៃ	៥\$
៧៤៤-	ឧ.ស.អៀវ រូចអៀង ព្រមទាំងបុត្រ	៥\$
៧៤៥-	ឧ.ស.ជុយ អ៊ុយប៊ុន និង ឧ.សិ.ឈឿង សៀន ព្រមទាំងបុត្រ	៥\$
៧៤៦-	ឧ.សិ.លីម មន្តី ព្រមទាំងបុត្រ	៥\$
៧៤៧-	ឧ.សិ.លីម នាង ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	៥\$
៧៤៨-	ឧ.ស.អ៊ុយ ប៉ោស្រីន និង ឧ.សិ.ហាក់ ឡៃគឹម ព្រមទាំងបុត្រ	៥\$
៧៤៩-	ឧ.ស.ដេយ ស្រីង និង ឧ.សិ.អ៊ុយ ឈុនលី ព្រមទាំងបុត្រ	៥\$
៧៥០-	ឧ.ស.ប្រាក់ សំណាង និង ភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ	៥\$
៧៥១-	ឧ.ស.អេង តាយម៉េង និង ភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ	៥\$
៧៥២-	ឧ.ស.ណុប ចិន និង ឧ.សិ.ជៀម សំបួរ ព្រមទាំងបុត្រនិងចៅ	៥\$
៧៥៣-	លោកតា ស៊ុន គ្រុយ និង លោកយាយ នួន	៥\$
៧៥៤-	ឧ.សិ.លាង ស៊ីវិប៊ុយ	៥\$
៧៥៥-	ឧ.សិ.ស្រី សារឿន	៥\$
៧៥៦-	លោក ប៉ែន ផល្លី និង អ្នកស្រី អ៊ុន ស្រីហាច ព្រមទាំងបុត្រ ..	៥\$
៧៥៧-	លោក ឡេង គឹមស័រ និង អ្នកស្រី អ៊ុន ស្រីហ៊ុច ព្រមទាំងបុត្រ ..	៥\$
៧៥៨-	លោក ញ៉ែម រេន និង អ្នកស្រី ចូ សារុន ព្រមទាំងបុត្រ	៥\$
៧៥៩-	លោកយាយ ពា ហួត ព្រមទាំងបុត្រធីតា	៥\$
៧៦០-	ឧ.ស. ក្រុង និង ឧ.សិ.ម៉ែ ឡុង ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	៥\$
៧៦១-	ឧ.សិ.ហ៊ុយ ព្រឿងគឹមស្រីង ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ.....	៥\$
៧៦២-	ឧ.ស.សៅ និង ឧ.សិ.ឡាន	៥\$
៧៦៣-	ដូនជី គង់ វ៉ាន់ ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	៥\$
៧៦៤-	ឧ.សិ.អ៊ុក ចិន្តា និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ	៥\$

៧៦៥-	ឧ.ស.សៅ វណ្ណា និង ឧ.សិ.គាត ង៉ោ ព្រមទាំងបុត្រ	៥\$
៧៦៦-	ឧ.ស.ប៉ែន ប៉ាង និង ឧ.សិ.សៅ វណ្ណី ព្រមទាំងបុត្រ	៥\$
៧៦៧-	ឧ.ស.ព្រុំ វិរដ្ឋា និង ឧ.សិ.សៅ សុគន្ធិ ព្រមទាំងបុត្រ	៥\$
៧៦៨-	លោកយាយ យ៉ង់ ជូ និងកូនស្រីឧ.សិ.ទី ចន្តា +បុត្រ	៥\$
៧៦៩-	ភិក្ខុ ថាច់ ថន	៥\$
៧៧០-	លោក ហេង ជាង និងអ្នកស្រី កាយ ហួន	៥\$
៧៧១-	ឧ.សិ.លីម សារ៉េន និង ឧ.សិ.គុយ ចាលី	៥\$
៧៧២-	លោកឧកញ៉ា សេង ឆាយអ៊ូរ និង ឧបាសិកា កាំង ហ្គិចណៃ	} ៥០០\$
	ព្រមទាំងបុត្រ-លោក សេង ហ្សង់ប៊ុល និង ភរិយា +បុត្រ ...	
	-លោក សេង សូនី និង ភរិយា	
	-លោកស្រី សេង រាសី និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ	
	-លោកស្រី សេង នីតា និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ	} ៥\$
	-កញ្ញា សេង វ៉ាន់ថា+ សេង វណ្ណា+កញ្ញា សេង ម៉ារីអែល	
៧៧៣-	ក្រុមវេនចង្កាន់ ១កើតវត្តសំពៅមាស ៦កើតវត្តចំបក់មានជ័យ ១១កើតសុវណ្ណបុប្ផ ៦រោងនិគ្រោធវ័ន ១០រោងវេឡុវ័ន	
១-	ឧ.សិ.ស្រី ពៅ (កូនស្រីឧបាសក ក្នាត ហ៊ាន)	៤០០.០០០\$
២-	ឧ.ស.ជា សុខុម និង ឧ.សិ.អ៊ុន ពួន (បុណ្យឆ្លងបិដក).....	៤០០.០០០\$
៣-	ពុទ្ធបរិស័ទ វត្តវិហារខ្ពស់ ស្រុកត្បូងឃ្មុំ ខេត្តកំពង់ចាម	៣៦០.០០០\$
៤-	ឯកឧត្តម មី តាយី លោកជំទាវ ហេង មុនីវត្ត និងបុត្រ	២០០.០០០\$
៥-	ឧ.សិ.ពូ ហ៊ាង	២០០.០០០\$
៦-	ក្រុមគ្រួសារ ឧ.ស.វ៉ាន់ ស៊ីវី និង ឧ.សិ.ទូច នេត្រ	២០០.០០០\$
៧-	លោក កែវ កុសល និងលោកស្រី ឌុន ផល្លី (បុណ្យ)	១៦០.០០០\$
៨-	ឧ.សិ.ម៉ែន ថាប៉	១៥០.០០០\$
៩-	ពុទ្ធបរិស័ទវត្តជោតញ្ញាណតាមរយៈឧ.សិ.ថោង រេន ...១០ដុ.+	១៤១.១០០\$

១០-	ឧ.ស.រឿង សម្បត្តិ និង ឧ.ស.ហាញ់ សារ៉ាត់ ព្រមទាំងបុត្រ	១១១.០០០៛
១១-	ឧ.ស.ចៅ ហ្វា និង ឧ.ស.ឡា គីមសាន	១០០.០០០៛
១២-	ពុទ្ធបរិស័ទក្នុងកំឡុងបុណ្យឆ្លងស្ពានព្រែកតាអ៊ុន	១០០.០០០៛
១៣-	ឧ.ស.វៃ ថុល ព្រមទាំងពុទ្ធបរិស័ទវត្តដារ មេមត់	១០០.០០០៛
១៤-	លោក លីម តាយសេង និងអ្នកស្រី សារី ហ៊ុយសាំង +បុត្រ	១០០.០០០៛
១៥-	លោក សុខ ហួត និង ភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ	១០០.០០០៛
១៦-	ទ.រ.អ.យ.ក.បណ្ឌិត កុល ផេង និងលោកជំទាវ កុល កឹមផល្លា	១០០.០០០៛
១៧-	ឯកឧត្តម គីម សាន្ត និងលោកជំទាវ សារ៉ាវាត គីមសាន្ត ..	១០០.០០០៛
១៨-	ពុទ្ធបរិស័ទកំពង់សោមចូលតាមរយៈឧបាសិកា ង៉ែត ញ៉ាន	៩៨.០០០៛
១៩-	ឧបាសក ពេជ្រ វិសុទ្ធិឱម និង ឧបាសិកា សូត សុខន	៨០.០០០៛
២០-	ឧ.ស.ងួន ណែតី ព្រមទាំងកូនចៅ	៧៥.០០០៛
២១-	ក្រុមសន្តនាធម៌ ភូមិចារ កម្ពុជាក្រោម	៦៥.៥០០៛
២២-	ឧ.ស.ដួង រ៉ារី និង លោក ហង្ស ថ័ន្នវិន្ទ ព្រមទាំងបុត្រ	៦០.០០០៛
២៣-	លោកយាយ ពិន សុវណ្ណ ព្រមទាំងបុត្រ	៦០.០០០៛
២៤-	ពុទ្ធបរិស័ទ វត្តបុទុមសាគរ តាក្របៅ (តាខ្មៅ)	៦០.០០០៛
២៥-	លោក រស្មី និង ភរិយា	៥២.០០០៛
២៦-	ឧ.ស. វ៉ា ឡាត់	៥០.០០០៛
២៧-	ឧ.ស.យស គុយ និងឧ.ស.មី រិន	៥០.០០០៛
២៨-	លោក សុក វឌ្ឍនា និងអ្នកស្រី គុយ សុគន្ធា ព្រមទាំងបុត្រ	៥០.០០០៛
២៩-	លោកយាយ ម៉ក់ សាមេត	៥០.០០០៛
៣០-	ឧ.ស.ចេង សោភ័ណ និង ឧ.ស.សារ៉ាយ គីមលឿង	៥០.០០០៛
៣១-	ឧ.ស.មឿង ឡាំងហាយ និងកូនស្រី អិត នារី	៥០.០០០៛
៣២-	ឧ.ស.ហេង ស៊ីណាត ព្រមទាំងបុត្រ	៥០.០០០៛
៣៣-	លោក ឡឹក សុភា និង ភរិយា	៥០.០០០៛

៣៤-	លោក ហេ អេន និង ឧ.ស.កាំង ប៉េទាង ព្រមទាំងបុត្រ ..	៥០.០០០៛
៣៥-	លោក ហ៊ាន វិទ្ធី និង ភរិយា	៥០.០០០៛
៣៦-	លោកតា ប៊ុ លោកយាយ យុត ព្រមទាំងបុត្រ	៥០.០០០៛
៣៧-	លោក ឃិន ស៊ីមនោរម្យ លោកស្រី ប៉ុល ហិរ៉ា និងបុត្រ..	៥០.០០០៛
៣៨-	ឧ.ស.ម៉ម នីម	៥០.០០០៛
៣៩-	ឧ.ស. ហួយ	៥០.០០០៛
៤០-	ឧ.ស. សីម	៥០.០០០៛
៤១-	ឧ.ស.អ៊ុវ ស៊ុនឈារ និង ឧ.ស.លី ហ៊ាន	៥០.០០០៛
៤២-	លោក អ៊ាន ហួរ និង អ្នកស្រី តាំង ស៊ាមហៀក ព្រមទាំងបុត្រ	៥០.០០០៛
៤៣-	ឧ.ស.ម៉ៅ ហ៊ឹម និង ឧ.ស.ដា ពៅ	៥០.០០០៛
៤៤-	ឧ.ស.យុន ស្នូ នីម៉ា	៥០.០០០៛
៤៥-	លោក ស្រេង ប្រេស និង អ្នកស្រី ទី ពៅ	៥០.០០០៛
៤៦-	លោកជំទាវ ជុន ចំណាន និងលោក អ៊ុម លី	៥០.០០០៛
៤៧-	ពុទ្ធបរិស័ទវត្តពិជ័យសាគរ	៤៥.០០០៛
៤៨-	ឧ.ស.ក្រូច លាប ព្រមទាំងកូនចៅ	៤០.០០០៛
៤៩-	ឧ.ស.ប៊ុន យ៉ាន ព្រមទាំងកូនចៅ	៤០.០០០៛
៥០-	លោកគ្រូ ទូច ផល និង ភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ	៤០.០០០៛
៥១-	ឧ.ស.សួរ ថនី	៤០.០០០៛
៥២-	ឧ.ស.ឯម ថាត និង ឧ.ស.កែវ សារុន ព្រមទាំងបុត្រ	៤០.០០០៛
៥៣-	ឧ.ស.កង សំបួរ និង ភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ	៤០.០០០៛
៥៤-	ឧ.ស.សៀង ហួយ	៤០.០០០៛
៥៥-	ឧ.ស.ឈ ស៊ុនទី និង ភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ	៤០.០០០៛
៥៦-	ពុទ្ធបរិស័ទ ប៊ែន ស៊ុនីន ព្រមទាំងបងប្អូន	៤០.០០០៛
៥៧-	លោក ឡាយ យូម៉េង និង អ្នកស្រី លាក ណាក់ ព្រមទាំងបុត្រ	៤០.០០០៛

៥៨-	ឧបាសក ដាំ កុយ និង ឧបាសិកា សុខ ពៅ	៤០.០០០៛
៥៩-	លោក ជូ សុធា និង នាង ចាន់នី	៤០.០០០៛
៦០-	ពុទ្ធបរិស័ទក្រុងព្រះសីហនុ ចូលតាមរយៈឧបាសិកា សុខ ណែ	៣៨.៥០០៛
៦១-	ពុទ្ធបរិស័ទក្រុងព្រះសីហនុ ចូលតាមរយៈឧបាសិកា ដួង ស៊ីនួន	៣៥.០០០៛
៦២-	ពុទ្ធបរិស័ទវត្តឧណ្ណាលោម	៣៥.០០០៛
៦៣-	តាជីម យ.និល តាចាន់ យ.លុំ តាជុំ យ.សៀន តាសុខ យ.វុន	៣៥.០០០៛
៦៤-	ពុទ្ធបរិស័ទ អាស្រមគោសិក្ខសាលវ័ន	៣៤.០០០៛
៦៥-	ក្រុមពុទ្ធបរិស័ទវត្តមង្គលវ័ន (វត្តស្វាយដង្កំ) ភ្នំពេញ	៣១.០០០៛
៦៦-	ឧ.សិ.នេត សយ ព្រមទាំងបុត្រ	៣០.០០០៛
៦៧-	ឧ.សិ.ប៊ុន យ៉ាន់ ព្រមទាំងកូនចៅ	៣០.០០០៛
៦៨-	លោកយាយ ចារ តិ ព្រមទាំងកូនចៅ	៣០.០០០៛
៦៩-	ឧ.សិ.ស៊ុន យួង ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	៣០.០០០៛
៧០-	អ្នកស្រី លី ផាន់ណា និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ	៣០.០០០៛
៧១-	ឧ.សិ.សៀក ឃាម	៣០.០០០៛
៧២-	ឧ.សិ.តូច គីមផាន ព្រមទាំងកូនចៅ	៣០.០០០៛
៧៣-	ឧ.ស.ជុក មុល សន្តិភាព និងឧ.សិ.ដា កែវមុនី +បុត្រ	៣០.០០០៛
៧៤-	ឧ.ស.វត្ត ស៊ុមហោ ព្រមទាំងកូនចៅ	៣០.០០០៛
៧៥-	ឧ.សិ.ង៉ា មុយ និង ឧ.ស.សៅ សុការ	៣០.០០០៛
៧៦-	ឧ.ស.សឹម សាន ហៅ សារីន និង ឧ.សិ.ផុំ បុត្រា	៣០.០០០៛
៧៧-	ឧ.ស.ធីង ឡេង និងក្រុមគ្រួសារ	៣០.០០០៛
៧៨-	ម៉ាឧបាសិកា គី និង ឧ.សិ.កែវ នួន	៣០.០០០៛
៧៩-	ឧ.សិ.ទិត សារី និង ឧ.សិ.វង សារី	៣០.០០០៛
៨០-	ឧ.ស.ទី ឈួនឡាយ និង ឧ.សិ.ហាក់ ប៊ុច ព្រមទាំងបុត្រ ...	៣០.០០០៛
៨១-	ឧ.សិ.គឹម អេង ហៅមួយ	៣០.០០០៛

៨២-	ឯ.ឧ.ចាន់ សុវណ្ណមុនី លោក ពុត វ៉ារី និង លោក ណាប៊ុន ..	៣០.០០០៛
៨៣-	ឧ.សិ.អ៊ុំ ហូ	៣០.០០០៛
៨៤-	ឧ.ស.តឹក និង ឧ.សិ.យឿន	៣០.០០០៛
៨៥-	ឧ.ស.ខុន និង ឧ.សិ.ប៊ុន ណា	៣០.០០០៛
៨៦-	ឧ.សិ.នីម វណ្ណី	៣០.០០០៛
៨៧-	ពុទ្ធបរិស័ទ សាលាសន្សំកុសល ភូមិធ្លក	២៦.០០០៛
៨៨-	ឧ.សិ.សុខ ណែ ព្រមទាំងបុត្រ	២៥.០០០៛
៨៩-	លោក ជិង ម៉េងជី និង អ្នកស្រី សេង វ៉ានី ព្រមទាំងបុត្រ ...	២៥.០០០៛
៩០-	វេជ្ជ.អ៊ុង ម៉ានី អ្នកគ្រូពេទ្យ សុខ បូរ៉ា ភិន និងបុត្រ	២៥.០០០៛
៩១-	ឧ.សិ.អ៊ុន សារ៉ាត់ +បុត្រ និង ឧ.សិ.ទី សុផី	២៥.០០០៛
៩២-	ឧ.ស.រឿង សិរីសុគន្ធ និង ឧ.សិ.កែវ សង្ហារ៉ាន ព្រមទាំងបុត្រ	២៥.០០០៛
៩៣-	អ្នកស្រីមុំចិន្តា+កញ្ញាយុតសាលី+កញ្ញាកែវបុទុម+ចាន់ម្លឹតា	២៥.០០០៛
៩៤-	លោកជីវង្គា ប៉ែនវុទ្ធី សំនឿង. សុខល្បែង. សារឿន.វណ្ណ	២២.០០០៛
៩៥-	ពុទ្ធបរិស័ទវត្តអម្ពវ័ន (ព្រៃស្វាយ)	២១.៥០០៛
៩៦-	ពុទ្ធបរិស័ទ វត្តចុតង្ក (ចំការដូង)	២១.០០០៛
៩៧-	ឧ.ស.មួងយេន និងឧ.សិ.ពៅ អួន ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០៛
៩៨-	លោក ខៀវ កុឡា និងឧ.សិ.លឿង ល្បែងហូរ ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០៛
៩៩-	លោក ហៀង សារ៉ា និងឧ.សិ.ស្រី ស៊ីវុត្តា ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០៛
១០០-	ឧ.ស. បួយ ពៅ និងឧ.សិ.គឹម ឡេង ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០៛
១០១-	ឧ.ស.សៀ សារ៉ាយ និងឧ.សិ. នី នួន ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០៛
១០២-	ឧ.សិ. យាង សុខសារី ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០៛
១០៣-	ឧ.សិ. ជា សារីន ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០៛
១០៤-	ឧ.សិ. លាង ថា ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០៛
១០៥-	ឧ.សិ.ពត សារ៉ាត់ និងឧ.ស. វ៉ាន់ ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០៛

១០៦-	ឧ.ស.លី គឹមស៊ា និងឧ.ស. អេង មុយតា ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០៛
១០៧-	ឧ.ស. ភុំ សរឫទ្ធិ ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០៛
១០៨-	ឧ.ស. ប្រាក់ រី និង ម៉ៅ ញាណ	២០.០០០៛
១០៩-	ឧ.ស. ឆឹម សែម ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០៛
១១០-	ឧ.ស. ដួង ឆឿន ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០៛
១១១-	ឧ.ស. ស៊ាប សិ ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០៛
១១២-	ឧ.ស. សៀវ អ៊ុំពណិ ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០៛
១១៣-	ឧ.ស. នូ យ៉េង ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០៛
១១៤-	ឧ.ស. ផាន់ សារុំ ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០៛
១១៥-	ឧ.ស. ប៉ុម សុខុម ព្រមទាំងកូនចៅ	២០.០០០៛
១១៦-	អ្នកស្រី ដាន ម៉ៅ ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០៛
១១៧-	ឧ.ស. ពេជ្រ បុទុម ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០៛
១១៨-	ឧ.ស. យស់ នឹម ព្រមទាំងកូនចៅ	២០.០០០៛
១១៩-	ឧ.ស. ឥន្ទ ផល្លា ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០៛
១២០-	ឧ.ស. វ៉ែ ផល ព្រមទាំងកូនចៅ	២០.០០០៛
១២១-	ឧ.ស. ម៉ារី ចំរើន និងឧ.ស. អ៊ូ ចាន់សុខា ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០៛
១២២-	ឧ.ស. ទិត ស៊ុន ព្រមទាំងកូនចៅ	២០.០០០៛
១២៣-	លោកស្រី តា យូរ៉ុង ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០៛
១២៤-	លោកស្រី តា យូស្រួយ ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០៛
១២៥-	ឧ.ស. ឈឹម សុភិន ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០៛
១២៦-	ឧ.ស. សូ យ៉ាត ព្រមទាំងកូនចៅ	២០.០០០៛
១២៧-	ឧ.ស. កុល បុណ្ណារី ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០៛
១២៨-	ឧ.ស. ឱក សំខាន់ ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០៛
១២៩-	ឧ.ស. ពៅ វ៉ាត់ និងភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០៛

១៣០-	ឧ.ស. ឆាយ ងួន និងឧ.ស. ចៅ ទូច	២០.០០០៛
១៣១-	ឧ.ស. អ៊ុក សំណាង និងឧ.ស. បាល ធីតា ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០៛
១៣២-	ឧ.ស. កៅ ឆេងហ៊ុំ	២០.០០០៛
១៣៣-	ឧ.ស. ង៉ែត ឡាំងហៀង	២០.០០០៛
១៣៤-	ឧ.ស. ទា វិជ្ជយិនី	២០.០០០៛
១៣៥-	ឧ.ស. ម៉ែន នាងសម្បត្តិ	២០.០០០៛
១៣៦-	ឧ.ស. ម៉េង ពេជ្រ	២០.០០០៛
១៣៧-	ឧ.ស. ឃួន ស៊ុក	២០.០០០៛
១៣៨-	លោកយាយ ជា ចំការដួង	២០.០០០៛
១៣៩-	ឧ.ស. ហាយ ម៉ែនឆី	២០.០០០៛
១៤០-	ឧ.ស. ហាក់ សំផា	២០.០០០៛
១៤១-	ឧ.ស. ហូ ញ៉េប	២០.០០០៛
១៤២-	ឧ.ស. ទូច ចាន់ថា ព្រមទាំងកូនចៅ	២០.០០០៛
១៤៣-	លោក ហ៊ុយ ហ៊ុនលី និង ភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០៛
១៤៤-	កុង ប៊ុន ម៉ា ហុង និង កុង ព្រហ្ម ម៉ា ម៉េង	២០.០០០៛
១៤៥-	លោកយាយ ម៉ុក គឹមលី	២០.០០០៛
១៤៦-	លោកយាយ ហេង នឹម	២០.០០០៛
១៤៧-	ភិក្ខុ អ៊ុយ វិទ្ធិប៊ុនឆឿន	២០.០០០៛
១៤៨-	ឧ.ស. កែ សំអាត	២០.០០០៛
១៤៩-	កញ្ជា កេង សោភា	២០.០០០៛
១៥០-	លោក ខាំ នី និង អ្នកស្រី គឹម ឡាង ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០៛
១៥១-	ឧ.ស. ជុំ មុត្តារី	២០.០០០៛
១៥២-	ឧ.ស. តូច គឹមភឿន និងកូនស្រី កុយ ប៉ុណ្ណារីត	២០.០០០៛
១៥៣-	ឧ.ស. នៅ យី ព្រមទាំងកូនចៅ	២០.០០០៛

១៥៤-	លោកយាយ តឹក អ៊ុំ ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០ រ
១៥៥-	ពុទ្ធបរិស័ទ អ៊ុង ពុំ	២០.០០០ រ
១៥៦-	យុវជន យន្ត សីលា	២០.០០០ រ
១៥៧-	លោក ស៊ីវ សុខ និងលោកស្រី ស៊ីវ ភីន ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០ រ
១៥៨-	លោក កែវ តារាពង្ស និង លោកស្រី ម៉ែន ច័ន្ទរស្មី	២០.០០០ រ
១៥៩-	ឧ.សិ.ហាក់ ស្រែង ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០ រ
១៦០-	ឧ.សិ.ផាវ សាម៉ុន ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០ រ
១៦១-	ឧ.សិ.ហុង ទូច ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០ រ
១៦២-	ឧ.សិ.សួស សាក់ ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០ រ
១៦៣-	ឧ.សិ.ស៊ីម សុទ្ធាស៊ី ព្រមទាំងកូនចៅ	២០.០០០ រ
១៦៤-	ឧ.សិ.ឡាច អ៊ុំ និង ខុយ សយ ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០ រ
១៦៥-	លោក ឡឿក សំហៀង អ្នកស្រី សោម សាន ព្រមទាំងកូនចៅ	២០.០០០ រ
១៦៦-	ឧ.ស.តេន សាមាន និង ឧ.សិ.នន្ទ ឈៀវ្យា	២០.០០០ រ
១៦៧-	ឧ.ស.ឈឹម មាន និង ឧ.សិ.ឡេង អេងឈួន	២០.០០០ រ
១៦៨-	ឧ.សិ.តោ សុខា និង ទ្រី គឹមសុង .....(ស្ទឹងត្រែង) ...	២០.០០០ រ
១៦៩-	ឧ.សិ.មុត ស៊ីង និង ម៉ៅ សារី .....(ស្ទឹងត្រែង) ..	២០.០០០ រ
១៧០-	លោក សាយ ព្រលឹង និងអ្នកស្រី ទូច សុខុម (ស្ទឹងត្រែង) ..	២០.០០០ រ
១៧១-	លោក ជា តា អ្នកស្រី កាន់ ណារ៉ា និងបុត្រ (ស្ទឹងត្រែង) ..	២០.០០០ រ
១៧២-	ឧ.សិ.អៀង និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ .....(ស្ទឹងត្រែង) ..	២០.០០០ រ
១៧៣-	ឧ.សិ.ទេព ណុន ព្រមទាំងបុត្រ .....(ស្ទឹងត្រែង) ...	២០.០០០ រ
១៧៤-	ឧ.សិ.ខៀវ ម៉ុំ ព្រមទាំងបុត្រ .....(ស្ទឹងត្រែង) ...	២០.០០០ រ
១៧៥-	ឧ.សិ.ជុត សុធារី ព្រមទាំងបុត្រ .....(ស្ទឹងត្រែង) ...	២០.០០០ រ
១៧៦-	កុមារា គូ គឹមឡាយ	២០.០០០ រ
១៧៧-	ឧ.សិ.ស្រី លីលាង	២០.០០០ រ

១៧៨-	ឧ.សិ.តួន សំ ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០ រ
១៧៩-	ឧ.សិ.ស៊ុយ ភារី	២០.០០០ រ
១៨០-	ឧ.សិ.ជាំម ដើង	២០.០០០ រ
១៨១-	ឧ.ស.ធី យ៉ាត	២០.០០០ រ
១៨២-	លោក ព្រំ វណ្ណា និង ភរិយា	២០.០០០ រ
១៨៣-	ឧ.ស.អួន លីសេង និង ឧ.សិ.ដឹក ស្រី ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០ រ
១៨៤-	ឧ.ស.អ៊ុក មឿន និង ឧ.សិ.ហ៊ុយ ណានទី ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០ រ
១៨៥-	ឧ.ស.កែវ ហ៊ាន និង ភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០ រ
១៨៦-	ឧ.ស.អុង គឹមសាន និង ភរិយា	២០.០០០ រ
១៨៧-	ឧ.ស.សយ សំអុល	២០.០០០ រ
១៨៨-	ឧ.សិ.យស តែម ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០ រ
១៨៩-	ឧ.សិ.អៅ ស៊ីលួប (ហោយាយបារាំង)	២០.០០០ រ
១៩០-	ពុទ្ធបរិស័ទ ឈីវ ចាន់ថា	២០.០០០ រ
១៩១-	ពុទ្ធបរិស័ទ ង៉ាន់ រដ្ឋា និង ស៊ុត គឹមសាន ព្រមទាំងបុត្រ ...	២០.០០០ រ
១៩២-	ពុទ្ធបរិស័ទ លី គឹមលន	២០.០០០ រ
១៩៣-	ឧ.សិ.ចៅង សានណារី និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០ រ
១៩៤-	ឧ.សិ.កែវ ស៊ុនលី ព្រមទាំងក្រុមគ្រួសារ	២០.០០០ រ
១៩៥-	ឧ.សិ.ប៉ាន់ សេងលី និង ជា ស៊ីវ ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០ រ
១៩៦-	ឧ.សិ.គី យក់បូយ ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០ រ
១៩៧-	ឧ.សិ.ឈុន សិន	២០.០០០ រ
១៩៨-	ឧ.សិ.យឿង	២០.០០០ រ
១៩៩-	ឧ.សិ.ហែម ពិដោរ ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	២០.០០០ រ
២០០-	ឧ.សិ.ហេង គូ	២០.០០០ រ
២០១-	ឧ.សិ.ជ វ៉ាន់ឌី ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០ រ

២០២-	ឧ.សិ. សោ យិន	២០.០០០
២០៣-	ឧ.សិ. ឡា	២០.០០០
២០៤-	ឧ.សិ.ហុក គឹម	២០.០០០
២០៥-	ឧ.សិ.ប៉េង សុខលីម ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០
២០៦-	ឧ.សិ.គឹម សិន ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០
២០៧-	ឧ.សិ.តាន់ អូន	២០.០០០
២០៨-	ឧ.សិ.ប៉ក់ គឹមនី	២០.០០០
២០៩-	ឧ.សិ.លីម ណុចធីតា	២០.០០០
២១០-	ឧ.សិ.សាន់ សារឿន	២០.០០០
២១១-	ឧ.សិ.ចាប ភិន	២០.០០០
២១២-	ឧ.សិ.អុំ មនោរម្យ	២០.០០០
២១៣-	ឧ.សិ.ឡេង អ៊ឹម	២០.០០០
២១៤-	ឧ.ស.ហៃ និង ឧ.សិ.រ៉ូច ឆេង.....	២០.០០០
២១៥-	ឧ.ស.យ៉ែម និង ឧ.សិ.ណែម	២០.០០០
២១៦-	ឧ.ស.យ៉ា ប៉េងលៀង និង ភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០
២១៧-	លោក ជុំ ធី និង អ្នកស្រី គង់ សុភី ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០
២១៨-	អ្នកស្រី ស៊ុន សុភិឡា +ស៊ុន សូលីវណ្ណ+ស៊ុន ពិសាល	២០.០០០
២១៩-	អ្នកស្រី លីម ផល្លា និង ស្វាមី	២០.០០០
២២០-	ឧ.សិ.ជា គឹមញ៉ាណ និង អ្នកស្រី ជា ណារិន	២០.០០០
២២១-	លោក នី រដ្ឋា	២០.០០០
២២២-	ឧ.ស.ជា សំអឿន និង ភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០
២២៣-	ឧ.ស.ហាង គិន និង ឧ.សិ.សិន សៀង ព្រមទាំងកូនចៅ ..	២០.០០០
២២៤-	ឧ.សិ.សាយ ហួយ ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០
២២៥-	លោក ណាំ ឆាយ និង ភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០

២២៦-	ឧ.សិ.ភួង សម្បស្ស	២០.០០០
២២៧-	ឧ.សិ.លីម ស្រង់	២០.០០០
២២៨-	ឧ.ស.នាង ផុន និង ឧ.សិ.យុន ចេងឃី ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០
២២៩-	លោក ចាង លី និង អ្នកស្រី សូ រថនា	២០.០០០
២៣០-	ឧ.សិ.បាក់ ចិន្តា ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០
២៣១-	ឧ.សិ.លីម គឹមលីន	២០.០០០
២៣២-	ភិក្ខុ យិន ឈូ	២០.០០០
២៣៣-	ឧ.ស.ចាន់ សុត និង ភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	២០.០០០
២៣៤-	ឧ.សិ.រស់ សុភ័ណ និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០
២៣៥-	លោក លីម គឹមស៊ី អ្នកស្រី អេង មុយតា ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០
២៣៦-	ឧ.សិ.រស់ ជិន ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០
២៣៧-	ឧ.សិ.ហេង យុន	២០.០០០
២៣៨-	ឧ.សិ.សូ ចន្ទាច	២០.០០០
២៣៩-	ឧ.សិ.អាន ថន ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	២០.០០០
២៤០-	ឧ.សិ.ពេញ ហាន ព្រមទាំងប្អូន និងកូន	២០.០០០
២៤១-	ភិក្ខុ កុល វឌ្ឍនោ កែវ សំអុល	២០.០០០
២៤២-	ឧ.សិ.យឹម សារ៉ាត	២០.០០០
២៤៣-	ឧ.ស.ខៀវ រិន និង ឧ.សិ.គឹម ផន	២០.០០០
២៤៤-	ឧ.សិ.ទិត សារិន ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០
២៤៥-	ឧ.ស.ទី ប៊ុនហេង ហៅញ៉ា និង ឧ.សិ.ម៉ៅ ម៉ុល ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០
២៤៦-	ឧ.ស.ស្រេង ស្រាំង និង ឧ.សិ.ទី ធីតី ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០
២៤៧-	លោក លាង ផាត និង អ្នកស្រី ស្រេង ម៉ុ	២០.០០០
២៤៨-	អ្នកស្រី ស្រេង សេងហុង	២០.០០០
២៤៩-	លោក ទី មករា និង អ្នកស្រី ឡាយ សុតន្តា	២០.០០០

២៥០-	ឧ.ស.ហេង គឹមឡេង និង ឧ.សិ.ទី បុប្ផា ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០
២៥១-	យុវជន ស្រែង បាក់តា	២០.០០០
២៥២-	លោក ទី តៃស្រីវី និង អ្នកស្រី ហួយ សុខលីម	២០.០០០
២៥៣-	ឧ.ស.ខៀវ ល្ហែប និង ឧ.សិ.ថោង លាម	២០.០០០
២៥៤-	ឧ.ស.គឹម សុង និង ឧ.សិ.ពន់ ប៊ុច	២០.០០០
២៥៥-	ឧ.ស.ហែម ផាន និង ឧ.សិ.កែវ សារួន	២០.០០០
២៥៦-	ឧ.ស.ដាន វត្តា និង ឧ.សិ.ឈៀង ស៊ីម	២០.០០០
២៥៧-	ឧ.សិ.ពា នាង និង នាង ស្រីន	២០.០០០
២៥៨-	ឧ.សិ.ហ៊ុន បូរាមី	២០.០០០
២៥៩-	ឧ.សិ.ញ៉ុប ណន	២០.០០០
២៦០-	ឧ.សិ.សុខ សៀង	២០.០០០
២៦១-	ឧ.សិ.សុខ ហោ	២០.០០០
២៦២-	លោក ឆាំ លី និងអ្នកស្រី គង់ ចន្ទា ព្រមទាំងបុត្រ	២០.០០០
២៦៣-	លោក ខឹម ឃៀវ និង អ្នកស្រី ឈ កុកហុង	២០.០០០
២៦៤-	នាង ម៉ាង សុធារី និង កញ្ញា នង សុវណ្ណឌី	២០.០០០
២៦៥-	ឧ.សិ.កែវ សុន លោក សុធាផល និង ភាព ច័ន្ទថ្លា	២០.០០០
២៦៦-	អ្នកស្រីស៊ីស៊ីយ៉ុង+អ.ស.នីជិនណារ៉ា+អ.ស.សុខសុខា+កេតទី	២០.០០០
២៦៧-	ឧ.ស.នឹម ធុក និងឧ.សិ.វៃម សុន	២០.០០០
២៦៨-	លោកអាចារ្យ មាស ជួង (ជន)និង ឧ.សិ.ហ៊ី គី	២០.០០០
២៦៩-	ឧ.សិ.កាំង ប៊ូលីន	២០.០០០
២៧០-	ឧ.ស.កុច ហួរ និង ឧ.សិ. អ៊ុយ តាំងអ៊ុម	២០.០០០
២៧១-	ឧ.ស.សួរ សារីម ឧ.សិ.បុង ផល្លី+ឧ.ស.ជាហួន+ឧ.ស.អ៊ុនធន	២០.០០០
២៧២-	ឧ.សិ.ទួច អ៊ុម ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	២០.០០០
២៧៣-	ឧ.សិ.យ៉ែម អិត	២០.០០០

២៧៤-	ឧ.ស.គង់ ស្រៀន និង ឧ.សិ.ខេង ឡេង ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	២០.០០០
២៧៥-	លោក ប៉ែន សិរីសុខខុម និងលោកយាយ ហ៊ុ អ៊ៅ	២០.០០០
២៧៦-	លោកយាយ ឡាង និង យីន យីម	២០.០០០
២៧៧-	ឧ.សិ.ញឹម មុនី និង ឧ.សិ.សៀ រៃសេង	២០.០០០
២៧៨-	ឧ.ស.សោម សុត្រ និង ឧ.សិ.សោម មុត ព្រមទាំងបុត្រ+ចៅ	២០.០០០
២៧៩-	ឧ.សិ.វ៉ា ផល្លា និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	២០.០០០
២៨០-	លោកអាចារ្យ សួន ហារី វត្តសំប៉ាន	២០.០០០
២៨១-	ឧ.ស.កែវ សារីន និង ឧ.សិ.មាស សារី ព្រមទាំងបុត្រ+ចៅ	២០.០០០
២៨២-	ឧ.សិ.ចាន់ ស៊ីណា និង ឧ.សិ.មាស ខែម	២០.០០០
២៨៣-	ដួនជី គឹម លី វត្តឧត្តារវីតី	២០.០០០
១-	ឧបាសក ប៊ុច រឿត ឧបាសិកា ព្យុង សាំងម៉េង	២០០អូស្ត្រាលី
២-	ឧ.ស.ប៊ុន ហេង និងឧ.សិ.ជុំ សុខុម ព្រមទាំងបុត្រ	២០០អូស្ត្រាលី
៣-	លោក អ៊ុង យី និងអ្នកស្រី ចឹង ហែម ព្រមទាំងកូនហែមមារី	១៥០អូស្ត្រាលី
៤-	ឧ.ស.រស់ សារីន និងឧ.សិ.គង់ សារីឿង ព្រមទាំងបុត្រ	១០០អូស្ត្រាលី
៥-	លោកតា ទ្រា សិ និងអ្នកស្រី ហេង ស៊ីម ព្រមទាំងបុត្រ	១០០អូស្ត្រាលី
៦-	ឧ.ស.ឈិត ទ្រី និងឧ.សិ.បាត់ ណែហាំង	១០០អូស្ត្រាលី
៧-	ឧ.សិ.លីម ឈីវីយី ព្រមទាំងបុត្រ	១០០អូស្ត្រាលី
៨-	ឧ.សិ.ប្រាក់ ហុង ព្រមទាំងបុត្រ	១០០អូស្ត្រាលី
៩-	ក្រុមគ្រួសារឧបាសិកា ឈ គឹមស៊ីន	៥០អូស្ត្រាលី
១០-	លោកតា ណែ ឈាង និងលោកយាយ ងួន លីម និងបុត្រ.	៥០អូស្ត្រាលី
១១-	ឧ.សិ.ជួរ រ៉េន	៥០អូស្ត្រាលី
១២-	លោក ឡៅ គឹមងួន អ្នកស្រី ដួង លី ព្រមទាំងបុត្រ	៥០អូស្ត្រាលី
១៣-	ឧ.ស.ភិន ហាច និងឧ.សិ.ពេជ្រ សៀម	៥០អូស្ត្រាលី
១៤-	អ្នកស្រី ឯក ស្នូផល្លី	៥០អូស្ត្រាលី

១៥-	អ្នកស្រី ស៊ុយ គឹមអេង+ស៊ុយ គឹមសាន+ស៊ុយ មន្តា និងបុត្រ ..	៥០អូស្ត្រាលី
១៦-	ឧ.សិ.កូរ៉េ សារី	៥០អូស្ត្រាលី
១៧-	ឧ.សិ.កាំង ជូ	៥០អូស្ត្រាលី
១៨-	ឧ.សិ.ចាប់ ជុំផែន ហៅឡើង	៥០អូស្ត្រាលី
១៩-	ឧ.សិ.វ៉ាន់ យ៉ាណូរេត ព្រមទាំងបុត្រ	៣០អូស្ត្រាលី
២០-	ឧ.ស.អ៊ុង ស្បោង និងឧ.សិ.ណាំ សាំងអ៊ុង ព្រមទាំងបុត្រ	២៥អូស្ត្រាលី
២១-	លោក ផាណូ អ៊ុង អ្នកស្រី ហ្គីច អ៊ុង	២៥អូស្ត្រាលី
២២-	ឧបាសក ស ប៊ុនឈឿង	២០អូស្ត្រាលី
២៣-	លោក រស់ ធារុន និងអ្នកស្រី រដ្ឋា ព្រមទាំងបុត្រ	២០អូស្ត្រាលី
២៤-	លោកតា សុទ្ធិ និងលោកយាយ រឿន ភន	២០អូស្ត្រាលី
២៥-	ឧ.ស.ចៅង យឿម និងឧ.សិ.អុំ អូម	២០អូស្ត្រាលី
២៦-	លោក ណន មាយ អ្នកស្រី ម៉ិ មឿច	២០អូស្ត្រាលី
២៧-	ឧ.សិ. ឡាយ លាង	២០អូស្ត្រាលី
២៨-	ឧ.ស.ចៅង ថៃល និងឧ.សិ.ឡាយ ឡុង	១០អូស្ត្រាលី
២៩-	ឧ.សិ.ខាំ សួន	១០អូស្ត្រាលី
៣០-	លោក ចន្ទោ អ្នកស្រី សោភ័ណ	១០អូស្ត្រាលី
១-	លោក អ៊ុង វេងនី អ្នកស្រី ង៉ូរ៉ូ វ៉ូចលី	២០០កាណាដា
២-	លោក ង៉ូរ៉ូ សៀម និងលោកយាយ ហូត សៀក	១០០កាណាដា
៣-	លោក លឹម ស៊ិនថា និងអ្នកស្រី ង៉ូរ៉ូ វ៉ូចលុយ	១០០កាណាដា
៤-	លោកយាយ ណាន ម៉ិច	១០០កាណាដា
៥-	លោកយាយ ថ្នាង ធុច	១០០កាណាដា
៦-	លោកយាយ សេង សិត	៥០កាណាដា
៧-	លោកយាយ ទូច ឈឿន	៤០កាណាដា
៨-	លោកយាយ អៀប គឹមជា ព្រមទាំងបុត្រ និងចៅ	៤០កាណាដា

៩-	លោកយាយ មៅ ស	៣០កាណាដា
១០-	លោក ផេង យូហោ និងអ្នកស្រី សៀម ហ្គីច	២០កាណាដា
១១-	ឧ.សិ.អ៊ុង ឆាយហ៊ុន	១០កាណាដា
១-	ឧ.ស.ឱម ជិនប៊ុន និងឧ.សិ. វណ្ណ ទីណា ព្រមទាំងបុត្រ..	៣០អ៊ីរ៉ូ
២-	ឧ.សិ.លី លុយសិ	២០អ៊ីរ៉ូ
៣-	ឧ.សិ.ជា សុណារី	២០អ៊ីរ៉ូ
៤-	ពុទ្ធបរិស័ទ ទិវ ណារី ហៅ សំអយ	១០អ៊ីរ៉ូ
៥-	ឧ.សិ. អ៊ុង ហ្គេកតេង និងគ្រួសារ ព្រមទាំងបុត្រ	១០អ៊ីរ៉ូ
៦-	ឧ.សិ.អ៊ុង ហ្គេកសាង និងគ្រួសារ	១០អ៊ីរ៉ូ
១-	ក្រុមពុទ្ធបរិស័ទវិទ្យុ FM 96.5 ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ	១០.០០០បាត
២-	រ៉ឹម សុមេច+ជួ យក់ម៉ុយ និង ភុក ជា+ស៊ិនប៊ុនឡើង និង លឹម លីហុង +ជា សុខអេង	២០០០បាត
៣-	ឧ.សិ.វី និង ស្រីតូច ព្រមទាំងពុទ្ធបរិស័ទប៉ោយប៉ែត	៩៣០បាត
៤-	ពុទ្ធបរិស័ទវត្តបុស្សីក្រោក ស្រុកមង្គលបុរី បន្ទាយមានជ័យ	៧៨៥បាត
៥-	លោក ម៉ុ សេង អ្នកស្រី ម៉ៅ ម៉ាច	៥០០បាត
៦-	ឧ.ស.ខៀវ ច័ន្ទណារិទ្ធ	៥០០បាត
៧-	ម៉ា ឡាងតារ៉ូ	២០០បាត
១-	ពុទ្ធបរិស័ទអ្នកដែលចូល ១៥.០០០រ មានចំនួន	៤ នាក់
២-	ពុទ្ធបរិស័ទអ្នកដែលចូល ១៣.០០០រ មានចំនួន	១ នាក់
៣-	ពុទ្ធបរិស័ទអ្នកដែលចូល ១២.០០០រ មានចំនួន	០ នាក់
៤-	ពុទ្ធបរិស័ទអ្នកដែលចូល ១១.០០០រ មានចំនួន	១ នាក់
៥-	ពុទ្ធបរិស័ទអ្នកដែលចូល ១០.០០០រ មានចំនួន	៦៧ នាក់
៦-	ពុទ្ធបរិស័ទអ្នកដែលចូល ៩.០០០រ មានចំនួន	១ នាក់
៧-	ពុទ្ធបរិស័ទអ្នកដែលចូល ៨.០០០រ មានចំនួន	១ នាក់

- ៨- ពុទ្ធបរិស័ទអ្នកដែលចូល ៧.០០០៛ មានចំនួន ១ នាក់
- ៩- ពុទ្ធបរិស័ទអ្នកដែលចូល ៦.០០០៛ មានចំនួន ១ នាក់
- ១០- ពុទ្ធបរិស័ទអ្នកដែលចូល ៥.០០០៛ មានចំនួន ៦៥ នាក់
- ១១- ពុទ្ធបរិស័ទអ្នកដែលចូល ៤.០០០៛ មានចំនួន ៣ នាក់
- ១២- ពុទ្ធបរិស័ទអ្នកដែលចូល ៣.៥០០៛ មានចំនួន ២ នាក់
- ១៣- ពុទ្ធបរិស័ទអ្នកដែលចូល ៣.០០០៛ មានចំនួន ១៣ នាក់
- ១៤- ពុទ្ធបរិស័ទអ្នកដែលចូល ២.៥០០៛ មានចំនួន ២ នាក់
- ១៥- ពុទ្ធបរិស័ទអ្នកដែលចូល ២.០០០៛ មានចំនួន ២២ នាក់
- ១៦- ពុទ្ធបរិស័ទអ្នកដែលចូល ១.០០០៛ មានចំនួន ២៦ នាក់
- ១៧- ពុទ្ធបរិស័ទអ្នកដែលចូល ៥០០៛ មានចំនួន ១៤ នាក់
- ១៨- ពុទ្ធបរិស័ទអ្នកដែលចូល ៣ ដុល្លារ មានចំនួន ១ នាក់
- ១៩- ពុទ្ធបរិស័ទអ្នកដែលចូល ២.៥ ដុល្លារ មានចំនួន ២ នាក់
- ២០- ពុទ្ធបរិស័ទអ្នកដែលចូល ២ ដុល្លារ មានចំនួន ៣ នាក់
- ២១- ពុទ្ធបរិស័ទអ្នកដែលចូល ១ ដុល្លារ មានចំនួន ២ នាក់
- ២២- ពុទ្ធបរិស័ទអ្នកដែលចូល ១០០ បាត មានចំនួន ២ នាក់
- ២៣- ពុទ្ធបរិស័ទអ្នកដែលចូល ២០ បាត មានចំនួន ៣ នាក់

I

**ស្ថានីយវិទ្យុ ផ្សព្វផ្សាយព្រះធម៌ព្រះពុទ្ធសាសនា
ដោយសហគមន៍ធម្មទាន នៃពុទ្ធបរិស័ទ**

ខេត្ត-ក្រុង	វេលាផ្សាយ	ស្ថានីយវិទ្យុ
រាជធានីភ្នំពេញ	-04h45 mn -05h00 mn -12h15 mn -18h00 mn -19h00 mn -20h00 mn -20h30 mn	-FM 98 MHz -FM 99 MHz -FM 96 MHz -FM 95 MHz -AM 918 KHz -FM 98 MHz -FM 96 MHz
ក្រុងព្រះសីហនុ	-05h30 mn -06h00 mn -13h00 mn -20h00 mn	-FM100.5MHz -FM 92 MHz -FM 92 MHz -FM100.5MHz
ខេត្តបាត់ដំបង	-05h30 mn -06h00 mn -18h00 mn -18h30 mn -19h30 mn	-FM103.2MHz -FM 96 MHz -FM 91 MHz -FM 96 MHz -FM103.2MHz

បោះពុម្ព ៣០.០០០ ក្បាល
សម្រាប់ជាធម្មទាន
ក្នុងតម្លៃ ១៨.០០០ ដុល្លារ រោងពុម្ពឥន្ទ្រីយ៍មាស

សៀវភៅ បទពិចារណា
បោះពុម្ពលើកទី ២ រោងពុម្ពឥន្ទ្រីយ៍មាស
ចំនួន ២០.០០០ ក្បាល

II

**ស្ថានីយវិទ្យុ ផ្សព្វផ្សាយព្រះធម៌ព្រះពុទ្ធសាសនា
ដោយសហគមន៍ប្រជាជន នៃពុទ្ធបរិស័ទ**

ខេត្ត-ក្រុង	វេលាផ្សាយ	ស្ថានីយវិទ្យុ
ក្រុងប៉ៃលិន	-18h00 mn	-FM 90.5 MHz
ខេត្តសៀមរាប	-05h00 mn -18h30 mn	-FM 98 MHz -FM 100.5 MHz
ខេត្តពោធិ៍សាត់	-06h00 mn	-FM 98.5 MHz
ខេត្តកំពត	-18h30 mn	-FM 103.5 MHz
ខេត្តកំពង់ចាម	-05h30 mn	-FM 100.5 MHz
ខេត្តព្រះវិហារ	-18h30 mn	-FM 99 MHz
ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ	-05h20 mn -17h30 mn	-FM 96.5 MHz
ខេត្តស្វាយរៀង	-05h30 mn	-FM103.75MHz

សៀវភៅដែលផ្សេងទៀតដោយ

គំរូព្រះករុណា គុំធាន

✍ ប៊ុត សាវណ្ណ ✍

១. ជំនួយសតិភាគ ១០
២. ជំនួយសតិភាគ ១ ដល់ភាគ ៩
៣. មនុស្សជាមួយនឹងការងារ
៤. សិក្ខាបទមនុស្សល្អ
៥. ពរ ៤ ប្រការ
៦. ព្រះពុទ្ធភាសិត ៤៣ គាថា
៧. ខ្លឹមសារគូរយល់ដឹង
៨. ព្រះពុទ្ធសាសនា
៩. កូនមាសឪពុក
១០. ម៉ែ !!!
១១. វិធីរម្ងាប់សេចក្តីក្រោធន
១២. សុខចិត្ត និងគុណភាពនៃជីវិត
១៣. មេរៀនជីវិត
១៤. ពាក្យពេចន៍ម៉ែឪ
១៥. បទពិចារណា

សុខោ បុព្វាស្ស ឧច្ចយោ
ការសន្សំបុណ្យ នាំមកនូវសេចក្តីសុខ
សុខា សង្ឃម្ហូងសេនា
ការសម្តែងនូវព្រះសទ្ធម្ម នាំមកនូវសេចក្តីសុខ

ពាក្យប្រាសាទ

ព្រះពុទ្ធសាសនា មានអាយុវែងឆ្ងាយមកដល់សព្វថ្ងៃនេះ ចាប់តាំងពីព្រះពុទ្ធអង្គទ្រង់បរិនិព្វានទៅ ដោយមនុស្សជំនាន់ ក្រោយៗ មានការរក្សាទ្រទ្រង់បន្តជាប់មកមិនដាច់ ។ ដោយ សទ្ធាជឿមាំក្នុងពាក្យទូន្មានរបស់ព្រះអង្គ យ៉ាងនេះហើយ ទើប ធ្វើឱ្យព្រះពុទ្ធសាសនាបិតនៅជាទីពឹងទីរលឹកដ៏ប្រសើរ សម្រាប់ ពុទ្ធសាសនិកជន និងដើម្បីបង្ហាត់នាំយកមកជាគោលក្នុងការ រៀបចំដំណើរជីវិត ប្រព្រឹត្តទៅបានយ៉ាងល្អបំផុត រហូតមក ។

ការសិក្សាព្រះពុទ្ធសាសនា គឺសិក្សាអំពីធម្មជាតិ ដែលយើង ហៅថាវៀនធម៌ ។ កាលណាបើសិក្សាបានយល់ត្រឹមត្រូវទៅតាម ធម៌ពិត នេះចាត់ជាមង្គលដ៏ឧត្តម ។

ការសិក្សាព្រះពុទ្ធសាសនា គឺសិក្សាអំពីការអស់ទុក្ខ ។ មនុស្សក្នុងពិភពលោកគួរតែនិយាយគ្នាអំពី « ទុក្ខនិរោធ » ដែល ជាសេចក្តីពិតដ៏សំខាន់បំផុត ទាំងដែលគ្រប់គ្នាត្រូវការ ឬត្រូវ ចូលឱ្យដល់ ។

ព្រះធម៌ដែលព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់នាំយកមកសម្តែង គឺ ព្រះ អង្គទ្រង់ស្វែងរកដោយការបំពេញការមីដ៏ក្រៃលែង និងយូរអស់ កាលជាអង្វែង ដូច្នោះទើបពុទ្ធបរិស័ទ គួរស្តាប់ គួររៀន គួរទ្រទ្រង់ គួរពិចារណា និងគួរសិក្សាបដិបត្តិកម្ចាត់កិលេស សម្រេចនូវ ប្រយោជន៍ ទាន់ពេលដែលព្រះធម៌នៅមាននេះឯង ។

ព្រះធម៌ស្ថិតនៅក្នុងព្រះត្រ័យបិដក ១១០ ក្បាល រួមទាំង ពាលី និងសេចក្តីប្រែ សូមពុទ្ធបរិស័ទបាននូវឧបនិស្ស័យដាស់តឿន ហើយគិតឃើញថា « មិនត្រូវឱ្យនៅតែក្នុងទូនោះឡើយ គួរឱ្យ នៅក្នុងចិត្ត ប្រព្រឹត្តទៅព្រមជាមួយគ្នានឹងដំណើរនៃជីវិត » ។

សៀវភៅ **សិក្សាធម៌** នេះ គ្រាន់តែជាការប្រមូលយកនូវ ចំណុចខ្លះៗ ពីព្រះត្រ័យបិដកមកប្រជុំក្នុងគោលនិមួយៗប៉ុណ្ណោះ ដោយបំណងឱ្យពុទ្ធបរិស័ទភ្ញាក់រសជាតិ ... ។

សូមឱ្យព្រះធម៌ស្ថិតក្នុងចិត្តរបស់ពុទ្ធបរិស័ទ
សូមចិត្តនៃពុទ្ធបរិស័ទ មានព្រះធម៌ជាអាហារប្រចាំថ្ងៃ ។

ថ្ងៃសុក្រ ៤ កើត ខែជេស្ឋ ព.ស.២៥៤៩

**ខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំធាន
ម៉ិត សាវណ្ណ**

សារបន្ត

ឈ្មោះអត្ថបទ	ទំព័រ
១. ក្នុងម្លប់ព្រះធម៌ព្រះវិន័យ	១
២. កម្មផលជាច្បាប់របស់ជីវិត	២៩
៣. ការបដិបត្តិដើម្បីប្រយោជន៍សុខដល់ជនច្រើន	៧១
៤. គុណសម្បត្តិរបស់កល្យាណមិត្ត	៨៨
៥. សេចក្តីសំខាន់នៃការមានកល្យាណមិត្ត	១២៨
៦. គួរយល់ដឹងការពិតអំពីវិញ្ញាណ	១៤០
៧. ព្រះអរហន្តបរិនិព្វាន	១៥១
៨. ព្រះអរហន្តអស់ជីវិតដូចភ្លើងរលត់	១៥៨
៩. ខន្ធ ៥ បៀតបៀនសត្វលោក	១៦៨
១០. សត្វលោកជាប់ក្នុងឧបាទានក្នុងទុក្ខ	១៧១
១១. ជីវិតសត្វលោកជាប់ចំណងកម្ម	១៧៤
១២. អារម្មណ៍ជារបស់ខាងក្រៅ	១៨១
១៣. ព្រះពុទ្ធ	១៩០
១៤. ព្រះធម៌	១៩២
១៥. ព្រះសង្ឃ	១៩៥
១៦. ឧបមាព្រះរតនត្រ័យ ២២ យ៉ាង	១៩៦

សម្រាប់បិដកក្នុងសៀវភៅនេះ

ល.រ. លេខបិដក	ទំព័របិដក	ឈ្មោះបិដក	ទំព័រ
ក្នុងម្លប់ព្រះធម៌ព្រះវិន័យ			
១.	បិដកលេខ ២៤	ទំព័រ ៤៧៧	ធម្មចេតិយសូត្រ .....
២.	បិដកលេខ ៩	ទំព័រ ៥៣	វិន័យកម្មក្នុងក្រុះ.....
៣.	បិដកលេខ ១៦	ទំព័រ ១៦៣	មហាបរិនិព្វានសូត្រ .....
៤.	បិដកលេខ ៤៧	ទំព័រ ៣៩	ភិក្ខុសូត្រ .....
៥.	បិដកលេខ ៣២	ទំព័រ ២៦៦	នាគសូត្រ ....
៦.	បិដកលេខ ៥៤	ទំព័រ ៣១៧	អត្តទណ្ឌសូត្រ .....
៧.	បិដកលេខ ៥២	ទំព័រ ១៥៤	កាឡិគោធាភន្តិយសូត្រ....
៨.	បិដកលេខ ៤១	ទំព័រ ៨៨	ហត្ថកសូត្រ .....
៩.	បិដកលេខ ៤២	ទំព័រ ៨៨	វស្សការសូត្រ .....
១០.	បិដកលេខ ៥៧	ទំព័រ ៩១	សារីបុត្តត្ថេរគាថា.....
១១.	បិដកលេខ ៥២	ទំព័រ ២២២	ឧបសេនវង្គន្តបុត្តសូត្រ..
១២.	បិដកលេខ ៣២	ទំព័រ ២៧៧	ឧបតិស្សសូត្រ .....
១៣.	បិដកលេខ ៥៧	ទំព័រ ៤៥	អធិមុត្តត្ថេរគាថា.....
១៤.	បិដកលេខ ២១	ទំព័រ ២៤	កកចូបមសូត្រ.....
១៥.	បិដកលេខ ៤១	ទំព័រ ២៧៤	ឧបោសថសូត្រ .....
១៦.	បិដកលេខ ៥២	ទំព័រ ១៩	មេត្តសូត្រ .....

កម្មវិធីជាតិរបស់ខ្លួន

១៧. បិដកលេខ ២០	ទំព័រ ១២៦	វត្តបមសូត្រ.....	២៩
១៨. បិដកលេខ ៥៧	ទំព័រ ១៨៩	បុណ្ណិកាថេរីគាថា.....	៣២
១៩. បិដកលេខ ៥២	ទំព័រ ១២៦	ជដិលសូត្រ	៣៥
២០. បិដកលេខ ៥៨	ទំព័រ ៣៨	មង្គលជាតក	៣៧
២១. បិដកលេខ ៥៨	ទំព័រ ២២	នក្ខត្តជាតក	៤០
២២. បិដកលេខ ៤១	ទំព័រ ៤៧៥	សុបុព្វណ្ណសូត្រ.....	៤១
២៣. បិដកលេខ ២៨	ទំព័រ ២	ភទ្ទេករត្តសូត្រ	៤៣
២៤. បិដកលេខ ៤៤	ទំព័រ ៩៥	តដ្ឋសូត្រ	៤៤
២៥. បិដកលេខ ៣៣	ទំព័រ ៣៤៦	នាវាសូត្រ	៤៦
២៦. បិដកលេខ ៥២	ទំព័រ ៧៨	ធម្មបទមគ្គវគ្គ.....	៥០
២៧. បិដកលេខ ៥២	ទំព័រ ៥៥	ធម្មបទអគ្គវគ្គ.....	៥០
២៨. បិដកលេខ ១៦	ទំព័រ ២១៤	មហាបរិនិព្វានសូត្រ.....	៥១
២៩. បិដកលេខ ១៨	ទំព័រ ១៥៦	ចក្កវត្តិសូត្រ	៥១
៣០. បិដកលេខ ៣៣	ទំព័រ ៩៦	អត្តទីបសូត្រ	៥១
៣១. បិដកលេខ ៤៦	ទំព័រ ២៦១	និព្វេធិកសូត្រ.....	៥២
៣២. បិដកលេខ ២៨	ទំព័រ ៥៤	ចូឡកម្មវិភង្គសូត្រ.....	៥៤
៣៣. បិដកលេខ ៣០	ទំព័រ ២៦៦	សមុទ្ទកសូត្រ.....	៥៦
៣៤. បិដកលេខ ៥២	ទំព័រ ៣៥	ធម្មបទពាលវគ្គ.....	៥៦
៣៥. បិដកលេខ ២៩	ទំព័រ ១៥២	ខេមសូត្រ	៥៧

៣៦. បិដកលេខ ២៥	ទំព័រ ២១១	វាសេដ្ឋសូត្រ.....	៥៩
៣៧. បិដកលេខ ៥៤	ទំព័រ ២០៦	វាសេដ្ឋសូត្រ.....	៦១
៣៨. បិដកលេខ ២៥	ទំព័រ ១៥២	ឯសុការីសូត្រ	៦១
៣៩. បិដកលេខ ៥៤	ទំព័រ ៤៣	វសលសូត្រ	៦៤
៤០. បិដកលេខ ៤៨	ទំព័រ ៩៥	បហារាទសូត្រ.....	៦៩
៤១. បិដកលេខ ១៨	ទំព័រ ១៦៧	អគព្ពសូត្រ	៧០

ការបដិបត្តិដើម្បីប្រយោជន៍សុខដល់ជនច្រើន

៤២. បិដកលេខ ៦	ទំព័រ ៦៦	វិន័យមហានិទ្ទកៈ.....	៧១
៤៣. បិដកលេខ ២៩	ទំព័រ ២៨៧	ទុតិយបាសសូត្រ.....	៧២
៤៤. បិដកលេខ ៤៣	ទំព័រ ១៣	សុគតសូត្រ	៧៣
៤៥. បិដកលេខ ១៦	ទំព័រ ២៥៣	មហាបរិនិព្វានសូត្រ.....	៧៨
៤៦. បិដកលេខ ១៨	ទំព័រ ២៥៨	បាសាទិកសូត្រ.....	៨១
៤៧. បិដកលេខ ៥៣	ទំព័រ ១៧	មោទសូត្រ.....	៨២
៤៨. បិដកលេខ ២៦	ទំព័រ ៩៩	សាមគ្គាមសូត្រ	៨២
៤៩. បិដកលេខ ១០	ទំព័រ ៦១	វិន័យសមថក្ខន្ធកៈ.....	៨៣
៥០. បិដកលេខ ១៩	ទំព័រ ១៩៨	សង្កឹតិសូត្រ	៨៣
៥១. បិដកលេខ ៤៦	ទំព័រ ១១១	វិវាទមូលសូត្រ.....	៨៤
៥២. បិដកលេខ ១៣	ទំព័រ ២០៤	វិន័យមហាសង្គម.....	៨៤
៥៣. បិដកលេខ ៤៤	ទំព័រ ២៣៨	ថេរសូត្រ	៨៥

គុណសម្បត្តិរបស់កល្យាណមិត្ត

៥៤.	បិដកលេខ ១៩	ទំព័រ ២១១	សង្កឹតិសូត្រ	៨៨
៥៥.	បិដកលេខ ១៩	ទំព័រ ២៩៩	ទសុត្តរសូត្រ	៨៨
៥៦.	បិដកលេខ ៤៧	ទំព័រ ២០៦	ធម្មញ្ញសូត្រ	៨៨
៥៧.	បិដកលេខ ២៦	ទំព័រ ២០៩	ចូឡបុណ្ណមសូត្រ.....	៨៩
៥៨.	បិដកលេខ ៥១	ទំព័រ ១៥៥	សប្បុរិសធម្មសូត្រ.....	៩២
៥៩.	បិដកលេខ ៥១	ទំព័រ ៧៧	ឧប្បាទេកព្វធម្មសូត្រ....	៩២
៦០.	បិដកលេខ ៣៧	ទំព័រ ៤៣	បឋមអសប្បុរិសសូត្រ ..	៩៣
៦១.	បិដកលេខ ៤១	ទំព័រ ៣	លក្ខណសូត្រ	៩៣
៦២.	បិដកលេខ ៤១	ទំព័រ ៦	អច្ចយសូត្រ	៩៤
៦៣.	បិដកលេខ ៤១	ទំព័រ ៧	អយោនិសោសូត្រ.....	៩៥
៦៤.	បិដកលេខ ៤០	ទំព័រ ១៨៨	ពាលវគ្គទី៥ សូត្រ១០.	៩៥
៦៥.	បិដកលេខ ៤០	ទំព័រ ១៣១	ពាលវគ្គទី ៣ សូត្រទី១..	៩៨
៦៦.	បិដកលេខ ៥២	ទំព័រ ៣៦	ធម្មបទពាលវគ្គ.....	៩៩
៦៧.	បិដកលេខ ៥២	ទំព័រ ៣៩	ធម្មបទបណ្ឌិតវគ្គ.....	១០៣
៦៨.	បិដកលេខ ៣២	ទំព័រ ១៩៤	សគយ្ហកសូត្រ	១០៤
៦៩.	បិដកលេខ ៥២	ទំព័រ ៣៨	ធម្មបទបណ្ឌិតវគ្គ.....	១០៥
៧០.	បិដកលេខ ៣២	ទំព័រ ២៨៩	លកុណ្ណកក្ខិយសូត្រ ..	១០៥
៧១.	បិដកលេខ ៥២	ទំព័រ ៥៤	ធម្មបទជរាវគ្គ.....	១០៦
៧២.	បិដកលេខ ៥២	ទំព័រ ៧៦	ធម្មបទធម្មជ្ឈវគ្គ.....	១០៦

៧៣.	បិដកលេខ ៥៤	ទំព័រ ២៤៥	នាឡកសូត្រ.....	១០៧
៧៤.	បិដកលេខ ៥២	ទំព័រ ៣៤	ធម្មបទពាលវគ្គ.....	១០៧
៧៥.	បិដកលេខ ៣០	ទំព័រ ១៤៧	ខោមទុស្សសូត្រ	១០៨
៧៦.	បិដកលេខ ៦០	ទំព័រ ២៣៩	សរកង្កជាតក.....	១០៩
៧៧.	បិដកលេខ ៤២	ទំព័រ ២៩៧	ប៉ានសូត្រ	១០៩
៧៨.	បិដកលេខ ៤៤	ទំព័រ ១៦៤	បឋមវឌ្ឍិសូត្រ	១១៤
៧៩.	បិដកលេខ ៤៣	ទំព័រ ២៤៧	អានិសង្សសូត្រ	១១៥
៨០.	បិដកលេខ ៤៨	ទំព័រ ១៧៣	បឋមសប្បុរិសសូត្រ...	១១៦
៨១.	បិដកលេខ ៤៨	ទំព័រ ១៧៤	ទុតិយសប្បុរិសសូត្រ...	១១៧
៨២.	បិដកលេខ ៤៤	ទំព័រ ៩៤	សប្បុរិសសូត្រ	១២០
៨៣.	បិដកលេខ ៤៧	ទំព័រ ៦០	ទុតិយសក្ខាសូត្រ	១២២

សេចក្តីសំខាន់នៃការមានកល្យាណមិត្ត

៨៤.	បិដកលេខ ៣៧	ទំព័រ ៦៣	បឋមកល្យាណមិត្តសូត្រ	១២៨
៨៥.	បិដកលេខ ៣៧	ទំព័រ ៣	ឧបឌ្ឍសូត្រ	១២៨
៨៦.	បិដកលេខ ៧	ទំព័រ ២០៣	បឋមសុរិយូបមសូត្រ	.១៣១
៨៧.	បិដកលេខ ៤០	ទំព័រ ២៦	កល្យាណមិត្តាទិវគ្គ...	១៣២
៨៨.	បិដកលេខ ៤០	ទំព័រ ៣៣	បមាទាទិវគ្គ.....	១៣២
៨៩.	បិដកលេខ ៤០	ទំព័រ ៤២	ក្នុងវគ្គទី ១០	១៣៣
៩០.	បិដកលេខ ៤០	ទំព័រ ៣៧	ក្នុងវគ្គទី ១០	១៣៣
៩១.	បិដកលេខ ៥៣	ទំព័រ ១៥	ទុតិយសេក្ខសូត្រ	១៣៣

៩២. បិដកលេខ ៤៩	ទំព័រ ៤	សម្ពោធិសូត្រ	១៣៥
៩៣. បិដកលេខ ៤៨	ទំព័រ ២៤៤	ទិយជាណុសូត្រ	១៣៧
៩៤. បិដកលេខ ១៩	ទំព័រ ៧២	សង្គាលកសូត្រ	១៣៧
៩៥. បិដកលេខ ៤៨	ទំព័រ ២៤៧	ទិយជាណុសូត្រ	១៣៧
៩៦. បិដកលេខ ១៩	ទំព័រ ៧៨	សិង្គាលកសូត្រ	១៣៧
៩៧. បិដកលេខ ១៩	ទំព័រ ២៦៣	ទសុត្តរសូត្រ	១៣៨
៩៨. បិដកលេខ ៤៣	ទំព័រ ២៦២	បញ្ញាវុឌ្ឍិសូត្រ	១៣៨
៩៩. បិដកលេខ ៤៣	ទំព័រ ២៦៣	ពហុការសូត្រ	១៣៨
១០០. បិដកលេខ ៣៩	ទំព័រ ៧៣	ទុតិយសារីបុត្តសូត្រ .	១៣៩
១០១. បិដកលេខ ៥០	ទំព័រ ៥១	នាថករណសូត្រ	១៣៩
១០២. បិដកលេខ ១៩	ទំព័រ ២៤៣	សង្កឹតិសូត្រ	១៣៩
១០៣. បិដកលេខ ១៩	ទំព័រ ៣៤១	ទសុត្តរសូត្រ	១៣៩
១០៤. បិដកលេខ ៥៤	ទំព័រ ៨៥	មង្គលសូត្រ	១៣៩

គ្រូយល់ដឹងការពិតអំពីវិញ្ញាណ

១០៥. បិដកលេខ ២២	ទំព័រ ១៥០	មហាតណ្ហាសង្ខយសូត្រ ..	១៤០

ព្រះអរហន្តបរិនិព្វាន

១០៦. បិដកលេខ ៣៣	ទំព័រ ២៥១	យមកសូត្រ	១៥១

ព្រះអរហន្តអស់ជីវិតដូចភ្លើងលេត់

១០៧. បិដកលេខ ២៤	ទំព័រ ១៦	អគ្គិវច្ឆគោត្តសូត្រ	១៥៨
១០៨. បិដកលេខ ២៤	ទំព័រ ២៥	មហាវច្ឆគោត្តសូត្រ ..	១៦៥
១០៩. បិដកលេខ ៣៦	ទំព័រ ៤៣២	កុតុហលសាលាសូត្រ.	១៦៥
១១០. បិដកលេខ ៥៤	ទំព័រ ៧៧	រតនសូត្រ	១៦៥
១១១. បិដកលេខ ៥២	ទំព័រ ៣៥២	បឋមទព្វសូត្រ	១៦៦
១១២. បិដកលេខ ៥២	ទំព័រ ៣៥៣	ទុតិយទព្វសូត្រ	១៦៧

ខន្ធ ៥ បៀតបៀនសត្វលោក

១១៣. បិដកលេខ ៣៤	ទំព័រ ៧១	មារសូត្រ	១៦៨

សត្វលោកជាប់ក្នុងឧបាសនក្នុងទុក្ខ

១១៤. បិដកលេខ ៣៤	ទំព័រ ៧៣	សត្តសូត្រ.....	១៧១

ជីវិតសត្វលោកជាប់ចំណងកម្ម

១១៥. បិដកលេខ ៣៤	ទំព័រ ១៧	ពន្ធនសូត្រ	១៧៥
១១៦. បិដកលេខ ៥៦	ទំព័រ ១៦២	សមិទ្ធិគុត្តក្កេរគាថា....	១៧៧

អារម្មណ៍ជារបស់ខាងក្រៅ

១១៧. បិដកលេខ ៥២	ទំព័រ ១២៦	ពាហិយសូត្រ	១៨១

